

Vlaams
Parlement

ingediend op **687** (2015-2016) – Nr. 1
7 maart 2016 (2015-2016)

Ontwerp van decreet

tot wijziging van de regelgeving
voor ruimtelijke uitvoeringsplannen
teneinde de planmilieueffectrapportage
en andere effectbeoordelingen in het planningsproces
voor ruimtelijke uitvoeringsplannen te integreren
door wijziging van diverse decreten

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Bijlage bij de memorie van toelichting: Verwerking van het advies van de strategische adviesraden Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening – Onroerend Erfgoed, Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en Mobiliteitsraad van Vlaanderen en de adviezen van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten en de Vereniging van de Vlaamse Provincies	57
Voorontwerp van decreet van 3 april 2015	77
Advies van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten	111
Advies van de Vereniging van de Vlaamse Provincies	121
Advies van de Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening – Onroerend Erfgoed, de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, de Mobiliteitsraad van Vlaanderen en de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen	129
Voorontwerp van decreet van 18 december 2015	143
Advies van de Raad van State	177
Ontwerp van decreet	191
Bijlage bij de memorie van toelichting: Reguleringsimpactanalyse	225

MEMORIE VAN TOELICHTING

Inhoud**A. ALGEMENE TOELICHTING****1. PROBLEEMSTELLING**

- 1.1. Historische context en voorafgaande stappen gezet door de Vlaamse Regering
- 1.2. Knelpunten inzake plan-milieueffectrapportage en RUP

2. KADER VOOR HET INTEGRATIESPOOR

- 2.1. Uitgangsprincipes voor het integratiespoor
- 2.2. Wettelijk kader voor de integratie van de effectbeoordelingen in het RUP
- 2.3. Totstandkoming van het ontwerp van decreet
 - 2.3.1. De conceptnota voor de integratie van de plan-milieueffectrapportage en andere effectbeoordelingen in het ruimtelijke uitvoeringsplan
 - 2.3.2. Adviezen van de strategische adviesraden en lokale overheden op het ontwerp van decreet
 - 2.3.3. Advies van de Raad van State

3. DOELSTELLING EN KRACHTLIJNEN VAN HET ONTWERP VAN DECREET

- 3.1. Doelstelling
- 3.2. Krachtlijn: integratie van het RUP-planningsproces en de onderbouwende effectbeoordelingen
- 3.3. Krachtlijn: optimaliseren van de participatie
- 3.4. Krachtlijn: minder formalisme, proces op maat van het RUP
- 3.5. Krachtlijn: versterken beleidsverantwoordelijkheid van de lokale besturen

4. KENMERKEN VAN HET GEÏNTEGREERD PLANNINGSPROCES

- 4.1. Inhoud van het geïntegreerd planningsproces
- 4.2. Integratie van het proces van screening en scoping bij de plan-milieu-effectrapportage
- 4.3. Optimaliseren van de participatie
- 4.4. Continue kwaliteitsbeoordeling van de onderbouwende effectbeoordelingen
- 4.5. Afstemming tussen de effectbeoordelingen en het RUP
- 4.6. Openbaar onderzoek over de ontwerp-effectrapportages
- 4.7. De effectbeoordelingen zijn conform de Plan-m.e.r.-richtlijn 2001/42/EG

5. BESCHRIJVING VAN HET GEÏNTEGREERD PLANNINGSPROCES

- 5.1. Inleiding
- 5.2. Overzicht van het geïntegreerd planningsproces op gewestelijk, provinciaal en gemeentelijk niveau
- 5.3. Beschrijving van het geïntegreerd planningsproces op gewestelijk, provinciaal en gemeentelijk niveau
 - 5.3.1. De voorbereidende fase: aanduiden van het planteam
 - 5.3.2. De opmaak van de startnota en de procesnota
 - 5.3.3. De raadpleging van de adviesraden, het publiek, de adviesinstanties, gemeenten en provincies en de (gewest)grensoverschrijdende consultatie
 - 5.3.4. De opmaak van de scopingnota
 - 5.3.5. De opmaak van het RUP en de onderbouwende effectbeoordelingen
 - 5.3.6. Voorlopige vaststelling van het ontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan
 - 5.3.7. Het openbaar onderzoek
 - 5.3.8. De definitieve vaststelling van het ruimtelijk uitvoeringsplan en de definitieve kwaliteitsbeoordeling van de effectrapportages
- 5.4. De actoren binnen het geïntegreerd planningsproces
 - 5.4.1. Het politieke niveau
 - 5.4.2. Het planteam
 - 5.4.3. De adviesinstanties
 - 5.4.4. De strategische adviesraden
 - 5.4.5. Stakeholders en andere partners in het planningsproces
 - 5.4.6. Het publiek

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

A. ALGEMENE TOELICHTING

Voorliggend ontwerp van decreet heeft tot doel om een aantal wijzigingen door te voeren aan de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO), het decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid (DABM)¹ en het decreet Natuurbehoud² om het proces voor de plan-milieueffectrapportage, de ruimtelijke veiligheidsrapportage, de passende beoordeling, de watertoets en andere effectbeoordelingen en het planningsproces voor de ruimtelijke uitvoeringsplanning, te integreren. Daarnaast worden eveneens noodzakelijke wijzigingen voorgesteld aan de Vlaamse Codex Fiscaliteit (13 december 2013) alsook het decreet Complexe Projecten (25 april 2014) om het wijzigende proces van de plan-milieueffectrapportage gelijkwaardig te stellen in de besluitvorming voor complexe projecten.

1. PROBLEEMSTELLING

1.1. Historische context en voorafgaande stappen gezet door de Vlaamse Regering

Het meest gekende en voorkomende planningsproces van de ruimtelijke ordening is dat voor het ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP), dat geïnitieerd en uitgevoerd wordt door overheidsinstanties van de drie bestuursniveaus: het Vlaamse Gewest, de provincies en de gemeenten. Bij de opmaak van een RUP is een plan-milieueffectrapportage vereist. Hierbij moet nagegaan worden wat de gevolgen voor mens, milieu en natuur van het plan kunnen zijn. Het DABM regelt de plan-m.e.r.-procedure en biedt expliciet de mogelijkheid bij de opmaak van een plan de principes van de milieueffectrapportage in te bouwen in het betreffende planningsproces (zie artikel 4.2.4 van het DABM). Een doorgedreven integratie van het plan-m.e.r.-proces in het planningsproces komt de efficiëntie ten goede van zowel de doelstellingen van het plan zelf, als van de ondersteunende milieueffectrapportage.

In 2008 werd door middel van een besluit van de Vlaamse Regering het integratiespoor voor RUP's ingevoerd³ met als doelstelling om de plan-milieueffectrapportage efficiënter te koppelen aan de procedure van het RUP. Bij de invoering van dit besluit werd expliciet de mogelijkheid gegeven om te kiezen voor het zogenaamde generieke spoor voor de plan-milieueffectrapportage (dat een sequentiële procedure betreft en die in principe gevolgd dient te worden voor alle plannen) en het integratiespoor, dat gericht is op de integratie tussen beide procedures voor RUP's. Naast het integratiespoor bleef dus het generieke spoor eveneens van kracht, de initiatief nemende overheid kon kiezen tussen één van de beide procedures. Een onvolledige afstemming van de publicatievereisten voor het publiek in het integratiespoor op deze van het generieke spoor, lag aan de basis van de arresten van de Raad van State (arresten met nr. 214.791 en 220.536 van respectievelijk 12 augustus 2011 en 10 september 2012)⁴ en vervolgens van het Grondwettelijk Hof (arresten 114/2013 en 115/2013 van 31 juli 2013), waardoor de wettigheid van RUP's die het integratiespoor hebben gevolgd, in het gedrang kwam en deze potentieel geschorst of vernietigd kunnen worden. Eind 2013 bleek een 70-tal

¹ Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, Belgisch Staatsblad van 3 juni 1995, herhaaldelijk gewijzigd (hierna DABM).

² Decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, Belgisch Staatsblad van 10 januari 1998, herhaaldelijk gewijzigd (hierna decreet Natuurbehoud).

³ Besluit van de Vlaamse Regering van 18 april 2008 betreffende het integratiespoor voor de milieueffectrapportage over een ruimtelijk uitvoeringsplan, Belgisch Staatsblad van 30 mei 2008 (hierna Integratiespoorbesluit).

⁴ In arresten nr. 214.791 van 12 augustus 2011 en nr. 220.536 van 10 september 2012, vond de Raad van State het Integratiespoorbesluit ongrondwettig, en liet de Raad het Integratiespoorbesluit met toepassing van artikel 159 van de Grondwet buiten toepassing. Volgens de Raad van State beperkte het Integratiespoorbesluit op discriminerende wijze de inspraakmogelijkheden van de belanghebbenden.

RUP's het Integratiespoorbesluit te hebben gevolgd. Om de wettigheidsbezwaren die kleven aan de RUP's die werden opgestart met toepassing van het integratiespoor te kunnen remediëren werd een hersteldecreet⁵ goedgekeurd. Afhankelijk van de stand van zaken van de betrokken RUP's (plan-MER al dan niet goedgekeurd, RUP al dan niet vastgesteld) wordt in het decreet een andere oplossing voorzien. Daarnaast kon de RUP-procedure ook worden herstart, gebruikmakend van het generieke spoor voor de plan-milieueffectrapportage.

Het Integratiespoorbesluit werd opgeheven bij besluit van de Vlaamse Regering van 7 februari 2014 houdende opheffing van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 april 2008 betreffende het integratiespoor voor de milieueffectrapportage over een ruimtelijk uitvoeringsplan (Belgisch Staatsblad van 24 maart 2014).

De bovenvermelde juridische problemen inzake de procedure van het integratiespoor en de uitdrukkelijke wens om de effectbeoordeling te integreren in het planningsproces zijn de rechtstreekse aanleiding geweest om een nieuw integratiespoor uit te werken. Bij de uitwerking van dit nieuw integratiespoor wordt tevens geprobeerd te remediëren aan bestaande knelpunten inzake integratie die blijken uit de ervaring van de afgelopen tien jaar inzake plan-milieueffectrapportage en RUP's. Deze knelpunten worden hieronder toegelicht.

Het Integratiespoorbesluit voorzag in een evaluatie drie jaar na de inwerking-treding ervan. Deze evaluatie⁶ werd uitgevoerd op basis van de ervaringen van de bevoegde gewestelijke, provinciale en gemeentelijke instanties inzake RUP's. Het was de bedoeling om op basis van deze evaluatie eventueel het integratiespoor aan te passen.

Deze evaluatie concludeerde:

- de integratie tussen beide processen gebeurde weinig, ondanks dat het integratiespoor dit trachtte te stimuleren;
- het RUP- en het plan-m.e.r.-proces zijn onvoldoende op elkaar afgestemd, en er wordt best naar een gemeenschappelijk begin en einde (afsluiten van het plan-MER) gestreefd;
- de participatie is onvoldoende op maat gesneden van de burger en de directe betrokkenen;
- het detailniveau van het plan-MER is niet afgestemd op het RUP (verhouding plan- en project-MER);
- het plan-MER is reeds afgesloten (goedgekeurd) bij de voorlopige vaststelling, waardoor aanpassingsmogelijkheden aan het RUP beperkt zijn. De inspraak op het goedgekeurde plan-MER kan niet verwerkt worden in het reeds goedgekeurd plan-MER;
- de rigide (het formalisme in de) MER-wetgeving biedt tegenstanders van een (onderdeel van) een plan teveel mogelijkheden voor procedures bij de Raad van State, en geeft daardoor een te zwaar gewicht aan het plan-MER in het geheel van het planningsproces.

⁵ Decreet van 25 april 2014 houdende het rechtsherstel van ruimtelijke uitvoeringsplannen waarvan de planmilieueffectrapportage werd opgesteld met toepassing van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 april 2008 betreffende het integratiespoor voor de milieueffectrapportage over een ruimtelijk uitvoeringsplan.

⁶ Bevraging in het kader van de evaluatie van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 april 2008 betreffende het integratiespoor voor de milieueffectrapportage over een RUP. Eindrapport: Achtergrond en overzicht resultaten bevraging. 2012. Uitgevoerd door Antea in opdracht van het Departement RWO.

De evaluatiestudie gaf ook een aantal aanbevelingen:

- voorzien van een eengemaakte en geïntegreerde RUP en plan-MER-procedure;
- zoveel mogelijk integreren van andere effectenonderzoeken (maatschappelijke kosten-batenanalyse (MKBA), mobiliteitseffectenrapportage, landbouweffectenrapportage enzovoort) in het planningsproces samen met het plan-MER;
- voorzien van gezamenlijke participatiemomenten (RUP én effectbeoordelingen);
- goedkeuren van het plan-MER samen met het RUP op het einde van de procedure;
- minder 'rigide' wetgeving, minder formalisme;
- beperking van de omvang en graad van detail van het plan-MER door te focussen op de milieueffecten die aanleiding geven tot milderende maatregelen die een wezenlijke impact hebben op het grafisch plan en/of voorschriften van het RUP.

Ook werd aangehaald dat de (reeds ingezette) mentaliteitswijziging bij zowel plannings- als milieufactoren gewenst is om effectief rekening te houden met effectbeoordelingen in het RUP, gefaciliteerd door een aangepaste wetgeving.

De resultaten van deze evaluatiestudie en de aanbevelingen vragen zowel wetgevend werk, organisatorische aanpassingen van de betrokken overheidsadministraties als aangepaste handleidingen voor een betere inhoudelijke en methodologische afstemming tussen het plan-MER en het RUP.

Naast deze evaluatie van het Integratiespoorbesluit werd in 2009 een vergelijkende studie over de wetgeving en de toepassing van de Plan-m.e.r.-richtlijn in ruimtelijke planning in de praktijk in een aantal lidstaten van de EU uitgevoerd, in opdracht van de Vlaamse overheid (Departement Ruimtelijke Ordening, Wonen en Onroerend Erfgoed). Deze vergelijkende benchmarkstudie⁷, waar de praktijk van zeven regio's (lidstaten) in Europa onderzocht en vergeleken is voor ruimtelijke uitvoeringsplannen, omschrijft een optimaal efficiënt en effectief plan-m.e.r.- en planningsproces als een proces dat voldoet aan volgende kenmerken:

- in zeer hoge mate geïntegreerd, in dubbele zin:
 - geïntegreerd wat eindverantwoordelijkheid over het proces betreft: integratie betekent vooreerst dat de leefmilieuadministratie en de eventuele leefmilieudeskundigen binnen het ruimtelijk planproces staan en niet erbuiten. Dit leidt tot een grotere effectiviteit van milieubeoordeling binnen planning en normaliter ook tot een effectievere doorwerking;
 - geïntegreerd in de tijd⁸: al dan niet getrapt parallel of geïntegreerd maar niet sequentieel;
- in zeer hoge mate participatief, met andere woorden streven naar een open communicatief planningsproces;
- een formalisme dat zich beperkt tot die randvoorwaarden die noodzakelijk zijn om transparantie en openbaarheid van het planproces mede te borgen.

Deze studies en de ervaring van de afgelopen tien jaar inzake plan-milieueffectrapportage en RUP's zijn, naast de juridische problemen en het afschaffen van het integratiespoor, de belangrijkste aanleiding geweest voor een wettelijke herziening van het instrumentarium inzake ruimtelijke uitvoeringsplanning gekoppeld aan de plan-milieueffectrapportage.

⁷ Arcadis 2009. Studie over de wetgeving en de toepassing van de plan-MER-richtlijn in ruimtelijke planning in de praktijk in een aantal lidstaten van de EU, eindrapport. Opdracht: Vlaamse overheid, departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed. <http://www.ruimtelijke-ordening.be/NL/Diensten/Onderzoek/Studies/articleType/ArticleView/articleId/8514/Studie-over-de-wetgeving-en-de-toepassing-van-de-plan-MER-Richtlijn-in-ruimtelijke-planning-in-de-praktijk-in-een-aantal-lidstaten-van-de-EU>.

⁸ Dit betekent dat de opmaak van het plan en het plan-MER gelijktijdig gebeurt (en niet eerst het plan-MER en vervolgens het plan) zodat beide processen elkaar kunnen beïnvloeden.

Daarom nam de Vlaamse Regering in het najaar 2013 het initiatief om een door-gedreven integratie van de plan-milieueffectrapportage en andere effectbeoordelingen in het RUP te realiseren. In de conceptnota van de Vlaamse Regering van 29 november 2013 (VR 2013 2111 DOC.1338.1) werden de knelpunten die de moeilijkheden om de milieueffectrapportage optimaal te kunnen integreren in het planningsproces voor het RUP nog ruimer geformuleerd:

- 1° het plan-m.e.r.-proces is een wetenschappelijk onderzoeksproces dat louter ambtelijk wordt aangestuurd en opgevolgd, terwijl bij het RUP, na een ruimtelijk ontwerpend proces, meerdere politieke beslissingen genomen worden. Het nochtans tijdrovende en maatschappelijk erg belangrijke plan-MER-proces heeft in de regel dus geen politieke inbedding;
- 2° het proces van de plan-m.e.r. (en andere effectbeoordelingen) en het plan-proces zijn nog te weinig op elkaar afgestemd, waardoor resultaten uit de effectenonderzoeken onvoldoende in het planproces doorwegen en in het plan doorwerken. Ook omgekeerd beïnvloedt het planproces onvoldoende de effectenonderzoeken. Het betreft met andere woorden eerder een sequentieel proces van beoordelen gevolgd door ontwerpen, dan wel een iteratief proces van beoordelend ontwerpen;
- 3° bij de plan-m.e.r.-procedure vindt de raadpleging van het publiek in het begin van de procedure plaats, terwijl in het kader van de opmaak van het RUP de raadpleging (openbaar onderzoek) naar het einde van de formele procedure wordt voorzien. In het openbaar onderzoek van het plan-MER beperkt het voorwerp zich dan tot de reikwijdte van het plan-MER en de onderzochte alternatieven. In het openbaar onderzoek van het RUP beperkt het voorwerp zich tot het plan en kunnen opmerkingen op het plan-MER niet meer nuttig worden gemaakt. Ondanks de veelvuldige openbaarmaking is er weinig ruimte voor integrale inspraak;
- 4° het plan-MER is afgesloten na de goedkeuring ervan terwijl het RUP pas een aantal formele stappen later formeel definitief goedgekeurd wordt. Dit leidt potentieel tot meerdere nadelen: een mogelijke slechte 'plan-MER-dekking' van onderdelen van het RUP, problemen om waardevolle opties aangereikt tijdens het RUP-proces nog op te nemen bij gebrek aan beoordeling enzovoort;
- 5° het plan-MER bevat doorgaans een reeks milderende of begeleidende maatregelen waarbij het RUP in zijn huidige vorm geen geschikt instrument lijkt om deze te verankeren. Het RUP is naar zijn inhoud immers beperkt tot aspecten van de ruimtelijke ordening, beperkt tot een duidelijke planperimeter en bovendien dienen voorschriften rechtszeker en leesbaar te zijn voor de burger. Opname van maatregelen in loutere beslissingen (zonder reglementair karakter) is dan weer ontoereikend in situaties waarbij de maatregelen dwingend moeten worden genomen. Deze problematiek komt ook naar boven in recente arresten en auditoraatverslagen van de Raad van State met betrekking tot schorsing of vernietiging van complexere RUP's;
- 6° de huidige procedures voorzien niet in een bestuurlijke lus in functie van het remediëren van procedurefouten en onregelmatigheden. Hierdoor dienen procedures hernomen te worden wat bijgevolg leidt tot bijkomende tijdsinname.

In het regeerakkoord 2014-2019 (*Parl.St.* VI.Parl. 2014, nr. 31/1) werd expliciet het voornemen vermeld om het initiatief zoals geformuleerd in de conceptnota van 29 november 2013 verder te zetten met dezelfde uitgangsprincipes. Het geïntegreerde planningsproces voor het RUP wordt in het regeerakkoord ook ingepast in een vernieuwing van het planningsinstrumentarium voor de ruimtelijke planning en het nieuwe beleidsdomein 'omgeving'.

1.2. Knelpunten inzake plan-milieueffectrapportage en RUP

De laatste vijf jaar zijn heel wat (delen van) RUP's geschorst en vernietigd door de Raad van State waarbij de relatie tussen het RUP en de planmilieueffectrapportage in beeld kwam.

De oorzaken van diverse schorsingen of vernietigingen zijn als volgt samen te vatten:

- de reeds vermelde ongelijkheid in de wijze van openbaarmaking van de kennisgeving in het kader van de plan-milieueffectrapportage voor het RUP tussen het generieke spoor en het integratiespoor;
- de onvoldoende doorwerking van de plan-milieueffectrapportage in het daaraan gekoppelde RUP, met de volgende aspecten:
 - het onvoldoende bestuderen in het plan-MER van alle redelijke alternatieven;
 - het onvoldoende bestuderen in het plan-MER van sommige effecten en het openlaten van onzekerheden op planniveau;
 - het onvoldoende motiveren in het RUP van de keuze voor een minder milieuvriendelijk alternatief;
 - de wijze waarop rekening gehouden wordt met de voorgestelde alternatieven uit het plan-MER;
 - de onvoldoende (rechtszekere) vertaling van de resultaten en voorgestelde effectmilderende, compenserende en flankerende maatregelen uit het plan-MER naar het verordenende instrumentarium van het RUP, namelijk bestemmingswijzigingen en stedenbouwkundige voorschriften, wat wijst op onvoldoende garanties inzake uitvoering van deze maatregelen;
 - het doorschuiven van de vertaling van de milieueffect milderende maatregelen en flankerend beleid naar het projectniveau (vergunningen).

Algemeen kan gesteld worden dat de oorzaken voor de bovenvermelde knelpunten, die te maken hebben met enerzijds proces gerelateerde en anderzijds eerder inhoudelijke aspecten, vaak gekoppeld zijn aan problemen met de afstemming tussen de instrumenten van de ruimtelijke uitvoeringsplanning en de planmilieueffectrapportage en andere effectbeoordelingen.

Een ander belangrijk proces gerelateerd punt is het feit dat het ontwerp plan-MER goedgekeurd en afgesloten wordt voor de voorlopige vaststelling van het RUP. Hierdoor kunnen wijzigingen aan het RUP (als resultaat van het openbaar onderzoek), die gevolgen hebben op milieueffecten, niet meer doorgevoerd worden, omdat het plan-MER afgesloten (goedgekeurd) is. Het 'openhouden' van het ontwerp-MER in de procesfase van het openbaar onderzoek, waarbij ook het publiek inspraak krijgt op de inhoud van het MER zelf, is een nieuw concept in Vlaanderen. Recent werd voorzien om bij het invoeren van de omgevingsvergunning⁹ en het decreet Complexe Projecten¹⁰, het ontwerp-project-MER eveneens 'open te houden' tijdens het openbaar onderzoek over de vergunningsaanvraag. Dit principe wordt in dit ontwerp van decreet ook op planniveau doorgevoerd.

Het voorziene wettelijk kader dient de vastgestelde knelpunten aan te pakken door te vertrekken van een aantal uitgangsprincipes en door de gangbare praktijk van de plan-milieueffectrapportage, de andere effectbeoordelingen en het RUP op enkele essentiële punten te veranderen.

⁹ Het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning.

¹⁰ Het decreet van 25 april 2014 betreffende complexe projecten.

2. KADER VOOR HET INTEGRATIESPOOR

2.1. Uitgangsprincipes voor het integratiespoor

In de conceptnota van de Vlaamse Regering (VR 2013 2111 DOC.1338.1) werden voor het integratieproces van de milieueffectrapportage (en andere effectbeoordelingen) in het RUP enkele uitgangsprincipes geformuleerd. Deze uitgangsprincipes zijn:

- één proces (en regelgeving) voor het tot stand komen van het ruimtelijk plan en alle noodzakelijke effectbeoordelingen;
- een eerder continue kwaliteitsbeoordeling van alle noodzakelijke effectbeoordelingen op verschillende fasen van het proces;
- een afstemming van de noodzakelijk effectbeoordelingen;
- de integratie van de screening in de scoping, waarbij voor elk plan altijd nagegaan wordt welke aspecten (milieu, passende beoordeling, watertoets enzovoort) in het proces dienen meegenomen te worden;
- nadruk op het participatief proces (bevolking, adviesinstanties, andere actoren) met informele participatie op maat van het proces en met twee formele raadplegingen: één bij het begin (de scoping) en één voorafgaand aan de goedkeuring van het plan;
- een iteratief proces, waarbij de processen van participatie, van planning/ontwerp en van de effectbeoordelingen elkaar wezenlijk beïnvloeden;
- naast een optimale procesintegratie moet de nieuwe regelgeving tevens de mogelijkheid bieden aan de bevoegde overheid om aan een onregelmatigheid, bijvoorbeeld in verband met het openbaar onderzoek of de in te winnen adviezen, nog tijdens de procedure te verhelpen. De nieuwe regeling dient bijgevolg te voorzien in de mogelijkheid van een bestuurlijke lus.

Deze uitgangsprincipes werden meegenomen en verder uitgewerkt in de opmaak van het wettelijk kader voor de integratie van de effectbeoordelingen in het RUP. Daarnaast moeten uiteraard de betrokken Europese richtlijnen¹¹ volledig nageleefd worden.

2.2. Wettelijk kader voor de integratie van de effectbeoordelingen in het RUP

De integratie van de milieueffectrapportage in de procedures en processen van planningsinstrumenten, in het bijzonder van de ruimtelijke uitvoeringsplannen, heeft verschillende aanknopingspunten in bestaande decreten en de Plan-m.e.r.-richtlijn 2001/42/EG:

- artikel 1.1.4 van de VCRO: "De ruimtelijke ordening is gericht op een duurzame ruimtelijke ontwikkeling waarbij de ruimte beheerd wordt ten behoeve van de huidige generatie, zonder dat de behoeften van de toekomstige generaties in het gedrang gebracht worden. Daarbij worden de ruimtelijke behoeften van de verschillende maatschappelijke activiteiten gelijktijdig tegen elkaar afgewogen. Er wordt rekening gehouden met de ruimtelijke draagkracht, de gevolgen voor het leefmilieu en de culturele, economische, esthetische en sociale gevolgen. Op deze manier wordt gestreefd naar ruimtelijke kwaliteit.";

¹¹ Onder meer: richtlijn 2001/42/EG van het Europees Parlement en de Raad van 27 juni 2001 betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's (hierna plan-m.e.r.-richtlijn 2001/42/EG); richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (hierna Habitatrichtlijn 92/43/EEG); richtlijn 2009/147/EG van het Europees Parlement en de Raad van 30 november 2009 inzake het behoud van de vogelstand; richtlijn 2012/18/EU van het Europees Parlement en de Raad van 4 juli 2012 betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken, houdende wijziging en vervolgens intrekking van richtlijn 96/82/EG van de Raad.

- het bevorderen van duurzame ontwikkeling is tevens het doel van de Plan-m.e.r.-richtlijn 2001/42/EG door te voorzien in een hoog milieubeschermingsniveau en bij te dragen tot de integratie van milieuoverwegingen in de voorbereiding en vaststelling van plannen en programma's. Door deze gemeenschappelijk doelstelling naar duurzame ontwikkeling is de integratie van de milieubeoordeling in het instrumentarium van de ruimtelijke ordening, in dit geval de ruimtelijke uitvoeringsplanning, zeker onderbouwd;
- de Plan-m.e.r.-richtlijn 2001/42/EG laat integratie toe (overweging 9, artikel 4, tweede lid);
- artikel 4.2.4 van het DABM laat integratie van de plan-m.e.r. in bestaande planningsprocessen expliciet toe en geeft de voorwaarden die dienen nagekomen te worden (vooral ingegeven door de Plan-m.e.r.-richtlijn 2001/42/EG);
- het oorspronkelijke m.e.r.-decreet (2002) stimuleerde integratie, de memorie van toelichting vermeldt met betrekking tot de plan-m.e.r.¹²: "De filosofie achter het ontwerp is dat de overheden die verantwoordelijk zijn voor de in de Plan-m.e.r.-richtlijn bedoelde beleidsdomeinen zo veel mogelijk de MER-kenmerken zouden integreren in hun eigen besluitvormingsprocedures (en dus gebruik zouden maken van §3 – dit zijn de kenmerken die geformuleerd zijn in artikel 4.1, §2, van het DABM). In dit licht bekeken is de plan-m.e.r.-procedure in het ontwerp bedoeld als een opvangprocedure. Het uitgangspunt bij dit alles is dat het milieubeleid alleen echt effectief kan zijn wanneer het wordt geïntegreerd in de andere beleidsdomeinen. Duurzame ontwikkeling kan niet worden gerealiseerd door de milieuoverheid altijd en overal als waakhond te laten fungeren. Andere overheden moeten hun eigen verantwoordelijkheid opnemen.";
- de memorie van toelichting bij het wijzigingsdecreet van 2007¹³ stelt: "Artikel 4.2.4 van het DABM heeft de bedoeling de verplichtingen inzake het plan-MER via het integratiespoor te regelen in de bestaande regelgeving. Echter is in de praktijk gebleken dat hieraan weinig uitvoering werd verleend. Om het integratiespoor alsnog te stimuleren, wordt er geopteerd om een uitdrukkelijke bepaling aangaande het integratiespoor op te nemen. Artikel 4.2.4, §1, van dit ontwerp voorziet dat voor plannen en programma's, die na de toetsing van het afbakeningsgebied onder de plan-MER-plicht vallen, bij decreet of besluit van de Vlaamse Regering de wijze van integratie van het plan-MER bij de opmaak van een plan of programma kan bepaald worden. Het spreekt echter voor zich dat de Vlaamse decreetgever zelf de integratie kan regelen. Ingevolge §1 kan de Vlaamse Regering in uitvoering van dit ontwerp de integratie voor een bepaald beleidsdomein (bijvoorbeeld ruimtelijke ordening, landbouw, water, afval, ...) op meer gedetailleerde wijze regelen. Hierbij dient de Vlaamse Regering de verplichtingen, zoals opgelegd in Richtlijn 2001/42/EG, na te leven....";
- in de VCRO is onder het hoofdstuk 2 het volgende artikel opgenomen dat de koppeling legt met het integratiespoor zoals gedefinieerd binnen het DABM: "Artikel 2.2.4. Met behoud van de toepassing van het integratiespoor voor de plan-m.e.r.-proces, geregeld bij en krachtens artikel 4.2.4 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, kan de Vlaamse Regering de wijze bepalen waarop overige bij of krachtens decreet voorgeschreven effectenrapportages geïntegreerd worden in het planningsproces van ruimtelijke uitvoeringsplannen."

¹² Decreet van 18 december 2002 tot aanvulling van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid met een titel betreffende de milieueffect- en veiligheidsrapportage, Belgisch Staatsblad van 13 februari 2003, memorie van toelichting, pagina 82.

¹³ Decreet van 27 april 2007 houdende wijziging van titel IV van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en van artikel 36ter van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, Belgisch Staatsblad van 20 juni 2007, memorie van toelichting, pagina 9.

Er waren verschillende opties mogelijk om een integratie van de effectbeoordelingen in het RUP wettelijk vast te leggen:

- 1° een volledig nieuwe wetgeving waarbij het instrument RUP uit de VCRO zou worden gelicht;
- 2° het inbouwen van de verschillende processtappen van de effectbeoordelingen, in het bijzonder deze van de plan-milieueffectrapportage en ruimtelijke veiligheidsrapportage¹⁴ in de bestaande RUP-procedure (met specifieke aanpassingen ten behoeve van de integratie en eventuele verwijzingen naar de wetgeving met betrekking tot de effectbeoordelingen);
- 3° een aanpassing of specifieke toevoeging van de procedure zoals omschreven in het DABM (voor de plan-milieueffectrapportage en de veiligheidsrapportage) gericht naar de geïntegreerde RUP-procedure.

Er werd gekozen om het geïntegreerde proces voor de effectbeoordelingen en het RUP volledig in te bouwen in de VCRO (optie 2), om de volgende redenen:

- dit komt optimaal tegemoet aan het uitgangsprincipe (zie punt 2.1) om één proces in één regelgeving uit te werken;
- het RUP (met de onderbouwende effectbeoordelingen) is een instrument van de ruimtelijke ordening, en het inbouwen van de opmaakprocedure met de onderbouwende effectbeoordelingen ervan in de VCRO is het meest opportuun, gezien het instrument in de hiërarchie van ruimtelijke ordeningsinstrumenten het 'hogere' plan structuurplanning, uitvoert en zelf op zijn beurt uitvoering krijgt in vergunningen (verkaveling, stedenbouwkundig). Het uitlichten van het RUP als instrument zou deze getrapte instrumentencascade (structuurplanning-uitvoeringsplanning) onderbreken en de wetgeving (VCRO) moeilijker leesbaar en hanteerbaar maken. Hierdoor blijft de 'eenheid' in de VCRO gehandhaafd;
- uit de hoger vermelde benchmarkstudie¹⁵ blijkt tevens dat nagenoeg alle onderzochte lidstaten de plan-milieueffectrapportage voor ruimtelijke plannen eveneens ingebouwd hebben in de wetgeving van de ruimtelijke planning.

Er wordt wel verwezen naar de respectieve wetgevingen met betrekking tot de onderbouwende en/of noodzakelijke effectbeoordelingen voor de inhoudelijke aspecten zoals onder meer de inhoudsomschrijving van het plan-MER of ruimtelijk veiligheidsrapport (RVR).

2.3. Totstandkoming van het ontwerp van decreet

2.3.1. *De conceptnota voor de integratie van de plan-milieueffectrapportage en andere effectbeoordelingen in het ruimtelijke uitvoeringsplan*

Zoals reeds aangehaald in punt 1.1 startte de opmaak van het ontwerp van decreet voor de integratie van de plan-milieueffectrapportage en andere effectbeoordelingen met de goedkeuring van een conceptnota door de Vlaamse Regering (VR 2013 2111 DOC.1338.1).

In de beslissing van de Vlaamse Regering over deze conceptnota werd een advies gevraagd aan de Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening – Onroerend

¹⁴ Voor de volledigheid is het belangrijk te vermelden dat de ruimtelijke veiligheidsrapportage geen echte effectbeoordeling is, aangezien in een ruimtelijk veiligheidsrapport nagegaan wordt of door bepaalde ruimtelijke ontwikkelingen het risico van zware ongevallen niet vergroot of de gevolgen van zware ongevallen niet ernstiger kunnen worden. Ruimtelijke veiligheidsrapportage is dus eerder risico- dan effectgebaseerd. Om de leesbaarheid van het decreet en de memorie van toelichting te verhogen, werd ervoor geopteerd om overal te spreken over effecten en effectbeoordelingen.

¹⁵ Arcadis 2009. Studie over de wetgeving en de toepassing van de plan-MER-richtlijn in ruimtelijke planning in de praktijk in een aantal lidstaten van de EU, eindrapport. Opdracht: Vlaamse overheid, departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening – Onroerend Erfgoed. Advies van 29 januari 2014 over de conceptnota inzake de integratie van de plan-m.e.r. en andere effectbeoordelingen in planprocessen van de ruimtelijke ordening.

Erfgoed (SARO)¹⁶ en de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (Minaraad)¹⁷. De Minaraad betrok in haar adviesopmaak eveneens de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV).

De betrokken adviesraden waren overwegend positief over de conceptnota die een duurzame oplossing biedt op lange termijn voor de huidige knelpunten voor het RUP en waarbij uitgegaan wordt van één geïntegreerd en iteratief planningsproces, met de nadruk op participatie en een betere doorwerking van de resultaten van de noodzakelijke effectbeoordelingen.

De adviezen over de conceptnota en hoe hiermee wordt omgegaan in het ontwerp van decreet, kunnen als volgt samengevat worden:

- SARO wijst op de grote verscheidenheid aan RUP's, zowel naar 'type' als naar de toepassing op de drie bestuursniveaus (gewest, provincie en gemeente), belangrijk is dat het nieuwe proces flexibel genoeg is naar deze verschillende plantypes en zeker geen verzwaring mag betekenen. Een maatgerichte toepassing is derhalve noodzakelijk. Met de gevraagde flexibiliteit van het geïntegreerd planningsproces is in bijzondere mate rekening gehouden door een beperking van formele processtappen, en de formele aanduiding van de rollen van de verschillende actoren in het gehele proces;
- SARO vraagt een duiding hoe 'breed' de term 'ruimtelijke planningsinstrumenten' moet geïnterpreteerd worden en of het voorgestelde planningsproces ook voor ruimtelijke structuurplannen geldt (cf. VCRO). Dit ontwerp van decreet gaat enkel in op de integratie van effectbeoordelingen in het RUP. De opportuniteit om effectrapportages eveneens te integreren in ruimtelijke structuurplanning is nu niet aan de orde;
- beide adviezen wijzen op het belang van de wisselwerking tussen het planningsproces, de effectbeoordelingen (doorwerkingen) en het participatieproces (draagvlak). Dit zou in principe aanleiding moeten geven tot minder aanvechtingen bij de Raad van State. Deze wisselwerking en vooral ook de wijze waarop dit door middel van het planteam wordt gerealiseerd, is een krachtlijn in dit ontwerp van decreet;
- beide adviezen zijn positief over de integratie en onderlinge afstemming van de effectbeoordelingen en de noodzakelijke interactie met het planningsproces, dit zal de inhoud van de effectbeoordelingen (en onder andere ook de omvang, de techniciteit en detailniveau enzovoort) ten goede komen. De 'herkenbaarheid' van de verschillende beoordelingen in het plan moet wel verzekerd zijn (in navolging van de EU-richtlijnen ter zake). Wel zijn duidelijke afbakeningen van de effectbeoordelingen, alsook een transparante en op planningsniveau afgestemde afwegingskaders, noodzakelijk. Door de verschillende effectbeoordelingen met naam te benoemen in de formeel vastgelegde inhoud van het RUP, wordt de herkenbaarheid ervan gegarandeerd. De wijze waarop de rapportages in de toelichtingsnota van het RUP geïntegreerd worden kan ook verder verduidelijkt worden in de voorziene handleiding;
- beide adviezen onderstrepen het belang van een juist evenwicht tussen formele en informele stappen (en taken, rollen enzovoort) in een toekomstig wetgevend kader voor een geïntegreerd planningsproces. Heel wat aspecten van het proces hoeven geen formeel karakter te hebben, waardoor maatwerk efficiënt kan gebeuren;
- SARO vraagt om de rol van de erkende MER-deskundigen in het onderdeel plan-m.e.r. te herbekijken. Aangezien de erkende MER(VR)-deskundigen een belangrijke rol spelen in de kwaliteitsborging van de plan-milieueffectrapportage en

¹⁶ Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening – Onroerend Erfgoed. Advies van 29 januari 2014 over de conceptnota inzake de integratie van de plan-m.e.r. en andere effectbeoordelingen in planprocessen van de ruimtelijke ordening.

¹⁷ Gezamenlijk briefadvies van de Minaraad en de SERV van 27 januari 2014. Briefadvies over de conceptnota betreffende de opmaak van een wetgevend kader voor de integratie van de plan-m.e.r. en andere effectbeoordelingen in planprocessen van ruimtelijke ordening.

de ruimtelijke veiligheidsrapportage, wordt in dit ontwerp van decreet aan het principe niets veranderd. Het is ook belangrijk dat deze aanpak op kwaliteitsborging over alle (plan-)milieueffectrapportages gelijk blijft. Vandaar dat hiervoor verwezen wordt naar het DABM;

- beide adviezen benadrukken het belang van het samenwerken tussen de betrokken administraties, het verminderen van de verkokering ervan, en onderstrepen de noodzaak voor een mentaliteitswijziging, en de hieraan gekoppelde organisatorische aspecten. De SARO benadrukt daarenboven de noodzaak voor een werkzaam planteam, waarvan de samenstelling niet te groot mag zijn, en vraagt aandacht voor de organisatie ervan op provinciaal en gemeentelijk niveau. Dit is uiteraard een essentiële opmerking van de adviesraden waarvoor de maatregelen niet in een decreet geregeld moeten worden, maar vooral in de werking en organisatie van de Vlaamse overheid. Ook hier zal de handleiding en andere communicatiemiddelen een belangrijke rol kunnen spelen;
- beide adviezen onderstrepen het belang van de verbreding van het instrument RUP, vooral naar de implementatie van effectmilderende en flankerende maatregelen. Het ontwerp van decreet voorziet in een wijziging van de RUP-samenstelling, waarbij een overzicht wordt opgenomen van de instrumenten waarover samen met het plan een beslissing genomen wordt door de bevoegde overheid. Inzake stedenbouwkundige voorschriften wordt de mogelijke tijdelijkheid en fasering van bestemmingen verruimd en beter verankerd;
- het advies van Minaraad/SERV heeft vragen bij de opmaak van een wetgevend kader: beide raden benadrukken de noodzaak voor een grondige evaluatie van de toepassing van de regelgeving inzake plan-milieueffectrapportage in het DABM, alvorens nieuwe regelgevende initiatieven te nemen. Beide raden geven ook eerst prioriteit aan de integratie van de verplichte Europese effectonderzoeken zoals de milieueffectbeoordelingen, passende beoordeling en de onderzoeken met betrekking tot de kaderrichtlijn Water;
- met betrekking tot het proces zelf onderstreept het advies van Minaraad/SERV de noodzaak om de resultaten van de scoping na de raadpleging in het begin van het planningsproces zeker actief openbaar te maken;
- beide adviezen zijn positief over de participatiemogelijkheden in het voorgestelde processchema, en ondersteunen de mogelijkheid voor vroegtijdige publieksraadpleging, alsook de inspraak op de resultaten van de effectbeoordelingen zelf (publieke kwaliteitscontrole). Dit zal het draagvlak voor het plan, en de onderbouwing ervan, alleen maar vergroten;
- de SARO vraagt eveneens naar de rol van de adviesraden op de drie bestuursniveaus, en wijst op het nut van een eerder strategische adviestaak vroeg in het proces.

Met deze adviezen op de conceptnota werd rekening gehouden in de uiteindelijke opmaak van het voorliggende ontwerp van decreet.

2.3.2. Adviezen van de strategische adviesraden en lokale overheden op het ontwerp van decreet

Na de eerste principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering op 3 april 2015 (VR 2015 0304 DOC.0353/2) werd vervolgens het advies gevraagd op het ontwerp van decreet zelf en de begeleidende memorie van toelichting aan de strategische adviesraden SARO en Minaraad (samen met de SERV), alsook de vertegenwoordigers van de lokale overheden VVP (Vereniging van de Vlaamse Provincies) en VVSG (Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten).

De strategische adviesraden SARO, SERV, MORA en Minaraad hebben een gezamenlijk advies uitgebracht¹⁸ dat een globale positieve beoordeling geeft van voorliggend ontwerp van decreet. De raden onderstrepen dat het ontwerp van decreet mogelijkheden biedt voor een betere communicatie, interactie en participatie bij de aanvang van het proces en aldus meer kansen biedt voor het maatschappelijk draagvlak en voor een efficiënter en meer gedragen beleidsproces. Daarnaast onderstrepen de raden de grote verscheidenheid aan RUP's op Vlaamse, provinciaal en gemeentelijk niveau en vragen aldus aandacht voor vereenvoudiging, maatwerk en rechtszekerheid. Om die reden dringen de raden aan op:

- een verdere concretisering van het principe inzake trechtering van het proces;
- het inbouwen van meer garanties voor een afgeslankt planteam;
- een effectieve vermelding van enkele principes inzake participatie en aandacht voor volwaardige participatie in de praktijk;
- het bewaken van de specifieke rol van de plenaire vergadering;
- een volwaardige invulling van de rol van de strategische adviesraden en een heroverweging van de voorziene adviescommissie;
- een specifieke duiding van (en kader voor) de vereiste effectbeoordelingen;
- een verdere verduidelijking van de gewijzigde rol van de dienst Mer;
- het voorzien van een duidelijke beslissing op het niveau van de scopingnota inzake het afsluiten van de effectbeoordeling indien er geen aanzienlijke milieu-effecten worden verwacht;
- het inbouwen van meer garanties voor leesbare en beknopte effectrapporten;
- een duidelijker afbakening van de vereiste inhoud van een RUP;
- een grondige herziening van het voorgestelde instrument van beheersverordening in het kader van de implementatie van niet ruimtelijk vertaaltbare milderende maatregelen;
- het onderbouwen van een gewenste herziening van de stedenbouwkundige voorschriften op lange termijn;
- een grondig onderzoek naar de afstemming van het ontwerp van decreet met het decreet Complexe Projecten.

Het advies van VVSG werd geleverd op 20 mei 2015 en beschrijft de volgende standpunten:

- blijf zoeken naar methoden om tot een snellere opmaak te komen;
- maak het afschaffen van verouderde plannen gemakkelijk mogelijk;
- integratie van procedures is een goede zaak: verdere integratie naar zogenaamde 'omgevingsplanning';
- werk het instrument van de voorgestelde 'beheersverordening' beter uit;
- verduidelijk de werking en rollen van actoren binnen het planteam over de bestuursniveaus heen;
- zorg ervoor dat de overheid die het planningsinitiatief neemt de beleidskeuzes maakt en dat de overheid die geen planningsinitiatief neemt (dienst Mer, Agentschap Natuur en Bos (ANB)) het initiatief niet kan stilleggen;
- geef intergemeentelijke samenwerking volop kans voor de opmaak van RUP's en plan-MER's;
- verduidelijk de rol van de externe adviescommissie;
- verduidelijk de openbaarheid van documenten zoals de scopingnota.

Het advies van de VVP dateert van 15 juni 2015 en haalt de volgende bemerkingen aan:

- schrappen van de formele goedkeuring van het plan-MER. Er kan worden volstaan met de doorlopende en finale kwaliteitsbeoordeling door de dienst Mer, zoals ook voor de veiligheidsrapportering wordt voorgesteld;

¹⁸ Advies over het ontwerp van decreet tot wijziging van de regelgeving inzake de integratie van de plan-m.e.r. en andere effectbeoordelingen in het planproces voor ruimtelijke uitvoeringsplannen. SARO-advies 2015/012, Minaraad-advies 2015/014, MORA-advies 26/07/2015 en SERV-advies 29 juli 2015.

- de rol van de dienst Mer moet duidelijk omschreven worden;
- verlengen van termijn van openbaar onderzoek: vastleggen op zestig dagen zoals termijn van openbaar onderzoek over de startnota;
- de deskundigheid van de lokale adviesraden PROCORO (en GECORO) is momenteel gericht op ruimtelijke ordening en niet op leefmilieuaspecten. Hebben deze raden voldoende kennis van milieuaspecten om een gedegen beoordeling te kunnen maken en om een goed onderbouwd advies uit te brengen?;
- verduidelijken van de samenstelling en rol van de actoren in het planteam;
- verduidelijken van de rol en noodzaak van de adviescommissie;
- verduidelijken van de onduidelijkheden over de voorgestelde beheersverordening;
- verduidelijken van het statuut van de handleiding.

Het is duidelijk dat een aantal van deze bemerkingen in de adviezen van de VVSG en VVP gelijklopen en over dezelfde onderwerpen gaan. Hoe geantwoord wordt op deze opmerkingen en adviezen van de strategische adviesraden en lokale overheden, is uiteengezet in bijlage aan deze memorie van toelichting.

2.3.3. Advies van de Raad van State

De Raad van State bracht haar advies uit op 27 januari 2016, gekend onder nr. 58.741/1.

Dit advies geeft aanleiding tot enkele inhoudelijke wijzigingen en technische aanpassingen aan het ontwerp van decreet wijzigingen en verduidelijkingen in deze memorie van toelichting.

Algemene opmerking

De inleidende zinnen van de artikelen 18, 20, 21, 23, 25, 27, 29, 31, 35 en 37 tot en met 43 zijn aangepast en verwijzen naar de laatste wijziging van de VCRO van 18 december 2015.

Bijzondere opmerkingen

In de wijzigingen van het decreet van 5 april 1995 wordt nu correct verwezen te worden naar het decreet van 25 april betreffende de omgevingsvergunning en afgestemd op de inwerkingtreding hiervan, alsook betreffende de invoering van de milieueffect- en veiligheidsrapportage.

In een aantal artikelen worden de wetstechnische en taalkundige opmerkingen van de Raad van State aangepast conform het advies: artikelen 4, 6, 8, 16, 17 (eerste opmerking), 21, 33, 49, 53, 61 en 62.

In een aantal artikelen worden beperkte, maar verduidelijkende en inhoudelijke toevoegingen of wijzigingen voorgesteld en gewijzigd conform het advies van de Raad van State: artikelen 24, 25, 26, 28, 34, 36 en 59.

De opmerkingen van de Raad van State en de voorgestelde wijzigingen in het advies slaan in een aantal artikelen op zowel de RUP-procedure voor gewestelijke RUP's en mutatis mutandis voor provinciale en gemeentelijke RUP's. Deze wijzigingen werden consequent op de drie bestuursniveaus doorgevoerd (artikelen 10, 25, 31, 32, 38 en 39).

Met betrekking tot de opmerking op artikel 12 over de termijnopschorting van de definitieve vaststelling van het RUP in het licht van een goedkeuring van een daaraan gekoppelde stedenbouwkundige verordening, is een specifieke bepaling

opgenomen in het ontwerp van decreet en werd dit verder geduid in deze memorie van toelichting.

In artikel 25 van het ontwerp van decreet wordt een wijziging en toevoeging gedaan om duidelijk aan te geven welke gemeenten betrokken kunnen worden in het openbaar onderzoek van het ontwerp-RUP en de ontwerp-effectbeoordelingen. Dit wordt eveneens verder geduid en uitgelegd in de memorie van toelichting.

In artikel 44 werd de opmerking van de Raad van State over de aard van de voorschriften in de stedenbouwkundige verordening overgenomen, en werd conform de bijkomende suggestie om de definitie van de stedenbouwkundige voorschriften te verfijnen, deze definitie vervangen in artikel 12 van het ontwerp van decreet. Daarnaast werd in deze memorie een aanvullende duiding toegevoegd over het gebruik van de stedenbouwkundige verordening in het RUP ten behoeve van specifieke (milieu)maatregelen, waarbij tevens rekening gehouden wordt met de 'getraptheid' van de besluitvorming tussen het planniveau (RUP) en het vergunningenniveau.

In artikel 48 werd rekening gehouden met de chronologie van het in werking treden van eerdere goedgekeurde decreten.

3. DOELSTELLING EN KRACHTLIJNEN VAN HET ONTWERP VAN DECREET

3.1. Doelstelling

De doelstelling van dit ontwerp van decreet is het integreren en inbouwen van de processen voor de onderbouwende effectbeoordelingen in het planningsproces voor de opmaak van een RUP (op gewestelijk, provinciaal en gemeentelijk niveau). De onderbouwende effectbeoordelingen zijn in eerste instantie de plan-milieu-effectrapportage, de ruimtelijke veiligheidsrapportage, de passende beoordeling, de mobiliteitseffectenrapportage, de watertoets en het landbouweffectenrapport. Een aantal van deze effectbeoordelingen zijn wettelijk geregeld in Vlaanderen (zoals bijvoorbeeld de passende beoordeling zoals geregeld in artikel 36ter van het decreet Natuurbehoud). Voor de milieueffect- en veiligheidsrapportage is een formele procedure van kracht voor de ruimtelijke uitvoeringsplanning (DABM). Indien opportuun voor een betere onderbouwing en opmaak van het RUP, kunnen andere relevante effectbeoordelingen eveneens meegenomen worden in het integratieproces (bijvoorbeeld een maatschappelijke kosten-batenanalyse, een landbouwimpactanalyse en andere). Deze integratie van de effectbeoordelingen in het planningsproces van het ruimtelijke uitvoeringsplan zal in belangrijke mate bijdragen tot een betere onderbouwing van het RUP, een betere afstemming van het onderzoek van deze effectbeoordelingen, het vermijden van onnodige rapportages of informatie, een betere doorwerking van de maatregelen die voorgesteld worden in deze effectbeoordelingen en een groter draagvlak door een efficiënte en maatgerichte participatie in het planningsproces.

Dit ontwerp van decreet beschrijft het geïntegreerd planningsproces waarbij het ruimtelijk uitvoeringsplan het resultaat is van een ruimtelijk planningsproces en geïntegreerde effectbeoordelingen. Voor de inhoud van de op te maken effectbeoordelingen wordt verwezen naar de desbetreffende wetgeving hiervoor. In de VCRO wordt het RUP volledig beschreven in titel 2 (Planning), hoofdstuk 2 (Ruimtelijke uitvoeringsplannen).

3.2. Krachtlijn: integratie van het RUP-planningsproces en de onderbouwende effectbeoordelingen

Een ruimtelijk uitvoeringsplan moet goed onderbouwd worden. De planbeslissingen die gedurende het proces genomen worden, moeten gebeuren op basis van criteria van de ruimtelijke planning, maar evengoed op basis van de mogelijke effecten op het milieu, mens, natuur, mobiliteit, socio-economische aspecten, ruimtevragen vanuit de verschillende maatschappelijke sectoren enzovoort. Daarom worden de effectbeoordelingen mee geïntegreerd in de opmaak van het plan. Een goed plan is dus onderbouwd door gerichte en kwalitatieve effectbeoordelingen. Hiervoor zijn beoordelingskaders nodig, de verschillende rapportages voorzien elk hun beoordelingskader. Globaal kunnen deze kaders teruggebracht worden tot de pijlers van duurzame ontwikkeling (het 'planet-people-profitprincipe'), namelijk effecten op milieu (in brede zin), de effecten op sociale aspecten en de effecten op de economie. De effectbeoordelingen dragen in belangrijke mate bij tot de doelstelling die gedefinieerd is in de VCRO, waarbij gesteld wordt dat de ruimtelijke ordening gericht is op duurzame ruimtelijke ontwikkeling, waarbij ruimtelijke behoeften van verschillende maatschappelijke activiteiten gelijktijdig en gelijkwaardig afgewogen worden. En hierbij wordt rekening gehouden met de gevolgen voor het leefmilieu, en de culturele, economische, esthetische en sociale gevolgen (= gezamenlijk ruimtelijke kwaliteit, zie artikel 1.1.4 van de VCRO). Aangezien RUP's op verschillende bestuursniveaus en voor verschillende omvang en doelstellingen opgemaakt worden, kunnen deze effectbeoordelingen niet generiek opgelegd worden, maar zal voor elk RUP nagegaan moeten worden welke effecten relevant zijn, maar vooral welke aspecten met welke diepgang dan best onderzocht moeten worden. De integratie van de effectbeoordelingen in het ruimtelijk planningsproces zorgt ervoor dat de noodzaak en diepgang van deze effectbeoordelingen optimaal bepaald wordt.

Een aantal effectbeoordelingen omvatten wettelijk vastgelegde rapportages (en in een aantal gevallen procedures):

- de plan-milieueffectrapportage en de ruimtelijke veiligheidsrapportage, zoals vastgelegd in het decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid (DABM). Voor deze beoordelingen is een wettelijke procedure voorzien, omschreven in het DABM en het besluit van de Vlaamse Regering van 12 oktober 2007 betreffende de milieueffectrapportage over plannen en programma's en het besluit van de Vlaamse Regering van 26 januari 2007 houdende nadere regels inzake de ruimtelijke veiligheidsrapportage;
- de passende beoordeling zoals vastgelegd in artikel 36ter, §3, van het decreet Natuurbehoud. De passende beoordeling is gekoppeld aan de plan-milieueffectrapportage (artikel 4.2.1 van het DABM en artikel 36ter, §3, vierde en zesde lid, van het decreet Natuurbehoud), deze koppeling is eveneens voorzien in de Plan-m.e.r.-richtlijn 2001/42/EG;
- de watertoets vindt zijn formele bron in het decreet Integraal Waterbeleid¹⁹, waarin artikel 8 bepaalt dat elk ruimtelijk plan moet onderworpen worden aan een watertoets. Ook in dit decreet is een koppelingsbepaling opgenomen, die de integratie van de watertoets in de plan-milieueffectrapportage beschrijft. Artikel 8, §4, bepaalt dat voor de vergunningsplichtige activiteit, plan of programma dat onderworpen is aan een milieueffectenrapportage de analyse en evaluatie van het al dan niet optreden van een schadelijk effect en de op te leggen voorwaarden om dat effect te vermijden, te beperken, te herstellen of te milderen, in dit rapport dient te gebeuren.

¹⁹ Decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, Belgisch Staatsblad van 14 november 2003, zoals herhaaldelijk gewijzigd. Zie ook het uitvoeringsbesluit watertoets van 20 juli 2006 (artikel 2/1 en bijlage II, 2) en de handleiding adviesverlening watertoets bij ruimtelijke plannen versie 1.0 (juli 2009) uitgegeven door de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid.

- het mobiliteitseffectenrapport (MOBER) is wettelijk vastgelegd in een wijziging van de wetgeving voor de stedenbouwkundige vergunningen (1 september 2009²⁰). Het MOBER is voor welbepaalde projecten (vergunningsaanvraag) verplicht (projecten die niet MER-plichtig zijn maar wel aanzienlijke mobiliteitseffecten genereren²¹), maar is wettelijk niet voorzien voor plannen. Niettemin dienen volgens het DABM (artikel 4.2.8, §1, 5°, f)) in het plan-MER de effecten op de mobiliteit onderzocht te worden. Hiermee is een koppeling gemaakt tussen de plan-milieueffectrapportage en het mobiliteitseffectenrapport;
- de landbouwwijzigingsanalyse is ontwikkeld om het effect op de landbouwfunctie en het landgebruik in te schatten, zoals bij de onderbouwing van een inrichtingsnota in het kader van artikel 4.2.5 van het decreet Landinrichting²². Indien het effect significant is, kan de studie verfijnd worden met een landbouweffectrapportage, zoals gedefinieerd in artikel 4.2.6 van dit decreet.

Naast deze wettelijk vastgelegde rapportageverplichtingen gekoppeld aan ruimtelijke uitvoeringsplannen, zijn er ook effectbeoordelingen die geen wettelijke grondslag hebben, maar die wellicht kunnen bijdragen tot een goede afweging van verschillende keuzemogelijkheden tijdens het planningsproces. Afhankelijk van de doelstellingen van het voorgenomen RUP, de reikwijdte van het RUP en de karakteristieken van het gebied waarvoor het RUP uitgevoerd wordt, kunnen dergelijke effectbeoordelingen ingeschakeld worden. Een voorbeeld is een maatschappelijke kosten-batenanalyse. Ook bijvoorbeeld de zorgplicht die beschreven is in het Onroerendergoedsbesluit van 16 mei 2014 is hier relevant. Deze zorgplicht omvat een uitdrukkelijke motiveringsplicht, in die zin dat de overheid in elke beslissing moet aangeven welke maatregelen zij heeft genomen om te voldoen aan de zorgplicht die te maken heeft met vastgestelde erfgoedinventarissen en erfgoedlandschappen. Het is belangrijk dat ook dergelijke overwegingen meegenomen worden in het planningsproces. Het is aan de initiatief nemende overheid om de opmaak van wettelijk niet voorziene effectrapportages en effectonderzoeken te overwegen en mee op te nemen in het verdere proces.

Deze integratie is de basis voor dit ontwerp van decreet en focust op:

- het invoeren van een planteam: integratie betekent in de eerste plaats het niet meer apart beschouwen van het proces van de effectbeoordelingen en het proces van het ruimtelijk uitvoeringsplan. Het samengaan van beide processen wordt bewerkstelligd door één planteam dat samen verantwoordelijk is voor het gehele geïntegreerd proces. Momenteel wordt al gewerkt met een planteam of RUP-team maar de procedures van de effectbeoordelingen zijn hierbij niet geïntegreerd;
- een doorgevoerde procesintegratie: dit betekent dat de effectonderzoeken pas afgesloten kunnen worden als het planningsproces beëindigd is, hetgeen bijvoorbeeld betekent dat het plan-MER en het ruimtelijk veiligheidsrapport pas definitief afgesloten kan worden wanneer het RUP definitief wordt vastgesteld, dus na het openbaar onderzoek van het voorlopig vastgesteld RUP. Dit is een belangrijk verschil met de gangbare praktijk, waar het plan-MER en het ruimtelijk veiligheidsrapport eerst wordt goedgekeurd vooraleer het mee in openbaar onderzoek gaat met het ontwerp-RUP;
- een inhoudelijke integratie: een juridisch robuust plan wordt gebouwd door de inhoud van de effectonderzoeken en de resultaten van het planningsproces op een goede manier in te bouwen in het RUP. Een inhoudelijke afstemming omvat op zich ook weer verschillende aspecten, zoals het betrekken van dezelfde

²⁰ Besluit van de Vlaamse Regering van 3 juli 2009 houdende wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 mei 2004 betreffende de dossiersamenstelling van de aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning, Belgisch Staatsblad van 10 augustus 2009.

²¹ Zie 'Richtlijnenhandboek Mobiliteitseffectenstudies, Mobiliteitstoets en MOBER. Departement Mobiliteit en Openbare Werken, november 2009.

²² Decreet van 28 maart 2014 betreffende de landinrichting, Belgisch Staatsblad van 22 augustus 2014.

alternatieven, het vastleggen van de scope en diepgang van te onderzoeken elementen en waarvoor deze gaan dienen in beslissingen rond het planningsproces.

Integratie van processen en inhoud zijn uiteraard complementair en versterken elkaar. In het ontwerp van decreet betekent deze krachtlijn enerzijds een effectieve procedure-integratie en anderzijds een organisatorische aanpak, waarbij het geïntegreerd planningsproces moet gegarandeerd worden door een planteam. Het ontwerp van decreet bepaalt de verantwoordelijkheden van dit planteam. Over de werking van het planteam, dat garant moet staan voor de integratie van het planningsproces, de effectbeoordelingen en het participatieproces, wordt verder uitgeweid in deze memorie van toelichting en dit zal verder uitgewerkt worden in de handleiding waarvan sprake is in het ontwerp van decreet.

3.3. Krachtlijn: optimaliseren van de participatie

Een tweede krachtlijn is een efficiëntere participatie gericht op een transparant planningsproces wat ten goede komt aan het draagvlak en de kwalitatieve inhoud van het uiteindelijke RUP.

De laatste jaren wordt participatie in overheidsbeslissingen alsmaar belangrijker en complexer. Het zogenaamde maatschappelijk middenveld en de al dan niet georganiseerde en lokale buurtcomités, actiegroepen, en dergelijke spelen hierbij een belangrijke rol. Deze groepen wensen eveneens als stakeholders mee te denken over beslissingen voor planningsprocessen, vergunningen enzovoort. Met deze evolutie is in belangrijke mate rekening gehouden in de implementatie van het geïntegreerde planningsproces.

Er worden voor elk RUP twee participatiemomenten voorzien: één in het begin van het proces voor de probleemstelling, inhoudsafbakening en scope van het voorgenomen plan, waarbij maatgericht een effectieve inbreng in het opstartende planningsproces kan gebeuren; en een openbaar onderzoek over het voorlopig vastgesteld RUP en de ontwerp-effectbeoordelingen waarbij de participatie vooral gericht is naar het beoordelen van het plan en de effectbeoordelingen.

Het planningsproces laat toe om specifieke maatschappelijke stakeholders in meerdere of mindere mate te betrekken bij het planteam en bij de opmaak van het plan. De initiatiefnemende overheid kan dit zelf invullen naargelang de situatie.

Een ander belangrijke gevolg van deze participatiekrachtlijn is de mogelijkheid van het publiek om opmerkingen te geven op de ontwerp-effectbeoordelingen. Hierdoor kan het publiek inspraak geven over het feit of de maatregelen uit de plan-milieueffectrapportage en andere effectbeoordelingen op een voldoende kwalitatieve manier deel uitmaken van het RUP, maar evengoed ook of deze effectbeoordelingen voldoende en correct werden uitgevoerd (kwaliteit). Op die manier speelt het publiek als actor mee een rol in de kwaliteitsbewaking van de (milieu) effectbeoordelingen.

3.4. Krachtlijn: minder formalisme, proces op maat van het RUP

Er is gekozen om bij de integratie van de effectbeoordelingen in het ruimtelijk planproces, enkel een procedureel kader te creëren, met de bedoeling om voor elk type RUP (op de drie bestuursniveaus) zo maatgericht mogelijk te kunnen werken. Het ontwerp van decreet geeft dus de grote proceslijnen weer, formaliseert de producten die noodzakelijk zijn, en geeft de kenmerken weer. Waar verdere specificering gewenst is, kan de Vlaamse Regering verdere regels vastleggen door middel van een besluit. Ook wordt de opmaak van een handleiding voorzien die het

gehele proces (en de mogelijke variaties en vrijheidsgraden) praktisch omschrijft, die vermeldt welke actoren best betrokken worden en met welke rol, welke producten eruit resulteren enzovoort.

Met dit ontwerp van decreet worden een aantal stappen hervormd:

- in vergelijking met de huidige situatie worden de procedures tot opmaak van een plan-MER en plan-m.e.r.-screening herleid tot één procedure;
- de formele volledigheidsverklaring van de kennisgevingsnota door de dienst Mer komt te vervallen;
- de goedkeuringsbeslissingen door de diensten bevoegd voor milieueffectrapportage en veiligheidsrapportage, zoals omschreven in het DABM worden voor RUP's gewijzigd naar een geïntegreerde kwaliteitsbeoordeling.

Deze vernieuwde procesaanpak impliceert maatwerk zodat:

- zowel RUP's met doorgaans weinig of verwaarloosbare (milieu)effecten als RUP's over een groter gebied met potentieel aanzienlijke (milieu)effecten organisatorisch zo efficiënt mogelijk aangepakt kunnen worden;
- een optimale samenstelling van de actoren in elk RUP kan nagestreefd worden door de juiste noodzakelijke expertises en stakeholders te betrekken.

3.5. Krachtlijn: versterken beleidsverantwoordelijkheid van de lokale besturen

De krachtlijn waarbij het Vlaamse bestuursniveau evolueert van een controlerende (bijvoorbeeld goedkeuringstoezicht) naar een kennisadministratie en waarbij de lokale besturen (provincies en gemeenten) zelf hun verantwoordelijkheid nemen voor het gevoerde beleid, is een belangrijke doelstelling die geformuleerd werd in het Vlaamse regeerakkoord 2014-2019. Het Vlaamse regeerakkoord legt grote nadruk op sterke gemeenten met meer bevoegdheden en taken, meer autonomie en verantwoordelijkheid, meer beleidsruimte. Dit ontwerp van decreet houdt rekening met het principe dat "wat beter op lokaal niveau geregeld wordt, hoeft niet door een hoger niveau bepaald te worden". De beleidsbeslissingen worden genomen op het geëigende bestuursniveau.

De procesaanpak in dit ontwerp van decreet is voor alle bestuursniveaus gelijk en vertrekt vanuit het vertrouwen dat elk bestuursniveau zijn eigen verantwoordelijkheden opneemt. Op elk bestuursniveau wordt gewerkt in planteam waarvan de samenstelling op maat van het plan gebeurt. De kwaliteitsbeoordeling van het effectenonderzoek gebeurt door de hiervoor bevoegde diensten, die gespecialiseerd zijn om op die manier uniformiteit, kwaliteit en 'state of the art' te garanderen bij de effectbeoordelingen als wetenschappelijk gebaseerd onderzoeksproces (zie punt 4.4). Door hen op te nemen in de planteam, zal de afstemming tussen effectbeoordelingen en RUP versterkt worden. De deelname van andere gewestelijke instanties in het planteam (op alle bestuursniveaus) is een meerwaarde inzake kennisoverdracht, inzet van beschikbare expertise en een efficiënte toegang tot noodzakelijke informatie.

4. KENMERKEN VAN HET GEÏNTEGREERD PLANNINGSPROCES

4.1. Inhoud van het geïntegreerd planningsproces

Het geïntegreerd planningsproces omvat alle fasen van het proces voor de opmaak en de onderbouwing van het RUP: het voorbereiden, het opmaken en het vaststellen van het ruimtelijk uitvoeringsplan én de hiervoor noodzakelijke effectbeoordelingen.

Zoals aangehaald werd in de benchmarkstudie²³ uit 2009 bestaat het geïntegreerde planningsproces uit drie deelprocessen:

- het deelproces voor de opmaak van het RUP zelf: het planningsproces 'sensu stricto';
- het deelproces voor de uitvoering van de onderbouwende effectbeoordelingen, met de plan-milieueffectrapportage als belangrijkste proces. De plan-milieueffectrapportage consolideert wettelijk ook de passende beoordeling en de watertoets;
- de participatie als deelproces, waarbij bedoeld wordt op alle stakeholders: adviesinstanties, adviesraden, diverse betrokken organisaties en de bevolking. Tot nu toe worden deze stakeholders betrokken in specifieke en duidelijk afgeijnde fasen van het planningsproces, maar in de toekomst zal deze participatie maatgericht en eerder continu kunnen gebeuren.

Deze drie deelprocessen dienen in het geïntegreerde planningsproces continu met elkaar te interfereren, uiteraard afhankelijk van type van RUP en gestuurd door efficiëntie en optimalisatie. Deze onderlinge beïnvloeding van de drie deelprocessen moet evenwel geregistreerd worden door het planteam om optimaal te kunnen werken. Hiervoor zal ook ervaring moeten opgedaan worden. Deze ervaring kristalliseert in opgebouwde expertise die door middel van handleidingen, kennis- en informatiesystemen kan uitgewisseld worden. Het is vooral de taak van de gewestelijke overheid om deze expertise verder op te bouwen en te communiceren naar de andere bestuursniveaus en de betrokken actoren in het geïntegreerd planningsproces. De op te maken handleiding die zal beschrijven hoe een optimaal en maatgericht planningsproces opgezet kan worden, zal hiervoor een waardevol instrument zijn.

4.2. Integratie van het proces van screening en scoping bij de plan-milieueffectrapportage

In de huidige praktijk wordt bij de start van het RUP-proces telkens nagegaan of er een plan-MER noodzakelijk is of dat een plan-m.e.r.-screening kan volstaan.

De procedure voor de opmaak van een plan-MER omvat minimum de volledig verklaring van de kennisgeving (met een voorstel van scoping), een terinzagelegging en adviesronde, de opmaak van richtlijnen (= scoping) en de goedkeuring van het definitieve MER. In de gevallen vermeld in artikel 4.2.3, §2 en §3, van het DABM waar kan aangetoond worden dat er geen aanzienlijke milieueffecten kunnen zijn, kan een plan-m.e.r.-screening desgevallend volstaan. Deze procedure omvat een adviesronde en een beslissing van de dienst bevoegd voor milieueffectrapportage dat er geen plan-MER dient opgesteld te worden.

In het geïntegreerde planningsproces wordt de screeningsbeoordeling in de scopingnota geïntegreerd. De startnota bevat steeds informatie over de milieueffectrapportage. Deze kan, in deze fase, bestaan uit een motivatie dat er geen

²³ Arcadis 2009. Studie over de wetgeving en de toepassing van de plan-MER-richtlijn in ruimtelijke planning in de praktijk in een aantal lidstaten van de EU, eindrapport. Opdracht: Vlaamse overheid, departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed.

MER vereist is (cf. huidige plan-m.e.r.-screening) of uit een beschrijving van de wijze waarop het onderzoek gevoerd zal worden (cf. inhoud huidige kennisgeving). Voor dit laatste geval zal tijdens de opmaak van het plan dit onderzoek verder gevoerd worden en uiteindelijk uitmonden in een volwaardig plan-MER. In het eerste geval zijn er geen bijkomende vereisten. In elk RUP zal bijgevolg een onderdeel 'milieubeoordeling' ondergebracht worden dat ingaat op de milieueffectrapportage.

De informatie in de startnota wordt onderworpen aan een inspraakmogelijkheid van het ruimere publiek. De scopingnota zal aangeven op welke vlakken bijkomend onderzoek nodig is en op welke wijze dit dient te gebeuren. De scopingnota is een evolutief en openbaar document. In voorkomend geval, geven de diensten bevoegd voor milieueffectrapportage en veiligheidsrapportering uiterlijk voor de voorlopige vaststelling aan dat er geen plan-MER respectievelijk RVR moet opgemaakt worden. De bevoegde diensten ijveren om dit zo snel mogelijk na de eerste raadpleging aan te geven. Het planningsproces kan echter leiden tot vernieuwde inzichten over de noodzaak tot opmaak van een plan-MER of RVR.

Door de integratie van de screeningsbeoordeling in de scopingnota, wordt voor de RUP's waarvoor geen plan-MER nodig is, een extra formele procedurestap toegevoegd (de eerste raadpleging), maar dit hoeft in de praktijk niet te leiden tot een verlenging van de totale opmaaktermijn van het RUP. Bovendien komt deze extra stap ten goede aan het draagvlak voor het RUP. Het verhogen van het draagvlak voor een RUP vermindert de kans op procedures, die gemiddeld een paar jaar in beslag nemen. Overigens laat het ontwerp van decreet in grote mate de vrijheid aan de initiatiefnemende overheid voor het RUP op welke wijze deze eerste raadpleging gebeurt (maatgericht), zodat de participatie gericht kan worden op het opbouwen van draagvlak voor het RUP (zie punt 4.3).

4.3. Optimaliseren van de participatie

Openbaarheid en participatie, niet enkel bij de milieueffectrapportage maar tijdens het hele planningsproces, zijn sleutelbegrippen tot een optimaal maatschappelijk draagvlak voor het RUP en het democratisch karakter van de besluitvorming. Naast het verhogen van draagvlak zorgt het participatief proces evengoed voor een effectieve inbreng in de opmaak van het RUP en de effectbeoordelingen wat leidt tot een hogere kwaliteit van de effectbeoordelingen en het RUP en een betere onderbouwing van het RUP.

De in dit ontwerp van decreet vernieuwde en doorgedreven participatie gebeurt in grote mate in het kader van het Verdrag van Aarhus²⁴, dat het recht op inspraak bij milieubeslissingen (vergunningen, plannen en programma's, beleid, regelgeving) voorziet voor iedere burger. Met deze versterking van de participatie in het planningsproces werd expliciet tegemoetgekomen aan de tweede pijler van het Verdrag van Aarhus, namelijk inspraak bij besluitvorming betreffende milieuaangelegenheden. Uiteraard onderstreept de volledige integratie van de effectbeoordelingen in het RUP evengoed de eerste pijler, namelijk de toegang tot milieu-informatie.

Participatie wordt in het geïntegreerde planningsproces breed gedefinieerd en impliceert in de eerste plaats openbaarheid (= het beschikbaar stellen van informatie door de initiatief nemende overheid) tot de diverse vormen van participatie (= inbreng van informatie en meningen in de besluitvorming door het betrokken publiek tot een volledige participatie aan de besluitvorming). Bedoeling is om participatie maatgericht te kunnen organiseren en te integreren in het planningsproces.

²⁴ Verdrag van Aarhus: <http://www.unece.org/env/pp/>.

Dit ontwerp van decreet stelt hiertoe twee actieve momenten van openbaarheid en participatie voor, en dit voor alle RUP's (ook wanneer het plan geen aanzienlijke milieueffecten zou teweegbrengen), die elk een verschillende finaliteit hebben. De raadpleging in de startfase van het planningsproces is bedoeld om het publiek en betrokken adviesinstanties te consulteren voor de opmaak van het plan en de noodzakelijke effectbeoordelingen. Het openbaar onderzoek na de voorlopige vaststelling gebeurt op het ontwerpplan en de ontwerp-effectbeoordelingen en heeft als doel om het publiek de mogelijkheid te geven om bezwaren en/of opmerkingen te geven op het ontwerpplan en de ontwerp-effectbeoordelingen. De participatie tijdens de startfase is gericht op de opmaak van het ruimtelijk uitvoeringsplan en niet alleen in het kader van een plan-MER (zoals de kennisgeving nu beoogt bij de eerste raadpleging), indien er aanzienlijke milieueffecten verwacht worden. Een algemene raadpleging in het begin van het planningsproces kan vooral het draagvlak verhogen van het op te maken RUP, en kan al vanaf het begin rekening houden met bezorgdheden van de lokale bevolking, of het nu gaat over milieuproblemen dan wel over andere knelpunten. Lokale expertise zal het planningsproces versterken en bijgevolg leiden tot beter onderbouwde plannen. Een verhoogd draagvlak leidt tot minder beroepsprocedures.

De wijze waarop het participatieproces gebeurt, kan breder zijn dan de formele raadplegingsmomenten. Participatie is net zoals de onderbouwende effectbeoordelingen een continu proces waarbij naast het planteam ook andere stakeholders betrokken worden in alle fasen van het planningsproces. Zoals verder beschreven, zijn er verschillende actoren betrokken in het geïntegreerde planningsproces die mee kunnen participeren. In grote lijnen zijn dit:

- de initiatiefnemende overheid, meestal de dienst bevoegd voor ruimtelijke planning, maar evengoed overheidsdiensten die ruimtelijke ontwikkeling nodig hebben voor het realiseren van specifieke beleidsintenties (mobiliteit, waterbeheer, landinrichting enzovoort);
- adviserende overheidsinstanties die op één of andere manier binnen de ruimtelijke afbakening van het RUP gevat kunnen zijn omwille van hun bevoegdheden;
- de diensten bevoegd voor milieueffect- en veiligheidsrapportage zijn een bijzondere actor voor de kwaliteitsbeoordeling voor de onderbouwende effectbeoordelingen;
- het betrokken publiek, de bevolking die betrokken is door de ruimtelijke afbakening van het plan. In veel gevallen wordt het betrokken publiek ook vertegenwoordigd door maatschappelijke groeperingen (lokale actiegroepen, buurtcomités met specifieke kennis en engagementen voor lokale bezorgdheden, initiatieven, knelpunten enzovoort).

Het betrekken van deze actoren in het planningsproces moet vooral gezien worden als een meerwaarde, niet alleen naar draagvlak, maar evengoed naar een constructieve inbreng in het planningsproces.

Het uiteindelijke participatietraject is voor elk RUP maatwerk en een continu proces. Hoe deze per RUP zal georganiseerd worden, wie wanneer en hoe betrokken zal worden, wordt vastgelegd in een procesnota. Deze nota wordt publiek gemaakt zodat elke actor hierover duidelijkheid heeft. Indien het voorgenomen participatietraject, zoals in het begin van het planningsproces werd vastgelegd, wijzigt, dan dient de procesnota te worden aangepast en dient deze op dezelfde wijze publiek gemaakt, zodat alle stakeholders geïnformeerd zijn.

4.4. Continue kwaliteitsbeoordeling van de onderbouwende effectbeoordelingen

Een belangrijk kenmerk is de wijze waarop de kwaliteitsborging gebeurt in het vernieuwde geïntegreerde planningsproces, voor alle onderbouwende effect-

beoordelingen, maar evengoed voor het planningsproces zelf. Tot nu toe gebeurt deze kwaliteitsbeoordeling, zeker voor wat de plan-milieueffect- en ruimtelijke veiligheidsrapportage betreft, door een overheidsdienst met een aparte procedure. In dit ontwerp van decreet participeren de bevoegde overheidsdiensten voor de effectbeoordelingen aan het planningsproces door deel te nemen in het planteam indien zich aanzienlijke effecten kunnen voordoen. Door te participeren aan het planteam garanderen deze diensten op een continue manier de kwaliteit van de effectbeoordeling en een betere doorwerking in het plan zelf. De samenwerking in planteam verzeckt enerzijds dat de (ruimtelijke) concepten voldoende vroeg in het proces naar voren komen zodat deze op een efficiënte wijze kunnen ingepast worden in de verschillende onderzoeken, anderzijds kan er een betere vertaling gebeuren van de onderzoeksresultaten naar het plan.

De kwaliteitsborging gaat ruimer dan de (eind)beoordeling door de bevoegde diensten. De opmaak van een plan-MER gebeurt vandaag onder leiding van een MER-coördinator, in de praktijk steeds een erkende MER-deskundige. Een ruimtelijk veiligheidsrapport wordt opgemaakt door een erkend VR-deskundige (VR: veiligheidsrapport). Het RUP wordt opgemaakt door een erkend ruimtelijk planner. Het ontwerp van decreet verandert hier niets aan.

De bevoegde overheidsdiensten organiseren, in samenwerking met de deskundigen, regelmatig een breed administratief overleg over de inhoud van onderzoeksrapporten (richtlijnenvergaderingen, ontwerp tekstbesprekingen enzovoort). Een gelijkaardig verhaal geldt voor de stap van voorontwerp-RUP naar een voorlopig vastgesteld ontwerp-RUP met de plenaire vergadering en de schriftelijke adviesronde. Deze stappen worden ingepast in het geïntegreerd planningsproces en de werking van het planteam garandeert dat geïntegreerde documenten zoals de start- en scopingnota door de planteam op kwaliteit geborgd worden.

Door het opentrekken van de kennisgevingsnota naar een startnota (met grotere aandacht voor de planconcepten) kan de expertise van betrokken actoren (instanties en burgers) over de planconcepten via de raadpleging vroeg in het proces meegenomen worden. Door het openhouden van de effectbeoordelingen (inclusief het plan-MER) tot na het openbaar onderzoek kan opnieuw de expertise van burgers ingebracht worden in de onderzoeksrapporten. Op die manier spelen die actoren ook een rol in de kwaliteitsborging van effectbeoordelingen en plan. Na het openbaar onderzoek over het ontwerp van RUP en het ontwerp van effectbeoordelingen beoordelen de administraties bevoegd voor de milieueffectrapportage en de veiligheidsrapportage de kwaliteit van de ontwerp rapporten, rekening houdende met de opmerkingen en adviezen uit het openbaar onderzoek.

4.5. Afstemming tussen de effectbeoordelingen en het RUP

De gebrekkige afstemming tussen de effectbeoordelingen en het RUP is, zoals gesteld in punt 1.2, één van de oorzaken van schorsingen en vernietigingen van RUP's door de Raad van State. Dit ontwerp van decreet wil hieraan verhelpen voornamelijk door het proces tot opmaak van de effectbeoordelingen enerzijds en van het RUP anderzijds te integreren, het werken in een planteam decretaal te verankeren en de kwaliteit van de onderbouwende effectbeoordelingen continu op te volgen. De verplichting om het planningsproces op deze manier aan te pakken zal in de praktijk leiden tot een verhoogde aandacht voor de noodzakelijke afstemming tussen de effectbeoordelingen en het RUP. Zo wordt de afstemming tussen de methodologie en diepgang van de effectbeoordelingen, alsook de mogelijkheden van het beschikbare instrumentarium om maatregelen te kunnen vaststellen, onderling beter gegarandeerd. Het detailniveau van de effectbeoordelingen zal ook beter afgestemd worden op het gewenste RUP. Overbodige informatie kan op die manier uit de effectbeoordelingen geweerd worden. Er zal meer

aandacht gaan naar het zoeken naar en formuleren van geschikte maatregelen in de effectbeoordelingen en de verwerking ervan in het planningsproces.

Met het ontwerp van decreet wordt ook expliciet aan de VCRO toegevoegd dat de bevoegde overheid samen met het RUP een beslissing kan nemen over de inzet van andere instrumenten, in het bijzonder ter implementatie van specifieke maatregelen zoals die onder meer voorgesteld worden in de effectbeoordelingen zoals een plan-MER of een passende beoordeling, en die de plannende overheid noodzakelijk acht voor de vaststelling van het ruimtelijk uitvoeringsplan.

Bij deze instrumenten worden twee instrumenten expliciet omschreven:

- 1° stedenbouwkundige verordeningen;
- 2° formele overeenkomsten (convenanten of andere overeenkomsten) tussen publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersonen of eventueel natuurlijke personen.

Stedenbouwkundige verordeningen worden door dit ontwerp van decreet in de VCRO verbreed in scope. Het ontwerp van decreet voorziet dat stedenbouwkundige verordeningen ook voorschriften kunnen omvatten die niet strikt stedenbouwkundig van aard zijn. Dergelijke voorschriften moeten wel ruimtelijk gesitueerd en geordend kunnen worden en zij kunnen alleen opgenomen worden indien de plannende overheid deze noodzakelijk acht om de uitvoering van maatregelen of het naleven van voorwaarden die het RUP begeleiden en die resulteren uit het planningsproces (in het bijzonder de effectbeoordelingen), te garanderen. Stedenbouwkundige verordeningen kunnen bijgevolg specifieke milieumaatregelen verordend en cartografisch (ruimtelijk) vastleggen, voor zover ze uit het planningsproces (in het bijzonder de effectbeoordelingen) resulteren en de plannende overheid ze noodzakelijk acht.

Stedenbouwkundige verordeningen kunnen vastgesteld worden samen met het RUP om de begeleidende maatregelen die voorgesteld worden in uitgevoerde effectbeoordelingen, ook flankerende maatregelen of actieprogramma genaamd, te realiseren en daar ook zekerheid voor te geven. In vele gevallen zal het gaan om milderende of compenserende maatregelen uit het plan-MER die niet in stedenbouwkundige voorschriften kunnen worden opgenomen of waarvan het niet aangewezen is ze daarin te verwerken. Wat dat laatste betreft, kan gedacht worden aan maatregelen die moeilijk (maar theoretisch of strikt juridisch wellicht niet geheel onmogelijk) in stedenbouwkundig voorschriften kunnen vertaald worden omdat ze slechts indirect verband houden met de bestemming, de inrichting of het beheer van het gebied. Het kan evenzeer zijn dat de voorgenomen regeling ter implementatie van een begeleidende maatregel wel degelijk betrekking heeft op de inrichting of het beheer van een gebied, maar dat ze een dermate technisch-wetenschappelijke en/of gedetailleerde uitwerking vraagt en de inzichten in die uitwerking bovendien op relatief korte termijn kunnen wijzigen, dat het niet wenselijk is die regeling op te nemen in een statisch stedenbouwkundig voorschrift.

Het is uiteraard niet de bedoeling om specifieke voorschriften in een stedenbouwkundige verordening te formuleren (zoals bv. specifieke milieunormeringen) die als dusdanig reeds geformuleerd werden in ruimtelijk gedefinieerde sectorale milieuvoorwaarden in het milieuvergunningsinstrument (zoals bijvoorbeeld specifieke afstandsregels). Dit wordt verzekerd door de latere omgevingsvergunningverlening. De voorschriften betreffen wel maatregelen die hierdoor nog niet 'gedekt' worden, maar wel expliciet beschreven werden in de effectbeoordeling zoals het plan-MER.

Stedenbouwkundige verordeningen in het kader van een RUP zijn dus bedoeld om de effectmilderende maatregelen te verzekeren uit een plan-MER, passende

beoordeling of andere beoordelingen die niet opgevangen kunnen worden door de andere, voor het RUP voorziene instrumenten zoals de inrichtingsnota (en het instrumentarium van de landinrichting), het grondruilplan en de formele verbintenissen. Dit principe kan volledig doorgetrokken worden naar andere instrumenten die vooral het al dan niet conditioneel toelaten van activiteiten regelen, zoals de vergunningverlening, ook op een later besluitvormingsniveau. De besluitvorming hierover wordt geregeld op dat geëigende vergunningsniveau met de daaraan gekoppelde (milieu)voorwaarden. De stedenbouwkundige verordening kan hiermee niet interfereren.

Deze stedenbouwkundige verordeningen in het kader van een RUP laten dus de milieuvoorwaarden uit het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning (VLAREM) onverlet. De stedenbouwkundige verordeningen kunnen de algemene en sectorale milieuvoorwaarden evenmin aanvullen of verstrengen. Dat gebeurt, indien noodzakelijk, via de milieuvoorwaarden die ofwel rechtstreeks door VLAREM ofwel via de vergunning, worden verankerd.

Deze stedenbouwkundige verordeningen kunnen vastgesteld worden indien bij een instrumentenafweging geoordeeld wordt dat dit het juiste instrument is om bepaalde zaken op een rechtszekere manier te bepalen. In sommige gevallen kan het ook een stedenbouwkundig voorschrift zijn dat ingezet wordt maar er is telkens een instrumentenafweging nodig om na te gaan op het einde van een planningsproces welke instrumenten voor wat ingezet worden. Het RUP is een van die instrumenten. Bij de instrumentenafweging wordt nagegaan of het beter in dit of een ander instrument thuishoort, hoe het instrument kan aangepast worden waarbij telkens de doelstelling blijvend moet bewaakt worden. De stedenbouwkundige verordening kan aldus ingezet worden om bijvoorbeeld de maatregelen uit de milieueffectbeoordeling die niet of beter niet in een RUP opgenomen worden vast te stellen.

De wijziging van de inhoud en dus de bijsturing van een stedenbouwkundige verordening of overeenkomst zal in sommige gevallen verantwoord kunnen worden vanuit de resultaten van monitoringsmaatregelen die in het kader van de voor het RUP uitgevoerde effectbeoordelingen gekoppeld werden aan dat RUP. Zowel in dit geval als in het geval er andere goede redenen zijn om de stedenbouwkundige verordening (of de overeenkomst) aan te passen, geldt als voorwaarde dat de doelstelling van de verordening of overeenkomst gerespecteerd blijft. De doelstelling is op te vatten als de reden waarom de verordening werd vastgesteld of de overeenkomst werd gesloten, namelijk de maatregel of voorwaarde die de bevoegde overheid op basis van het planningsproces, in het bijzonder de effectbeoordelingen, noodzakelijk achtte voor de vaststelling van het ruimtelijk uitvoeringsplan in kwestie.

De stedenbouwkundige verordening kan samen met het RUP vastgesteld worden indien beide op hetzelfde niveau (gewest, provincie of gemeente) vastgesteld worden. Indien het om verschillende niveaus gaat dient gewerkt te worden met convenanten (overeenkomsten).

De op te maken handleiding is voor de afstemming van de effectbeoordelingen en het RUP eveneens een belangrijk hulpmiddel. In de handleiding kan op een praktische wijze aangegeven worden hoe het proces georganiseerd kan worden, welke rollen de actoren opnemen, welke aandachtspunten het planteam voor ogen moet houden, de manier waarop maatgerichte participatie kan gebeuren enzovoort. Daarnaast zal de handleiding ingaan op de inhoudelijke aspecten van effectbeoordelingen, gekoppeld aan het planningsproces, mogelijke methodologieën voor deze koppeling, de afstemming van effectmilderende maatregelen op de opmaak van het RUP, de manier waarop de verschillende instrumenten ingezet kunnen worden om voorgestelde effectmilderende maatregelen te kunnen vastleggen, waar formele verbintenissen noodzakelijk kunnen zijn enzovoort.

4.6. Openbaar onderzoek over de ontwerp-effectrapportages

In de huidige praktijk kan na het openbaar onderzoek van het RUP, het plan-MER en het RVR niet meer worden aangepast naar aanleiding van opmerkingen of bezwaren uit dit openbaar onderzoek; het plan-MER en het RVR werd immers al formeel goedgekeurd. De praktijkervaring leert dat het dikwijls wenselijk is om het plan-MER te kunnen aanvullen zonder dat de procedure voor milieueffect-rapportage volledig hernomen moet worden. Dit probleem kan verholpen worden door het 'openhouden' van zowel het ontwerp-plan-MER en het ontwerp-RVR tot na het openbaar onderzoek van het ontwerpplan (voorlopig vastgesteld RUP). Vandaar dat dit ontwerp van decreet dit voorziet en voor alle bestuursniveaus een artikel toevoegt op het einde van de geïntegreerde RUP-procedure waar de uitgevoerde effectbeoordelingen (plan-MER en RVR) formeel door de bevoegde diensten worden beoordeeld.

Door het betrokken publiek de mogelijkheid te geven om te kunnen inspreken op de inhoud van de ontwerp-effectbeoordelingen, krijgt het publiek eveneens de mogelijkheid om mee de kwaliteit van de uitgevoerde effectonderzoeken te kunnen beoordelen. Deze mogelijkheid voor het publiek is volledig nieuw in Vlaanderen. Deze mogelijkheid is ook voorzien in de procedure voor de omgevingsvergunning waar de project-m.e.r. en de omgevingsveiligheidsrapportage in de besluitvorming eveneens geïntegreerd is, en waarbij het ontwerp-project-MER en het ontwerp-OVR (OVR: omgevingsveiligheidsrapport) pas wordt goedgekeurd na het openbaar onderzoek over de vergunningsaanvraag.

Indien het ontwerp-plan-MER, ontwerp-RVR of het ontwerp-RUP naar aanleiding van opmerkingen of bezwaren uit het openbaar onderzoek wordt aangepast, stelt zich de vraag of een nieuw openbaar onderzoek vereist is. Dit moet geval per geval bekeken worden. Voor opmerkingen op het RUP verandert er niets aan de huidige werkwijze. Voor opmerkingen op de effectbeoordelingen is dit nieuw. Er worden hieronder een aantal mogelijke scenario's besproken:

- de opmerking uit het openbaar onderzoek leidt niet tot een aanpassing van het effectenonderzoek. In het definitief vastgesteld RUP wordt gemotiveerd waarom de opmerking niet leidt tot een aanpassing van het onderzoek;
- de opmerking leidt tot een aanpassing van het effectenonderzoek, maar de conclusies van het effectenonderzoek wijzigen niet of niet significant. Het RUP wordt hier bijgevolg niet voor aangepast. In dat geval wordt het aangepaste effectenonderzoek bijgevoegd bij het RUP en is in principe geen nieuw openbaar onderzoek nodig;
- de opmerking leidt tot een aanpassing van het effectenonderzoek en de conclusies van het effectenonderzoek wijzigen significant (met wel of niet een aangepast RUP als gevolg). In dat geval zal het planteam nagaan of een proceslus wel (bijvoorbeeld als de rechten van de burgers op inspraak geschaad worden) of niet noodzakelijk is;
- indien er aanpassingen gebeuren buiten de scope van het plan, dient de scoping-nota aangepast en moet de voorlopige vaststelling opnieuw gebeuren, wat een nieuw openbaar onderzoek met zich meebrengt (een zogenaamde proceslus).

4.7. De effectbeoordelingen zijn conform de Plan-m.e.r.-richtlijn 2001/42/EG

De doelstelling van de Plan-m.e.r.-richtlijn 2001/42/EG bestaat erin te voorzien in een hoog milieubeschermingsniveau door bij te dragen tot de integratie van milieuoverwegingen in de voorbereiding en de vaststelling van plannen en programma's, ter bevordering van de principes van duurzame ontwikkeling.

Door een effectieve procesintegratie van de (milieu)beoordelingen in de voorbereidende fase van de opmaak van het RUP, wordt optimaal voorzien in dit hoog

beschermingsniveau. Door de screeningsfase en de scopingfase te integreren, wordt voor elk RUP nagegaan of milieu- en andere effecten kunnen optreden en worden deze inhoudelijk mee opgenomen in het hele planningsproces.

De essentiële verplichtingen met betrekking tot de Plan-m.e.r.-richtlijn 2001/42/EG zijn vermeld in artikel 4.2.4, §1, van het DABM, waarmee zeker rekening gehouden moet worden bij de integratie in andere regelgeving:

- het plan-MER wordt samen met het ontwerpplan met het oog op de raadpleging ervan beschikbaar gesteld van het publiek en de te raadplegen instanties. In dit ontwerp van decreet zijn twee raadplegingen van het publiek en de adviesinstanties voorzien, waarbij in het openbaar onderzoek het expliciet de bedoeling is om het publiek te consulteren over het ontwerpplan én het plan-MER (ook nog in ontwerpfase). De adviesinstanties behouden de mogelijkheid om op het moment van de eerste raadpleging een advies te formuleren. De plenaire vergadering wordt optioneel, maar voorafgaand aan de voorlopige vaststelling, worden de adviesinstanties gevraagd om hun advies over te maken. Ook zorgt de procesnota die voor elk RUP opgemaakt wordt voor een omschrijving van de wijze waarop actoren betrokken worden in het planningsproces (met inbegrip van de effectbeoordelingen);
- indien er aanzienlijke effecten op mens en milieu kunnen optreden in aangrenzende staten/regio's enzovoort dienen deze betrokken te worden in de raadpleging van het plan-MER en van het ontwerpplan. In dit ontwerp van decreet worden gedurende de fase van de twee raadplegingen aangrenzende lidstaten en gewesten op dezelfde wijze betrokken;
- bij de vaststelling van het plan dient met de resultaten van het plan-MER rekening gehouden te worden. Deze verplichting wordt in belangrijke mate gegarandeerd door de werking van het planteam. Niettemin wordt in de inhoudsbepaling van het RUP formeel een beschrijving opgenomen hoe de effectbeoordelingen verwerkt zijn in de keuzes van de planopties in het licht van de onderzochte alternatieven;
- bij de bekendmaking van het plan wordt de volgende informatie ter beschikking gesteld van het publiek en de geraadpleegde instanties:
 - het plan zelf zoals het is vastgesteld;
 - een verklaring hoe rekening gehouden is met het plan-MER, de (grensoverschrijdende) adviezen, de raadpleging van het publiek;
 - een verklaring met de redenen waarom gekozen werd voor het plan zoals het is vastgesteld, in het licht van de alternatieven die werden behandeld;
 - de passende monitoringsmaatregelen die kunnen genomen worden om onvoorziene negatieve gevolgen in een vroeg stadium te kunnen identificeren en de passende herstellende maatregelen te kunnen nemen.

Al deze onderdelen worden formeel gedefinieerd in de inhoudsbepaling van het RUP en/of zijn opgenomen in de geïntegreerde procedure.

5. BESCHRIJVING VAN HET GEÏNTEGREERD PLANNINGSPROCES

5.1. Inleiding

Het geïntegreerd planningsproces voor het RUP en de onderbouwende effectbeoordelingen wordt in de hierna vermelde punten 5.2 tot en met 5.4 uiteengezet. Het ontwerp van decreet legt de formele procedurestappen en de inhoudelijke onderdelen vast. Hiermee wordt het kader voor de opmaak van alle types RUP's en de integratie van de hiervoor noodzakelijke effectbeoordelingen formeel vastgelegd. Het ontwerp van decreet geeft waar nodig aan dat de Vlaamse Regering verdere bepalingen kan vastleggen. De Vlaamse Regering zal ook een handleiding ter beschikking stellen die de procesaanpak van het geïntegreerd planningsproces verduidelijkt. De betrokken overheidsinstanties zullen hierin heel wat praktische invullingen en verdere verduidelijking vinden.

De initiatiefnemer voor het RUP (en de noodzakelijke effectbeoordelingen) is altijd de overheid (gewestelijk, provinciaal en lokaal bestuursniveau); niettemin kunnen diverse actoren aanleiding geven voor de opmaak van een RUP. De voorbereiding van het RUP en van de relevante en onderbouwende effectbeoordelingen en andere onderzoeken gebeurt door de betrokken overheidsinstanties (ambtelijk), maar die kunnen zich laten adviseren door (semi)private organisaties of deskundigen en uiteraard door diverse adviesraden. De formele beslissingen gebeuren op het politieke niveau.

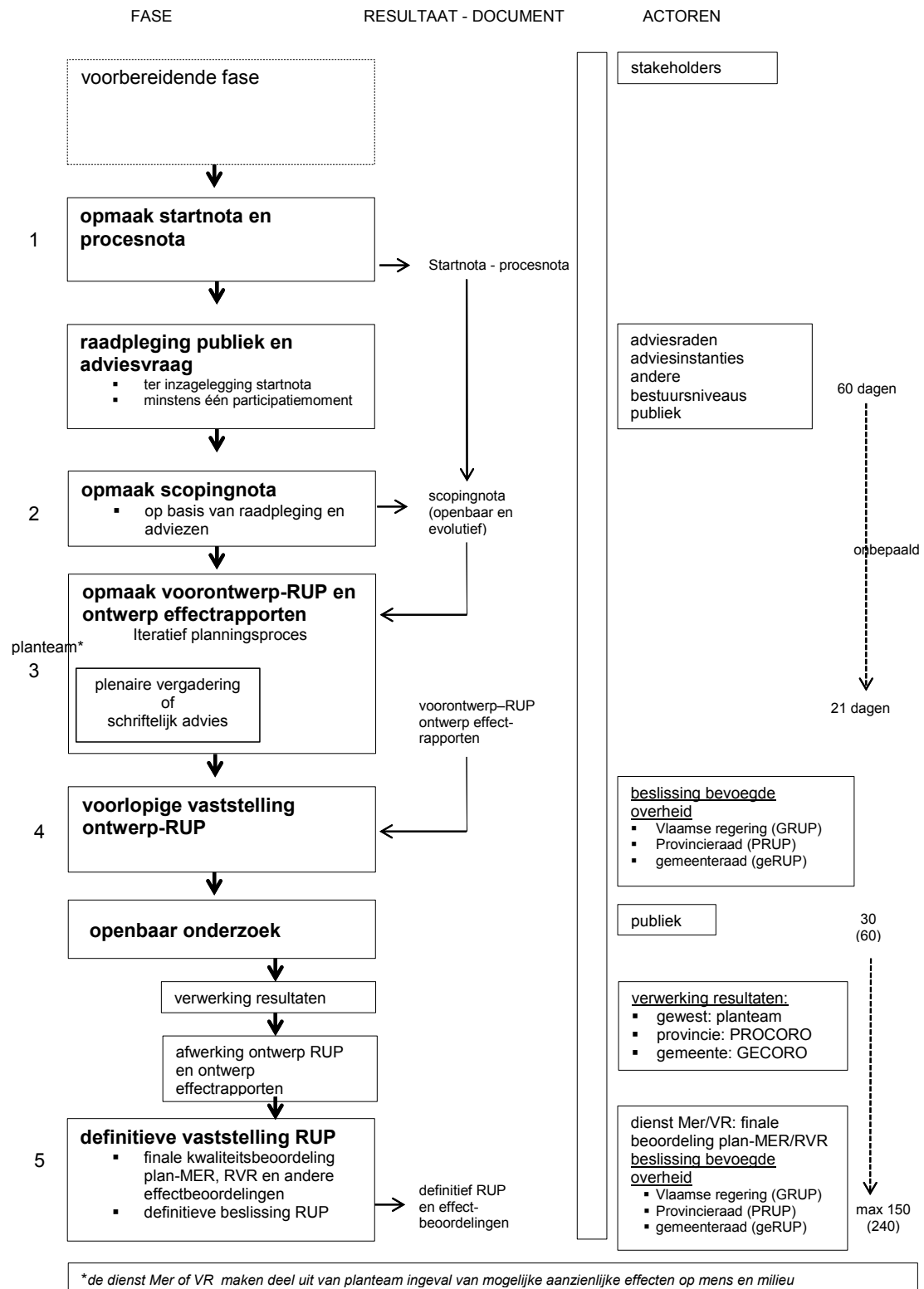
5.2. Overzicht van het geïntegreerd planningsproces op gewestelijk, provinciaal en gemeentelijk niveau

Het geïntegreerd planningsproces bestaat uit de volgende vijf fasen waarbij het resultaat telkens geconsolideerd wordt in een document:

- 1° de opmaak van de startnota en procesnota;
- 2° de raadpleging van het publiek, adviesinstanties en adviesraden over de doelstelling, reikwijdte en detailleringsgraad van het plan en over de noodzakelijke en voorziene effectbeoordelingen van het plan, wat leidt tot de opmaak van de scopingnota;
- 3° de opmaak van het voorontwerp-RUP en de geïntegreerde effectbeoordelingen en andere onderzoeken;
- 4° de voorlopige vaststelling van het ontwerp-RUP;
- 5° het openbaar onderzoek voor het publiek over het ontwerpplan, inclusief de uitgevoerde effectbeoordelingen; wat leidt tot de definitieve beslissing over het ruimtelijke uitvoeringsplan en de definitieve kwaliteitsbeoordeling van de uitgevoerde effectbeoordelingen.

Het geïntegreerde planningsproces moet opgevat worden als een stramien voor een planningsproces voor elk type ruimtelijk uitvoeringsplan op elk bestuursniveau. Het beschreven planningsproces in het ontwerp van decreet is voldoende flexibel opdat het verder geschetste proces, met alle actoren, nota's enzovoort ook voor een 'eenvoudig' RUP kan doorlopen worden. Het ontworpen planningsproces bevat met andere woorden voldoende flexibiliteit om in functie van de noden en de complexiteit van het RUP een specifiek traject te volgen. Het geïntegreerd planningsproces is bijgevolg ook voor eenvoudige planningsprocessen inzetbaar zoals voor een kleine bestemmingswijziging, een kleine wijziging aan de voorschriften, een overdruk enzovoort. De handleiding kan bijkomend verduidelijken hoe het proces op maat van het RUP aangepast kan worden, welke actoren kunnen betrokken worden, hoe omgegaan wordt met het detailniveau van de effectbeoordelingen, hoe de afstemming met het RUP kan gebeuren enzovoort.

Het geïntegreerde planningsproces is voor de verschillende bestuursniveaus weergegeven in bijgevoegde figuur 1 en wordt verder uiteengezet in punt 5.3. Waar er verschillen zijn tussen het planningsproces op gewestelijk en op lokaal niveau wordt dit vermeld.

5.3. Beschrijving van het geïntegreerd planningsproces op gewestelijk, provinciaal en gemeentelijk niveau

5.3.1. De voorbereidende fase: aanduiden van het planteam

De voorbereidende fase (5.3.1 en 5.3.2) omvat alle acties die gebeuren voorafgaand aan het publiek maken van de startnota (de raadpleging). De bevoegde overheden duiden het planteam aan.

Gewestelijk niveau

De overheidsinstantie(s) die het nauwst betrokken is/zijn bij het plan nemen doorgaans het initiatief om een geïntegreerd planningsproces op te starten. De initiatiefnemende overheid is zeker niet altijd de instantie bevoegd voor ruimtelijke planning maar kan ook een waterbeheerder, infrastructuurbeheerder enzovoort zijn. Het RUP zal wel steeds opgemaakt worden door een hiertoe formeel aangeduide ruimtelijke planner binnen de administratie bevoegd voor ruimtelijke planning. Op het gewestelijk niveau moet de initiatiefnemende overheid altijd contact opnemen met de administratie bevoegd voor ruimtelijke planning en de administratie bevoegd voor milieueffectrapportage. Deze administraties maken immers altijd deel uit van het gewestelijk planteam (zie in verband met de samenstelling en de rol van het planteam ook punt 5.4.2). De initiatiefnemende overheidsinstantie stelt in overleg met deze administraties het initiële planteam samen op basis van de kenmerken van het voorgenomen plan, de kenmerken van specifieke gebieden binnen het beoogde plangebied of van gebieden buiten het plangebied waarop mogelijke effecten verwacht worden (bijvoorbeeld speciale beschermingszones in het kader van Habitatrichtlijn 92/43/EEG) en op basis van andere noodzakelijke effectbeoordelingen.

Het planteam staat in voor de opmaak van de startnota en de procesnota op maat van het voorgenomen plan. In deze voorbereidende fase kan daartoe een stakeholderanalyse gebeuren: welke instanties/administraties van welk bestuursniveau worden best betrokken bij het planningsproces, wanneer en in welke rol (als lid van het planteam of in een andere rol). Daarvoor moet in dit stadium getoetst worden of het voorgenomen plan mogelijke impact zou kunnen hebben op of interfereren met doelstellingen of plannen van andere beleidsvelden of van lokale besturen. De daarvoor bevoegde administraties en de lokale besturen kunnen desgevallend betrokken worden in het planteam. Naast de bevoegde administraties voor effectbeoordelingen²⁵, worden ook andere actoren opgenomen in het planteam omdat zij nauw betrokken zijn bij de doelstellingen van het RUP, zoals bijvoorbeeld administraties bevoegd voor openbaar vervoer, openbare werken, onroerend erfgoed enzovoort. Uiteraard kan in deze voorbereidende fase op initiatief van het planteam reeds informeel overleg met diverse actoren gebeuren of kan zelfs het betrokken publiek informeel geraadpleegd worden. Wanneer er aanzienlijke effecten op mens en milieu verwacht kunnen worden, kunnen reeds in de fase van de opmaak van de startnota erkende MER-deskundigen betrokken worden voor de opmaak van de scope van het plan-MER-gedeelte van de startnota. In het kader van bijvoorbeeld een maatschappelijke kosten-batenanalyse kunnen economische experts betrokken worden.

²⁵ Afhankelijk van het optreden van specifieke effecten kan dit de dienst Veiligheidsrapportering zijn voor het Ruimtelijk Veiligheidsrapport, het Agentschap voor Natuur en Bos voor de passende beoordeling, de waterbeheerder voor de watertoets, Departement Mobiliteit en Openbare Werken voor mobiliteitseffecten, Departement Landbouw en Visserij en de Vlaamse Landmaatschappij voor de landbouwimpactstudie en andere.

Lokaal niveau (provincies en gemeenten)

Op lokaal niveau bestaat het planteam minstens uit een ruimtelijke planner (provinciale of gemeentelijke ambtenaar of een door de lokale overheid aangeduide externe ruimtelijke planner). Naargelang de kenmerken en ligging van het voorgenomen plan wordt het planteam verder uitgebreid met andere deskundigen. In het geval dat er aanzienlijke milieueffecten verwacht kunnen worden en een plan-MER vereist is, wordt ook de dienst bevoegd voor milieueffectrapportage mee opgenomen in het initiële planteam op lokaal niveau (vooral door expertise aan te brengen en de kwaliteitsborging te verzekeren van het op te maken plan-MER). Hetzelfde geldt indien een ruimtelijk veiligheidsrapport moet opgesteld worden, dan wordt de dienst Veiligheidsrapportering toegevoegd aan het lokale planteam. Daarom neemt het planteam in de voorbereidende fase best al contact op met de administraties bevoegd voor de milieueffectrapportage en de veiligheidsrapportage. Deze gewestelijke instanties nemen dan deel aan het lokale planteam door hun inbreng van expertise in het planningsproces met betrekking tot de effectbeoordelingen. Zij zorgen in eerste instantie voor de kwaliteitsborging van de respectieve effectbeoordelingen.

5.3.2. De opmaak van de startnota en de procesnota

De startnota wordt opgemaakt door het planteam. De startnota is een document om de bevolking en adviesinstanties te informeren over en te laten participeren aan het geïntegreerd planningsproces. De vroege raadpleging gaat over de startnota. Het decreet geeft concreet aan welke onderdelen de startnota moet bevatten (artikel 2.2.4, §2). Zo bevat de startnota informatie over de context, doelstelling, reikwijdte, detailleringsgraad en voorziene planonderdelen van het voorgenomen plan en een eerste aanzet voor mogelijke alternatieven. De startnota geeft ook al aan welke effectonderzoeken noodzakelijk geacht worden. Wat betreft de milieueffectrapportage betekent dit dat in de startnota nagegaan wordt of er aanzienlijke effecten op mens of milieu mogelijk zijn. In het geval er geen aanzienlijke milieueffecten kunnen zijn en geen MER vereist is, wordt dit onderbouwd geformuleerd in de startnota (dit komt overeen met de tot nu toe opgemaakte screeningsnota). In het geval er wel aanzienlijke milieueffecten verwacht worden en een MER vereist is, wordt een beschrijving van de te onderzoeken effecten en van de inhoudelijke aanpak van de effectbeoordelingen, met inbegrip van de methodologie opgenomen in de startnota. Dit is te vergelijken met het kennisgevingsdossier voor plan-MER cf. artikel 4.2.8, §1, van het DABM.

De startnota is dus nog geen ontwerpplan waarover al beslissingen genomen zijn. Het is belangrijk dat er nog genoeg vrijheidsgraden in de startnota open blijven, zodat adviesinstanties, stakeholders en andere participanten mogelijkheden hebben om hun inbreng in de opmaak van het plan te kunnen doen. Dit kan het draagvlak voor het plan verhogen.

De procesnota is een aparte nota die het volledige planningsproces omschrijft, zowel hoe het proces wordt gepland, als hoe het effectief is uitgevoerd. Het is dus een evolutief document. Het omvat onder andere de verschillende (te) doorlopen processtappen, de lijst van de betrokken actoren, (advies)instanties, andere stakeholders, (formele) deskundigen (zoals in voorkomend geval de erkende MER- of VR-deskundigen), de wijze van communicatie en van participatie en het verwachte besluitvormingsproces voor het voorziene plan. Deze procesnota blijft 'open', en kan in de loop van het planningsproces aangevuld worden met gewijzigde of nieuwe processtappen, stakeholders, tussentijdse beslissingen, participatiemomenten enzovoort. De procesnota wordt aan het publiek kenbaar gemaakt, alsook telkens er aanvullingen en wijzigingen zijn aan de procesnota. Het is een informatief document en fungeert eveneens als een soort verslaggeving van het planningsproces.

5.3.3. *De raadpleging van de adviesraden, het publiek, de adviesinstanties, gemeenten en provincies en de (gewest)grensoverschrijdende consultatie*

De startnota wordt in een raadpleging aan het betrokken publiek, de adviesinstanties, de adviesraden, gemeenten, provincies en (gewest)grensoverschrijdende instanties voorgelegd met de vraag hierop suggesties respectievelijk adviezen te formuleren. Het decreet voorziet minstens in een terinzagelegging met een inspraaktermijn van zestig dagen (inclusief in het geval van grensoverschrijdende milieueffecten) en één participatiemoment gedurende deze periode. Bij besluit van de Vlaamse Regering kunnen de nadere regels hiervan vastgelegd worden. De doelstelling is om de raadpleging zo dicht mogelijk bij het betrokken publiek te laten gebeuren. Deze publieke raadpleging wordt bij voorkeur opgevat als een actieve vorm van overleg met de bevolking, ze kan aangevuld worden met specifiek actorenoverleg, infomarkten, workshops, hoorzittingen, internetfora enzovoort. De coördinatie en sturing ervan gebeurt door het planteam. Het is de bedoeling dat de bevoegde overheid (gewest, provincie en gemeente) dit volledig zelf en maatgericht kan bepalen voor elk individueel RUP. De coördinatie en sturing van de raadpleging gebeurt door het planteam.

Bij besluit van de Vlaamse Regering zullen de adviesinstanties die bij de raadpleging en in het verdere planningsproces moeten betrokken worden, worden vastgelegd. Dit zal gebeuren naar analogie met het besluit voor de instanties die uitgenodigd worden voor de plenaire vergadering²⁶ en het plan-m.e.r.-besluit²⁷.

Adviezen van de gewestelijke adviesinstanties (bijvoorbeeld naar lokale overheden) worden zoveel mogelijk gecoördineerd per beleidsdomein.

De adviesraden (gewestelijk niveau: SARO/Minaraad; provinciaal niveau: PROCORO; gemeentelijk niveau: GECORO) worden eveneens geraadpleegd. Hun rol situeert zich vooral strategisch en deze raadpleging is hiervoor het geschikte moment, aangezien het plan dan nog verder opgemaakt moet worden. Bij lokale RUP's hebben de adviesraden (PROCORO en GECORO) nog een specifiek rol in de verwerking van de resultaten van het openbaar onderzoek (zie punt 5.3.7).

5.3.4. *De opmaak van de scopingnota*

De resultaten van de raadpleging (zowel publiek als adviesinstanties en adviesraden) worden besproken en door het planteam verwerkt in een scopingnota. De startnota evolueert in feite naar een scopingnota. Deze scopingnota bepaalt de te onderzoeken ruimtelijke aspecten en geeft aan welke effectbeoordelingen en andere ondersteunende studies moeten gebeuren, welke methoden hierin gebruikt moeten/kunnen worden, welke alternatieven onderzocht zullen worden, hoe het onderzoek afgestemd wordt op de effectanalyse, hoe het plan evolueert op basis van de onderzoeken enzovoort. Indien uit de startnota en de resultaten van de raadpleging blijkt dat er geen plan-MER/RVR vereist is, geven de dienst Mer en dienst VR dit in de scopingnota aan (dit is de huidige 'screeningsbeslissing').

Na het verwerken van de resultaten van de eerste raadpleging kan het planteam aangepast worden, eventueel kunnen vertegenwoordigers van instanties (tijdelijk) toegevoegd worden aan het planteam of zijn andere niet meer noodzakelijk voor het verdere planningsproces.

²⁶ Besluit van de Vlaamse Regering van 11 mei 2001 tot aanwijzing van de instellingen en administraties die adviseren over voorontwerpen van ruimtelijke uitvoeringsplannen, Belgisch Staatsblad van 17 juli 2001.

²⁷ Besluit van de Vlaamse Regering van 12 oktober 2007 betreffende de milieueffectrapportage over plannen en programma's, Belgisch Staatsblad van 7 november 2007.

Op lokaal niveau gebeurt de opmaak van de scopingnota in principe op dezelfde manier. De dienst Mer maakt in het geval een MER wordt opgemaakt deel uit van het lokale planteam in functie van de milieueffectrapportage door expertise en kennis en informatie aan te brengen. Dit werk is in deze fase van het proces vergelijkbaar met de huidige opmaak van de specifieke richtlijnen voor een plan-MER. Uiteraard is deze medewerking aan het planteam ook bedoeld voor andere (gewestelijke) instanties die bevoegd zijn voor de effectbeoordelingen indien er zich belangrijke knelpunten kunnen voordoen en de expertise van deze instanties kan gebruikt worden om het lokale RUP goed te onderbouwen. Het is aan de lokale bevoegde overheid om in voorkomend geval deze diensten mee te laten opnemen in het lokale planteam. Het betrokken bestuursniveau beslist over de voortgang van het planproces, met andere woorden beleidsbeslissingen worden door de instanties van het eigen bestuursniveau genomen.

5.3.5. De opmaak van het RUP en de onderbouwende effectbeoordelingen

Na de opmaak en het openbaar maken van de scopingnota vervolgt het planteam het geïntegreerd planningsproces. Hierbij wordt het plan verder uitgewerkt samen met de effectbeoordelingen en eventuele andere onderzoeken die relevant worden geacht. Alternatieven worden onderzocht naar hun ruimtelijke en andere effecten en naar de doelstellingen van het plan. Eventueel kunnen bepaalde alternatieven verlaten worden op basis van de beoordelingen of kunnen nieuwe varianten worden toegevoegd (altijd onderbouwd met effectbeoordelingen). Het volledige planteam is hierbij betrokken en indien nodig kunnen zelfs nieuwe instanties opgenomen worden in het proces.

Gedurende dit iteratieve planningsproces kan het planteam zowel de scopingnota als de procesnota wijzigen. De nieuwe versies van deze nota's zijn openbaar raadpleegbaar (bijvoorbeeld via het internet). De Vlaamse Regering kan hiervoor nadere regels vastleggen. In bepaalde planningsprocessen is het mogelijk dat de scope van het plan in de loop van het proces substantieel wijzigt (bijvoorbeeld nieuwe alternatieven die voorgesteld worden, een uitbreiding van het geografische RUP-gebied enzovoort). In dat geval moet nagegaan worden of er een (nieuwe) raadpleging georganiseerd moet worden over de scopingnota.

In het ontwerp van decreet is de plenaire vergadering niet meer verplicht maar wel facultatief, dit om flexibiliteitredenen en om tegemoet te komen aan een efficiënt planningsproces voor elke soort van RUP. Een plenaire vergadering dient om het ontwerpplan waarbij de resultaten van de uitgevoerde effectbeoordelingen mee zijn opgenomen te bespreken met de adviesinstanties. Voor RUP's waar geen knelpunten aanwezig zijn, heeft een formele plenaire vergadering in principe geen meerwaarde. Daartegenover zijn er planningsprocessen waarbij door omstandigheden meerdere plenaire vergaderingen noodzakelijk zijn vooraleer overeenstemming kan bekomen worden bij alle betrokken actoren. Dit wordt beslist door de Vlaamse Regering (gewestelijke RUP's), de deputatie (provinciale RUP's) of het college van burgemeester en schepenen (gemeentelijke RUP's).

In het geval geen plenaire vergadering wordt georganiseerd, krijgen de betrokken adviesinstanties tijdens het planningsproces wel formeel de mogelijkheid om hun advies schriftelijk uit te brengen, vooraleer over de voorlopige vaststelling wordt beslist. De Vlaamse Regering bepaalt welke adviesinstanties formeel betrokken moeten worden. Het planteam kan nog andere adviesinstanties opnemen indien dit relevant wordt geacht.

5.3.6. Voorlopige vaststelling van het ontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan

Het ontwerpplan en de ontwerp-effectbeoordelingen worden afgewerkt door het planteam op basis van de resultaten van het tot dan afgelegde plannings-

proces, de adviezen van de adviesinstanties en/of de resultaten van de plenaire vergadering(en). Het ontwerpplan en de ontwerp-effectbeoordelingen (in voorkomend geval een ontwerp-plan-MER, ontwerp-Ruimtelijk Veiligheidsrapport enzovoort) worden voorgelegd aan het politieke niveau om het ontwerpplan voorlopig vast te stellen (door Vlaamse Regering op gewestelijk niveau, de provincieraad op provinciaal niveau of gemeenteraad op gemeentelijk niveau).

Dit voorlopig vastgestelde ontwerpplan en de bijhorende ontwerp-effectbeoordelingen zijn vervolgens voorwerp van een openbaar onderzoek.

5.3.7. Het openbaar onderzoek

Het openbaar onderzoek heeft als doel het betrokken publiek de mogelijkheid te geven zich te kunnen uitspreken over het voorliggende ontwerpplan én de bijhorende ontwerp-effectbeoordelingen.

Het openbaar onderzoek duurt dertig dagen. De bevoegde overheid kan beslissen om deze termijn met dertig dagen te verlengen. Ook als er sprake is van grens- of gewestoverschrijdende effecten wordt de termijn met dertig dagen verlengd. De resultaten van het openbaar onderzoek worden verwerkt. Op gewestelijk niveau worden de resultaten van het openbaar onderzoek verwerkt door het planteam. Op lokaal niveau worden, zoals dat tot nu toe gebeurde, de resultaten van het openbaar onderzoek (adviezen, opmerkingen en bezwaren) verwerkt door de lokale adviesraden PROCORO (provincies) en GECORO (steden en gemeenten). Als de opmerkingen en bezwaren betrekking hebben op de effectbeoordelingen nemen deze adviesraden best contact op met de voor deze effectbeoordelingen bevoegde diensten. Ook de bevoegde diensten voor milieueffectrapportage en veiligheidsrapportering krijgen de opmerkingen en bezwaren in het geval er een MER respectievelijk RVR werd opgemaakt.

Het planteam zal moeten nagaan in hoeverre er op basis van de resultaten van het openbaar onderzoek wijzigingen aan zowel het RUP als de uitgevoerde effectbeoordelingen noodzakelijk zijn. De resultaten en de daaruit voortvloeiende aanpassingen worden opgenomen in de aanhef van het besluit van het definitief vastgestelde RUP (zie punt 5.3.8). Indien de wijzigingen van het ontwerpplan (en de bijhorende effectbeoordelingen) dusdanig groot zijn, kan teruggedaan worden in het proces naar een wijziging van de scopingnota, een plenaire vergadering (of schriftelijke adviesronde) of het openbaar onderzoek.

5.3.8. De definitieve vaststelling van het ruimtelijk uitvoeringsplan en de definitieve kwaliteitsbeoordeling van de effectrapportages

Het ontwerp-RUP en de effectbeoordelingen worden, na de noodzakelijke aanpassingen, door het planteam definitief op inhoud en kwaliteit beoordeeld en afgewerkt. Zoals eerder gesteld, houdt het planteam hierbij rekening met de adviezen, opmerkingen en bezwaren uit het openbaar onderzoek. De bevoegde diensten voor milieueffectrapportage en veiligheidsrapportage beoordelen in voorkomend geval finaal de kwaliteit van de respectieve effectbeoordelingen. De ruimtelijk planner ondertekent het RUP. Vanaf dat moment zijn de effectrapportages inhoudelijk definitief afgerond en is het RUP klaar voor de politieke besluitvorming.

De definitieve beslissing waarbij het plan definitief wordt vastgesteld, is een politieke beslissing (Vlaamse Regering, provincieraad, gemeenteraad). Veertien dagen na publicatie in het Belgisch Staatsblad is het RUP van kracht.

5.4. De actoren binnen het geïntegreerd planningsproces

5.4.1. *Het politieke niveau*

De volgende politieke actoren spelen een formele rol op de drie bestuursniveaus:

- de Vlaamse Regering op gewestelijk niveau;
- de deputatie en de provincieraad op provinciaal niveau;
- het college van burgemeester en schepenen en de gemeenteraad op het gemeentelijk niveau.

Het politieke niveau neemt als actor beslissingen op de volgende momenten:

- de vaststelling van het ontwerp-RUP (namelijk het vastleggen van de versie die in openbaar onderzoek gaat);
- de definitieve vaststelling van het RUP;
- de mogelijkheid voor een schorsing van het definitief vastgelegde RUP door de Vlaamse Regering.

Dit politieke niveau kan op verschillende momenten in het planningsproces beslissingen nemen, zoals bijvoorbeeld het opstarten van het planningsproces met het goedkeuren van de startnota, tussentijdse beslissingen voor de keuze van de te bestuderen alternatieven, en andere. Deze mogelijkheden zijn echter niet geformaliseerd en zijn de verantwoordelijkheid van de politieke overheid zelf.

5.4.2. *Het planteam*

Samenstelling planteam

Het ontwerp van decreet bepaalt dat het bevoegde bestuursniveau de nodige maatregelen neemt voor de samenstelling van het planteam. Dit gebeurt naar aanleiding van de voorbereidende fase. Het ontwerp van decreet bepaalt niet wie in dit planteam moet zitten, dat moet immers voor elk (type) plan op maat gebeuren. De samenstelling van het planteam kan wijzigen gedurende het planningsproces.

Het planteam (zie ook B. Toelichting bij de artikelen, artikel 15) is een ambtelijke groep, die bestaat uit ambtenaren in dienst van de initiatiefnemende overheid van het plan, één of meerdere erkende ruimtelijke planners, in geval er een MER vereist is, een afgevaardigde van de dienst bevoegd voor milieueffectrapportage en in geval een ruimtelijk veiligheidsrapport vereist is, een afgevaardigde van de dienst bevoegd voor veiligheidsrapportage. De initieel door de bevoegde overheid aangeduide startgroep heeft minstens deze basissamenstelling. Het planteam als term is in dit ontwerp van decreet ingevoegd. Voor sommige RUP's wordt in de praktijk al met een vergelijkbaar planteam gewerkt. De initiatiefnemende overheid stelt het planteam samen. Dit decreet bevat voorwaarden waaraan een planteam minstens dient te voldoen. Dit initiële planteam gaat na welke actoren bij de opmaak van het RUP betrokken dienen te worden en welke effectbeoordelingen noodzakelijk zijn en of het planteam best uitgebreid wordt met ambtelijke vertegenwoordigers die het planningsproces en/of de effectbeoordelingen begeleiden (waterbeheerders, Agentschap voor Natuur en Bos, Departement Landbouw en Visserij, Onroerend Erfgoed enzovoort). Alle effectbeoordelingen of onderdelen ervan moeten weliswaar uitgevoerd worden door personen die specifieke deskundigheid hebben hiervoor (desgevallend erkende MER/VR-deskundigen), maar de inhoudelijke verantwoordelijkheid voor de effectbeoordelingen ligt bij de afgevaardigde van de bevoegde overheid in het planteam (dat is onderdeel van de kwaliteitsbewaking). Voor lokale RUP's kan een planteam ook bestaan uit een heel beperkte groep. Maatwerk is essentieel en mogelijk door dit ontwerp van decreet.

In het geval er een MER respectievelijk RVR vereist is, neemt de dienst, bevoegd voor milieueffectrapportage, respectievelijk de dienst, bevoegd voor veiligheidsrapportage, deel aan het planteam. Deze administraties helpen dan onder andere mee aan de opmaak van de scopingnota en stellen hun expertise ter beschikking ten behoeve van een kwaliteitsvolle opmaak van het ontwerp van RUP en de ontwerp-effectbeoordelingen. Dit gebeurt zowel op het gewestelijke als op het lokale niveau (provincies en gemeenten). Er wordt op deontologische wijze gezorgd dat deze administraties niet expliciet interfereren in de planningsbeslissingen (van lokale overheden) zelf, ze zorgen er wel mee voor dat beslissingen goed onderbouwd kunnen worden rekening houdend met de effectrapportages en dat er gezocht wordt naar efficiënte oplossingen voor knelpunten hieromtrent. De manier waarop de gewestelijke diensten hun rol op lokaal niveau uitvoeren, zal in de loop van de ervaring zich verder uitwijzen. Hoe deze expertise en ervaring ingezet kan worden, zal dan deel uitmaken van de op te bouwen handleiding.

Het bevoegde bestuursniveau kan een planteamcoördinator aanduiden, maar dit wordt niet formeel in de regelgeving voorzien. Dit kan vooral opportuun zijn bij complexe en omvangrijke RUP's waarvoor uitgebreide effectonderzoeken gebeuren. Voor planningsprocessen met veel betrokken actoren is een planteamcoördinator aangewezen om een goede procesbegeleiding te kunnen realiseren. De planteamcoördinator volgt het hele proces op, en zorgt onder meer voor:

- de opvolging en uitvoering van de procesnota: informatieverstrekking, communicatie, betrekken van stakeholders, wijzigingen in het planteam enzovoort;
- actieve consultatie van alle betrokken actoren en stakeholders;
- de communicatie met het politieke niveau indien beslissingen door het politieke niveau noodzakelijk/gewenst zijn.

Het planteam kan zich laten adviseren door erkende (milieu)deskundigen. De plan-Mer-coördinator/deskundigen kunnen deelnemen aan de vergaderingen van het planteam zodat kwaliteitsvolle eindproducten worden opgemaakt waarbij samenwerking vooropstaat (zie ook punt 5.1, tweede alinea).

Rol planteam

Het planteam is in dit ontwerp van decreet de hefboom voor de integratie van het RUP-planningsproces en de noodzakelijke effectbeoordelingen. Het planteam volgt de inhoud, de voortgang, het participatieproces, de planontwikkeling, het effectbeoordelingsproces en de besluitvorming op. Het planteam is verantwoordelijk voor de voorbereiding van de politieke besluitvorming door de opmaak van het RUP met de noodzakelijke en onderbouwende effectbeoordelingen of andere noodzakelijke onderzoeken.

Een taak van het planteam is onder andere het naar buiten brengen van nota's op formele momenten (zoals de startnota, scopingnota en procesnota), het ontwerp-RUP met de ontwerp-effectrapportage enzovoort. Op deze momenten is de kwaliteitsborging ervan essentieel (onder andere in het kader van de plan-MER, RVR, passende beoordeling enzovoort). De verschillende planteamleden zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van hun onderdeel in het plan en/of van de effectbeoordeling. De formele documenten moeten 'gedragen' worden door het hele team. Dit geldt eveneens voor de 'evolutieve' documenten (procesnota en scopingnota).

Bij blijvende discussiepunten binnen het planteam met betrekking tot procesbeslissingen gedurende het planningsproces (zoals bijvoorbeeld de keuze voor een alternatief) wordt best het betrokken politieke orgaan om een beslissing gevraagd.

5.4.3. *De adviesinstanties*

Adviesinstanties zijn overheidsinstanties van beleidsvelden (Natuur, Wonen, Onroerend Erfgoed enzovoort) die op één of andere manier betrokken kunnen zijn in de opmaak van het plan:

- omwille van mogelijke effecten van het voorgenomen plan op de respectieve beleidsvelden waarvoor deze instanties bevoegd zijn;
- omwille van de karakteristieken van het voorgenomen plan zelf;
- omwille van specifieke expertise die deze instanties hebben en die relevant is voor de opmaak en onderbouwing van het voorgenomen plan.

Het is mogelijk dat gedurende het planningsproces, een (advies)instantie omwille van zijn deskundigheid en betrokken bevoegdheid in de opmaak van het plan, wordt opgenomen in het planteam. Eventueel kan een (advies)instantie zelf vragen (bijvoorbeeld gedurende de raadpleging van de startnota) opgenomen te worden in het planteam. Het betrokken bestuursniveau oordeelt of het al dan niet wenst in te gaan op deze vraag. Deze informatie wordt opgenomen in de procesnota.

Alle relevante adviesinstanties worden om advies gevraagd, zowel bij de raadpleging bij de start van het planningsproces als bij de plenaire vergadering of de equivalente adviesronde.

5.4.4. *De strategische adviesraden*

De formele adviesraden zijn momenteel Minaraad en SARO op het gewestelijk niveau. Op het gewestelijke niveau worden de SARO en de Minaraad betrokken in de raadpleging van de startnota. Zij geven op strategisch niveau advies over de verdere uitwerking van het plan. In voorkomend geval kunnen ook andere strategische adviesraden geraadpleegd worden.

Op lokaal niveau spelen de PROCORO en GECORO zowel in de raadpleging van de startnota als in het openbaar onderzoek een rol: in de raadpleging wordt aan deze adviesraden een advies gevraagd over de inhoud van het plan (raadpleging), in het openbaar onderzoek consolideren en verwerken zij de resultaten ervan.

5.4.5. *Stakeholders en andere partners in het planningsproces*

Stakeholders en partners zijn (afgevaardigden van) instanties, het maatschappelijk middenveld of burgers die om één of andere reden betrokken kunnen worden in het planningsproces en dit in verschillende fasen van het proces. Voor elk planningsproces wordt nagegaan wie stakeholders en partners kunnen zijn. In de procesnota wordt beschreven welke actoren worden betrokken en op welke manier.

5.4.6. *Het publiek*

Het publiek wordt formeel tweemaal betrokken. Zie ook punt 4.3.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Teneinde de procedurele en inhoudelijke integratie van effectbeoordelingen in de VCRO te kunnen realiseren dienen ook andere decreten aangepast te worden: het DABM en het decreet Natuurbehoud. Verder zijn er ook nog aanpassingen nodig aan het decreet van 25 april 2014 betreffende complexe projecten en aan de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013 om de overeenstemming tussen de nieuwe bepalingen in de VCRO en deze twee decreten te behouden.

De structuur van het decreet is als volgt:

- hoofdstuk 1. Algemene bepaling: artikel 1;
- hoofdstuk 2. Wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid: artikelen 2 tot en met 9;
- hoofdstuk 3. Wijzigingen van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu: artikelen 10 tot en met 11;
- hoofdstuk 4. Wijziging van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009;
- afdeling 1. Wijziging van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009, wat betreft de ruimtelijke uitvoeringsplannen: artikelen 12 tot en met 43;
- afdeling 2. Diverse wijzigingsbepalingen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009: artikelen 44 tot en met 50;
- hoofdstuk 5. Wijzigingen aan de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013: artikelen 51 tot en met 52;
- hoofdstuk 6. Wijzigingen aan het decreet van 25 april betreffende complexe projecten: artikelen 53 tot en met 60;
- hoofdstuk 7. Slotbepaling: artikel 61.

Hoofdstuk 1. Algemene bepaling

Artikel 1

Dit artikel geeft aan dat het decreet een gewestaangelegenheid regelt namelijk ruimtelijke ordening en de integratie van effectbeoordelingen.

Hoofdstuk 2. Wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid

De verregaande integratie van de effectbeoordelingen (waaronder de planmilieu-effectrapportage en de ruimtelijke veiligheidsrapportage) in het RUP-proces vereist ook een wijziging van het DABM, meer bepaald van titel IV, hoofdstukken II en IV, waarin de planmilieueffectrapportage en ruimtelijke veiligheidsrapportage worden geregeld.

Artikel 2

Artikel 2 brengt wijzigingen aan aan artikel 4.1.1, §1, 13°, van het DABM die van louter wetgevingstechnische aard zijn. Meer bepaald worden de verwijzingen naar de bestaande artikelen van de VCRO gewijzigd naar de nieuwe artikelen van de VCRO, zoals gewijzigd door huidig ontwerp van decreet.

Artikel 3

Dit artikel brengt wijzigingen aan artikel 4.2.4, §1, van het DABM. Het artikel 4.2.4 regelt de integratie van de plan-MER-procedure in de bestaande regelgeving van de plannen en programma's. Het voorziet dat voor plannen en programma's die onder de plan-MER-plicht vallen bij decreet of besluit van de Vlaamse Regering de wijze van integratie van het plan-MER bij de opmaak van een plan of programma kan bepaald worden. Aangezien huidige integratiespoorprocedure de integratie van de plan-milieueffectrapportage beoogt in een vroege fase in het planningsproces is er nood om artikel 4.2.4, §1, van het DABM in die zin aan te passen zodat de integratie van de screeningsprocedure bij de opmaak van een plan of programma opgenomen is en er geen contradictie zou ontstaan tussen het DABM en de VCRO.

Artikel 4

Deze wijzigingen zijn louter wetgevingstechnisch en halen de inhoud van het plan-MER uit artikel 4.2.8, §1, – dat de inhoud van het kennisgevingsdossier bevat – en plaatsen deze in een apart artikel 4.2.8, §1bis, van het DABM. Dit bevordert de leesbaarheid en de rechtszekerheid. Deze aanpassing wijzigt noch de inhoud van het kennisgevingsdossier noch de inhoud van het plan-MER.

In dit artikel, 3°, worden de woorden “en aanvullende bijzondere” geschrapt in artikel 4.2.8, §6, eerste lid, 2°, van het DABM. Dit is een rechtzetting van een inconsistentie. Artikel 4.2.8, §6, van het DABM gaat over de inhoud van de beslissing van de dienst bevoegd voor milieueffectrapportage over onder meer de reikwijdte en de inhoudelijke aanpak van het plan-MER na afloop van de ter inzagelegging van het kennisgevingsdossier. Deze beslissing van de dienst bevoegd voor milieueffectrapportage bevat tevens de bijzondere richtlijnen. De aanvullende bijzondere richtlijnen kunnen echter nog niet op dat ogenblik genomen worden maar wel op een later ogenblik met als gevolg dat de woorden “en aanvullende bijzondere” dienen geschrapt te worden.

Artikelen 5 en 6

Deze artikelen wijzigen de artikelen 4.2.10 en 4.2.11 van het DABM die het onderzoek en het gebruik van het plan-MER regelen. Meer bepaald regelen zij de goedkeuring/afkeuring van het plan-MER door de dienst bevoegd voor milieueffectrapportage en de fase na de goedkeuring van het plan-MER (met onder meer de organisatie van het openbaar onderzoek van het goedgekeurde plan-MER samen met het ontwerp van plan of programma).

Aangezien bij huidig ontwerp van decreet de kwaliteitsbeoordeling van de dienst bevoegd voor milieueffectrapportage over het plan-MER continu gebeurt met een finale kwaliteitsbeoordeling na het openbaar onderzoek over het ontwerp van RUP, werd er geopteerd om naar analogie hiervan de kwaliteitsbeoordeling van de dienst bevoegd voor milieueffectrapportage (het is te zeggen de goedkeuring/afkeuringsbeslissing van de dienst bevoegd voor milieueffectrapportage over het plan-MER) ook voor de overige MER-plichtige plannen en programma's te verschuiven naar de fase na het openbaar onderzoek over het ontwerp van plan of programma. Het ontwerp van plan-MER zal altijd samen met het ontwerpplan of programma (andere dan RUP's) in openbaar onderzoek worden voorgelegd.

Deze wijzigingen aan de artikelen 4.2.10 en 4.2.11 van het DABM hebben tot doel om het ogenblik van de kwaliteitsbeoordeling van de dienst bevoegd voor milieueffectrapportage, het is te zeggen de goedkeuring/afkeuringsbeslissing, uit te stellen tot na het openbaar onderzoek over het ontwerp van plan of programma, ze beogen geen andere inhoudelijke dan wel procedurele wijzigingen aan te brengen aan de planmilieueffectrapportageprocedure.

Artikel 7

Artikel 7 vervangt artikel 4.4.1, §2, van het DABM. Meer bepaald wordt de delegatie aan de Vlaamse Regering om criteria vast te stellen op basis waarvan de dienst Veiligheidsrapportering beslist of de opmaak van een ruimtelijk veiligheidsrapport al dan niet vereist is, aangepast. Deze aanpassing moet toelaten dat de dienst Veiligheidsrapportering niet in alle gevallen dient te beslissen of er een ruimtelijk veiligheidsrapport vereist is maar slechts nadat de RUP's in kwestie voorafgaand reeds gescreend werden in een door de overheid beschikbaar gestelde internettoepassing.

Artikelen 8 en 9

Deze artikelen brengen wijzigingen aan aan het hoofdstuk IV, van titel IV van het DABM, hetgeen betrekking heeft op de ruimtelijke veiligheidsrapportage.

Artikel 8

In tegenstelling tot de planmilieueffectrapportage dat een ruimer toepassingsgebied heeft, is de ruimtelijke veiligheidsrapportage enkel van toepassing op ruimtelijke uitvoeringsplannen. Dit artikel wijzigt artikel 4.4.2, §3, van het DABM om te verduidelijken dat de schriftelijke richtlijnen van de dienst Veiligheidsrapportering zullen geïntegreerd worden in de scopingnota van het voorgenomen RUP. Voor meer informatie over de scopingnota, zie artikel 16 van dit decreet (nieuw artikel 2.2.4, §3, van de VCRO).

Artikel 9

Dit artikel heft artikel 4.4.4 van het DABM op. Artikel 4.4.4 van het DABM bepaalt de nadere regels inzake de goedkeuring/afkeuring van het RVR door de dienst Veiligheidsrapportering. Aangezien in het kader van de integratie van de RVR-procedure in de RUP-procedure zoals ingevoerd door huidig ontwerp van decreet, de nadere regels wat betreft de kwaliteitsbeoordeling van het RVR in de VCRO worden geregeld dienen de huidige bepalingen inzake de kwaliteitsbeoordeling van het RVR in het DABM geschrapt te worden.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu

Artikel 10

Dit artikel heeft tot doel om het decreet Natuurbehoud en de toekomstige versie van de VCRO op elkaar af te stemmen.

Artikel 11

Punt 1°: het eerste lid dat gevoegd wordt tussen het vierde en vijfde lid van artikel 36ter, §3, beoogt om de passende beoordeling te integreren in de generieke regeling van het DABM voor de milieueffectrapportage over plannen en programma's. Dit is nu al deels voorzien in artikel 36ter, zesde lid, doch beperkt tot de integratie van de passende beoordeling in het plan-milieueffectrapport (plan-MER). De integratie wordt nu uitgebreid tot de plan-milieueffectrapportagescreening en tot het verzoek tot ontheffing van de plan-MER-plicht. Het eerste ingevoegde lid is niet van toepassing op ruimtelijke uitvoeringsplannen. Het tweede lid dat ingevoegd wordt, beoogt dan om de passende beoordeling te integreren in de nieuwe procedure voor opmaak van ruimtelijke uitvoeringsplannen.

Punt 2°: het nieuwe achtste lid van artikel 36ter, §3, dat het huidige zesde lid vervangt, beperkt zich tot de regeling van de integratie van de passende beoordeling in de project-milieueffectrapportage. De bepalingen inzake de integratie in de plan-milieueffectrapportage worden via artikel 11, 1°, immers gebundeld in het nieuwe vijfde en zesde lid. Tegelijk wordt de integratie niet langer beperkt tot het project-MER, maar uitgebreid tot het verzoek tot ontheffing van de project-MER-plicht, simultaan aan de uitbreiding via artikel 11, 1°, van de integratie, wat betreft plan-milieueffectrapportage.

Punt 3°: het lid dat door artikel 11, 3°, ingevoegd wordt in artikel 36ter, §3, is louter de herneming van de laatste zin uit het huidige zesde lid van artikel 36ter, §3. Dit wordt nu in een afzonderlijk lid opgenomen want dat zesde lid, dat het acht-

ste lid wordt, zal enkel nog van toepassing zijn op de integratie van de passende beoordeling in de project-milieueffectrapportage (project-MER-plicht en verzoek tot ontheffing ervan), terwijl het lid dat hernomen wordt door artikel 11, 3°, zowel geldt voor de project-milieueffectrapportage als voor de plan- milieueffectrapportage.

Dit artikel heeft eveneens tot doel om het decreet Natuurbehoud en de toekomstige versie van de VCRO op elkaar af te stemmen. Daarnaast is de integratie bij de project-MER opgenomen om geen ongelijke situatie tussen de plan-MER en de project-MER te creëren.

Hoofdstuk 4. Wijziging van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009

Afdeling 1. Wijziging van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009, wat betreft de ruimtelijke uitvoeringsplannen

Voor de invoeging van de bepalingen over de integratie van de effectbeoordelingen in de VCRO is er voor geopteerd om de structuur van de VCRO te behouden en om bijgevolg in het luik 'Ruimtelijke uitvoeringsplannen' de aanpassingen te doen in het algemene deel voor die zaken die voor alle RUP's van toepassing zijn en verder per niveau: gewest, provincie en gemeente de bepalingen over de procedure op te nemen.

Artikel 12

Dit is een wijziging van artikel 1.1.2 van de VCRO: aanpassing van een aantal definities. Een aantal definities zijn toegevoegd in het kader van deze wijziging van de VCRO.

Effectbeoordeling omvat zowel de decretaal verplichte effectbeoordelingen zoals de plan-milieueffectrapportage, de passende beoordeling, de ruimtelijke veiligheidsrapportage en de watertoets als de niet decretaal verplichte, maar voor de onderbouwing van het RUP noodzakelijk geachte effectbeoordelingen. (Zie ook A. Algemene toelichting, punten 3.1 en 3.2, voor meer informatie over effectbeoordelingen.) Voor de volledigheid is het belangrijk om te vermelden dat de ruimtelijke veiligheidsrapportage geen echte effectbeoordeling is aangezien in een ruimtelijk veiligheidsrapport nagegaan wordt of door bepaalde ruimtelijke ontwikkelingen het risico van zware ongevallen niet vergroot of de gevolgen van zware ongevallen niet ernstiger kunnen worden. Ruimtelijke veiligheidsrapportage is dus eerder risico- dan effectgebaseerd. Om de leesbaarheid van het decreet te verhogen, werd ervoor geopteerd om overal te spreken over effecten en effectbeoordelingen.

De definitie met betrekking tot het Onroerenderfgoeddecreet is toegevoegd omdat dit decreet een aantal wijzigingen ingevoegd heeft in de VCRO. Deze definitie is toegevoegd om de tekst te verduidelijken.

Grondruilplan en herverkaveling uit kracht van wet met planologische ruil: deze definities worden uitgelegd omdat de terminologie uit het decreet betreffende de landinrichting komt.

De definitie voor kwaliteitsbeoordeling is toegevoegd omdat de kwaliteitsbeoordeling voor de planmilieueffectrapportage en de ruimtelijke veiligheidsrapportage (en ook de andere beoordelingen) wijzigt ten opzichte van de huidige regelgeving, aangezien deze in het ontwerp van decreet geïntegreerd in het planningsproces en de procedure gebeurt.

De definitie van stedenbouwkundig voorschrift wordt aangepast. Dit houdt verband met de aanpassing van de inhoud van stedenbouwkundige verordeningen, zie verder artikel 44 van dit wijzigingsdecreet (advies Raad van State 58.741/1).

Artikel 13

Artikel 2.2.1 van de VCRO

In §1 wordt verduidelijkt wat een geïntegreerd planningsproces is en wat de doelstelling ervan is, namelijk dat de verschillende effectbeoordelingen zowel procedureel als inhoudelijk geïntegreerd worden in het planningsproces om zo te komen tot een RUP. Hier ligt de nadruk op het planningsproces en op de integratie. Deze integratie gebeurt inhoudelijk, namelijk de inhoud van het planningsproces en het voorgenomen plan evolueert naargelang de inzichten over mogelijke effecten gekend zijn en vice versa. Het iteratief karakter van een planningsproces is heel belangrijk en wordt hierbij benadrukt.

De integratie gebeurt ook procedureel in die zin dat de procedures die opgenomen zijn in andere wetgeving voor effectbeoordelingen geïntegreerd worden in het planningsproces zoals verder zal verduidelijkt worden (waar nodig wordt verwezen naar de toepasselijke sectorale regelgeving).

In het begin van het geïntegreerd planningsproces worden twee documenten opgesteld namelijk de procesnota en de startnota (zie ook A. Algemene toelichting, punt 5.3.2, voor meer informatie over de startnota en de procesnota).

De procesnota geeft aan:

- hoe het planningsproces zal verlopen;
- wie wanneer betrokken wordt in het planningsproces;
- hoe de informatie zal verspreid worden over het planningsproces in de mate dat dit een aanvulling is op wat in de VCRO, uitvoeringsbesluiten of in andere wetgeving verplicht is.

De procesnota beschrijft tevens hoe het gehele proces verlopen is als een vorm van verslaggeving van het geïntegreerde planningsproces.

Zoals in het decreet Complexe Projecten is het belang van goede procesvoering ingeschreven in het decreet via de procesnota waarin eveneens is opgenomen dat moet verduidelijkt worden hoe het proces zal verlopen.

Een procesnota kan tijdens het planningsproces aangevuld worden. Het informeren over (wijzigingen aan) de procesnota is belangrijk teneinde de procedurele rechtvaardigheid te bewaken. Burgers, het middenveld en actoren die niet rechte reeks betrokken zijn bij het planningsproces moeten toch op de hoogte kunnen zijn van wijzigingen aan de procesnota, daarom worden zowel de initiële procesnota als aanvullingen gepubliceerd. Dit zal minstens digitaal gebeuren via de website van de overheid.

§2. Handleiding: een goede handleiding is nodig. Gelijkaardig aan het decreet Complexe Projecten, waarvoor een routeplanner werd opgesteld om het geïntegreerde planningsproces vorm te geven, zal ook voor dit geïntegreerd planningsproces een dynamische (geactualiseerde) handleiding (online) opgesteld worden. Dit bevordert een eenvormige aanpak maar vooral dat integratie kan gerealiseerd worden.

Artikel 14

Het nieuwe artikel 2.2.2 is het bestaande artikel 2.2.1 met legistieke aanpassingen.

Artikel 15

Artikel 2.2.3 introduceert het planteam (zie ook A. Algemene toelichting, punt 5.4.2, over de samenstelling en de rol van dit planteam).

De verantwoordelijkheid van een of meer ruimtelijk planners voor de opmaak van een ontwerp-RUP blijft.

Indien er een plan-MER noodzakelijk is, dan wordt conform artikel 4.2.9 van het DABM een MER-coördinator aangesteld. De MER-coördinator wordt betrokken bij de werking van het planteam om de integratie van het plan-MER in het RUP voldoende te kunnen garanderen (zie ook A. Algemene toelichting, punt 4.1, tweede alinea).

De schriftelijke weerslag van de verschillende disciplines en effectrapportages wordt finaal weergegeven in het plan-milieueffectrapport (plan-MER), het ruimtelijke veiligheidsrapport, en andere rapporten voor zover niet geïntegreerd in een van deze twee. De conclusies en hoe ermee omgegaan werd in het planningsproces en uiteindelijk in het RUP wordt opgenomen in de toelichtingsnota. De uitgevoerde rapportages zelf zijn een bijlage aan het RUP.

Het multidisciplinair team dat het geïntegreerd planningsproces voert, het planteam genaamd, bestaat uit:

- een erkend ruimtelijk planner;
- een vertegenwoordiger van de dienst Mer indien er een plan-MER wordt opgesteld;
- een vertegenwoordiger van de dienst veiligheidsrapportering indien er een RVR wordt opgesteld.

Verder kan het planteam aangevuld worden met vertegenwoordigers van relevante overheidsdiensten, zoals bijvoorbeeld:

- een vertegenwoordiger van de bevoegde diensten voor het integraal waterbeheer, voor het beheer van waterlopen enzovoort;
- een vertegenwoordiger van de bevoegde dienst Natuur indien er aspecten van natuur aanwezig zijn (dit kan gaan over speciale beschermingszones, beschermde soorten);
- andere instanties waarvan het nuttig is dat ze deel uitmaken van het planteam.

De bevoegde overheid, Vlaamse Regering, deputatie of het college, stelt initieel het planteam vast dat het geïntegreerd planningsproces zal begeleiden. De samenstelling van de planteam is afhankelijk van het plan zelf en de mogelijke effecten. Het is mogelijk dat bepaalde instanties eerder als een belangrijke stakeholder betrokken worden dan dat ze effectief deel uitmaken van het planteam. Voor een voorbeeld van de werking van een planteam wordt hierbij verwezen naar de Mededeling aan de Vlaamse Regering van 19 december 2014 over de Evaluatie en optimalisatie 'afbakening van de gebieden van de agrarische en natuurlijke structuur' (AGNAS).

De samenstelling van de planteam is afhankelijk van het plan zelf en de mogelijke effecten. Het zal niet altijd nodig zijn dat de dienst Mer of de dienst Veiligheidsrapportering van bij het begin deel uitmaken van het planteam. Bij de opmaak van de scopingnota geven de dienst Mer en de dienst VR voor hun onderdeel van de scopingnota aan of een plan-MER respectievelijk RVR vereist is, in dat

geval maken ze voor het verdere verloop van het planningsproces deel uit van het planteam in functie van de effectrapportage. Voor de dienst VR wordt deze beslissing genomen op basis van het besluit van de Vlaamse Regering van 26 januari 2007 houdende nadere regels inzake de ruimtelijke veiligheidsrapportage.

Artikel 16

Artikel 2.2.4. §1. Het geïntegreerd planningsproces verloopt in vijf fasen. Elke fase wordt geconsolideerd in een document meer bepaald: de startnota, de scopingnota, het voorontwerp-RUP eventueel aangevuld met een of meer ontwerpen van effectrapporten, het ontwerp-RUP eventueel aangevuld met een of meer ontwerpen van effectrapport en het definitief RUP eventueel aangevuld met een of meer effectrapporten (zie ook A. Algemene toelichting, punt 5.2).

In de informatie over de inspraak en in de adviesvraag wordt in elke fase duidelijk vermeld waarover de inspraak of adviesvraag geldt. Het is de bedoeling dat de betrokken partners in deze participatie dan ook die informatie op tafel leggen, en geen elementen achterhouden om in een latere fase van het planningsproces (bijvoorbeeld bij het openbaar onderzoek van het ontwerp-RUP en eventuele ontwerp-effectbeoordelingen) pas kenbaar te maken en op die manier het planningsproces zouden kunnen terugdraaien.

§2. De startnota wordt opgemaakt in het begin van een geïntegreerd planningsproces (zie ook A. Algemene toelichting, punt 5.3.2, voor meer informatie over de startnota), en bevat de informatie die nodig is om een eerste participatie van het publiek en raadpleging van adviesinstanties te kunnen houden. Dit kan als processtap zowat vergeleken worden met de kennisgeving van de plan-MER zoals opgenomen in het DABM, met dien verstande dat:

- 1° de startnota over het hele plan en alle aspecten gaat en niet louter over de milieubeoordeling;
- 2° in veel gevallen minder details gekend zullen zijn die normaliter in een kennisgeving opgenomen worden omdat het de bedoeling is om dit in een vroege fase van het planningsproces op te maken met het oog op een vroege raadpleging. Het wordt zo vroeg mogelijk in het proces opgemaakt wanneer alle opties nog open zijn zoals opgenomen in het Verdrag van Aarhus (artikel 6, 4. In artikel 7 over plannen staat dat 6, 4, eveneens van toepassing is voor plannen).

De inhoud die de startnota dient te bevatten heeft enerzijds betrekking op het voorgenomen ruimtelijk uitvoeringsplan en heeft anderzijds te maken met de effectbeoordelingen die een onderdeel vormen van het planningsproces zodat iteratief²⁸ voor de effectbeoordelingen en het voorgenomen plan informatie kan uitgewisseld worden in het planteam.

De startnota bevat bijgevolg informatie over het voorgenomen plan en over de voorgenomen effectbeoordelingen. Dit laatste heeft betrekking op de effecten die op dat ogenblik gekend zijn of waarover gegevens beschikbaar zijn in bestaande rapporten. Verder geeft de startnota aan welke effecten nog verder dienen

²⁸ Zodat de informatie uit de effectbeoordelingen het planningsproces kan voeden om tot een beter/ evenwichtiger voorgenomen plan te komen. Het iteratieve karakter van het planningsproces (SEA performance criteria van IAIA (2002), is tevens opgenomen in het UNECE, Resource Manual to Support Application of the UNECE Protocol on Strategic Environmental Assessment). Iteratief betekent: het waarborgen dat de effectbeoordelingsresultaten vroeg genoeg beschikbaar zijn zodat ze het beslissingsproces kunnen beïnvloeden en toekomstige planning kunnen inspireren, daarnaast betekent het dat het voldoende informatie geeft over de impact van de toepassing van een beslissing, zodat kan nagegaan worden of deze beslissing moet gewijzigd worden, ook als basis voor toekomstige beslissingen. (Ensures availability of the assessment results early enough to influence the decision making process and inspire future planning. Provides sufficient information on the actual impacts of implementing a strategic decision, to judge whether this decision should be amended and to provide a basis for future decisions.)

onderzocht te worden en waarvoor bijvoorbeeld erkende MER-deskundigen, VR-deskundigen moeten geconsulteerd worden en de methodiek die daarvoor zal gevolgd worden. De startnota geeft ook aan of er aanzienlijke effecten op mens of milieu te verwachten zijn van het voorgenomen plan in een ander gewest, land of op een gebied dat tot de bevoegdheid van de federale overheid behoort zoals het territoriale deel van de Noordzee. De startnota geeft eveneens aan, voor zover al gekend, welke instrumenten ingezet zullen worden om samen met het voorgenomen plan ingezet te worden. Dit laatste kan bijvoorbeeld gaan over ont-eigening, instrumenten uit het decreet landinrichting (inrichtingsnota), en andere.

De startnota geeft ten slotte het ruimtelijk kader weer, namelijk de relatie met het ruimtelijk structuurplan waarvan het de uitvoering is en ook de relatie met andere beleidsplannen die relevant zijn. Vermits de startnota in een vroeg stadium gemaakt wordt om effectief in een vroege fase belangrijke stakeholders te bevragen (onder meer via een adviesvraag) en ook om de burger vroeg te kunnen betrekken, zal de startnota dan ook in grote lijnen informatie bevatten die gedurende het planningsproces zelf verder verfijnd en gedetailleerd wordt.

§3. De scopingnota: na de raadpleging over de startnota wordt deze herwerkt tot een scopingnota (zie ook A. Algemene toelichting, punt 5.3.4, voor meer informatie over de scopingnota).

§4. De Vlaamse Regering dient een uitvoeringsbesluit op te maken waarin aangegeven staat waar de verschillende stappen van het geïntegreerd planningsproces moeten gepubliceerd worden. De publicatie van het ontwerp-RUP en het definitief RUP is geregeld in de VCRO (artikelen 2.2.10, §3, 2.2.11, 2.2.15, §3, 2.2.17, 2.2.21, §3, 2.2.25).

Artikel 17

Artikel 2.2.5, oud artikel 2.2.2: dit artikel geeft aan wat het RUP dient te bevatten. Hierbij zijn een aantal punten gewijzigd of toegevoegd aan de bestaande tekst van de VCRO. Deze toevoegingen hebben te maken met de integratie van de effectbeoordelingen en met de vertaling van het resultaat van een planningsproces in een RUP en in andere instrumenten waarover samen met de vaststelling van het RUP beslist wordt. Dit betekent dat deze instrumenten samen ingezet worden om het planningsproces te vertalen maar dat ze aparte instrumenten blijven die verder evolueren of gerealiseerd worden op een manier eigen aan dit instrument. Op die manier kunnen ook specifieke flankerende maatregelen vertaald worden.

Hieronder volgt een toelichting bij de punten 8°, 10°, 12°, 13° en 14°:

8°: de kwaliteitsbeoordeling en in voorkomend geval de verklaring vermeld in artikel 4.2.11, §7, eerste lid, 2°, van het DABM en in voorkomend geval een overzicht van de conclusies van de volgende effectbeoordelingen waarbij aangegeven wordt hoe deze geïntegreerd zijn in het plan, zoals de conclusies van:

- a) het planmilieueffectrapport;
- b) de passende beoordeling;
- c) het ruimtelijk veiligheidsrapport;
- d) andere verplicht voorgeschreven of gemaakte effectrapporten.

Concreet betekent dit dat de toelichtingsnota van een RUP aangeeft hoe omgegaan wordt met de conclusies van de effectbeoordelingen in het RUP. De onderzoeken in extenso, de rapporten, worden niet opgenomen in de toelichtingsnota zoals dit ook niet het geval is voor het ruimtelijk onderzoek in extenso, en zijn geen onderdeel van het RUP. De kwaliteitsbeoordeling is een onderdeel van het RUP en wordt opgenomen in de toelichtingsnota.

10°: in voorkomend geval, een register, al dan niet grafisch, van de percelen waarop een bestemmingswijziging wordt doorgevoerd of een overdruk wordt toegevoegd die aanleiding kan geven tot gebruikerscompensatie, als vermeld, in het decreet van 27 maart 2009 houdende vaststelling van een kader voor de gebruikerscompensatie bij bestemmingswijzigingen.

Dit punt is hier toegevoegd omdat het in 2009 werd toegevoegd aan het toenmalige decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening door artikel 11 van het decreet van 27 maart 2009 houdende vaststelling van een kader voor de gebruikerscompensatie bij bestemmingswijzigingen, overdrukken en erfdienstbaarheden tot openbaar nut.

12°: in voorkomend geval, het grondruilplan, vermeld in artikel 2.1.65 van het decreet van 28 maart 2014 betreffende de landinrichting;

Dit komt voor wanneer het grondruilplan samen met het RUP beslist wordt.

13°: in voorkomend geval, de inrichtingsnota, vermeld in artikel 4.2.1 van het decreet van 28 maart 2014 betreffende de landinrichting;

Indien een inrichtingsnota op basis van het decreet landinrichting toegevoegd wordt dan wordt de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) nauw betrokken hierbij, in toepassing van artikel 4.2.1 van het decreet Landinrichting. Voor de provinciale en de gemeentelijke inrichtingsnota's is de vaststelling pas mogelijk na goedkeuring door de VLM.

14°: een overzicht van de andere dan in de vorige punten aangehaalde instrumenten waarover samen met het plan een beslissing genomen wordt door de bevoegde overheid.

Dit betekent dat bij de vaststelling van het RUP een beslissing genomen wordt zowel over dit RUP als over instrumenten die naast het RUP ingezet worden om het planningsproces te vertalen. Op het einde van het planningsproces wordt enerzijds het RUP uitgewerkt en kunnen ook andere instrumenten ingezet worden om de conclusies van het planningsproces, vooral met betrekking tot effectbeoordelingen, te vertalen. Dit wordt bedoeld met 'flankerende maatregelen', 'actieprogramma', 'milderende maatregelen'.

In §2 van dit artikel worden expliciet twee andere instrumenten geregeld, namelijk de stedenbouwkundige verordening en overeenkomsten tussen publiek- of privaatrechtelijke rechtspersonen of natuurlijke personen. Zie hiervoor punt 4.5 van deze memorie.

Voor de stedenbouwkundige verordening waartoe zou worden besloten na het openbaar onderzoek als antwoord op een advies, een bezwaar of opmerking is specifiek een bepaling opgenomen zodat de definitieve vaststelling van het RUP en de stedenbouwkundige verordening zou samenlopen. Daarom is in dit geval een opschorting van de vervaltermijn voor de definitieve vaststelling van het RUP opgenomen. Deze opschorting is de tijd die nodig is voor het doorlopen van de procedure voor de stedenbouwkundige verordening.

Artikel 18

Artikel 18 heft het opschrift 'Afdeling 2. Gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen' op in hoofdstuk II van titel II van de VCRO. Zie ook artikel 21.

Artikel 19

Artikel 2.2.6, §1. Stedenbouwkundige voorschriften.

Zoals in de memorie van toelichting bij het decreet Ruimtelijke Ordening gesteld, gaan stedenbouwkundige voorschriften in de eerste plaats over bestemming, inrichting en/of beheer. Dit moet in ruime zin begrepen worden, met dien verstande dat de uitspraken in ruimtelijke uitvoeringsplannen zich beperken tot het domein van de ruimtelijke ordening. Ruimtelijke ordening is een facetmaterie en geen sectorale materie. Ruimtelijke ordening weegt vanuit een ruimtelijke visie de aanspraken van de diverse sectoren/functies af, rekening houdend met de beschikbare ruimte. Met die afweging als uitgangspunt doet zij uitspraken over de locatie, de scheiding en de vermenging van functies/activiteiten. Zij brengt daarbij ook de impact van functies/activiteiten in rekening en de relaties ertussen (bijvoorbeeld verkeer, geluidshinder enzovoort). Daarnaast doet ruimtelijke ordening ook uitspraken over het uitzicht van de ruimte. Ruimtelijke ordening doet geen uitspraken over onderwerpen die niet ruimtelijk bepalend zijn en behoren tot de bevoegdheid van de sectoren (*Parl.St.* VI.Parl. 1998-99, nr. 1332/1, p. 23).

Het artikel over de stedenbouwkundige voorschriften benadrukt nogmaals dat de voorschriften gefaseerd kunnen zijn, en dat ze een tijdelijk ruimtegebruik kunnen toelaten. Deze voorschriften dienen heel duidelijk geformuleerd te worden zodat ze voldoende rechtszeker zijn. Faseringen zijn mogelijk maar dienen heel zorgvuldig uitgewerkt te worden zodat de rechtszoekende in redelijke mate kan voorzien of bepaalde handelingen of vergunningsaanvragen al dan niet verenigbaar zijn met de voorschriften (onder andere Raad van State, arrest nr. 179.312 van 5 februari 2008; Raad van State, arrest nr. 216.494 van 25 november 2011).

Artikel 2.2.6, §1, vierde en vijfde lid: hier wordt mogelijk gemaakt om de uitvoering van stedenbouwkundige voorschriften afhankelijk te stellen van het vaststellen of uitvoeren van bepaalde instrumenten. Dit is nieuw en in sommige gevallen noodzakelijk voor de rechtsgeldigheid van het RUP. In het geval een in het plan-MER opgenomen passende beoordeling oordeelt dat voor het plan of een deel ervan slechts besloten kan worden dat het niet leidt tot een betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van een speciale beschermingszone mits inachtneming van bepaalde milderende maatregelen, dan blijkt uit de rechtspraak van de Raad van State dat het ruimtelijk uitvoeringsplan moet verzekeren dat de ruimtelijke bestemmingen niet mogen gerealiseerd worden zonder het nemen van de noodzakelijke milderende maatregelen. Dit veronderstelt niet alleen dat die milderende maatregelen juridisch afdwingbaar zijn, maar tevens dat de realisatie van die bestemmingen ervan afhankelijk is. Hiertoe moeten deze maatregelen ofwel in de stedenbouwkundige voorschriften worden verankerd ofwel, wanneer dit niet mogelijk of niet aangewezen is, in een ander instrument dat juridisch afdwingbaar is, maar in dat geval moet de uitvoering van de stedenbouwkundige voorschriften van voormelde bestemmingen er wel van afhankelijk worden gesteld. Dit wordt nu mogelijk met het vierde lid. De plannende overheid kan het aangewezen achten deze manier van werken ook toe te passen waar zij oordeelt, gelet op de conclusies van een effectbeoordeling of een ander element uit het planningsproces, dat er een noodzakelijke koppeling moet gelegd worden tussen de realisatie van een bestemming enerzijds en het nemen van een begeleidende maatregel anderzijds.

Het vijfde lid is ingevoerd omwille van het feit dat het nieuw artikel 2.2.5, §2, vierde lid, voorziet in de mogelijkheid om het instrument stedenbouwkundige verordening, vastgesteld met het ruimtelijk uitvoeringsplan, of de overeenkomst, afgesloten voor of samen met de vaststelling van het ruimtelijk uitvoeringsplan, te wijzigen, doch op voorwaarde dat daarbij steeds de doelstelling van de stedenbouwkundige verordening of de overeenkomst gerespecteerd blijft.

Artikel 2.2.6, §2, oud 2.2.5. De paragraaf over de indeling van voorschriften in een categorie of subcategorie blijft ongewijzigd maar wordt verplaatst.

Artikel 20

Er wordt volgende titel ingevoegd tussen de artikelen 2.2.6 en 2.2.7 van de VCRO: 'Afdeling 2. Gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen'.

Artikel 21

Artikel 2.2.7, §1 (oud artikel 2.2.6, §1), wordt gewijzigd in die zin dat het gaat om het voeren van een geïntegreerd planningsproces en dat de Vlaamse Regering de nodige maatregelen moet nemen voor de samenstelling van het planteam. Het planteam kan ofwel op maat van het plan samengesteld worden ofwel per soort plannen cf. RUP-teams voor de AGNAS-RUP's. De Vlaamse Regering kan hierbij een planteamcoördinator/projectleider van het planteam aanduiden (cf. AGNAS-RUP's en het GRUP voor de afbakening van de haven van Antwerpen). (Zie de toelichting bij artikel 15 voor meer informatie over het planteam.)

§2. Adviesvraag: eens de startnota voorbereid is worden de adviezen gevraagd en wordt een eerste raadpleging gehouden bij het betrokken publiek (zie ook A. Algemene toelichting, punt 5.3.3).

In deze fase worden behalve de leden van het planteam, ook adviesinstanties betrokken zoals:

- de strategische adviesraad of adviesraden: voor het Vlaamse Gewest zijn dat de SARO en de Minaraad;
- de deputatie van de betrokken provincie: dit is de provincie(s) wiens grondgebied opgenomen is in de startnota voor het planningsproces;
- de colleges van burgemeester en schepenen van de betrokken gemeenten: dit zijn de gemeenten die opgenomen zijn in de startnota;
- de bevoegde entiteiten van de aangrenzende gewesten, landen of de federale overheid – dit is ook aangegeven in de startnota;
- de door de Vlaamse Regering aangewezen diensten: cf. het besluit van de Vlaamse Regering van 11 mei 2001 tot aanwijzing van de instellingen en administraties die adviseren over voorontwerpen van ruimtelijke uitvoeringsplannen, dat kan aangevuld en gewijzigd worden.

De bevolking wordt eveneens geïnformeerd over de startnota en wordt geraadpleegd. Zoals beschreven in het verdrag van Aarhus is het belangrijk dat informatie gegeven wordt over het voorgenomen plan zoals beschreven in de startnota, zodat de bevolking met kennis van zaken kan reageren op de startnota. Teneinde deze raadpleging een actieve vorm van participatie te geven is er minstens een participatiemoment opgelegd en wordt daarvan een verslag opgemaakt. Naargelang de complexiteit van het voorgenomen plan of de lokale interesse kunnen naast dit inspraakmoment nog andere vormen van participatie georganiseerd worden.

De informatie en raadpleging van de bevolking gebeurt in de betrokken gemeenten. Dit moet begrepen worden als de gemeenten die inbegrepen zijn in de geografische afbakening van het voorgenomen plan maar ook de gemeenten die geografisch opgenomen zijn als onderdeel van het onderzoek naar effecten. De betrokken gemeenten worden opgenomen in de startnota teneinde duidelijkheid te geven aan die gemeenten.

Deze termijn van zestig dagen loopt tijdens het planningsproces en is heel belangrijk voor betrokken adviserende instanties, burgers en middenveld als draagvlakvormend voor het voorgenomen plan. Participatie in het begin van een plannings-

proces bevordert de procedurele rechtvaardigheid waardoor er minder procedures voor de Raad van State kunnen zijn eens het RUP definitief is vastgesteld.

Artikel 22

Artikel 2.2.8. De scopingnota wordt opgemaakt door het planteam die de startnota opmaakte. Die startnota wordt tot een scopingnota uitgebreid afhankelijk van de adviezen en inspraakreacties. Elk aspect zoals het ruimtelijke, leefmilieu, natuur, externe veiligheid enzovoort is duidelijk identificeerbaar in de scopingnota, zoals dat het geval is voor de startnota omdat het daardoor duidelijk is waarom een bepaald aspect opgenomen is. (Zie ook A. Algemene toelichting, punt 5.3.4, voor meer informatie over de scopingnota.)

Het planteam begeleidt eveneens de verschillende onderzoeken die in de scopingnota afgesproken werden of eveneens ander onderzoek dat gaandeweg belangrijk wordt geacht voor het proces. Elkeen van het team is verantwoordelijk voor de kwaliteitsbewaking volgens zijn deskundigheid, bijvoorbeeld de ruimtelijk planner voor de ruimtelijke aspecten, de vertegenwoordiger van de administratie, bevoegd voor milieueffectrapportage voor de milieubeoordeling, enzovoort.

Het planningsproces loopt verder wat leidt tot het voorontwerp van RUP dat opge maakt wordt door het planteam. Elk lid van het team is verantwoordelijk voor zijn luik (bevoegdheid) en deskundigheid.

Artikel 23

Artikel 23 heft het opschrift 'Afdeling 3. Provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen' op in hoofdstuk II van titel II van de VCRO. Zie ook artikel 27.

Artikel 24

Artikel 2.2.9. Op het einde van het planningsproces worden het voorontwerp-RUP opgemaakt en de ontwerpen van effectbeoordelingen gefinaliseerd. De plenaire vergadering is facultatief (zie punt 5.3.5). Er wordt afgestapt van een verplichte plenaire vergadering omdat het niet altijd nuttig wordt geacht om een plenaire vergadering te houden en in het vernieuwde planningsproces is er een verhoogde betrokkenheid van de adviesinstanties in een vroege fase van het planningsproces. Als er geen plenaire vergadering wordt gehouden worden dezelfde adviesinstanties om advies gevraagd over het voorontwerp van RUP en de ontwerpen van effectbeoordelingen. Hier is er eveneens aandacht voor de grensoverschrijdende aspecten. Er wordt een verslag gemaakt van de plenaire vergadering zodat dit ook beschikbaar is voor de Vlaamse Regering bij de beslissing over het voorontwerp van plan. De adviezen zijn eveneens beschikbaar voor de Vlaamse Regering. Zowel het verslag als de adviezen zijn ook beschikbaar tijdens het openbaar onderzoek maar vormen er geen onderdeel van.

Artikel 25

Artikel 2.2.10. De procedureregels voor het openbaar onderzoek zijn niet gewijzigd. De termijn voor het openbaar onderzoek is dertig dagen, verlengbaar met dertig dagen door een beslissing van de bevoegde overheid. Bij RUP's met grensoverschrijdende aspecten is de termijn zestig dagen.

De documenten die deel uitmaken van het openbaar onderzoek zijn:

- het ontwerp-RUP;
- de ontwerp-effectrapporten.

Dit betekent dat zoals het RUP, de effectrapporten nog niet definitief zijn en onderdeel uitmaken van de inspraak bij het openbaar onderzoek. Na het openbaar onderzoek kan het RUP zowel als de effectrapporten gewijzigd worden op basis van de inspraakreacties. In tegenstelling tot de huidige situatie gebeurt de definitieve kwaliteitsbeoordeling (en afsluiting) van het plan-milieueffectrapport en het ruimtelijk veiligheidsrapport pas na het openbaar onderzoek. Het openbaar onderzoek wordt georganiseerd in de gemeenten waarvan het grondgebied door het ontwerp van gewestelijk RUP of effectbeoordelingsrapporten geheel of gedeeltelijk wordt bestreken. Deze formulering is concreter dan de bepaling van artikel 4.2.11, §1, eerste lid, van het DABM (elke gemeente waarvoor het ontwerp van plan of programma relevant is) omdat het nu eenmaal mogelijk is om concreter te zijn aangezien het over een specifiek grondgebonden plan gaat namelijk een ruimtelijk uitvoeringsplan. Aangezien de bepalingen in het DABM moeten kunnen worden toegepast op een breed scala van m.e.r.-plichtige plannen en programma's is ervoor geopteerd om in de generieke procedure de formulering (elke gemeente waarvoor het ontwerp van plan of programma relevant is) te behouden. Voor zover het grondgebied van het plan of programma bepaald kan worden zullen, mede gelet op artikel 9 van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 oktober 2007 betreffende de milieueffectrapportage over plannen en programma's, de gemeenten waarvoor het ontwerp van plan of programma relevant is in het kader van de plan-milieueffectrapportage ook die gemeenten zijn waarvan het grondgebied door het ontwerp van plan of programma of MER geheel of gedeeltelijk wordt bestreken. Naar analogie met de bepaling over de startnota wordt duidelijk aangegeven in de documenten in welke gemeenten het openbaar onderzoek dient te lopen. De documenten zijn bovendien algemeen raadpleegbaar aangezien zij ook op een website gepubliceerd worden.

De documenten die eveneens geconsulteerd kunnen worden tijdens het openbaar onderzoek zijn de documenten die eerder opgemaakt en gepubliceerd werden:

- de procesnota;
- de startnota;
- de scopingnota;
- de adviezen van de adviesinstanties die gegeven werden tijdens het proces en op het voorontwerp van RUP.

De termijn voor definitieve vaststelling wordt op 150 dagen gebracht. Maar ten einde voor complexe RUP's niet in de problemen van timing te komen is een eerste verlenging met zestig dagen mogelijk gebleven en wordt een tweede verlenging met dertig dagen mogelijk.

De administraties bevoegd voor de milieueffectrapportage en veiligheidsrapportage beoordelen het ontwerp plan-MER of ontwerp-RVR op basis van het openbaar onderzoek dat uitgevoerd werd (adviezen, opmerkingen en bezwaren) en op basis van de inhoudelijk decretale verplichtingen. Zij doen dit in overleg binnen het planteam, dat kan beslissen dat het ontwerp-plan-MER of ontwerp-RVR dient aangepast te worden, of dat bijkomend onderzoek nodig is. Voorafgaand aan de definitieve vaststelling van het RUP beoordelen de administraties bevoegd voor de milieueffectrapportage en veiligheidsrapportage finaal de kwaliteit van het ontwerp-plan-MER of ontwerp-RVR.

Artikel 26

Artikel 2.2.11. Bij de bekendmaking van het RUP is er naast de publicatie in het Belgisch Staatsblad de publicatie op een website vereist. In het Belgisch Staatsblad dient de vermelding van de website opgenomen te worden.

Artikel 27

Er wordt volgende titel ingevoegd tussen de artikelen 2.2.11 en 2.2.12 van de VCRO: 'Afdeling 3. Provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen'.

Artikelen 28 tot en met 34

De artikelen 28 tot en met 34 hebben betrekking op de provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen. Deze bepalingen voor de provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen zijn naar analogie met de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen uitgewerkt. De aanpassingen die hier doorgevoerd zijn aan de VCRO, zijn met andere woorden naar analogie met de aanpassingen aan de VCRO voor de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen.

Belangrijk te vermelden is hier dat de administratie bevoegd voor milieueffectrapportage of de administratie bevoegd voor veiligheidsrapportage deel uitmaakt van het planteam als er een plan-MER, respectievelijk ruimtelijk veiligheidsrapport moet opgemaakt worden.

Artikel 35

Er wordt volgende titel ingevoegd tussen de artikelen 2.2.17 en 2.2.18 van de VCRO: 'Afdeling 4. Gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen'.

Artikelen 36 tot en met 43

De artikelen 36 tot en met 43 hebben betrekking op de gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen. Deze bepalingen voor de gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen zijn naar analogie met de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen uitgewerkt. De aanpassingen die hier doorgevoerd zijn aan de VCRO, zijn met andere woorden naar analogie van de aanpassingen aan de VCRO voor de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen.

Belangrijk te vermelden is hier dat de administratie bevoegd voor milieueffectrapportage of administratie bevoegd voor veiligheidsrapportage deel uitmaakt van het planteam als er een plan-MER, respectievelijk ruimtelijk veiligheidsrapport moet opgemaakt worden.

Afdeling 2. Diverse wijzigingsbepalingen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009

Artikel 44

Met artikel 17 van dit wijzigingsdecreet worden de decretale bepalingen over ruimtelijke uitvoeringsplannen aangepast, om een ruimtelijk uitvoeringsplan te kunnen laten begeleiden door maatregelen die niet strikt ruimtelijk of stedenbouwkundig van aard zijn maar wel noodzakelijk zijn voor de uitvoerbaarheid van die ruimtelijke uitvoeringsplannen. Die maatregelen kunnen, aldus de gewijzigde bepalingen, het voorwerp uitmaken van overeenkomsten of convenanten, maar ook van stedenbouwkundige verordeningen die door de betrokken overheid zelf worden vastgesteld.

Door de betrokken wijziging is een uitbreiding van de mogelijke onderwerpen van stedenbouwkundige verordeningen aan de orde. Artikel 2.3.1 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening moet dus worden aangepast. In dat artikel wordt thans de inhoud van de voorschriften van stedenbouwkundige verordeningen beperkt tot aspecten van stedenbouwkundige aard. Die beperking is niet meer verenigbaar met de wijziging inzake begeleidende maatregelen bij ruimtelijke uit-

voeringsplannen. Overigens is het zo dat de huidige tekst van artikel 2.3.1 over de mogelijke inhoud van stedenbouwkundige verordeningen reeds doelstellingen (eerste lid van artikel 2.3.1) vermeldde waarvan het ruimtelijke of stedenbouwkundige karakter bediscussieerbaar was: zo bijvoorbeeld de mogelijkheid om de thermische en akoestische kwaliteit van bouwwerken te regelen, de mogelijkheid om energiebesparing en energierugwinning te regelen, de mogelijkheid om maatregelen op te nemen voor het “ruimtelijk begrenzen” van milieuhinder en het waarborgen van adequate waterhuishouding enzovoort. Weliswaar vernauwde de bepaling over de mogelijke onderwerpen (tweede lid van artikel 2.3.1) de scope naar bouwwerken, installaties, constructies en dergelijke waardoor het stedenbouwkundig karakter wel nog in belangrijke mate gegarandeerd was.

Hoe dan ook is er thans reden om aan de inhoudsomschrijving van verordeningen te sleutelen. Het blijven stedenbouwkundige verordeningen in die zin dat ze stedenbouwkundige aspecten regelen of aspecten die verwant zijn met stedenbouwkundige onderwerpen of een invloed hebben op de uitvoerbaarheid van stedenbouwkundige voorschriften.

De voorgestelde aanpassingen zijn als volgt:

- in de tweede zin van het eerste lid van artikel 2.3.1 staat thans dat de stedenbouwkundige verordeningen stedenbouwkundige voorschriften bevatten. Die beperking tot stedenbouwkundige voorschriften vervalt, de voorschriften kunnen zoals hierboven gesteld ook op andere aspecten betrekking hebben, binnen bepaalde randvoorwaarden (zie bijvoorbeeld de verwijzing naar de koppeling aan de ruimtelijke uitvoeringsplannen);
- aan de opsomming van mogelijke doelstellingen van stedenbouwkundige verordeningen wordt een opsommingsonderdeel toegevoegd dat begeleidende maatregelen in functie van de uitvoerbaarheid van een ruimtelijk uitvoeringsplan toelaat;
- de mogelijke onderwerpen van stedenbouwkundige verordeningen worden navenant aangepast;
- de beperking in het vierde lid – vergelijkbaar met die in het eerste lid – tot voorschriften die in se stedenbouwkundig van aard zijn, wordt ook geschrapt.

Vermits de opsomming van zowel mogelijke doelstellingen als mogelijke onderwerpen van stedenbouwkundige verordeningen limitatief zijn, houdt de schrapping van de tekstuele beperking tot voorschriften van stedenbouwkundige aard (huidig eerste en vierde lid van artikel 2.3.1) niet in dat stedenbouwkundige verordening plots oneigenlijk zouden worden gebruikt voor doelstellingen en onderwerpen die niets met ruimtelijke ordening te maken hebben en louter tot de materie van een ander beleidsdomein behoren.

Voor het omschrijven van het geografisch toepassingsgebied van voorschriften uit stedenbouwkundige verordening die maatregelen inhouden in functie van de uitvoerbaarheid van (voorschriften van) ruimtelijke uitvoeringsplannen, is geen andere bepaling nodig dan deze die nu al in artikel 2.3.1 en volgende opgenomen is: het gaat om het volledige grondgebied van gewest, provincie of gemeente, of om een deel ervan. Zo’n deel kan bijvoorbeeld zijn de perimeter van een ruimtelijk uitvoeringsplan waarmee de verordening krachtens het nieuwe artikel 2.2.5, §2, gekoppeld is. Zo nodig kan de verordening een cartografische aanduiding van het toepassingsgebied van de voorschriften bevatten.

Artikelen 45 tot en met 51 bevat wetgevingstechnische aanpassingen aan de VCRO teneinde overeenstemming te behouden tussen die artikelen en het door huidig ontwerp van decreet gewijzigde luik over de ruimtelijke uitvoeringsplannen.

Hoofdstuk 5. Wijzigingen aan de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013

Artikelen 52 en 53 bevatten wetgevingstechnische aanpassingen aan de Vlaamse Codex Fiscaliteit teneinde overeenstemming te behouden tussen die artikelen en het door huidig ontwerp van decreet gewijzigde luik over de ruimtelijke uitvoeringsplannen.

Hoofdstuk 6. Wijzigingen aan het Decreet van 25 april 2014 betreffende complexe projecten

Hoofdstuk 6 brengt de nodige wijzigingen aan aan het decreet van 25 april 2014 betreffende complexe projecten om dit decreet in overeenstemming te brengen met het nieuw geïntegreerd planningsproces.

Artikel 54

Artikel 54 wijzigt artikel 8, §3, eerste lid, van het decreet Complexe Projecten in die zin dat eraan wordt toegevoegd dat de dienst bevoegd voor milieueffect-rapportage integreert zijn beslissing in de alternatievenonderzoeksnota. Dit wordt gedaan naar analogie met de aanpak in het ontwerp van decreet 'integratie van de plan-milieueffectrapportage en andere effectbeoordelingen in de ruimtelijke uitvoeringsplanning' waar de richtlijnen van de dienst Mer niet meer als aparte documenten worden gezien, maar de wijzigingen aan de methodologische aanpak van het milieueffectenonderzoek ingepast worden in de onderzoeksnota's. Dit bevordert het geïntegreerd karakter van die nota's en de transparantie naar de gebruikers (deskundigen, overheden, burgers enzovoort).

Artikel 55

Artikel 55 heft artikel 12 op. Het artikel 12 in kwestie wordt meer bepaald door middel van artikel 59 als nieuw artikel 15/1 in het decreet gevoegd. Voor meer uitleg, zie de toelichting onder artikel 59.

Artikel 56

Artikel 56 brengt de volgende legistieke wijzigingen aan aan het artikel 14, tweede lid, 5°, van het decreet die verband houden met het feit dat het ontwerp van MER mee in openbaar onderzoek wordt gelegd samen met het ontwerp van voorkeursbesluit, namelijk het woord "goedgekeurde" wordt vervangen door de woorden "ontwerp van".

Artikelen 57 en 58

Artikel 57 brengt de volgende legistieke wijzigingen aan aan het artikel 15, §1, van het decreet, die verband houden met het feit dat het ontwerp van MER mee in openbaar onderzoek wordt gelegd samen met het ontwerp van voorkeursbesluit, namelijk het woord "goedgekeurde" wordt vervangen door de woorden "ontwerp van".

Artikel 59

Artikel 59 voegt een artikel 15/1 toe dat inhoudelijk identiek is aan het artikel 12 dat bij artikel 55 van huidig ontwerp van decreet wordt opgeheven.

Dit artikel heeft betrekking op de bevoegdheid van de dienst bevoegd voor milieueffectrapportage om de kwaliteit van het ontwerp van MER te beoordelen. Met huidig ontwerp van decreet wordt deze beoordeling verzet in tijd na het openbaar

onderzoek van het ontwerp van voorkeursbesluit met als gevolg dat het artikel 12 eveneens van plaats dient verzet te worden.

In de huidige aanpak van een complex project is voorzien om het MER goed te keuren voor de start van het openbaar onderzoek. Omwille van uniformiteit wordt het ontwerp-MER tijdens de onderzoeksfase van een complex project mee in openbaar onderzoek gelegd. Het zou niet logisch zijn om enkel in deze procedure reeds een goedkeuring te vragen aan de dienst Mer alvorens het MER samen met de beslissing in openbaar onderzoek te leggen, terwijl zowel in decreet omgevingsvergunning als in het voorontwerp decreet 'integratie van de plan-milieueffectrapportage en andere effectbeoordelingen in de ruimtelijke uitvoeringsplanning' er nu voor geopteerd wordt een ontwerp-MER voor te leggen aan het publiek voor inspraak.

Artikel 60

Aan artikel 18, §3, eerste lid, van hetzelfde decreet wordt de volgende zin toegevoegd: "De dienst bevoegd voor milieueffectrapportage integreert zijn beslissing in de projectonderzoeksnota.". Zie voor meer uitleg de toelichting onder artikel 56 die naar analogie van toepassing is op de projectonderzoeksnota.

Artikelen 61 en 62

Deze artikelen voeren zuiver legistische aanpassingen door, namelijk de nieuwe nummering van de codex.

Hoofdstuk 7. Slotbepaling

Artikel 63

De Vlaamse Regering bepaalt de datum van inwerkingtreding van dit decreet met dien verstande dat deze datum minstens één jaar na de datum van goedkeuring van het uitvoeringsbesluit valt. Aan de Vlaamse Regering werd tevens delegatie verleend om overgangsbepalingen te voorzien voor lopende planningsprocessen van ruimtelijke uitvoeringsplannen. Met deze overgangstermijn van één jaar wordt gewaarborgd dat het decreet pas in werking zal treden nadat de nodige toelichting over het decreet in de vorm van studiedagen/opleidingen enzovoort werd voorzien. Het decreet vereist immers een andere manier van werken en dit moet voldoende voorbereid kunnen worden om het beoogde resultaat te halen.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw,

Joke SCHAUVLIEGE

BIJLAGE

bij de memorie van toelichting:

Verwerking van het advies van de strategische adviesraden
Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening – Onroerend Erfgoed,
Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen,
Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen
en Mobiliteitsraad van Vlaanderen
en de adviezen van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten
en de Vereniging van de Vlaamse Provincies

Bijlage Verwerking van het advies van de strategische adviesraden SARO, SERV, Minaraad en MORA, en de adviezen van VVSG en VVP

Nr 1. Concretisering principe inzake trechtering [SARO- SERV- MORA –Minaraad] (5)	
• Voetnoot 7: "In het schema (pag. 25 memorie van toelichting) is sprake van 7 fasen en wordt melding gemaakt van een voorbereidende fase. Ook het openbaar onderzoek wordt als een aparte fase beschouwd. De raden vragen om dit verder te verduidelijken en stellen voor om in het decreet (artikel 15) duidelijk te stellen: 'Het geïntegreerd planningsproces bestaat uit 5 fasen, waarbij het resultaat geconsolideerd wordt in een van de volgende documenten ...'. Het is tevens wenselijk om het schematisch overzicht in die zin aan te passen." • Artikel 15 stelt: "<i>Niemand kan in een bepaalde fase gegevens of bezwaren aanvoeren die op verwijtbare wijze niet in een inspraak- of adviesmoment in een vorige fase werden betrokken.</i>" De term 'op verwijtbare wijze' is een onduidelijk begrip dat in de praktijk aanleiding kan geven tot juridische discussies. • De raden vragen om in het ontwerp van decreet een bepaling op te nemen inzake het principe van trechtering van het proces. De raden merken bovendien op dat het welslagen van 'trechtering inherent verbonden is met de kwaliteit van het planningsproces. Indien onvoldoende aandacht gaat naar de kwaliteit van het proces, dan zal trechtering van het proces ook niet slagen.	• w.b. voetnoot 7: Het advies van de raden wordt gevolgd. De memorie van toelichting en het decreet worden in die zin aangepast. Meer bepaald zal enerzijds in de memorie van toelichting er nu sprake zijn van 5 fasen i.p.v. 7 fasen en anderzijds wordt in het artikel 16 van het decreet "verschillende fasen" vervangen door "5 fasen". • w.b. artikel 16: De betreffende tekstpassage ingevoegd door artikel 16, in artikel 2.2.4. §1 2de lid van het VCRO wordt vervangen door de volgende zin "De informatie over de inspraak of adviesvraag geeft in elke fase duidelijk aan waarover de inspraak of adviesvraag gaat." Het verwachtingspatroon voor de participanten is duidelijk omdat zij, op basis van de informatie, duidelijk kunnen inschatten wat hun rol is en wat de beperkingen zijn. Het is voor de participanten duidelijk waarover ze kunnen inspreken op welk moment in het besluitvormingsniveau. Dit zal bijkomend geduid worden in de Memorie van Toelichting. (par. XX) • w.b. principe van trechtering van proces opnemen in ontwerp van decreet: Er wordt niet ingegaan op het voorstel van de adviesraden. Het ontwerp & planning en evaluatie & beoordeling lopen volledig parallel aan en geïntegreerd met elkaar. Dit kan gelijktijdig getrapt (trechtering) ofwel continu iteratief verlopen. Hoe dit best gebeurt, wordt bepaald door en is afhankelijk van het voorgenomen plan. Daarom wordt dit niet geformaliseerd in het ontwerpdecreet. Dit zou immers leiden tot een verzwaring van de procedure en overregulering door vaste procedurestappen in te voegen. Eén van de doelstellingen van huidig decreet is immers om minder formalisme te bewerkstelligen en zo mogelijk procedurele verplichtingen te mijden. Maar het is mogelijk dat door de bevoegde overheid (Vlaamse Regering, Deputatie en College van burgemeester en schepenen) tussentijds beslissingen (bv. trechtering door te kiezen voor een alternatief) genomen kunnen worden. Dit wordt als dusdanig verduidelijkt in de Memorie van Toelichting.

Nr 2. Garanties inzake een afgeslankt planteam [SARO–SERV–MORA –Minaraad] (6)	
a) De raden vragen verduidelijking over wie het planteam zal aansturen. In het ontwerp van decreet is hieromtrent niets opgenomen. b) De verplichting dat voor elke RUP een planteam moet bestaan uit meerdere personen betekent immers een verzwarende van de planlast ten aanzien van de huidige praktijk. De raden merken op dat de memorie van toelichting verduidelijkt dat het planteam kan bestaan uit 1 persoon. Dit wordt echter tegengesproken door de bepaling in artikel 14 dat het planteam 'bestaat uit verschillende personen die werken in een samenwerkingsverband'. De raden vragen aldus om deze bepaling als volgt aan te passen in het ontwerp van decreet: <i>'het planteam kan bestaan uit verschillende personen'.</i> c) Een bijkomende aandachtspunt betreft de verplichting die in het ontwerp van decreet (artikel 15) is opgenomen dat dienst Mer deel moet uitmaken van het planteam (wanneer uit de scopingnota blijkt dat een milieueffectrapport moet opgemaakt worden). De raden vragen te verduidelijken dat 'deel moet uitmaken van het planteam' niet betekent dat de dienst Mer verplicht aanwezig moet zijn op elke vergadering. d) Daarnaast moet het mogelijk zijn dat een erkend milieudeskundige deel uitmaakt van het planteam. e) Tot slot moet de afstemming worden bewaakt tussen de rol van het planteam en alle andere actoren die betrokken worden in het proces. In de memorie van toelichting (pag. 30) worden volgende actoren benoemd: het politieke niveau, de adviesinstanties, de strategische adviesraden, de adviescommissie, het publiek en de stakeholders en andere partners. Wat deze laatste groep betreft, stelt de memorie van toelichting dat 'ze betrokken kunnen worden om de krijtlijnen van het voorgenomen plan uit te tekenen.'	a) In de memorie van toelichting staat vermeld dat het planteam kan worden aangestuurd door een planteam-coördinator. Bij planningsprocessen met veel betrokken actoren is een planteam-coördinator aangewezen om een goede procesbegeleiding te kunnen realiseren. Bij kleinere plannen met weinig betrokken actoren is een aansturing door een aparte planteam-coördinator minder noodzakelijk. Bijgevolg wordt geopteerd voor een aanpak geval per geval waarbij de aansturing van het planteam niet in het decreet wordt vastgelegd. b) Het advies wordt gevolgd, het planteam "kan" uit meerdere personen bestaan, maar bestaat minstens uit een ruimtelijke planner. Art. 15 is in dat kader ook aangepast zoals voorgesteld door de adviesraden. c) De opmerking gericht op de dienst Mer w.b. "Deel uitmaken van planteam ... altijd verplicht aanwezig zijn op elke vergadering ..." kan evenzeer gelden voor elk lid van het planteam. Het betekent inderdaad niet dat de dienst Mer verplicht aanwezig moet zijn op elke vergadering. De continue kwaliteitsbeoordeling in hoofde van de dienst Mer blijft evenwel bestaan. De concrete invulling van deze continue kwaliteitsbeoordeling is afhankelijk van de complexiteit van het plan en wordt zo efficiënt en effectief mogelijk ingevuld. d) Het planteam is in beginsel een ambtelijke groep, maar hierover wordt niets decretaal vastgelegd. Het is de bedoeling dat elk bevoegde overheid zelf het planteam samenstelt voor elk specifiek RUP. De enige wettelijke voorwaarden zijn dat een ruimtelijke planner altijd deel uitmaakt van het planteam en dat een vertegenwoordiger van de dienst Mer/VR deel uitmaakt van het planteam indien een plan-MER/RVR vereist is. Erkende (milieu)deskundigen, plan-Mer-coördinator en/of andere deskundigen kunnen wel betrokken worden in het planteam op voorstel van de bevoegde overheid. Belangrijk is dat de verantwoordelijke ambtenaar of ambtelijke groep de uiteindelijke beslissingen neemt in het planteam, maar de samenstelling ervan wordt open gelaten. e) In antwoord op de bezorgdheid van de adviesraden wordt in de memorie van toelichting de geciteerde passage herschreven als volgt: <i>ni: "Stakeholders en partners zijn (afgevaardigden van) instanties, het maatschappelijk middenveld of burgers die om één of andere reden betrokken kunnen worden in het planningsproces en dit in verschillende fasen van het proces. Voor elk planningsproces wordt nagegaan wie stakeholders en partners kunnen zijn. In de procesnota wordt beschreven welke actoren worden betrokken en op welke manier."</i>
Nr 3. Over het planteam [VWSG] (4.3.)	
a) Afhankelijk of aanzienlijke milieueffecten op mens en milieu kunnen worden verwacht door het RUP op mens en milieu zullen Vlaamse ambtenaren deel uitmaken van het lokaal planteam. Daarbij ontstaat de situatie dat ambtenaren van een andere overheid werken in opdracht van een andere overheid. Naar onze mening is dit te beschouwen als een verplichte tijdelijke detachering van de Vlaamse overheid naar de gemeenten.	a) Een planteam is een "samenwerkingsverband". Dit betekent dat de ambtenaren die vanuit de Diensten Vlaamse overheid (DVO) meewerken in een planteam onder het gezag en de arbeidsvoorwaarden vallen van de DVO. De betrokken personeelsleden stellen enkel hun expertise ter beschikking van het samenwerkingsverband, zonder dat er sprake is van enige vorm van terbeschikkingstelling. De betrokken ambtenaren handelen vanuit hun eigen doel/achtergrond/expertise. b) We nemen er nota van dat de gemeenten achter de werkwijze in kwestie staat.

b) De gemeenten staan achter deze werkwijze. Als daadwerkelijk een plan-MER moet worden opgemaakt, gaat het immers om behoorlijk ingewikkelde ruimtelijke uitvoeringsplannen en als gemeenten denken we er meer baat bij te hebben dat vooraf de mensen van de dienst MER (of ANB bij de passende beoordeling of dienst Veiligheidsrapportage als een veiligheidsrapport moet worden opgemaakt) daadwerkelijk en vroegtijdig bij de lokale planopmaak zijn betrokken, en niet pas aan het eind van de rit. c) Het is daarnaast goed als gemeenten op de Vlaamse instanties op vraag formeel en informeel een beroep kunnen doen als de gemeente van mening is dat op lokaal niveau specifieke kennis ontbreekt die bij de opmaak van het RUP/MER belangrijk is. Zij geven dan telefonisch of schriftelijk advies of wonen de vergadering bij als externe deskundigen. Het kennisniveau in de diverse lokale planteam zal immers heel verschillend zijn. Het is belangrijk dat de Vlaamse overheid maatwerk levert en op vraag van gemeenten ondersteuning kan bieden. d) De Memorie van Toelichting geeft aan dat 'er op deontologische wijze' voor wordt gezorgd dat de Vlaamse administraties niet 'interfereren' in de beslissingen van lokale overheden zelf, maar er wél voor zorgen dat de beslissingen goed onderbouwd kunnen worden. De gemeenten vragen de deontologie van de Vlaamse ambtenaren én de concrete inzet van de Vlaamse ambtenaren vooraf verder te verduidelijken. Wat ons betreft moeten de gewestelijke ambtenaren een kwaliteitsvolle technische inbreng kunnen geven en een duidelijk standpunt innemen of een kwaliteitsvolle beoordeling van de effecten op mens en milieu is uitgevoerd. Zij mogen een planeringsproces echter niet kunnen stilleggen mocht de inhoud van hun plan naar hun mening de verkeerde kant opgaan.	c) We nemen er nota van dat de gemeenten achter de geboden ondersteuning van de Vlaamse overheid staan. d) Het is niet de bedoeling dat Vlaamse administraties interfereren in beslissingen van lokale overheden inzake het RUP. De rol van de gewestelijke administraties op het lokale niveau focust zich op kwaliteitsborging van de effectrapportages en in het algemeen op de inbreng van expertise, kennis en informatie in het planningsproces. Deze visie wordt onderschreven in de MvT: o.a. - o 53.4. (laatste alinea): "... Het betrokken bestuursniveau beslist over de voortgang van het planproces, m.a.w. beleidsbeslissingen worden door de instanties van het eigen bestuursniveau genomen." - o 53.8.: "...De bevoegde diensten voor milieueffectrapportage en veiligheidsrapportage beoordelen in voorkomend geval finaal de kwaliteit van de respectievelijke effectbeoordelingen. ... De definitieve beslissing waarbij het plan definitief wordt vastgesteld, is een politieke beslissing (Vlaamse Regering, provincieraad, gemeenteraad)." 54.2. Samenstelling planteam, derde alinea.
---	---

Nr 4. Samenstelling en werking van het planteam [VVP] (5)	
a) Artikel 14 introduceert het planteam in de procedure van een ruimtelijk uitvoeringsplan. Volgens het voorgestelde artikel bestaat het planteam uit verschillende personen, waaronder minstens een ruimtelijke planner. Volgens de Memorie van Toelichting bestaat het planteam – indien relevant – tevens uit een vertegenwoordiger van de dienst Mer en een MER-coördinator. Tevens bestaat de mogelijkheid om het planteam aan te vullen met vertegenwoordigers van relevante overheidsdiensten (bijvoorbeeld VMM, ANB). De VVP uit zijn bezorgdheid over de onduidelijkheid van het al dan niet verplichtende of afdwingbare karakter van de aanwezigheid van voornoemde diensten en instanties in het planteam. Uit de juridische teksten van het ontwerpdecreet blijkt niet in hoeverre de initiatiefnemer vrijwillig kan bepalen om vertegenwoordigers van de dienst Mer en de dienst Veiligheidsrapportering in het planteam op te nemen. Dit geldt evenmin voor de vertegenwoordigers van andere overheidsdiensten. Het kan niet de bedoeling zijn dat andere instanties een plek in het planteam kunnen opeisen. Daarnaast is het onduidelijk in hoeverre vertegenwoordigers van andere instanties verplicht zijn om gehoor te geven aan een verzoek om deel te nemen aan een planteam. b) Naast onduidelijkheid over de samenstelling van het planteam plaatst de VVP ook vraagtekens bij de werking van het planteam. Het ontwerp van decreet lijkt ervan uit te gaan dat altijd in overleg tot een breed gedragen oplossing gekomen kan worden. De VVP voorziet echter gevallen waarin inhoudelijke geschilpunten blijven bestaan en er een beslissing genomen moet worden. Het zou duidelijk moeten zijn dat die beslissing over inhoudelijke beleidskeuzes toekomt aan de initiatiefnemer. c) De VVP vraagt om de samenstelling van het planteam aan de initiatiefnemer zelf over te laten. Vanuit de huidige provinciale praktijk wordt het planteam voor het opmaken van een ruimtelijk uitvoeringsplan het best samengesteld uit provinciale ambtenaren, al dan niet bijgestaan door een extern studiebureau. Dit wil niet zeggen dat er niet met de Vlaamse administraties kan en zal overlegd worden, maar dit	a) W.b. deelname MER-coördinator: zie SARO-SERV- MORA –Mina (6) d) w.b. deelname dienst Mer en dienst VR: het uitgangspunt van het decreet is dat de dienst bevoegd voor Milieueffectrapportage respectievelijk dienst bevoegd voor Veiligheidsrapportage steeds deel uitmaken van het planteam bij plan-MER respectievelijk RVR. w.b. andere instanties: - Andere instanties kunnen geen plek opeisen in het planteam. Het bevoegde bestuursniveau beslist over de samenstelling van het planteam (MvT 5.4.2). Indien een adviesinstanties zelf vraagt om opgenomen te worden in het planteam, beslist de bevoegde politieke overheid hierover en dit wordt gemotiveerd in de procesnota: zie MvT 5.4.3. - Wanneer de bevoegde overheid een instantie uitnodigt om deel te nemen aan het planteam is deze instantie niet verplicht om hierop in te gaan. De instantie die niet wenst in te gaan op de uitnodiging om deel te nemen aan het planteam motiveert dit, de motivering wordt opgenomen in de procesnota. Dit belet niet dat die instantie op een andere manier betrokken wordt in het planproces. b) We bevestigen dat de beslissing over de inhoudelijke beleidskeuzes betreffende het plan toekomt aan de bevoegde overheid voor het op te maken RUP. Deze visie wordt onderschreven in de MvT: o.a. - o 5.3.4. (laatste alinea): “... Het betrokken bestuursniveau beslist over de voortgang van het planproces, m.a.w. beleidsbeslissingen worden door de instanties van het eigen bestuursniveau genomen.” - o 5.4.2. Samenstelling planteam, derde alinea. c) Zie antwoord a)

gebeurt in een parallel spoor of bilateraal. De Vlaamse administraties en de dienst Mer hebben namelijk heel wat informatie en expertise die ter beschikking kan gesteld worden van het planteam. Ook andere maatschappelijke actoren kunnen op deze manier betrokken worden. Het decreet kan wel verplichten om adviezen te vragen aan bepaalde administraties.	Nr 5. Verduidelijking gewijzigde rol dienst Mer ISARO- SERV- MORA –Minaraad1 (12) a) De raden vragen allereerst om in het ontwerp van decreet duidelijker te vermelden dat er geen formele goedkeuring van het plan-MER meer is voorzien en dit ook niet langer de rol is van de dienst Mer. De dienst Mer krijgt een meer faciliterende rol namelijk wat betreft de kwaliteitsbeoordeling van het plan-MER. Het feit dat de dienst Mer deel uitmaakt van het planteam en aldus betrokken wordt in het gehele planningsproces biedt heel wat opportuniteiten. b) De raden stellen tevens vast dat artikel 15 bepaalt dat (op het niveau van de scopingnota) de dienst Mer zal 'bepalen' in hoeverre een plan-MER zal moeten worden opgemaakt. In artikel 24 wordt verder gesteld dat op het niveau van het ontwerp RUP de dienst Mer zal 'bevestigen' dat er geen plan-MER moet worden opgemaakt. Het is zeer onduidelijk wat de beoogde juridische reikwijdte is van de termen 'bepalen' en 'bevestigen'. c) W.b. Bovendien merken de raden op dat op het einde van het proces (nl. op het niveau van het ontwerp plan) de dienst Mer het plan-MER zal toetsen aan de inhoudsafbakening van het MER en de kwaliteit van het plan-MER zal beoordelen. De raden benadrukken dat in het ontwerp van decreet duidelijk moet worden vermeld dat in alle fasen van het proces zicht moet zijn op de beoordeling van de kwaliteit van het plan-MER. Er moet met andere woorden worden dat pas op het einde van het proces enige evaluatie en duiding zou gebeuren van de kwaliteit van het plan-MER. Deze beoordeling moet bovendien gebeuren door (in overleg met) het volledige planteam. In dit verband wensen de raden ook te benadrukken dat de m.e.r.-richtlijn bepaalt dat aan het einde van de rit een verklaring moet worden opgemaakt. De m.e.r.-richtlijn legt evenwel niet op dat dit door de dienst Mer moet gebeuren. d) De raden vragen tevens om voor wat betreft de bepaling 'ze toetsen aan de scopingnota, de vereiste gegevens en ze houden rekening met de adviezen, opmerkingen en bezwaren die tijdens het openbaar onderzoek werden geformuleerd' in het ontwerp van decreet (artikel 24) duidelijker te vermelden dat dit de rol is van het volledige planteam en niet enkel van de afgevaardigde van de dienst Mer. a) Een formele goedkeuring van het ontwerp-plan-MER (voor een RUP) door de dienst Mer (de tot nu toe gangbare praktijk) wordt door het ontwerp van decreet afgeschaft. Door de dienst Mer deel uit te laten maken van het planteam verandert de rol van controlerend naar participierend. Het planteam bestaat altijd uit minstens een ruimtelijke planner. Afhankelijk van de kenmerken van het voorgenomen RUP kan de bevoegde overheid beslissen om andere ambtenaren te betrekken in het planteam, omdat er bv. geluidshinder, verkeershinder, wordt verwacht, omwille van natuurbescherming, ..., maar dit wordt niet decretaal vastgelegd. De dienst Mer maakt altijd deel uit van het planteam indien een plan-MER moet worden opgemaakt. De dienst Mer is lid van het planteam in functie van de milieueffectrapportage, m.a.w. de dienst Mer doet een continue kwaliteitsbeoordeling van het plan-MER gedurende het volledige planningsproces. De dienst Mer beoordeelt, voorafgaand aan de definitieve vaststelling van het ruimtelijk uitvoeringsplan, de kwaliteit van het MER. Deze finale beoordeling gebeurt in overleg met het volledige planteam. Indien uit het openbaar onderzoek voor de definitieve vaststelling, nieuwe inzichten naar voor komen, worden deze in het planteam besproken: zie ook MVT 5.3.7: laatste paragraaf. De finale beslissing wordt door de bevoegde overheid genomen. b) In de scopingnota wordt uiterlijk voor de voorlopige vaststelling van het RUP (situeerbaar met het 'moment' van de plenaire vergadering of de vervangende adviesverlening) door de dienst Mer 'bepaald' of een MER moet worden opgemaakt (i.e. de vroegere screeningsbeslissing). De bevestiging na het tweede openbare onderzoek door de dienst Mer dat er geen plan-MER moet worden opgemaakt, wordt uit het ontwerpdecreet geschrapt. c) Zie ook a) d) Zie ook a)
---	---

Nr 6. Formele beslissing effectbeoordeling [SARO- SERV- MORA –Minaraad] (13)	
Het ontwerpdecreet voorziet niet langer meer in een aparte screeningsprocedure waarin beoordeeld en beslist wordt in hoeverre een plan-MER moet opgemaakt worden. Deze screening zal onderdeel uitmaken van de scoping (waarbij vastgelegd wordt wat in het plan-MER onderzocht moet worden). De raden wijzen op de belangrijke impact van deze bepaling. Dit impliceert immers dat voor elk RUP een plan-m.e.r. proces moet worden opgestart terwijl momenteel voor het merendeel van de RUP's (90%) geen plan-MER moet worden opgemaakt. Bovendien hebben de raden heel wat bedenkingen bij het feit dat het ontwerp van decreet bepaalt dat pas op het einde van het planningsproces (nl. bij kwaliteitsbeoordeling van het plan-MER) een definitieve beslissing zal worden genomen in hoeverre effectief aan de plan-m.e.r.-plicht moet voldaan worden. De raden stellen vast dat in de nota aan de Vlaamse Regering (pag. 3) staat vermeld: <i>'Indien er in de scopingfase geconcludeerd wordt dat er geen aanzienlijke (milieu-)effecten kunnen verwacht worden, wordt in principe de effectbeoordeling afgesloten'</i>. De raden dringen erop aan dit principe duidelijker te verankeren in het ontwerp van decreet.	- Voor de RUP's waarvoor vandaag op basis van de screeningsprocedure wordt beslist dat geen plan-MER noodzakelijk is, zal op basis van dit ontwerpdecreet ook geen plan-MER (en dus ook geen erkende MER-coördinator) vereist zijn. In dat geval zal de scopingnota immers stellen dat er geen milieueffectrapport moet worden opgemaakt (zie artikel 2.2.4 §3 zoals ingevoegd door artikel 16). - Het advies van de raden om de effectbeoordelingen (door een screeningsbeslissing) in een vroege fase af te sluiten wordt niet gevolgd omdat (1) het planningsproces kan leiden tot vernieuwde inzichten over de milieueffecten en (2) wegens de uitgangsprincipes van het decreet zijnde minder formalisme en geïntegreerd werken. (zie ook toelichting Nr 5 SARO-SERV-MORA-Minaraad (12) punt b).
Nr 7. Schrappen formele goedkeuring plan-MER [VVP] (2)	
a) In tegenstelling tot de krachtlijn van 'minder formalisme' blijkt echter uit artikel 5 en 6 van het ontwerpdecreet dat een formele goed- of afkeuringsbeslissing van de administratie bevoegd voor milieueffectrapportage blijft bestaan. Opvallend is dat de formele goed- of afkeuring van het ruimtelijk veiligheidsrapport wel komt te vervallen (artikel 7). b) De VVP vraagt tevens om evenzeer de formele goed- of afkeuring van het milieueffectrapport van ruimtelijke uitvoeringsplannen te laten vervallen. Er kan worden volstaan met de doorlopende en finale kwaliteitsbeoordeling door de dienst Mer, zoals ook voor de veiligheidsrapportering wordt voorgesteld. c) De toekomstige rol van de dienst Mer moet duidelijk omschreven worden.	a) De formele goedkeurings- en afkeuringsbeslissing van het MER blijft inderdaad bestaan voor het generiek spoor (dus voor plannen en programma's andere dan RUP's). Conform het DABM bestaat Veiligheidsrapportage op planniveau enkel voor RUP's en niet voor andere plannen en programma's. b) Er is hier allicht sprake van een verkeerde "lezing" van het ontwerpdecreet, zie opmerking a). Voor RUP's voorziet het ontwerpdecreet in een doorlopende en finale kwaliteitsbeoordeling door de diensten Mer en VR, respectievelijk van het plan-MER en RVR. c) Zie: [SARO- SERV- MORA –Minaraad] (12)

Nr 8. Goedkeuring nota's door Vlaams overheid [VWSG] (4.4.)	
De milieueffectenbeoordeling moet wetenschappelijk zijn. Er worden dus geen beleidskeuzes gemaakt. De dienst MER/ANB/Veiligheidsrapportage zal voortaan in een vroeg stadium ook betrokken zijn bij de opmaak van de scopingnota. Het lokaal bestuur wordt als het goed is tijdens de opmaak van de scopingnota al gewezen op tekortkomingen. Als het bestuur dit in twijfel trekt en toch doorgaat, neemt de gemeente wel het risico dat het plan later op wordt aangevallen via de Raad van State. Het is echter niet wenselijk dat een overheid (de dienst MER, ANB) die géén planningsinitiatief nam, het initiatief kan stilleggen als er niet wordt gevalideerd. De keuze om te stoppen of door te gaan moet bij de overheid die het planningsinitiatief nam (de gemeente) zelf liggen."	De keuze om te stoppen of door te gaan met het RUP, ligt steeds bij de overheid die het planningsinitiatief nam. De rol van de gewestelijke administraties op het lokale niveau focust zich op kwaliteitsbeoordeling van de effectrapportages door inbreng van expertise, kennis en informatie in het planningsproces. (zie ook Memorie van Toelichting 5.4.2).
Nr 9. Garanties leesbare en beknopte effectrapporten [SARO- SERV- MORA –Minaraad] (14)	
De raden hebben reeds meermaals gepleit voor transparante en leesbare rapporten. De raden stellen vast dat het ontwerp van decreet daartoe enkele aanzetten formuleert. Voor de raden bevat het ontwerp van decreet evenwel onvoldoende garanties dat in de toekomst uitsluitend heldere, beknopte en leesbare effectrapporten zullen worden opgemaakt.	We onderschrijven het belang van heldere, beknopte en leesbare effectrapporten. Er wordt niet ingegaan op de vraag van de adviesraden om dit via het decreet te garanderen. Andere instrumenten (o.a. handleiding(en), richtlijnenboeken, code van goede praktijken, ...) zijn hiervoor meer aangewezen. De handleiding is expliciet wel opgenomen in het decreet.
Nr 10. Intergemeentelijk samenwerken [VWSG] (5)	
Omwille van de (steeds toenemende) complexiteit van een ruimtelijk uitvoeringsplan, zeker als er aanzienlijke milieueffecten te verwachten zijn, zal een deel van de gemeenten via een intergemeentelijke samenwerking ruimtelijke uitvoeringsplannen willen opstellen. Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden kunnen echter geen Mer-coördinator aanstellen. In de praktijk kunnen gemeenten dus er niet voor kiezen om via een intergemeentelijk samenwerkingsverband een RUP op te stellen als er ook een plan-MER voor nodig is. De gemeenten vragen dat belemmeringen die beletten dat intergemeentelijk wordt samengewerkt bij de opmaak van ruimtelijke uitvoeringsplannen verdwijnen"	We onderschrijven het belang van de mogelijkheid van intergemeentelijke samenwerkingsverbanden. Het wegnemen van deze belemmeringen dient via andere kanalen onderzocht te worden, dit maakt geen deel uit van de doelstellingen van dit ontwerpdecreet.

Nr 11. Concretisering principes inzake participatie [SARO- SERV- MORA –Minaraad] (7)	
a) De raden vragen om - naar analogie met het decreet complexe projecten - in het ontwerp van decreet enkele principes op te nemen inzake participatie (o.a. open communicatie, transparantie). b) De raden benadrukken de waarde van codes van goede praktijk en verwijzen onder meer naar de code van goede praktijk participatie die in het kader van het decreet complexe projecten werd uitgewerkt.	a) Er wordt niet ingegaan op het voorstel van de adviesraden. Bij het decreet complexe projecten ging het om een compleet nieuw instrument en was er de noodzaak om algemene principes te formuleren, terwijl bij het ontwerpdecreet sprake is van de optimalisatie van bestaande instrumenten (effecten- / RUP-proces). Bijkomend betreft het niet limitatief opgesomde principes. b) We nemen nota van het belang dat de raden hechten aan de code van goede praktijk en onderschrijven dit. In de nog op te maken handleiding zal naar analogie van de routeplanner (cf. decreet complexe projecten) ruime aandacht besteed worden aan participatie.
Nr 12. Bewaak specifieke rol plenaire vergadering [SARO- SERV- MORA –Minaraad] (8)	
De raden benadrukken de belangrijke rol van de plenaire vergadering in het trechteren van het proces. De diverse adviesinstanties worden op dit moment immers verplicht om hun rol te spelen en hun advies te formuleren en in onderling overleg te gaan over de diverse uitgebracht adviezen. Dit is een belangrijke meerwaarde van de plenaire vergadering. De raden wijzen aldus op het belang om – indien er toch voor geopteerd wordt om geen plenaire vergadering te organiseren – een schriftelijk advies uit te brengen (cf. artikel 23 ontwerp van decreet). Deze adviezen zullen beschikbaar worden gesteld (ook tijdens het openbaar onderzoek).	De plenaire vergadering wordt facultatief voorzien, dit laat maatwerk toe. In de gevallen dat een plenaire vergadering onontbeerlijk wordt geacht, wordt een plenaire vergadering georganiseerd. In de andere gevallen beroept men zich enkel op de (altijd) verplichte adviesvraag. De diverse adviesinstanties behouden hun huidige rol in deze fase van het planningsproces. Omdat een plenaire vergadering niet altijd nuttig wordt geacht en omdat een verhoogde betrokkenheid van de adviesinstanties in een vroege fase wordt voorzien, wordt op die manier tegemoet gekomen aan de vraag naar flexibiliteit en een efficiënt planningsproces voor elk soort RUP.

Nr. 13 Volwaardige strategische advisering [SARO- SERV- MORA –Minaraad] (9)	
a) Vermits de startnota invulling geeft aan de bepaling van artikel 5.4 van de MER-richtlijn zouden deze instanties kunnen beschouwd worden als de instanties zoals bepaald in artikel 6.3. van de MER-richtlijn. Dit zou impliceren dat al deze instanties betrokken moeten worden in alle fasen van het proces. De raden vragen hieromtrent verduidelijking. b) De raden vragen om het advies van de strategische adviesraad te verschuiven naar later in het proces met name op het niveau van de scopingnota of op het niveau van het voorontwerp RUP en de ontwerp effectrapporten. c) De raden wijzen op een inconsistentie in het procesverloop tussen de drie niveaus (gewestelijk, provinciaal en gemeentelijk). De keuze om op gewestelijk niveau de advisering van het ruimtelijk beleid (SARO) te verruimen met het milieubeleid (Minaraad) wordt niet doorgetrokken op provinciaal of gemeentelijk niveau. Bovendien is voor de provinciale en gemeentelijke RUP's de adviesrol van Procoro en Gecoro behouden op het niveau van het openbaar onderzoek.	a) De opmerking dat de adviesinstanties moeten betrokken worden in alle fasen van het proces, is niet terecht. Wanneer een adviesinstantie meent niet relevant te zijn of niet meer wenst betrokken te worden, dan wordt ze niet meer betrokken in de verdere fasen van het proces. Dit is richtlijn conform. Bij besluit van de Vlaamse Regering zullen de adviesinstanties die bij de raadpleging en in het verdere planningsproces moeten betrokken worden, worden vastgelegd. Dit zal gebeuren naar analogie met het Besluit voor de instanties die uitgenodigd worden voor de plenaire vergadering en het plan-m.e.r.-besluit. b) Het advies van adviesraden wordt niet gevolgd op dit punt. Dit is niet opportuun want adviesraden geven beter "strategisch advies" op de startnota. Op dat ogenblik is er voldoende informatie om een volwaardig advies op strategisch niveau te verstrekken. De scopingnota is de uitkristallisatie van de participatie en adviezen en legt de te onderzoeken ruimtelijke aspecten en de effectbeoordelingen die moeten worden uitgevoerd, alsook de methode ervan al vast. Het is minder opportuun om op basis van deze nota een strategisch advies te vragen aan de adviesraden. Daarom wordt niet ingegaan op de eerste bemerking van dit adviespunt. c) De vermelde inconsistentie is een gevolg van voorgaande beleidsbeslissingen. In het kader van de opmaak van huidig decreet wordt het bestaande beleidskader gevolgd.
Nr 14. Provinciale commissie voor Ruimtelijk ordening [VVP] (4)	
De provinciale commissie voor ruimtelijke ordening bundelt en coördineert alle adviezen, opmerkingen en bezwaren en brengt een gemotiveerd advies uit. Doordat het ontwerp van milieueffectrapport ter inzage wordt gelegd, zullen de opmerkingen en bezwaren ook betrekking hebben op de effectbeoordelingen. De VVP wijst erop dat de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening door middel van haar samenstelling over voldoende kennis van milieuaspecten moet beschikken om een gedegen beoordeling te kunnen maken en om een goed onderbouwd advies uit te kunnen brengen aan de provincieraad. Nu zijn er in de Procoro enkel deskundigen inzake ruimtelijke ordening opgenomen en geen deskundigen inzake milieu. Voor het gewest wordt het planteam aangeduid voor de verwerking van de adviezen, de opmerkingen en de bezwaren. In dit planteam zijn wel milieudeskundigen opgenomen, maar daarom geen maatschappelijke actoren zoals bij Gecoro en Procoro.	Dit ontwerpdecreet brengt geen wijzigingen aan wat betreft de verwerking van de adviezen, opmerkingen en bezwaren tijdens het openbaar onderzoek op het ontwerp-RUP. Ten gevolge van het decreet zal nu ook het ontwerp-MER/ontwerp-RVR aan een openbaar onderzoek worden onderworpen. De adviezen, opmerkingen en bezwaren op het ontwerp-MER/ontwerp-RVR zullen verwerkt worden tijdens de kwaliteitsbeoordeling door de dienst Mer/dienst VR.

Nr 15. Heroverweging rol adviescommissie [SARO- SERV- MORA –Minaraad] (10)	
De raden vragen om deze bepaling te verduidelijken en onder meer de meerwaarde van de invoering van een nieuwe adviescommissie te duiden. De rol van deze nieuwe adviescommissie moet verder gekaderd worden binnen de algemene filosofie van het geïntegreerd planeringsproces gericht op inspraak, draagvlak en participatie.	Er wordt ingegaan op het advies van de adviesraden om de voorgestelde adviescommissie in het nieuwe ontwerp van decreet te schrappen. De adviescommissie zoals voorzien in het DABM is zeer zelden gebruikt. Dergelijke adviescommissie heeft geen meerwaarde in het geïntegreerd planeringsproces.
Nr 16. Adviescommissie [VVP] (6)	
Artikel 21 van het ontwerpdecreet bepaalt dat de voorgestelde adviescommissie enkel een uitspraak mag doen over methodologische aspecten van de scopingnota. In paragraaf 4.4.6 van de Memorie van Toelichting staat in dezelfde alinea zowel dat "de adviescommissie enkel methodologische aspecten behandelt" als dat "een onafhankelijke adviescommissie wordt betrokken [...] indien er blijvende, inhoudelijke (methodologische) verschillen zijn over de scopingnota." Deze tekst roept vragen op over de bevoegdheid van de adviescommissie. De VVP vraagt om te verduidelijken dat deze adviescommissie niet bevoegd kan zijn voor het maken van beleidskeuzes. Het moet ook duidelijk zijn wat er moet gebeuren als deze commissie niet unaniem kan beslissen. De VVP vraagt om te verduidelijken of er ook in een latere fase beroep gedaan kan worden op deze adviescommissie. Het kan nuttig zijn dat de adviescommissie een advies kan geven over methodologische aspecten gedurende het ganse planproces en niet enkel tijdens de opmaak van de scopingnota. De strikte termijn van advies van de Procoro en definitieve vaststelling laat hier echter weinig ruimte voor.	Zie Nr 15 SARO- SERV- MORA –Minaraad (10)

Nr 17. Duiding en kader gewenste effectbeoordelingen ISARO- SERV- MORA –MinaraadI (11)	
a) De raden vragen om expliciet in het ontwerp van decreet (en dus niet enkel in de memorie van toelichting) op te nemen dat het geïntegreerde planeringsproces een methodiek is om artikel 1.14. van de VCRO te realiseren (zoals ook terecht werd benadrukt in de conceptnota).	a) Het voorstel van de adviesraden wordt niet gevolgd. Artikel 1.14. VCRO blijft bestaan, het geïntegreerd planeringsproces, dat moet voldoen aan de bepalingen van de VCRO, zal dit principe automatisch naleven. Het principe nog eens uitdrukkelijk herhalen in de VCRO, door middel van dit wijzigingsdecreet, heeft geen meerwaarde.
b) Analooq aan het decreet complexe projecten (artikel 9) moet aangegeven worden dat het geïntegreerde effectenonderzoek in eerste instantie het ruimtelijk en het milieu gerelateerde effectenonderzoek op strategisch niveau omvat. Andere onderzoeken op strategisch niveau kunnen betrokken worden indien ze relevant zijn voor de beoordeling van het project. De startnota heeft een belangrijke rol te spelen in deze afbakening.	b) Er wordt niet ingegaan op het voorstel van de adviesraden. Bij het decreet complexe projecten werd er een nieuw instrument gecreëerd (projectbesluit en voorkeursbesluit die tegelijkertijd een plan en project uitmaken). Het huidige ontwerp van decreet heeft alleen betrekking op RUP's met als gevolg dat er geen noodzaak is om het onderscheid te maken tussen strategisch niveau en projectniveau.
c) In het decreet complexe projecten is geoordeeld om een specifieke passage inzake de passende beoordeling op te nemen. De raden stellen voor om deze bepaling ook op te nemen in het ontwerp van decreet.	c) Bij het decreet complexe projecten werd inderdaad een specifieke passage voor de passende beoordeling ingeschreven aangezien het decreet complexe projecten een rechtstreekse omzetting beoogde van de habitat- en vogelrichtlijn (net zoals van de plan-mer-richtlijn), dit terwijl in het huidige ontwerpdecreet het Natuurdecreet naast het VCRO blijft bestaan en blijft gelden.
d) De raden vragen specifiek aandacht voor het geval er een passende beoordeling moet worden opgemaakt maar geen plan-MER. Dit betekent bijvoorbeeld dat – in functie van trechtering (zie par. 5) – ook moet ingeschreven worden dat in een zo vroeg mogelijk stadium van het planeringsproces inzicht moet ontstaan in de resultaten van de passende beoordeling (en niet alleen van de plan-m.e.r.). Ook inzake de beslissing inzake het afsluiten van de effectbeoordeling op het niveau van de scopingnota (zie par. 13) is een dergelijke uitspraak omtrent de passende beoordeling noodzakelijk.	d) Er wordt niet ingegaan op het voorstel van de adviesraden. Gelet op het feit dat de passende beoordeling zowel geïntegreerd is in de plan-m.e.r.-screening als in het plan-MER, is het niet nodig om extra bepalingen hieromtrent op te nemen in het ontwerp van decreet.
Nr 18. Afbakening vereiste informatie ISARO- SERV- MORA –MinaraadI (15)	
De raden menen dat de gevraagde informatie onvoldoende is afgebakend. De vage omschrijvingen ('andere feitelijke gegevens', 'een omschrijving van andere relevante beleidsplannen', 'monitoringsmaatregelen') leiden tot onzekerheid over de juridische robuustheid van een RUP.	De huidige beschrijving in het ontwerp van decreet (art. 17) laat maatwerk toe. Er zal o.a. een checklist opgenomen worden in de handleiding waarin vereiste informatie meer afgebakend wordt. In de handleiding zullen ook voorbeelden ter verduidelijking worden opgenomen.

Nr 19. Herziening stedenbouwkundige voorschriften [SARO- SERV- MORA –Minaraad] (17)	
a) Het ontwerp van decreet (artikel 18) bepaalt dat stedenbouwkundige voorschriften van die aard zijn dat ze een tijdelijk ruimtegebruik toelaten of dat een onderdeel van een voorschrift in werking treedt als de opgenomen voorwaarde vervuld is. De raden wijzen op de noodzaak van "proportionaliteit" en "redelijkheid". Een stedenbouwkundig voorschrift kan niet afhankelijk worden gesteld van om het even welke voorwaarde. Minstens moet dit duidelijker ingebed worden binnen de ruimtelijke context.	In het huidige ontwerp van decreet worden stedenbouwkundige voorschriften gekoppeld aan de 'klassieke' gewestplanbestemmingen en wordt er geen substantiële aanpassing van de diverse gebiedsbestemmingscategorieën doorgevoerd. Dit zal wellicht wel voorwerp uitmaken van een toekomstige grondige evaluatie van de aanpassing van de bestemmingscategorieën, zoals reeds voorgesteld in het SARO advies van 19 december 2012 over de wijzigingen aan het besluit typevoorschriften en het besluit concordanties.
b) De raden stellen vast dat in het kader van het ontwerp van decreet geen grondige aanpassing van de diverse gebiedsbestemmingscategorieën wordt doorgevoerd (artikel 18). De raden kunnen de wijziging van de omschrijving inzake gemengd openruimtegebied ("gemengd openruimtegebied; waarbij natuurbehoud, bosbouw, landschap, onroerend erfgoed, landbouw en recreatie nevensgeschikte functies zijn") niet ondersteunen. Uitgaande van de omschrijving van onroerend erfgoed in het Onroerenderfgoeddecreet – met name 'het geheel van archeologische sites, monumenten, cultuurhistorische landschappen en stads- en dorpsgezichten' – is het duidelijk dat de impact hiervan veel verder gaat dan een louter technische aanpassing.	
c) De raden vragen om in de toekomst – op basis van een grondige evaluatie – werk te maken van een aanpassing van de bestemmingscategorieën en verwijzen hieromtrent naar enkele recente SARO-adviezen over de ontwerp AGNAS-RUP's.	

Nr 20. Beheersverordening [SARO- SERV- MORA –Minaraad] (16)	
a) De raden vinden het zeer belangrijk dat ook niet ruimtelijke vertaalbaare milderende maatregelen kunnen geïmplementeerd worden. De raden betreffen dat onvoldoende is nagedacht hoe dit concreet kan gebeuren. Dit uitgangspunt wordt in het ontwerp van decreet enkel vertaald naar het nieuwe instrument beheersverordening zonder daarbij de veelheid aan (bestaande) instrumenten in kaart te brengen. Een dergelijk instrument moet in een ruimere context worden gekaderd waarbij een samenhangend antwoord wordt gezocht inzake (a) de problematiek van de waardevermindering, schadevergoedingen en eventuele aankoopplicht, (b) de relatie met de sectorale wetgeving, (c) de aandacht voor enerzijds verordenende voorschriften die veeleer van statische aard zijn en anderzijds deze die dynamisch en vlot aanpasbaar zijn en (d) de doelgerichte inzet van het instrument. b) Het is voor de raden onduidelijk hoe ruim deze beheersvoorschriften kunnen opgevat worden en in hoeverre het ontwerp van decreet voorziet dat ook beheersvoorschriften inzake verkeer, toegankelijkheid, bemesting, enz. kunnen opgelegd worden. De impact van een beheersverordening kan aldus zeer vergaand zijn. c) De raden benadrukken tevens dat inbreuken op stedenbouwkundige verordeningen (de beheersverordening wordt hiermee gelijkgesteld) strafrechtelijk gesanctioneerd worden conform artikel 6.1.1. van de VCRO. Dit zijn zeer vergaande gevolgen (vb. eigenaars of houders van (zakelijke) rechten die niet in staat zijn om de verordenende beheersmaatregelen (tijdig) uit te voeren, riskeren strafrechtelijk vervolgd te worden). d) De raden merken op dat niettegenstaande in de definitie sprake is van 'beheersvoorschriften binnen de perimeter van het RUP' de memorie van toelichting (pag. 37) stelt dat de voorschriften in een beheersverordening niet hoeven beperkt te worden tot het plangebied van het RUP. De raden vragen verdere toelichting in hoeverre de perimeter van de beheersverordening zal afgesteld worden op de perimeter van het RUP. e) Het is onduidelijk hoe de mogelijke beheersvoorschriften worden afgestemd met de stedenbouwkundige voorschriften die gericht zijn op bestemming, inrichting én beheer.	Naar aanleiding van de verwerking van de adviezen werd de wijze waarop de milderende maatregelen die niet vertaald kunnen worden in ruimtelijke stedenbouwkundige voorschriften, en hoe milderende maatregelen uitgevoerd en verzekerd kunnen worden, grondig herzien. De maatregelen die voorgesteld worden in effectrapportages zijn van velerlei aard en betreffen niet alleen specifieke ruimtelijke milieumaatregelen, maar evengoed beheersmaatregelen, flankerende programma's, diverse afspraken en overeenkomsten, etc. Daarom werd in de eerste plaats bekeken in hoeverre bestaande instrumenten hiervoor gebruikt kunnen worden, zoals de inrichtingsnota en het grondruilplan uit het decreet landinrichting (waarmee al heel wat instrumenten voor beheer en uitvoering gevat kunnen worden. Daarnaast werden aan het RUP de volgende instrumenten toegevoegd: - Overeenkomsten (convenanten): dit zijn formele afspraken tussen betrokken instanties (publiek- en privaatrechtelijk) die noodzakelijk zijn om een RUP en hieraan gekoppelde noodzakelijke maatregelen te kunnen realiseren. Deze overeenkomsten worden voorafgaand of gelijktijdig met het RUP afgesloten - Verordeningen: samen met een RUP kan een stedenbouwkundige verordening vastgesteld worden waarin voorschriften opgenomen kunnen worden die niet-stedenbouwkundig kunnen zijn. Hiervoor wordt de scope van de huidige stedenbouwkundige verordening dus verruimd (waarvoor het artikel over de stedenbouwkundige verordening in de VCRO wordt gewijzigd). Een dergelijke verordening wordt gelijktijdig met het RUP vastgesteld en onderworpen aan hetzelfde openbare onderzoek (2de raadpleging). Het is mogelijk dat in het kader van een gewestelijk RUP een gemeentelijke verordening noodzakelijk is (bv. een politieverordening). In dat geval wordt dit hard gemaakt d.m.v. een overeenkomst. (tussen verschillende bestuursniveaus). Verordeningen kunnen gewijzigd worden (volgens de gangbare procedure) maar de doelstellingen van de oorspronkelijke verordening (en bv. ook de hierin opgenomen milieudoelstellingen) moeten bewaard blijven. Met deze wijzigingen in het ontwerp van decreet worden bestaande instrumenten ten behoeve van de realisatie van een RUP gevaloriseerd en belangrijke en noodzakelijke nieuwe instrumenten toegevoegd (zoals de verbintenissen), alsook bestaande 'verbreed' (stedenbouwkundige verordeningen). Ook wordt in het decreet de voorwaarden en relaties tussen voorschriften en deze instrumenten hard geformuleerd. Hiermee worden de maatregelen die voorgesteld worden door de effectbeoordelingen zoals een plan-MER, maar ook andere noodzakelijke uitvoeringsmodaliteiten voor een RUP verzekerd, ook wanneer later wijzigingen aan de verordening worden aangebracht. Het nieuwe voorgestelde instrument 'beheersverordening' wordt aldus geschrapt, en de overige instrumenten en hun samenhang met het RUP verduidelijkt.

Nr 21. Onduidelijkheid over beheersverordening [VVP] (7)	
De VVP uit zijn bezorgdheid over de onduidelijkheid van de voorgestelde regels rond de beheersverordening. a) Artikel 11 van het ontwerpdecreet voegt een begripsbepaling van beheersverordening toe. De tekst laat veel onduidelijkheid bestaan over wat als “niet ruimtelijk vertaalbaar” moet worden beschouwd. Ook zal de genoemde “noodzakelijkheid” verschillend worden geïnterpreteerd. Artikel 18 geeft een andere omschrijving, die minder ruim te interpreteren is. De VVP vraagt deze omschrijvingen op elkaar af te stemmen en de bewoording van artikel 18 te hanteren. b) Artikel 14 en 18 stellen dat een beheersverordening kan worden vastgesteld voor het gebied waarvoor het ruimtelijk uitvoeringsplan van toepassing is. De Memorie van Toelichting stelt echter dat de voorschriften niet beperkt hoeven te worden tot het plangebied van het ruimtelijk uitvoeringsplan en dat op deze manier voorschriften geformuleerd kunnen worden buiten het plangebied om negatieve milieueffecten te milderen of te voorkomen. Dit is met elkaar in tegenspraak. c) Artikel 18 stelt dat de beheersverordening dezelfde waarde heeft als een stedenbouwkundige verordening. Artikel 11 bepaalt dat een beheersverordening een politieverordening kan zijn. Het is hierdoor onduidelijk welke procedureregels van toepassing zijn op de beheersverordening. De VVP vraagt om te verduidelijken of vergunningen ook aan de beheersverordening getoetst moeten worden. Er zijn ook vragen over de verhouding met de algemene milieuvoorschriften en met de milieuvergunning. Het is niet duidelijk wat de reikwijdte is van de voorschriften van een beheersverordening. d) Ten slotte plaatst de VVP vraagtekens bij de effectiviteit van het instrument beheersverordening. Het is onduidelijk in hoeverre een beheersverordening de uitvoering of de handhaving van niet-stedenbouwkundige maatregelen kan waarborgen. e) De VVP wijst erop dat de beheersverordening niet als bedoeling mag hebben om sectorale gedetailleerde eisen in de planfase te gaan onderzoeken en vastleggen. De beheersverordening zou in een later stadium verrijd en aangepast moeten kunnen worden, zonder aanpassing van het ruimtelijk uitvoeringsplan. Gedetailleerde eisen die van belang zijn op projectniveau, maar niet op planniveau en niet in een ruimtelijk uitvoeringsplan kunnen worden vastgelegd, kunnen op deze manier toch verordenend worden vastgelegd.	Idem als antwoord op nr 20. b) het cartografische toepassingsgebied van de voorschriften uit stedenbouwkundige verordeningen in functie van een RUP hoeft niet noodzakelijk samen te vallen met deze van het betrokken RUP.

Nr 22. Beheersverordening [VVSG] (4.2.2.)	
Werk het instrument van beheersverordening beter uit. We vinden dat het instrument 'beheersverordening' verder moet worden verduidelijkt. Het ontwerp decreet en de toelichting geven daar nu heel beperkt meer info over. Zo is niet duidelijk hoe de gewestelijke, provinciale of gemeentelijke overheid het niet naleven van de voorschriften in een beheersverordening kan handhaven. Is een sociale last mogelijk als beheersmaatregel in een ruimtelijk uitvoeringsplan. Waarom heeft een beheersverordening volgens de Memorie 'meestal' de vorm van een politieverordening? Een politieverordening heeft tot doel de openbare veiligheid en -gezondheid te waarborgen, maar de meeste niet ruimtelijke maatregelen hebben daar, volgens ons, niets mee van doen.	Idem als antwoord op nr 20.
Nr 23. Integratie procedures is goede zaak [VVSG] (4.2.1.)	
We stellen vast dat de huidige ontwerpteksten de weg van de integrale planning opgaan. De overheid kan in een ruimtelijk uitvoeringsplan voorschriften van stedenbouwkundige aard vastleggen, terwijl in een gemeentelijke verordening niet ruimtelijke voorschriften kunnen worden bepaald. We pleiten ervoor dat die niet ruimtelijke voorschriften zowel betrekking kunnen hebben op het wegnemen van schadelijke effecten die noodzakelijk zijn vanuit de milieueffectenrapportage (bv uitbaten van een buslijn) als niet ruimtelijke voorschriften die niet voortvloeien uit het ruimtelijk uitvoeringsplan maar wel degelijk bijdragen aan een goede kwaliteit van het gebied zelf. Pas dan is er daadwerkelijk sprake van een omgevingsplan.	Er wordt niet ingegaan op de gevraagde ruimere invulling van de niet ruimtelijke voorschriften. Omgevingsplanning is een beleidsdoelstelling op langere termijn na verder onderzoek en zal dus niet in huidig ontwerp van decreet uitgewerkt worden.

Nr 24. Verlengen termijn openbaar onderzoek [VPJ] (3)	
De VVP vraagt om deze termijn vast te leggen op zestig dagen, om onderstaande redenen: • Binnen een termijn van dertig dagen is het praktisch onhaalbaar voor de gemeente- en provincieraden om hun advies uit te brengen (vergaderen doorgaans eenmaal per maand). De combinatie van de frequentie en de organisatie van provincieraadsvergaderingen (agenderen voor de deputatie, bespreking in commissie...) vraagt om een langere termijn. • Als niet alleen het ruimtelijk uitvoeringsplan, maar ook de effectbeoordelingen als ontwerp ter inzage worden gelegd, is het niet logisch de termijn te verkorten van zestig naar dertig dagen. Artikel 4.2.11 §1 van het decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid bepaalt dat het openbaar onderzoek minstens zestig dagen duurt. • Het openbaar onderzoek over de startnota duurt zestig dagen. Aangezien het ontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan concreter en gedetailleerder is dan de startnota, is het tweede openbaar onderzoek minstens van even groot belang voor het publiek. De termijn zou daarom minstens even lang moeten zijn als de termijn van het openbaar onderzoek over de startnota. • Eventueel zou het logischer zijn om het openbaar onderzoek van de startnota in te korten naar dertig dagen.	Er wordt niet ingegaan op het voorstel om de termijn van het openbaar onderzoek vast te leggen op zestig dagen. De termijn wordt vastgelegd op dertig dagen. Op gemotiveerd verzoek van de bevoegde overheid kan deze termijn verlengd worden met dertig dagen. In de Memorie van Toelichting wordt aangegeven waarom eerder om strategische redenen gekozen werd voor een eerste raadpleging van 60 dagen en een 2de raadpleging van 30 dagen. Door de eerste raadpleging dubbel zo lang te voeren wordt de nadruk gelegd op de participatie in het begin van het planeringsproces, waardoor vooral gewerkt kan worden aan het belangrijke draagvlak voor een RUP. Door in te zetten op echte participatie en draagvlak is een lange periode voor openbaar onderzoek van het ontwerp van RUP na de voorlopige vaststelling (en eventuele ontwerp-effectrapporten) minder opportuun. Niettemin kan de bevoegde overheid deze termijn verlengen voor 'omvangrijke' RUP's (met uitgebreide effectbeoordelingen), ook om de andere betrokken overheden (zoals gemeenten) de mogelijkheid te geven om formeel (bv. door een beslissing in de gemeenteraad) hierover te kunnen adviseren. Het getuigt van goed bestuur van de bevoegde overheid om na te gaan wanneer dit noodzakelijk is.
Nr 25. Blijf zoeken naar methoden om tot een snellere opmaak te komen [VVSG] (4.1.1.)	
De gemeenten stellen vast dat de opmaak van ruimtelijke uitvoeringsplannen verschillende jaren tijd kost. Dat geldt zelfs voor de meest eenvoudige ruimtelijke uitvoeringsplannen. De nieuwe werkwijze betekent opnieuw een verlenging van de procedures. We vragen dat de Vlaamse regering maximale inspanningen doet om de procedures daadwerkelijk zo kort mogelijk te houden.	De prioriteit in het ontwerp van decreet is om te komen tot een kwaliteitsvol geïntegreerd RUP-proces dat minder kwetsbaar is voor juridische procedures wat op zich al kan leiden tot een gemiddelde kortere periode voor de opmaak en goedkeuring van RUP's (inclusief de beroepsprocedures). De focus ligt minder op het verkorten van het planeringsproces, maar vooral op de kwaliteit en het draagvlak. Er ligt overigens ook een opportuniteit tot versnelling in de formalisering van het geïntegreerd samenwerken in planteam.

Nr 26. Statuut van de Handleiding [VVP] (8)	
Artikel 12 §2 bepaalt dat de Vlaamse Regering een handleiding ter beschikking stelt die de procesaanpak van het geïntegreerde planningsproces verduidelijkt. De VVP stelt vraagtekens bij het statuut en de juridische waarde van de handleiding.	Het is niet de bedoeling om aan de handleiding een juridisch statuut toe te kennen. De handleiding is in eerste instantie een ondersteunend en inspiratief instrument om de integratiedoelstelling, maatgerichtheid en vernieuwde participatiemogelijkheden concreter vorm te geven. Daarnaast wordt deze handleiding 'dynamisch' opgezet als een groeiend kennisstelsel, waarin de ervaringen die opgedaan zullen worden met deze vernieuwde RUP-processen kunnen geconsolideerd worden. Op die manier wordt de opgedane kennis en ervaring (zowel op proces vlak als inhoudelijk vlak) 'common good' voor alle bestuursniveaus.
Nr 27. Afschaffen van verouderde plannen [VMSG] (4.1.2)	
Maak het afschaffen van verouderde plannen gemakkelijk mogelijk. In de discussies van het Decentralisatiebat was er overeenstemming om te werken aan een mogelijkheid om vlot verouderde plannen af te schaffen (fiche 28). Nu moeten deze altijd worden vervangen, terwijl soms het afschaffen ervan volstaat. Het vervangen van verouderde plannen is echter kostbaar. De gemeenten vragen zo spoedig mogelijk het engagement om de mogelijkheden te onderzoeken om sneller verouderde plannen af te schaffen, waar te maken.	We onderschrijven het belang om de mogelijkheden te onderzoeken om sneller verouderde plannen af te schaffen. Er wordt niet ingegaan op de vraag om dit via het decreet waar te maken. Dit dient los van dit decreet gerealiseerd te worden.
Nr 28. Overige bedenkingen [VMSG] (6)	
a) De gemeenten vragen verduidelijking over de beroepscommissie. Wat is hun meerwaarde en wat is hun rol? b) De scopingnota: in de MVT wordt aangehaald dat deze openbaar is. We vinden dit echter niet terug in de artikels van het decreet. Dus: moet er openbaarheid zijn en hoe is die geregeld? c) Art. 36 geeft aan dat de leidend ambtenaar van de gemeentelijke administratie (overigens: waarom wordt hier niet gewoon: 'de secretaris' geschreven?) wijst drie of vijf leden aan die deel uitmaken van de 'adviescommissie'. Deze adviescommissie moet de knelpunten over methodologische aspecten oplossen en geeft hierover een bindend advies. Het is onduidelijk hoe deze adviescommissie in de praktijk zal werken op gemeentelijk niveau. In de meeste gemeenten is het aantal deskundigen van de verschillende milieudisciplines beperkt. Het zullen dan ook dezelfde mensen zijn die deel uitmaken van het planteam als van de adviescommissie. Welke meerwaarde heeft deze adviescommissie dan? d) Titel bij afdeling 2 (boven art. 43) heeft het over de wijziging van de VCRO van 15 mei 2015: dit moet, lijkt ons 2009 zijn.	a) Men bedoelt vermoedelijk adviescommissie. Zie antwoord onder Nr 15 SARO- SERV- MORA – Minaraad] (10) b) Zoals voorzien in art. 16 van het ontwerpdecreet (artikel 2.2.4, §4 "De Vlaamse Regering bepaalt op welke wijze de startnota, de scopingnota en de procesnota worden gepubliceerd") wordt de scopingnota openbaar gesteld. c) Zie antwoord onder nr 15 - SARO- SERV- MORA –Minaraad] (10) d) Het ontwerp van decreet wordt in die zin aangepast.

Nr 29. Nood aan verder afstemming decreet complexe projecten [SARO- SERV- MORA –Minaraad] (18)	
In het kader van het arrest nr. 114/2013 van het Grondwettelijk hof is het belangrijk te bewaken dat geen ongelijkheid tussen de twee sporen (ontwerp van decreet en decreet complexe projecten) ontstaat. a) De raden merken op dat het ontwerp van decreet (artikel 24) bepaalt dat de Vlaamse Regering het ontwerp van gewestelijk RUP's (samen met het ontwerp van effectbeoordelingsrapporten) onderwerpt aan het openbaar onderzoek dat minstens moet worden aangekondigd door een bericht in het Belgisch Staatsblad. Het decreet en besluit complexe projecten voorzien daarentegen een veel ruimere informatieverstrekking. b) Het decreet complexe projecten stelt verder dat tijdens het openbaar onderzoek in de onderzoeksfase het publiek zich kan uitspreken over het ontwerp van voorkeursbesluit en de effectenonderzoeken waaronder het goedgekeurde MER. c) De raden hebben bedenkingen bij het feit dat in het ontwerp van decreet er geen ontheffing meer voorzien inzake plan-MER. In het licht van het grondwettelijk gewaarborgd gelijkheids- en non-discriminatiebeginsel moet de vraag gesteld worden waarom een aanvraag inzake ontheffing van plan-MER specifiek wordt uitgesloten voor RUP's die opgemaakt worden volgens het VCRO-spoor, terwijl dergelijke ontheffingsaanvraag mogelijk blijft voor de opmaak van een RUP via het decreet complexe projecten (en in sé voor alle andere plannen en programma's). De raden vragen hieromtrent een grondig onderzoek en in functie van de resultaten eventuele aanpassingen aan voorliggend ontwerp van decreet.	Eventuele ongelijkheden tussen de twee regelgevende kaders zijn te verantwoorden daar het voorwerp van de vermelde decreten niet volledig vergelijkbaar is. Het decreet complexe projecten omvat geen procedure bedoeld voor de opmaak van RUP's. De beslissingen van het decreet complexe projecten, met name het voorkeursbesluit en het projectbesluit, zijn uniek. a) Het decreet complexe projecten regelt inderdaad een ruimere bekendmaking dan het ontwerp van decreet omdat een projectbesluit ook vergunningen omvat. Daarnaast wordt er voor geopteerd om het decreet complexe projecten af te stemmen op het decreet omgevingsvergunning en de projectonderzoeksnota niet formeel voor te leggen aan het publiek. b) In de huidige aanpak van een complex project is voorzien om het MER goed te keuren voor de start van het openbaar onderzoek. Omwille van uniformiteit wordt het decreet complexe projecten door het ontwerp van decreet aangepast en wordt het ontwerp-MER ook tijdens de onderzoeksfase van een complex project mee in openbaar onderzoek gelegd. c) Het ontwerp van decreet voorziet wel degelijk in de mogelijkheid een ontheffing van de m.e.r.-plicht te bekomen (zie de verwijzing naar artikel 4.2.3. DABM in artikel 2.2.1., §1, tweede lid zoals ingevoegd door artikel 13 van het ontwerp van decreet).

VOORONTWERP VAN DECREET
van 3 april 2015

Ontwerp van decreet tot wijziging van de regelgeving voor ruimtelijke uitvoeringsplannen teneinde de planmilieueffectrapportage en andere effectbeoordelingen in het planningsproces voor ruimtelijke uitvoeringsplannen te integreren door wijziging van diverse decreten.

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Algemene bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid

Afdeling 1. Wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid wat betreft de planmilieueffectrapportage en de ruimtelijke veiligheidsrapportage

Art. 2. In artikel 4.2.4, §1, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, ingevoegd bij het decreet van 18 december 2002, vervangen bij het decreet van 27 april 2007 en gewijzigd bij het decreet van 28 februari 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de zinsnede "dit hoofdstuk aan de opmaak van een plan-MER is onderworpen," wordt vervangen door de zinsnede "artikel 4.2.1, onder het toepassingsgebied van dit hoofdstuk valt,";

2° tussen de woorden "worden bepaald op welke wijze het" en de woorden "plan-MER in de opmaakprocedure" worden de woorden "onderzoek tot milieueffectrapportage of het" ingevoegd;

3° in punt 3° worden tussen de zinsnede "verdragspartijen en/of gewesten daarom verzoeken, wordt het" en de woorden "plan-MER samen met het

ontwerpplan of ontwerpprogramma” de woorden “onderzoek tot milieueffectrapportage of het” ingevoegd.

Art. 3. In artikel 4.2.8 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 18 december 2002, vervangen bij het decreet van 27 april 2007 en gewijzigd bij de decreten van 23 december 2010 en 28 februari 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, tweede lid, wordt punt 5° vervangen door wat volgt:

“5° een voorstel van reikwijdte en detailleringsniveau van het plan-MER;”;

2° er wordt een paragraaf 1bis ingevoegd, die luidt als volgt:

“§1bis. Het plan-MER moet ten minste de volgende gegevens bevatten:

- 1° een schets van de inhoud, een omschrijving van de voornaamste doelstellingen van het plan of van het programma en het verband met andere relevante plannen en programma's;
- 2° de relevante aspecten van de bestaande situatie van het milieu en de mogelijke ontwikkeling ervan als het plan of het programma niet wordt uitgevoerd;
- 3° de milieukennmerken van de gebieden waarvoor de gevolgen aanzienlijk kunnen zijn;
- 4° alle bestaande milieuproblemen die relevant zijn voor het plan of programma, met inbegrip van met name milieuproblemen in gebieden die vanuit milieuoogpunt van bijzonder belang zijn, zoals gebieden die overeenkomstig Richtlijnen 79/409/EEG en 92/43/EEG zijn aangewezen;
- 5° de relevante doelstellingen voor de milieubescherming en de wijze waarop rekening wordt gehouden met die doelstellingen en de milieu-overwegingen bij de voorbereiding van het plan of programma;
- 6° een beschrijving en onderbouwde beoordeling van de mogelijke aanzienlijke milieueffecten van het plan of programma en van de onderzochte redelijke alternatieven op, in voorkomend geval, de gezondheid en veiligheid van de mens, de ruimtelijke ordening, de biodiversiteit, de fauna en flora, de energie- en grondstoffenvoorraden, de bodem, het water, de atmosfeer, de klimatologische factoren, het geluid, het licht, de stoffelijke goederen, het cultureel erfgoed met inbegrip van het architectonisch en archeologisch erfgoed, het landschap, de mobiliteit, en de samenhang tussen de vermelde factoren. De beschrijving van de milieueffecten omvat de directe en, in voorkomend geval, de indirecte, secundaire, cumulatieve en synergetische effecten, permanent en tijdelijk, positief en negatief, op korte, middellange en lange termijn van het plan of programma. De aanzienlijke milieueffecten worden onder meer beoordeeld in het licht van de milieukwaliteitsnormen die zijn vastgesteld conform hoofdstuk II van titel II van dit decreet;
- 7° de maatregelen om aanzienlijke negatieve milieueffecten op het milieu als gevolg van de uitvoering van het plan of programma te voorkomen, te beperken of zo veel mogelijk teniet te doen;
- 8° een schets met opgave van de redenen voor de selectie van de onderzochte alternatieven en een omschrijving van de wijze waarop de evaluatie is doorgevoerd, met inbegrip van de moeilijkheden die ondervonden zijn bij het verzamelen van de vereiste gegevens, zoals technische tekortkomingen of gebrek aan kennis;
- 9° een omschrijving van de monitoringsmaatregelen;
- 10° een niet-technische samenvatting van de gegevens, vermeld in punt 1° tot en met punt 9°;
- 11° de nuttige informatie over de milieueffecten van de plannen en programma's die op andere besluitvormingsniveaus of krachtens andere

wetgevingen ingewonnen wordt en kan worden gebruikt om de gegevens, vermeld in punt 1° tot en met 9°, te verstrekken.”;

3° in paragraaf 6, eerste lid, 2°, worden de woorden “en aanvullende bijzondere” opgeheven.

Art. 4. Artikel 4.2.10 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 27 april 2007 en gewijzigd bij de decreten van 8 mei 2009 en 28 februari 2014, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 4.2.10. De initiatiefnemer informeert de administratie op geregelde tijdstippen over de voortgang van het ontwerp van plan-MER en van het planningsproces. De administratie toetst het ontwerp van plan-MER en de daarin opgenomen informatie tijdens het planningsproces inhoudelijk aan de beslissing, vermeld in artikel 4.2.8, §6. De initiatiefnemer zorgt ervoor dat de noodzakelijke informatie daarvoor tijdig en op elk moment beschikbaar is voor de administratie.”.

Art. 5. Artikel 4.2.11 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 27 april 2007 en gewijzigd bij het decreet van 28 februari 2014, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 4.2.11. §1. De initiatiefnemer bezorgt, als dat nodig is, het ontwerp van plan of programma samen met het ontwerp van plan-MER en de beslissing, vermeld in artikel 4.2.8, §6, aan het college van burgemeester en schepenen van elke gemeente waarvoor het ontwerp van plan of programma relevant is. Die gemeenten organiseren een openbaar onderzoek dat minstens zestig dagen duurt. Als al op basis van andere toepasselijke wetgeving een openbaar onderzoek moet worden georganiseerd, gelden de procedureregels van die wetgeving voor het openbaar onderzoek.

Het openbaar onderzoek vindt in elk geval plaats vóór het plan of programma wordt vastgesteld of aan de wetgevingsprocedure wordt onderworpen.

Opmerkingen worden schriftelijk bij het college van burgemeester en schepenen ingediend vóór het einde van de termijn van het openbaar onderzoek. Ze worden gevoegd bij het proces-verbaal tot sluiting van het openbaar onderzoek, dat binnen veertien dagen na de sluiting ervan door het college van burgemeester en schepenen wordt opgesteld. Het college van burgemeester en schepenen stuurt de opmerkingen en het proces-verbaal tot sluiting van het openbaar onderzoek binnen dertig dagen na de sluiting naar de initiatiefnemer.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor het openbaar onderzoek.

§2. Op het ogenblik dat de initiatiefnemer de documenten, vermeld in paragraaf 1, in openbaar onderzoek laat brengen, bezorgt hij die documenten ook voor advies aan de reeds geraadpleegde instanties.

Als het voorgenomen plan of programma aanzienlijke effecten kan hebben voor mens of milieu in andere lidstaten van de Europese Unie, of in verdragspartijen bij het Verdrag, of in andere gewesten, of als de bevoegde autoriteiten van die lidstaten, verdragspartijen of gewesten daarom verzoeken, bezorgt de initiatiefnemer de documenten, vermeld in paragraaf 1, voor advies aan de bevoegde autoriteiten van de betrokken lidstaten, verdragspartijen of gewesten.

De adviezen moeten binnen vijfenveertig dagen na de adviesaanvraag worden bezorgd aan de initiatiefnemer. Als er sprake is van grens- of gewestoverschrijdende milieueffecten als vermeld in het tweede lid, wordt de termijn met zestig dagen verlengd.

De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen voor de wijze waarop de bevoegde autoriteiten en de burgers van de lidstaten, verdragspartijen of gewesten hun mening over het plan-MER en het ontwerp van plan of programma kunnen meedelen, alsook over de wijze waarop overleg daarover wordt gepleegd.

§3. De initiatiefnemer bezorgt de opmerkingen en adviezen, vermeld in paragraaf 1 en 2, en het voltooid plan-MER door betekening of door afgifte tegen ontvangstbewijs aan de administratie.

§4. De administratie toetst het plan-MER inhoudelijk aan de beslissing, vermeld in artikel 4.2.8, §6, rekening houdend met de opmerkingen en de adviezen, vermeld in paragraaf 1 en 2.

De administratie beslist uiterlijk voor de definitieve vaststelling van het plan of programma over de goedkeuring of afkeuring ervan. Ze betekent die beslissing onverwijld aan de initiatiefnemer en de geraadpleegde administraties, instanties, autoriteiten van lidstaten, verdragspartijen of gewesten. In geval van afkeuring geeft ze aan waar het plan-MER tekortschiet.

§5. De beslissing, vermeld in paragraaf 4, vermeldt dat de initiatiefnemer tegen de beslissing een gemotiveerd verzoek tot heroverweging kan betekenen of afgeven tegen ontvangstbewijs binnen een termijn van twintig dagen vanaf de ontvangst van de beslissing.

Bij heroverweging beslist de administratie na advies van de adviescommissie als vermeld in artikel 4.6.4.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen voor de procedure tot heroverweging.

§6. Bij de voorbereiding, en vóór de vaststelling of onderwerping van het plan of programma aan de wetgevingsprocedure, wordt rekening gehouden met:

- 1° het conform paragraaf 4 goedgekeurde plan-MER;
- 2° de opmerkingen, adviezen en het resultaat van de grensoverschrijdende raadpleging, vermeld in paragraaf 1 en 2.

§7. Als een plan of programma wordt vastgesteld, brengt de initiatiefnemer de instanties, vermeld in paragraaf 2, het publiek en elke instantie, elk gewest of elke lidstaat van de Europese Unie, geraadpleegd uit hoofde van paragraaf 2, op de hoogte van de volgende documenten:

- 1° het plan of programma zoals het is vastgesteld;
- 2° een verklaring die samenvat:
 - a) hoe de milieuoverwegingen in het plan of programma zijn geïntegreerd;
 - b) hoe rekening is gehouden met het conform paragraaf 4 goedgekeurde plan-MER en de conform paragraaf 1 en 2 gegeven adviezen en het resultaat van de grensoverschrijdende raadpleging;
 - c) de redenen waarom is gekozen voor het plan of programma zoals het is aangenomen, in het licht van de andere redelijke alternatieven die zijn behandeld;

- 3° de monitoringsmaatregelen waartoe wordt besloten met toepassing van artikel 4.6.3bis.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor die informatie en de wijze van kennisgeving.”.

Art. 6. In artikel 4.4.2, §3, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 18 december 2002, wordt tussen de woorden “moet in voorkomend geval de schriftelijke richtlijnen” en de woorden “van de administratie in acht nemen” de woorden “zoals geïntegreerd in de scopingnota” ingevoegd.

Art. 7. Artikel 4.4.4 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 18 december 2002 en gewijzigd bij het decreet van 28 februari 2014, wordt opgeheven.

Afdeling 2. Wijzigingsbepaling aan het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid

Art. 8. In artikel 4.1.1, § 1, 13° van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, ingevoegd bij het decreet van 27 april 2007 en gewijzigd bij decreten van 28 februari 2014 en van 25 april 2014 wordt de zinsnede “overeenkomstig de artikelen 2.2.6, 2.2.9 en 2.2.13 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening” vervangen door de zinsnede “overeenkomstig de artikelen 2.2.7, 2.2.12 en 2.2.18 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009”.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu

Art. 9. In artikel 17, §3, tweede lid, van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, vervangen bij het decreet van 19 mei 2006 en gewijzigd bij het decreet van 25 april 2013, wordt de zinsnede “en dit uiterlijk tijdens de plenaire vergadering, vermeld in artikel 2.2.3, §1, respectievelijk 2.2.9, §1 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening” vervangen door de zinsnede “en dit uiterlijk tijdens de plenaire vergadering vermeld in artikel 2.2.20, tweede lid respectievelijk 2.2.14, tweede lid, of binnen de adviestermijn van eenentwintig dagen als er geen plenaire vergadering wordt georganiseerd, zoals vermeld in artikel 2.2.20, zesde lid, respectievelijk artikel 2.2.14, zesde lid”.

Art. 10. In artikel 36ter, §3, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 19 juli 2002 en gewijzigd bij de decreten van 27 april 2007 en 8 mei 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° tussen het vierde en het vijfde lid worden twee leden ingevoegd, die luiden als volgt:

“Wat betreft een plan of programma als vermeld in het vierde lid, dat geen ruimtelijk uitvoeringsplan is, maakt de passende beoordeling deel uit van de documenten die de initiatiefnemer bij het onderzoek tot milieueffectrapportage, vermeld in titel IV, hoofdstuk II, afdeling 2, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, bezorgt aan de dienst, bevoegd voor milieueffectrapportage. Als de initiatiefnemer een gemotiveerd verzoek tot ontheffing van de verplichting inzake milieueffectrapportage indient als vermeld in artikel 4.2.3, §3ter, van het voormelde decreet, maakt de passende beoordeling deel uit van dat verzoek. Als een plan-MER wordt opgemaakt, wordt de passende beoordeling daarin geïntegreerd.

Bij een plan of programma als vermeld in het vierde lid, dat een ruimtelijk uitvoeringsplan is, maakt de passende beoordeling, als er geen plan-MER moet worden opgemaakt, zo mogelijk al deel uit van de startnota, vermeld in artikel 2.2.4 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009, en in elk geval van de scopingnota, vermeld in het voormelde artikel. Als uit de scopingnota blijkt dat een plan-MER moet worden opgemaakt, wordt de passende beoordeling daarin geïntegreerd.”;

2°het bestaande zesde lid, dat het achtste lid wordt, wordt vervangen door wat volgt:

“De passende beoordeling wordt geïntegreerd in het project-MER of in het gemotiveerd verzoek tot ontheffing van de verplichting tot het opstellen van een project-MER, vermeld in artikel 4.3.3,§4 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid.”;

3° tussen het bestaande zesde en het zevende lid, die het achtste en het tiende lid worden, wordt een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“De Vlaamse Regering kan nadere regels van integratie en herkenbaarheid van de passende beoordeling in het milieueffectrapport bepalen.”.

Hoofdstuk 4. Wijziging van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009

Afdeling 1. Wijziging van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009, wat betreft de ruimtelijke uitvoeringsplannen

Art. 11. In artikel 1.1.2 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009, gewijzigd bij de decreten van 11 mei 2012, 4 april 2014 en 25 april 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 2°, opgeheven bij decreet van 11 mei 2012, wordt hernomen in volgende lezing:

“2° beheersverordening: een gewestelijke verordening, een provinciale verordening of een gemeentelijke verordening, al dan niet zijnde een politieverordening, waarin binnen de perimeter van een ruimtelijk uitvoeringsplan beheersvoorschriften worden vastgelegd voor de implementatie van niet ruimtelijk vertaalbare milderende maatregelen, voorgesteld in een planmilieueffectrapport, en die noodzakelijk zijn voor het milderen of opheffen van de door de realisatie van het plan veroorzaakte milieueffecten, en waarbij geldt dat deze beheersverordening voor de toepassing van deze codex gelijkgesteld wordt met een stedenbouwkundige verordening;”

2° er wordt een punt 4°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“4°/1 effectbeoordeling: de effectonderzoeken en effectrapportages die noodzakelijk zijn om een ruimtelijk uitvoeringsplan te onderbouwen, of als ondersteuning voor de te nemen beslissingen;”;

3° er wordt een punt 4°/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“4°/2 erkennings-, rangschikkings- en beschermingsbesluiten inzake onroerend erfgoed: de erkennings-, rangschikkings- en beschermingsbesluiten, genomen met toepassing van de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen, het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium, het decreet van 16 april 1996 betreffende de landschapszorg en het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013;”;

4° punt 6°, opgeheven door het decreet van 4 april 2014, wordt opnieuw opgenomen in de volgende lezing:

"6° grondruilplan: het grondruilplan, vermeld in artikel 2.1.65 van het decreet van 28 maart 2014 betreffende de landinrichting;"

5° punt 8°, opgeheven door het decreet van 4 april 2014, wordt opnieuw opgenomen in de volgende lezing:

"8° herverkaveling uit kracht van wet met planologische ruil: de herverkaveling uit kracht van wet met planologische ruil, vermeld in artikel 2.1.61 van het decreet van 28 maart 2014 betreffende de landinrichting;"

6° er wordt een punt 8°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"8°/1 kwaliteitsbeoordeling: de kwaliteitsbeoordeling van de effectrapportages door de diensten, bevoegd voor milieueffectrapportage en veiligheidsrapportering, waarin wordt beoordeeld of de effectrapportages voldoen aan de essentiële kenmerken, vermeld in artikel 4.1.4, §2, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, door:

- a) vast te stellen dat geen milieueffectrapport of ruimtelijk veiligheidsrapport vereist is;
- b) de inhoudsafbakening van het milieueffectrapport of ruimtelijk veiligheidsrapport te bepalen en het milieueffectrapport of ruimtelijk veiligheidsrapport daaraan te toetsen;"

Art. 12. Artikel 2.2.1 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 4 april 2014, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 2.2.1. §1. Een ruimtelijk uitvoeringsplan is het resultaat van een ruimtelijk planningsproces waarbij de effectbeoordelingen procedureel en inhoudelijk geïntegreerd worden in het proces, hierna genoemd: geïntegreerd planningsproces. Die integratie houdt in dat de effectbeoordelingen plaatsvinden tijdens het proces voor de opmaak van het ruimtelijk uitvoeringsplan. De effectbeoordelingen leveren gegevens over de mogelijke effecten van het voorgenomen ruimtelijk uitvoeringsplan. Die gegevens worden verwerkt in het planningsproces voor het voorgenomen ruimtelijk uitvoeringsplan.

De procedure en de termijnen voor de opmaak van de effectbeoordelingen zijn geregeld in Hoofdstuk II. Ruimtelijke Uitvoeringsplannen van deze Codex Voor de overige aspecten van de effectbeoordelingen zijn artikel 4.2.3, 4.2.4, 4.2.8, §1bis en §6, artikel 4.2.9, §1 en §2, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid voor de planmilieueffectrapportage van toepassing, en titel IV, hoofdstuk IV, van het voormelde decreet voor de ruimtelijke veiligheidsrapportage.

De effectrapporten bevatten de informatie zoals voorgeschreven in de toepasselijke regelgeving, met dien verstande dat naar de informatie die overeenkomstig de bepalingen van deze codex al in het ruimtelijk uitvoeringsplan is opgenomen, verwezen wordt in de effectrapporten.

De procesnota geeft aan hoe het proces zal verlopen en bevat informatie over:

- 1° welke actoren betrokken worden bij het planningsproces, op welke wijze de participatie georganiseerd zal worden en hoe omgegaan wordt met de resultaten van de participatie;
- 2° hoe en wanneer de informatieverstrekking zal verlopen als ze niet geregeld wordt door de Vlaamse Regering.

De procesnota kan tijdens het geïntegreerde planningsproces aangevuld worden. De aangevulde procesnota wordt op dezelfde wijze gepubliceerd als de oorspronkelijke procesnota.

§2. De Vlaamse Regering stelt een handleiding ter beschikking die de procesaanpak van het geïntegreerde planningsproces verduidelijkt.”.

Art. 13. Artikel 2.2.2 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 12 juli 2013, 28 maart 2014 en 4 april 2014, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 2.2.2. §1. Er worden ruimtelijke uitvoeringsplannen op de volgende niveaus opgemaakt:

- 1° gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen voor een of meer delen van het grondgebied van het gewest;
- 2° provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen voor een of meer delen van het grondgebied van de provincie;
- 3° gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen voor een of meer delen van het grondgebied van de gemeente.

§2. Een planningsniveau kan een planningsbevoegdheid delegeren aan een ander planningsniveau.

De delegatie, vermeld in het eerste lid, wordt verleend door de Vlaamse Regering, de deputatie, respectievelijk het college van burgemeester en schepenen. Ze wordt schriftelijk gegeven, uiterlijk op of naar aanleiding van de plenaire vergadering of de adviesvraag over het voorontwerp van plan waarvoor de delegatie vereist is. Het delegatiebesluit bevat een omschrijving van het te plannen onderwerp en van het gebied waarop het plan of planonderdeel betrekking heeft.

De delegatie kan gecombineerd worden met een instemming als vermeld in artikel 2.2.12, §1, derde lid, of artikel 2.2.18, §1, derde lid.

Bij het verlenen van de delegatie, vermeld in het eerste lid, kunnen de planningsniveaus afspraken maken over de verdeling van de kosten die verbonden zijn aan de opmaak van het ruimtelijk uitvoeringsplan en van financiële lasten of opbrengsten ten gevolge van de planschadevergoeding of de planbatenheffing die in voorkomend geval uit het ruimtelijk uitvoeringsplan zal ontstaan. In voorkomend geval kan daarbij worden afgeweken van artikel 2.6.17, §3, eerste lid, 2° tot en met 5°.

De delegatie, vermeld in het eerste lid, vervalt vanaf de inwerkingtreding van het ruimtelijk uitvoeringsplan.

De principieel bevoegde planningsniveaus kunnen het in werking getreden ruimtelijk uitvoeringsplan later geheel of gedeeltelijk vervangen binnen hun eigen planningsbevoegdheden. In voorkomend geval wordt daarbij het beginsel dat lagere ruimtelijke uitvoeringsplannen niet mogen afwijken van hogere uitvoeringsplannen als vermeld in artikel 2.2.12, §1, derde lid, en artikel 2.2.18, §1, derde lid, buiten toepassing gelaten.”.

Art. 14. Artikel 2.2.3 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 2.2.3. Het ontwerp van een ruimtelijk uitvoeringsplan wordt opgemaakt door een planteam dat bestaat uit verschillende personen die werken in een samenwerkingsverband, waaronder minstens een ruimtelijke planner.

Het planteam voert het geïntegreerde planningsproces, begeleidt de verschillende onderzoeken, integreert de tussentijdse resultaten in het planningsproces en zorgt voor een continue kwaliteitsbewaking.

De Vlaamse Regering kan de voorwaarden bepalen waaraan een of meer fysieke personen of rechtspersonen, of een gewestelijk, provinciaal of gemeentelijk bestuur moeten voldoen om te kunnen worden aangewezen als ruimtelijke planner. Die voorwaarden kunnen onder meer variëren naargelang van het planningsniveau of naargelang van de grootte en de aard van de gemeente wat het gemeentelijke niveau betreft.”.

Art. 15. Artikel 2.2.4 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 2.2.4. §1. Het geïntegreerde planningsproces bestaat uit verschillende fasen, waarbij het resultaat telkens geconsolideerd wordt in een van de volgende documenten:

- 1° de startnota;
- 2° de scopingnota;
- 3° het voorontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan;
- 4° het ontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan;
- 5° het definitieve ruimtelijk uitvoeringsplan.

De verschillende fasen vormen een bestuurlijke keten waarbij binnen elke fase een vorm van inspraak of advisering georganiseerd wordt. Niemand kan in een bepaalde fase gegevens of bezwaren aanvoeren die op verwijtbare wijze niet in een inspraak- of adviesmoment in een vorige fase werden betrokken

§2. De startnota bevat:

- 1° een beschrijving en verduidelijking van de doelstellingen van het voorgenomen ruimtelijk uitvoeringsplan;
- 2° een afbakening van het gebied of de gebieden waarop het plan betrekking heeft;
- 3° een beknopte beschrijving van de alternatieven voor het ontwerpplan of voor onderdelen ervan, die de initiatiefnemer heeft overwogen, en een beknopte beschrijving van de voor- en nadelen van de verschillende alternatieven;
- 4° een beschrijving van de reikwijdte en het detailleringsniveau van het voorgenomen ruimtelijk uitvoeringsplan en daaraan gekoppeld de reikwijdte en het detailleringsniveau van de te voeren effectonderzoeken;
- 5° de relatie met het ruimtelijk structuurplan en, in voorkomend geval, met andere beleidsplannen;
- 6° de beschrijving van de te onderzoeken effecten en van de inhoudelijke aanpak van de effectbeoordelingen, met inbegrip van de methodologie, zoals bepaald door de wetgeving van de op te maken effectbeoordelingen en van andere onderzoeken die nodig zijn voor het plan. In voorkomend geval bevat de startnota ook een weergave van de gedane analyse, vermeld in artikel 4.2.6, §1, 5°, en artikel 4.4.1 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, met inbegrip van de redenen waarom geen planmilieueffectrapport, respectievelijk ruimtelijk veiligheidsrapport moet worden opgemaakt;
- 7° in voorkomend geval, relevante gegevens uit vorige rapportages of uit de goedgekeurde rapporten die daaruit zijn voortgekomen;
- 8° in voorkomend geval, de impact of het effect dat het geïntegreerde planningsproces kan hebben op mens of milieu in een ander gewest of land of op de gebieden die onder de federale bevoegdheid vallen;
- 9° een overzicht van de instrumenten die samen met het voorgenomen ruimtelijk uitvoeringsplan ingezet zullen worden, als die al bekend zijn in deze fase.

§3. De scopingnota bouwt voort op de startnota en bevat minstens dezelfde onderdelen als de startnota. De scopingnota bepaalt de te onderzoeken ruimtelijke aspecten en de effectbeoordelingen die moeten worden uitgevoerd, alsook de methode ervan. Bij de opmaak wordt rekening gehouden met de adviezen en het resultaat van de participatie, vermeld in artikel 2.2.7, §2, artikel 2.2.12, §2, en artikel 2.2.18, §2, van deze codex. De diensten, bevoegd voor milieueffectrapportage en veiligheidsrapportering, integreren hun kwaliteitsbeoordeling over de inhoudsafbakening van het planmilieueffectrapport conform artikel 4.2.8, §6, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, respectievelijk van het ruimtelijk veiligheidsrapport conform artikel 4.4.2, §3, het voormelde decreet, in de scopingnota. De scopingnota is samen met de procesnota de leidraad voor het verdere verloop van het geïntegreerde planningsproces dat leidt tot de opmaak van het voorontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan.

Als uit de scopingnota blijkt dat een milieueffect- of veiligheidsrapport opgemaakt moet worden, maakt de dienst, bevoegd voor milieueffectrapportage, respectievelijk de dienst, bevoegd voor veiligheidsrapportering, voor het verdere verloop van het geïntegreerde planningsproces deel uit van het planteam in functie van de effectrapportage.

Uiterlijk voor de voorlopige vaststelling van het ruimtelijk uitvoeringsplan wordt in de scopingnota door de diensten, bevoegd voor milieueffectrapportage en veiligheidsrapportering, bepaald of een milieueffectrapport respectievelijk veiligheidsrapport moet worden opgemaakt.

De scopingnota kan tijdens het geïntegreerde planningsproces aangevuld worden. De aangevulde scopingnota wordt op dezelfde wijze gepubliceerd als de oorspronkelijke scopingnota.

§4. De Vlaamse Regering bepaalt op welke wijze de startnota, de scopingnota en de procesnota worden gepubliceerd.”.

Art. 16. Artikel 2.2.5 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 2.2.5. §1. Een ruimtelijk uitvoeringsplan bevat:

- 1° een beschrijving en verantwoording van de doelstellingen van het plan;
- 2° een grafisch plan dat aangeeft voor welk gebied of welke gebieden het plan van toepassing is;
- 3° de bijbehorende stedenbouwkundige voorschriften inzake de bestemming, de inrichting of het beheer en, in voorkomend geval, de normen, vermeld in artikel 4.2.4 van het decreet van 27 maart 2009 betreffende het grond- en pandenbeleid;
- 4° een weergave van de juridische toestand;
- 5° een weergave van de feitelijke ruimtelijke toestand en de toestand van het leefmilieu, de natuur en andere feitelijke gegevens;
- 6° de relatie met het ruimtelijk structuurplan of de ruimtelijke structuurplannen waarvan het een uitvoering is en, in voorkomend geval, een omschrijving van andere relevante beleidsplannen;
- 7° in voorkomend geval, een zo mogelijk limitatieve opgave van de voorschriften die strijdig zijn met het ruimtelijk uitvoeringsplan en die opgeheven worden;
- 8° de kwaliteitsbeoordeling en, in voorkomend geval, de verklaring, vermeld in artikel 4.2.11, §7, eerste lid, 2°, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, en, in voorkomend geval, een overzicht van de conclusies van de volgende effectbeoordelingen waarbij aangegeven wordt hoe die geïntegreerd zijn in het plan, zoals de conclusies van:
 - a) het planmilieueffectrapport;
 - b) de passende beoordeling;
 - c) het ruimtelijk veiligheidsrapport;

- d) andere verplicht voorgeschreven of gemaakte effectenrapporten;
- e) monitoringsmaatregelen;
- 9° in voorkomend geval, een register, al dan niet grafisch, van de percelen waarop een bestemmingswijziging wordt doorgevoerd die aanleiding kan geven tot een planschadevergoeding als vermeld in artikel 2.6.1 van deze codex, een planbatenheffing als vermeld in artikel 2.6.4 van deze codex, of een compensatie als vermeld in boek 6, titel 2 of titel 3, van het decreet van 27 maart 2009 betreffende het grond- en pandenbeleid;
- 10° in voorkomend geval, een register, al dan niet grafisch, van de percelen waarop een bestemmingswijziging wordt doorgevoerd of een overdruk wordt toegevoegd die aanleiding kan geven tot gebruikerscompensatie, als vermeld, in het decreet van 27 maart 2009 houdende vaststelling van een kader voor de gebruikerscompensatie bij bestemmingswijzigingen;
- 11° voor de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen, in voorkomend geval, een overzicht van de geheel of gedeeltelijk gewijzigde of opgeheven erkennings-, rangschikkings- en beschermingsbesluiten inzake onroerend erfgoed, samen met de gegevens, vermeld in artikel 6.2.5 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, met uitzondering van de aanduiding van de plaats van de aanplakking van het bericht over het openbaar onderzoek op het georeferentieplan;
- 12° in voorkomend geval, het grondruilplan, vermeld in artikel 2.1.65 van het decreet van 28 maart 2014 betreffende de landinrichting;
- 13° in voorkomend geval, de inrichtingsnota, vermeld in artikel 4.2.1 van het decreet van 28 maart 2014 betreffende de landinrichting;
- 14° een overzicht van de instrumenten waarover samen met het ruimtelijk uitvoeringsplan een beslissing genomen wordt door de bevoegde overheid met inbegrip van de beheersverordening.

Alle aangelegenheden die krachtens artikel 2.3.1 geregeld kunnen worden in stedenbouwkundige verordeningen, met uitsluiting van artikel 2.3.1, eerste lid, 11°, kunnen het voorwerp uitmaken van een stedenbouwkundig voorschrift van een ruimtelijk uitvoeringsplan.

Het grafische plan dat aangeeft voor welk gebied of welke gebieden het plan van toepassing is en de bijbehorende stedenbouwkundige voorschriften hebben verordenende kracht.

§2. Ruimtelijke uitvoeringsplannen blijven gelden tot ze worden vervangen. Ze kunnen op elk moment geheel of gedeeltelijk worden vervangen.

De regels voor de opmaak van ruimtelijke uitvoeringsplannen zijn ook van toepassing op de vervanging ervan.

§3. De voorschriften van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan heffen de voorschriften van de provinciale en gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen die er strijdig mee zijn, van rechtswege op.

De voorschriften van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan heffen de voorschriften van de gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen die er strijdig mee zijn, van rechtswege op.”.

Art. 17. In titel II, hoofdstuk II, van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij decreet van 4 april 2014, wordt het opschrift “Afdeling 2. Gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen” opgeheven.

Art. 18. Artikel 2.2.6 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 18 november 2011 en 28 maart 2014, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 2.2.6. §1. De stedenbouwkundige voorschriften kunnen eigendomsbeperkingen inhouden, met inbegrip van bouwverbod.

De stedenbouwkundige voorschriften kunnen van die aard zijn dat ze een tijdelijk ruimtegebruik toelaten, na verloop van tijd in werking treden, dat de inhoud op een bepaald tijdstip verandert of dat een onderdeel van een voorschrift in werking treedt als de opgenomen voorwaarde vervuld is.

De stedenbouwkundige voorschriften kunnen modaliteiten voorschrijven die bij de inrichting van het gebied in acht moeten worden genomen.

§2. Een stedenbouwkundig voorschrift in een ruimtelijk uitvoeringsplan ressorteert op elk moment onder een categorie of een subcategorie van gebiedsaanduiding.

- De gebiedsaanduiding bestaat uit de volgende categorieën:
- 1° wonen. Deze categorie bestaat ten minste uit de volgende subcategorieën van gebiedsaanduiding:
 - a) woongebied: in hoofdzaak bestemd voor wonen en aan wonen verwante activiteiten en voorzieningen;
 - b) gebied voor wonen en voor landbouw: in hoofdzaak bestemd voor wonen, landbouw, openbare groene ruimten en openbare verharde ruimten en aan wonen verwante activiteiten;
 - 2° bedrijvigheid: in hoofdzaak bestemd voor bedrijfsactiviteiten of kantoren;
 - 3° recreatie: in hoofdzaak bestemd voor recreatie, dagrecreatie of verblijfsrecreatie;
 - 4° landbouw. Deze categorie bestaat ten minste uit de volgende subcategorieën van gebiedsaanduiding:
 - a) agrarisch gebied: in hoofdzaak bestemd voor beroepslandbouw;
 - b) agrarische bedrijvenzone: in hoofdzaak bestemd voor de inplanting van agrarische bedrijven, in het bijzonder glastuinbouw;
 - c) bouwvrij agrarisch gebied: in hoofdzaak bestemd voor beroepslandbouw, met dien verstande dat de oprichting van gebouwen er niet is toegelaten;
 - 5° bos: in hoofdzaak bestemd voor de instandhouding, de ontwikkeling en het herstel van het bos;
 - 6° overig groen. Deze categorie bestaat ten minste uit de volgende subcategorieën van gebiedsaanduiding:
 - a) gemengd openruimtegebied: waarbij natuurbehoud, bosbouw, onroerend erfgoed, landbouw en recreatie nevensgeschikte functies zijn;
 - b) parkgebied: in hoofdzaak bestemd voor de instandhouding, het herstel en de ontwikkeling van een of meer parken;
 - 7° reservaat en natuur: in hoofdzaak bestemd voor de instandhouding, de ontwikkeling en het herstel van de natuur, het natuurlijk milieu en het bos;
 - 8° lijninfrastructuur: in hoofdzaak bestemd voor verkeers- en vervoersinfrastructuur, weginfrastructuur, spoorinfrastructuur of waterweginfrastructuur en de aanhorigheden ervan;
 - 9° gemeenschaps- en nutsvoorzieningen: in hoofdzaak bestemd voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen of infrastructuur van openbaar nut voor de zuivering van afvalwater;
 - 10° ontginning en waterwinning. Deze categorie bestaat ten minste uit de volgende subcategorieën van gebiedsaanduiding:
 - a) gebied voor infrastructuur voor duurzame watervoorziening: in hoofdzaak bestemd voor infrastructuur van openbaar nut voor duurzame watervoorziening;
 - b) gebied voor de winning van oppervlaktedelfstoffen: in hoofdzaak bestemd voor de ontginning van delfstoffen;

- c) gebied voor verwerking van oppervlaktedelfstoffen: in hoofdzaak bestemd voor bedrijven die oppervlaktedelfstoffen verwerken.

De Vlaamse Regering kan bijkomende subcategorieën van gebiedsaanduiding bepalen.

§3. De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen met betrekking tot de vorm en de inhoud van de ruimtelijke uitvoeringsplannen.

§4. De Vlaamse Regering, de provincieraad en de gemeenteraad kunnen voor het gebied waarvoor het gewestelijk, provinciaal of gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan van toepassing is, een beheersverordening vaststellen waarin het beheer van dat gebied wordt geregeld met het oog op de tenuitvoeringlegging van de in de effectbeoordelingsrapporten vooropgestelde maatregelen die niet vastgelegd kunnen worden in stedenbouwkundige voorschriften.

De beheersverordening heeft dezelfde waarde als een stedenbouwkundige verordening. Zij wordt na de voorlopige vaststelling ervan steeds onderworpen aan een openbaar onderzoek, overeenkomstig de regelen die gelden voor een plan. Vervolgens worden zij definitief vastgesteld.

§5. Binnen de perken van de begrotingskredieten kan de Vlaamse Regering (ook financiële) ondersteuning verlenen aan de provincies en gemeenten voor het vervullen van hun taken met betrekking tot de ruimtelijke uitvoeringsplannen en de bijzondere plannen van aanleg.

De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden en nadere regels hiertoe.”.

Art. 19. In titel II, hoofdstuk II, van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij decreet van 4 april 2014, wordt tussen artikel 2.2.6 en 2.2.7 het volgende opschrift ingevoegd:

“Afdeling 2. Gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen”.

Art. 20. Artikel 2.2.7 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 18 november 2011, 12 juli 2013 en 4 april 2014, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 2.2.7. §1. De Vlaamse Regering is belast met de opmaak van gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen en neemt de nodige maatregelen voor de samenstelling van het planteam en voor het voeren van het geïntegreerde planningsproces, vermeld in artikel 2.2.1.

Gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen worden opgemaakt ter uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen.

§2. De Vlaamse Regering vraagt advies over de startnota aan:

- 1° de strategische adviesraad en de Milieu- en Natuurraad Vlaanderen;
- 2° de deputatie van de betrokken provincies;
- 3° de colleges van burgemeester en schepenen van de betrokken gemeenten;
- 4° de door de Vlaamse Regering aangewezen diensten;
- 5° als het plan grenst aan een gewest of land of effect kan hebben op mens of milieu in een gewest of land, wordt het advies van het gewest of van het land gevraagd. Als het plan grenst aan of effect kan hebben op gebieden die onder de federale bevoegdheid vallen, wordt het advies van de federale overheid gevraagd. Als een land, een gewest of de federale overheid daarom verzoekt, wordt ook advies gevraagd.

Het advies wordt uitgebracht binnen een termijn van zestig dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van de adviesvraag. Als die termijn wordt overschreden, kan aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan.

De Vlaamse Regering informeert de bevolking van de betrokken gemeenten uiterlijk de eerste dag van de termijn van zestig dagen over de inhoud van de startnota, raadpleegt de bevolking gedurende dezelfde termijn, organiseert ten minste één participatiemoment en maakt daarvan een verslag.

De reacties worden uiterlijk de laatste dag van de termijn van de inspraak aan de Vlaamse Regering bezorgd. De wijze waarop reacties bezorgd kunnen worden, alsook de uiterste datum worden uitdrukkelijk vermeld in de informatie over de startnota.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen voor deze adviesvraag en raadpleging.”.

Art. 21. Artikel 2.2.8 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 18 juli 2011, 12 juli 2013 en 4 april 2014, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 2.2.8. §1. De Vlaamse Regering neemt de nodige maatregelen voor de opmaak van de scopingnota.

§2. Het planteam kan een beroep doen op een adviescommissie om knelpunten over methodologische aspecten van de scopingnota op te lossen.

De leidend ambtenaar van het departement wijst drie of vijf leden van de adviescommissie aan. De leden zijn deskundigen op het vlak van de problematiek die aan de adviescommissie wordt voorgelegd. De leden van de adviescommissie mogen geen belang hebben bij het al dan niet realiseren van de voorgenomen actie of de alternatieven en mogen niet hebben deelgenomen aan de beslissingen in het kader van de desbetreffende rapportages.

De adviescommissie formuleert een advies binnen een termijn van veertig dagen na de ontvangst van het verzoek en deelt het advies onverwijld mee aan het planteam.

De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen voor de instelling, de vergoeding en de werking van de adviescommissie.”.

Art. 22. In titel II, hoofdstuk II, van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij decreet van 4 april 2014, wordt het opschrift “Afdeling 3. Provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen” opgeheven.

Art. 23. Artikel 2.2.9 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 28 maart 2014 en 4 april 2014, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 2.2.9. De Vlaamse Regering stuurt het voorontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan en de ontwerpen van planmilieueffectrapport of ruimtelijk veiligheidsrapport naar de deputatie van de betrokken provincies, de colleges van burgemeester en schepenen van de betrokken gemeenten en de door de Vlaamse Regering aangewezen gewestelijke diensten. Als het plan grenst aan of aanzienlijke grensoverschrijdende effecten voor mens of milieu kan hebben, zoals blijkt uit de startnota of de scopingnota, wordt het advies van het desbetreffende gewest of land gevraagd. Als het plan grenst aan of een aanzienlijk effect kan hebben op gebieden die onder de federale bevoegdheid vallen, wordt het advies van de federale overheid gevraagd. Als een land, een gewest of de federale overheid daarom verzoekt of al een advies heeft verleend over de startnota, wordt ook een advies gevraagd.

De Vlaamse Regering kan beslissen om al dan niet een of meer plenaire vergaderingen te houden. Als de Vlaamse Regering een plenaire vergadering organiseert met de instanties, vermeld in het eerste lid, vindt die op zijn vroegst plaats de eenentwintigste dag na het versturen van het voorontwerp door de Vlaamse Regering.

Uiterlijk tijdens de plenaire vergadering brengen de deputaties en de colleges van burgemeester en schepenen schriftelijk advies uit, en delen de gewestelijke diensten, vermeld in het eerste lid, hun schriftelijke opmerkingen mee. De vertegenwoordigers van die instanties moeten gemandateerd zijn om een standpunt in te nemen tijdens de vergadering.

Van de plenaire vergadering wordt een schriftelijk verslag opgemaakt. Dat verslag wordt binnen veertien dagen bezorgd aan de instanties die op de plenaire vergadering aanwezig moesten zijn. Eventuele reacties op het verslag kunnen worden ingediend door de instanties die effectief aanwezig waren op de plenaire vergadering, en moeten binnen veertien dagen na de ontvangst van het verslag bezorgd worden aan de Vlaamse Regering.

Als er geen plenaire vergadering wordt georganiseerd, wordt een schriftelijk advies uitgebracht binnen een termijn van eenentwintig dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van het voorontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan. Als die termijn wordt overschreden, kan aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan.”.

Art. 24. Artikel 2.2.10 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 4 april 2014, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 2.2.10. §1. De Vlaamse Regering stelt het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voorlopig vast.

§2. De Vlaamse Regering onderwerpt het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan samen met het ontwerp van effectbeoordelingsrapporten aan een openbaar onderzoek dat binnen dertig dagen na de voorlopige vaststelling, vermeld in paragraaf 1, minstens wordt aangekondigd door een bericht in het Belgisch Staatsblad. Die termijn is een termijn van orde.

De Vlaamse Regering stelt nadere regels voor het openbaar onderzoek vast.

De Vlaamse Regering stuurt een individuele kennisgeving met een beveiligde zending naar de eigenaar, de blote eigenaar, de erfpachthouder, de opstalhouder of de leasinggever van de betrokken beschermde onroerende goederen als in het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan een erkennings-, rangschikkings- of beschermingsbesluit inzake onroerend erfgoed geheel of gedeeltelijk wordt gewijzigd of opgeheven. Die personen brengen de gebruikers en eigenaars van de cultuurgooden met een beveiligde zending op de hoogte van het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na de kennisgeving. Ze brengen het departement met een beveiligde zending op de hoogte van de eventuele verkoop of overdracht van het eigendomsrecht of van de overdracht van een ander zakelijk recht, met de bijbehorende stavingsdocumenten, binnen een termijn van tien dagen, die ingaat op de dag na de kennisgeving. Die verplichting wordt in de beveiligde zending vermeld. De nieuwe eigenaars of de nieuwe houders van het zakelijk recht worden op hun beurt van het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan op de hoogte gebracht.

§3. Na de aankondiging worden het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan en het ontwerp van de effectbeoordelingsrapporten gedurende dertig dagen ter inzage gelegd in het gemeentehuis van elke gemeente waarvan het gebied door het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan of effectbeoordelingsrapporten geheel of gedeeltelijk wordt bestreken, en worden de ontwerpen gepubliceerd op de website, zoals gespecificeerd door de Vlaamse Regering. Als er sprake is van grens- of gewestoverschrijdende effecten als vermeld in artikel 2.2.9, eerste lid, wordt de termijn met dertig dagen verlengd.

Het openbaar onderzoek start uiterlijk op de dertigste dag nadat de aankondiging ervan in het Belgisch Staatsblad verschenen is. Die termijn is een termijn van orde.

§4. Adviezen, opmerkingen en bezwaren worden uiterlijk de laatste dag van de termijn van het openbaar onderzoek schriftelijk of digitaal aan de Vlaamse Regering bezorgd.

De adviezen, opmerkingen en bezwaren kunnen uiterlijk de laatste dag van die termijn in het gemeentehuis van elke gemeente, vermeld in paragraaf 3, eerste lid, worden afgegeven tegen ontvangstbewijs. De gemeente bezorgt in dat geval uiterlijk de derde werkdag na het openbaar onderzoek de adviezen, opmerkingen en bezwaren aan de Vlaamse Regering. Met adviezen, opmerkingen en bezwaren die te laat aan de Vlaamse Regering worden bezorgd, hoeft geen rekening te worden gehouden. De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen voor de ontvangst en het bijhouden van de adviezen, opmerkingen en bezwaren door de gemeente en voor de wijze waarop ze aan de Vlaamse Regering worden bezorgd.

De gemeenteraad en de provincieraad van respectievelijk de gemeenten en de provincies waarvan het grondgebied door het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan geheel of gedeeltelijk wordt bestreken, bezorgen hun advies aan de Vlaamse Regering uiterlijk de laatste dag van het openbaar onderzoek. Als geen advies is verleend binnen die termijn, mag aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan.

De gemeenteraad en de provincieraad van respectievelijk de gemeenten en de provincies die grenzen aan gemeenten waarvan het grondgebied door het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan geheel of gedeeltelijk wordt bestreken, kunnen de Vlaamse Regering een advies bezorgen uiterlijk de laatste dag van het openbaar onderzoek.

§5. De Vlaamse Regering stelt binnen honderdvijftig dagen na het einde van het openbaar onderzoek het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan definitief vast.

De bevoegde diensten voor milieueffectrapportage en veiligheidsrapportering beoordelen voorafgaand aan de definitieve vaststelling van het ruimtelijk uitvoeringsplan de kwaliteit van het planmilieueffectrapport respectievelijk ruimtelijk veiligheidsrapport. In voorkomend geval bevestigen ze dat er geen planmilieueffectrapport respectievelijk ruimtelijk veiligheidsrapport moet worden opgemaakt. Ze toetsen aan de scopingnota, aan de conform artikel 4.2.8, §1bis, respectievelijk artikel 4.4.3 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid vereiste gegevens, en ze houden rekening met de adviezen, opmerkingen en bezwaren die tijdens het openbaar onderzoek geformuleerd zijn.

Bij de definitieve vaststelling van het plan kunnen ten opzichte van het voorlopig vastgestelde plan alleen wijzigingen worden aangebracht die gebaseerd zijn op of voortvloeien uit de adviezen, opmerkingen en bezwaren die tijdens het openbaar onderzoek geformuleerd zijn.

De definitieve vaststelling van het plan kan echter geen betrekking hebben op delen van het grondgebied die niet opgenomen zijn in het voorlopig vastgestelde plan.

Op gemotiveerd verzoek van het departement beslist de Vlaamse Regering over een eerste verlenging met zestig dagen van de termijn waarin het plan moet worden vastgesteld of over een tweede verlenging met dertig dagen.

§6. Als het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan niet definitief wordt vastgesteld binnen de termijn, vermeld in paragraaf 5, eerste lid, vervalt het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan.

Als een advies van de Raad van State nodig is, wordt de termijn geschorst gedurende de volledige duur van de behandeling van de adviesaanvraag door de afdeling Wetgeving van de Raad van State, met een maximum van dertig dagen.

§7. De Vlaamse Regering kan, met het oog op het herstel van een onregelmatigheid, het besluit houdende definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan geheel of gedeeltelijk intrekken en hernemen, waarbij het wettigheidsgebrek wordt rechtgezet.

De bepalingen van paragraaf 5 zijn onverminderd van toepassing, met uitzondering van de vervaltermijn van honderdvijftig dagen.”.

Art. 25. Artikel 2.2.11 van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 4 april 2014, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 2.2.11. Het besluit houdende definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan wordt door de Vlaamse Regering bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad binnen zestig dagen na de definitieve vaststelling en wordt volledig bekendgemaakt op de website, vermeld in het Belgisch Staatsblad.

Het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan treedt in werking veertien dagen na de bekendmaking.

De Vlaamse Regering stuurt een afschrift van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan en van het vaststellingsbesluit naar de provincies in kwestie en naar elke gemeente waarvan het grondgebied door het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan geheel of gedeeltelijk wordt bestreken, waar die documenten kunnen worden ingezien.

Als in het definitief vastgestelde gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan een erkennings-, rangschikkings- of beschermingsbesluit geheel of gedeeltelijk wordt gewijzigd of opgeheven, wordt het ontwerp met een beveiligde zending ter kennis gebracht van de eigenaar, de blote eigenaar, de erfpachthouders, de opstalhouder en de leasinggever van de betrokken beschermde onroerende goederen. Die personen brengen de gebruikers op de hoogte van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na de kennisgeving. Ze brengen de administratie met een beveiligde zending op de hoogte van de eventuele verkoop, de overdracht van het eigendomsrecht of de overdracht van een ander zakelijk recht, met de bijbehorende stavingsdocumenten, binnen een termijn van tien dagen, die ingaat op de dag na de kennisgeving. Die verplichting wordt in de beveiligde zending vermeld. De nieuwe eigenaars worden op hun beurt van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan op de hoogte gebracht.”.

Art. 26. In titel II, hoofdstuk II, van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij decreet van 4 april 2014, wordt tussen artikel 2.2.11 en 2.2.12 het volgende opschrift ingevoegd:

“Afdeling 3. Provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen”.

Art. 27. Artikel 2.2.12 van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 4 april 2014, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 2.2.12. §1. De deputatie is belast met de opmaak van provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen en neemt de nodige maatregelen voor de samenstelling van het planteam en het voeren van het geïntegreerde planningsproces, vermeld in artikel 2.2.1.

De provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen worden opgemaakt ter uitvoering van het provinciaal ruimtelijk structuurplan.

De voorschriften van de provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen kunnen niet afwijken van de voorschriften van de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen, tenzij de Vlaamse Regering daarvoor haar toestemming verleent. In dat geval vervangen de voorschriften van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan, voor het grondgebied waarop ze betrekking hebben, de voorschriften van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, tenzij het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan het uitdrukkelijk anders bepaalt.

De instemming, vermeld in het derde lid, wordt schriftelijk gegeven, uiterlijk op of naar aanleiding van de plenaire vergadering of de adviesvraag over het voorontwerp van plan waarvoor de instemming vereist is. Het besluit waarbij de instemming wordt verleend, bevat een omschrijving van het te plannen onderwerp en van het gebied waarop het plan of planonderdeel betrekking heeft, en vermeldt de voorschriften van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan die zullen worden opgeheven.

§2. De deputatie vraagt over de startnota advies aan:

- 1° het departement;
- 2° de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening;
- 3° de colleges van burgemeester en schepenen van de betrokken gemeenten;
- 4° de door de Vlaamse Regering aangewezen diensten;
- 5° als het plan grenst aan een provincie, gewest of land of effect kan hebben op mens of milieu in een provincie, gewest of land, wordt het advies van de betrokken provincie, het gewest of het land gevraagd. Als het plan grenst aan of effect kan hebben op gebieden die onder de federale bevoegdheid vallen, wordt het advies van de federale overheid gevraagd. Als een land, een gewest of de federale overheid daarom verzoekt, wordt ook het advies gevraagd.

Het advies wordt uitgebracht binnen een termijn van zestig dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van de adviesvraag. Als die termijn wordt overschreden, kan aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan.

De deputatie informeert de bevolking van de betrokken gemeenten uiterlijk de eerste dag van de termijn van zestig dagen over de inhoud van de startnota, raadpleegt de bevolking, organiseert ten minste één participatiemoment en maakt daarvan een verslag.

De reacties worden uiterlijk de laatste dag van de termijn van de inspraak aan de deputatie bezorgd. De wijze waarop reacties bezorgd kunnen worden, alsook de uiterste datum worden uitdrukkelijk vermeld in de informatie over de startnota. De deputatie bezorgt de startnota, de adviezen, reacties en het verslag van het inspraakmoment aan de bevoegde dienst voor milieueffectrapportage en

veiligheidsrapportering binnen een termijn van drie dagen na het afsluiten van de termijn.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen voor deze adviesvraag en inspraak.”.

Art. 28. In titel II, hoofdstuk II, van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij decreet van 4 april 2014, wordt het opschrift “Afdeling 4. Gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen” opgeheven.

Art. 29. Artikel 2.2.13 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 28 maart 2014 en 4 april 2014, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 2.2.13. §1. De deputatie neemt de nodige maatregelen voor de opmaak van de scopingnota.

§2. Het planteam kan een beroep doen op een adviescommissie om knelpunten over methodologische aspecten van de scopingnota op te lossen.

De leidend ambtenaar van de provinciale administratie wijst drie of vijf leden van de adviescommissie aan. De leden zijn deskundigen op het vlak van de problematiek die aan de adviescommissie wordt voorgelegd. De leden van de adviescommissie mogen geen belang hebben bij het al dan niet realiseren van de voorgenomen actie of de alternatieven en mogen niet hebben deelgenomen aan de beslissingen in het kader van de desbetreffende rapportages.

De adviescommissie formuleert een advies binnen een termijn van veertig dagen na de ontvangst van het verzoek en deelt het advies onverwijld mee aan het planteam.

De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen voor de instelling, de vergoeding en de werking van de adviescommissie.”.

Art. 30. Artikel 2.2.14 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 11 mei 2012 en 4 april 2014, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 2.2.14. De deputatie stuurt het voorontwerp van provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan naar het departement, de colleges van burgemeester en schepenen van de betrokken gemeenten en de adviserende diensten. De Vlaamse Regering kan bepalen aan welke gewestelijke diensten het voorontwerp van provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan minstens moet worden voorgelegd. Als het plan grenst aan of aanzienlijke grensoverschrijdende effecten voor mens of milieu kan hebben, zoals blijkt uit de startnota of de scopingnota, wordt het advies van de desbetreffende provincie, het gewest of het land gevraagd. Als het plan grenst aan of een aanzienlijk effect kan hebben op gebieden die onder de federale bevoegdheid vallen, wordt het advies van de federale overheid gevraagd. Als een land, een gewest of de federale overheid daarom verzoekt of al een advies heeft verleend over de startnota, wordt ook een advies gevraagd.

De deputatie kan beslissen om al dan niet een of meer plenaire vergaderingen te houden. Als de deputatie een plenaire vergadering organiseert met de instanties, vermeld in het eerste lid, vindt die op zijn vroegst plaats de eenentwintigste dag na het versturen van het voorontwerp door de deputatie.

Uiterlijk tijdens de plenaire vergadering brengt het departement schriftelijk advies uit over de verenigbaarheid met het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen of, in voorkomend geval, over de overeenstemming met een ontwerp van Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en een of meer ontwerpen van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan.

Uiterlijk tijdens de plenaire vergadering brengen de colleges van burgemeester en schepenen schriftelijk advies uit en delen de adviserende diensten, vermeld in het eerste lid, hun schriftelijke opmerkingen mee. De vertegenwoordigers van die instanties moeten gemandateerd zijn om een standpunt in te nemen tijdens de vergadering.

Van de plenaire vergadering wordt een schriftelijk verslag opgemaakt. Dat verslag wordt binnen veertien dagen bezorgd aan de instanties die op de plenaire vergadering aanwezig moesten zijn. Eventuele reacties op het verslag kunnen worden ingediend door de instanties die effectief aanwezig waren op de plenaire vergadering, en moeten binnen veertien dagen na de ontvangst van het verslag bezorgd worden aan de deputatie.

Als er geen plenaire vergadering wordt georganiseerd, wordt een advies uitgebracht door de instanties, vermeld in het eerste lid, en door het departement binnen een termijn van eenentwintig dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van de adviesvraag. Als die termijn wordt overschreden, kan aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan.”.

Art. 31. Artikel 2.2.15 van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 4 april 2014, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 2.2.15. §1. De provincieraad stelt het ontwerp van provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan voorlopig vast.

Na de voorlopige vaststelling wordt het ontwerp van provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan onmiddellijk naar de Vlaamse Regering gestuurd.

§2. De deputatie onderwerpt het ontwerp van provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan samen met het ontwerp van de effectbeoordelingsrapporten aan een openbaar onderzoek dat binnen dertig dagen na de voorlopige vaststelling, vermeld in paragraaf 1, minstens wordt aangekondigd door een bericht in het Belgisch Staatsblad. Die termijn is een termijn van orde.

De Vlaamse Regering stelt nadere regels voor het openbaar onderzoek vast.

§3. Na de aankondiging worden het ontwerp van provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan en het ontwerp van de effectbeoordelingsrapporten gedurende dertig dagen ter inzage gelegd in het gemeentehuis van elke gemeente waarvan het grondgebied door het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan of door een effectbeoordelingsrapport geheel of gedeeltelijk wordt bestreken, en worden de ontwerpen gepubliceerd op de website, zoals gespecificeerd door de deputatie. Als er sprake is van grens- of gewestoverschrijdende effecten als vermeld in artikel 2.2.14, eerste lid, wordt de termijn met dertig dagen verlengd.

Het openbaar onderzoek start uiterlijk op de dertigste dag nadat de aankondiging ervan in het Belgisch Staatsblad verschenen is. Die termijn is een termijn van orde.

§4. De opmerkingen en de bezwaren worden uiterlijk op de laatste dag van de termijn van het openbaar onderzoek schriftelijk of digitaal aan de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening bezorgd.

De opmerkingen en de bezwaren kunnen ook uiterlijk de laatste dag van die termijn in het gemeentehuis van elke gemeente, vermeld in paragraaf 3, eerste lid, worden afgegeven tegen ontvangstbewijs. De gemeente bezorgt in dat geval uiterlijk de derde werkdag na het openbaar onderzoek de bezwaren en de

opmerkingen aan de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening. Met de opmerkingen en de bezwaren die te laat aan de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening worden bezorgd, hoeft geen rekening te worden gehouden. De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen voor het ontvangen en bijhouden van bezwaren en opmerkingen door de gemeente en voor de wijze waarop ze aan de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening worden bezorgd.

De gemeenteraden van de gemeenten waarvan het grondgebied door het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan geheel of gedeeltelijk wordt bestreken, bezorgen hun advies aan de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening binnen de termijn, vermeld in paragraaf 3. Als er geen advies is verleend binnen die termijn, mag aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan.

Het departement bezorgt de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening binnen de termijn, vermeld in paragraaf 3, een advies over de overeenstemming van het ontwerp van provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan met het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen, of, in voorkomend geval, de overeenstemming met een ontwerp van Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en een of meer ontwerpen van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan.

De gemeenteraad en de deputatie van respectievelijk de gemeenten en de provincies die grenzen aan gemeenten waarvan het grondgebied door het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan geheel of gedeeltelijk wordt bestreken, kunnen de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening een advies bezorgen binnen de termijn, vermeld in paragraaf 3.

§5. De provinciale commissie voor ruimtelijke ordening bundelt en coördineert alle adviezen, opmerkingen en bezwaren en brengt binnen negentig dagen na het einde van het openbaar onderzoek gemotiveerd advies uit bij de provincieraad. Dat advies bevat het integrale advies van het departement. Op hetzelfde ogenblik bezorgt de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening de deputatie de gebundelde adviezen, opmerkingen en bezwaren.

Op gemotiveerd verzoek van de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening beslist de deputatie over de verlenging met dertig dagen van de termijn, vermeld in het eerste lid. Het verzoek tot verlenging moet worden ingediend uiterlijk de dertigste dag na het beëindigen van het openbaar onderzoek. Bij het uitblijven van een beslissing door de deputatie binnen een termijn van dertig dagen na het indienen van het verzoek wordt de verlenging geacht te zijn toegekend.

Als de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening geen advies heeft verleend binnen de gestelde termijn, mag aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan. In dat geval bezorgt ze onmiddellijk de gebundelde adviezen, opmerkingen en bezwaren aan de provincieraad.

§6. De provincieraad stelt binnen honderdvijftig dagen na het einde van het openbaar onderzoek, tweehonderdentien dagen in geval van verlenging van de termijn, vermeld in paragraaf 5, eerste lid, het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan definitief vast.

De bevoegde diensten voor milieueffectrapportage en veiligheidsrapportering beoordelen voorafgaand aan de definitieve vaststelling van het ruimtelijk uitvoeringsplan de kwaliteit van het planmilieueffectrapport respectievelijk ruimtelijk veiligheidsrapport, in voorkomend geval bevestigen ze dat er geen planmilieueffectrapport respectievelijk ruimtelijk veiligheidsrapport moet worden opgemaakt. Ze toetsen aan de scopingnota en aan de gegevens die

vereist zijn conform artikel 4.2.8, §1bis, respectievelijk artikel 4.4.3 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, en ze houden rekening met de tijdens het openbaar onderzoek geformuleerde adviezen, opmerkingen en bezwaren.

Bij de definitieve vaststelling van het plan kunnen ten opzichte van het voorlopig vastgestelde plan alleen wijzigingen worden aangebracht die gebaseerd zijn op of voortvloeien uit de tijdens het openbaar onderzoek geformuleerde bezwaren en opmerkingen, of uit de adviezen, uitgebracht door de aangewezen diensten en overheden, of uit het advies van de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening.

De definitieve vaststelling van het plan kan echter geen betrekking hebben op delen van het grondgebied die niet opgenomen zijn in het voorlopig vastgestelde plan.

Op gemotiveerd verzoek van de deputatie beslist de provincieraad over een eerste verlenging met zestig dagen van de termijn waarin het plan moet worden vastgesteld of over een tweede verlenging met dertig dagen.

§7. Als het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan niet definitief wordt vastgesteld binnen de termijn, vermeld in paragraaf 6, eerste lid, vervalt het ontwerp van provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan.

§8. De provincieraad kan, met het oog op het herstel van een onregelmatigheid, het besluit houdende definitieve vaststelling van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan geheel of gedeeltelijk intrekken en hernemen, waarbij het wettigheidsgebrek wordt rechtgezet.

De bepalingen van paragraaf 6 zijn onverminderd van toepassing, met uitzondering van de vervaltermijn van honderdvijftig dagen.”.

Art. 32. Artikel 2.2.16 van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 4 april 2014, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 2.2.16. §1. Het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan wordt samen met het besluit van de provincieraad en het volledige advies van de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening onmiddellijk na de definitieve vaststelling met een beveiligde zending bezorgd aan de Vlaamse Regering.

§2. De Vlaamse Regering beschikt over een termijn van dertig dagen, die ingaat de dag na de betekening, vermeld in paragraaf 1 of paragraaf 4, tweede lid, om de uitvoering van het besluit van de provincieraad tot definitieve vaststelling van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan te schorsen en om de deputatie daarvan met een beveiligde zending op de hoogte te brengen.

Als het provincieraadsbesluit tot definitieve vaststelling van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan wordt geschorst, is het schorsingsbesluit gemotiveerd.

§3. Het besluit van de provincieraad tot definitieve vaststelling van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan kan alleen worden geschorst:

- 1° als het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan kennelijk onverenigbaar is met het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, met het provinciaal ruimtelijk structuurplan of, in voorkomend geval, met een ontwerp van Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen of een ontwerp van provinciaal ruimtelijk structuurplan;
- 2° als het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan strijdig is met een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan of, in voorkomend geval, met een ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, tenzij de Vlaamse Regering

- daarmee haar instemming heeft verleend met toepassing van artikel 2.2.9, §2, tweede en derde lid;
- 3° als het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan strijdig is met direct werkende normen binnen andere beleidsvelden dan de ruimtelijke ordening of met de bindende delen van door de Vlaamse Regering vastgestelde beleidsplannen binnen andere beleidsdomeinen;
- 4° wegens de niet-naleving van een substantiële vormvereiste.

§4. In geval van schorsing beschikt de provincieraad over een termijn van zestig dagen, die ingaat de dag na de verzending van het schorsingsbesluit aan de deputatie, om het ruimtelijk uitvoeringsplan opnieuw definitief vast te stellen. Onverminderd artikel 2.2.15, §6, derde lid, kunnen bij de definitieve vaststelling van het plan ten opzichte van het geschorste plan alleen wijzigingen worden aangebracht die gebaseerd zijn op of voortvloeien uit het schorsingsbesluit.

Het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan wordt samen met het nieuwe besluit van de provincieraad onmiddellijk na de definitieve vaststelling met een beveiligde zending bezorgd aan de Vlaamse Regering.

Als de provincieraad binnen de termijn van zestig dagen, vermeld in het eerste lid, geen nieuw besluit tot definitieve vaststelling van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan neemt, vervalt het geschorste provincieraadsbesluit en het ontwerp van provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan.”.

Art. 33. Artikel 2.2.17 van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 4 april 2014, wordt vervangen door wat volgt:

Art. 2.2.17. Als het besluit van de provincieraad tot definitieve vaststelling van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan niet tijdig is geschorst, wordt de provincieraadsbeslissing houdende definitieve vaststelling van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

Het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan treedt in werking veertien dagen na de bekendmaking van de provincieraadsbeslissing houdende definitieve vaststelling van het plan bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad en na de volledige bekendmaking op de website, vermeld in het Belgisch Staatsblad.

De deputatie stuurt een afschrift van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan, van het advies van de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening en van het vaststellingsbesluit naar elke gemeente waarvan het grondgebied door het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan geheel of gedeeltelijk wordt bestreken, waar die documenten kunnen worden ingezien.”.

Art. 34. In titel II, hoofdstuk II, van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij decreet van 4 april 2014, wordt tussen artikel 2.2.17 en 2.2.18 het volgende opschrift ingevoegd:

“Afdeling 4. Gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen”.

Art. 35. Artikel 2.2.18 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 4 april 2014, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 2.2.18. §1. Het college van burgemeester en schepenen is belast met de opmaak van gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen en neemt de nodige maatregelen voor de samenstelling van het planteam en het voeren van het geïntegreerde planningsproces, vermeld in artikel 2.2.1.

De gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen worden opgemaakt ter uitvoering van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan.

De voorschriften van de gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen kunnen niet afwijken van de voorschriften van de provinciale en de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen, tenzij de provincieraad, respectievelijk de Vlaamse Regering instemming daarmee verleent. In dat geval vervangen de voorschriften van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, voor het grondgebied waarop ze betrekking hebben, de voorschriften van het provinciaal of gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, tenzij het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan het uitdrukkelijk anders bepaalt.

De instemming, vermeld in het derde lid, wordt schriftelijk gegeven, uiterlijk op of naar aanleiding van de plenaire vergadering of de adviesvraag over het voorontwerp van plan waarvoor de instemming vereist is. Het besluit waarbij de instemming wordt verleend, bevat een omschrijving van het te plannen onderwerp en van het gebied waarop het plan of planonderdeel betrekking heeft, en vermeldt de voorschriften van het provinciaal of gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan die zullen worden opgeheven.

§2. Het college van burgemeester en schepenen vraagt advies over de startnota aan:

- 1° de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening;
- 2° de deputatie van de provincie in kwestie;
- 3° de door de Vlaamse Regering aangewezen diensten;
- 4° als het plan grenst aan een gemeente, provincie, gewest of land of effect kan hebben op mens of milieu in een andere gemeente, een andere provincie, een ander gewest of een ander land, wordt het advies van het gewest of van het land gevraagd. Als het plan grenst aan of effect kan hebben op gebieden die onder de federale bevoegdheid vallen, wordt het advies van de federale overheid gevraagd. Als een land, een gewest of de federale overheid daarom verzoekt, wordt ook het advies gevraagd.

Het advies wordt uitgebracht binnen een termijn van ten minste zestig dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van de adviesvraag. Als die termijn wordt overschreden, kan aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan.

Het college van burgemeester en schepenen informeert de bevolking van de gemeente uiterlijk de eerste dag van die termijn over de inhoud van de startnota, raadpleegt de bevolking en organiseert ten minste één participatiemoment en maakt daarvan een verslag.

De reacties worden uiterlijk de laatste dag van de termijn van de inspraak aan het college van burgemeester en schepenen bezorgd met een beveiligde zending. De wijze waarop reacties bezorgd kunnen worden, alsook de uiterste datum worden uitdrukkelijk vermeld in de informatie over de startnota. Het college van burgemeester en schepenen bezorgt de adviezen, de reacties en het verslag van de informatie- en inspraakvergadering aan de bevoegde dienst voor milieueffectrapportage en veiligheidsrapportering binnen een termijn van drie dagen na het afsluiten van de termijn.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen voor deze adviesvraag en inspraak.”.

Art. 36. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij decreet van 4 april 2014, wordt een artikel 2.2.19 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 2.2.19. §1. Het college van burgemeester en schepenen neemt de nodige maatregelen voor de opmaak van de scopingnota.

§2. Het planteam kan een beroep doen op een adviescommissie om knelpunten over methodologische aspecten van de scopingnota op te lossen.

De leidend ambtenaar van de gemeentelijke administratie wijst drie of vijf leden van de adviescommissie aan. De leden zijn deskundigen op het vlak van de problematiek die aan de adviescommissie wordt voorgelegd. De leden van de adviescommissie mogen geen belang hebben bij het al dan niet realiseren van de voorgenomen actie of de alternatieven en mogen niet hebben deelgenomen aan de beslissingen in het kader van de desbetreffende rapportages.

De adviescommissie formuleert een advies binnen een termijn van veertig dagen na de ontvangst van het verzoek en deelt het advies onverwijld mee aan het planteam.

De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen voor de instelling, de vergoeding en de werking van de adviescommissie.”.

Art. 37. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij decreet van 4 april 2014, wordt een artikel 2.2.20 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 2.2.20. Het college van burgemeester en schepenen stuurt het voorontwerp van gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan naar de deputatie, het departement en de andere adviserende diensten. De Vlaamse Regering kan bepalen aan welke gewestelijke diensten het voorontwerp van gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan minstens moet worden voorgelegd. Als het plan grenst aan of aanzienlijke grensoverschrijdende effecten voor mens of milieu kan hebben, zoals blijkt uit de startnota of de scopingnota, wordt het advies van de desbetreffende gemeente, provincie, het gewest of het land gevraagd. Als het plan grenst aan of een aanzienlijk effect kan hebben op gebieden die onder de federale bevoegdheid vallen, wordt het advies van de federale overheid gevraagd. Als een land, een gewest of de federale overheid daarom verzoekt of al een advies heeft verleend over de startnota, wordt ook een advies gevraagd.

Het college van burgemeester en schepenen kan beslissen om al dan niet een of meer plenaire vergaderingen te houden. Als het college van burgemeester en schepenen een plenaire vergadering organiseert met de instanties, vermeld in het eerste lid, vindt die op zijn vroegst plaats de eenentwintigste dag na het versturen van het voorontwerp door het college van burgemeester en schepenen.

Uiterlijk tijdens de plenaire vergadering brengt het departement schriftelijk advies uit over de verenigbaarheid met het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen, de provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen, of, in voorkomend geval, de overeenstemming met een ontwerp van Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en een of meer ontwerpen van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan.

Uiterlijk tijdens de plenaire vergadering brengt de deputatie schriftelijk advies uit, en delen de adviserende diensten, vermeld in het eerste lid, hun al dan niet schriftelijke opmerkingen mee. De vertegenwoordigers van die instanties moeten gemandateerd om een standpunt in te nemen tijdens de vergadering.

Van de plenaire vergadering wordt een schriftelijk verslag opgemaakt. Dat verslag wordt binnen veertien dagen bezorgd aan de instanties die op de plenaire vergadering aanwezig moesten zijn. Eventuele reacties op het verslag kunnen worden ingediend door de instanties die effectief aanwezig waren op de plenaire vergadering, en moeten binnen veertien dagen na de ontvangst van het verslag, bezorgd worden aan het college van burgemeester en schepenen.

Als er geen plenaire vergadering wordt georganiseerd, wordt een schriftelijk advies uitgebracht door de instanties, vermeld in het eerste lid, en het departement binnen een termijn van eenentwintig dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van de adviesvraag. Als die termijn wordt overschreden, kan aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan.”.

Art. 38. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij decreet van 4 april 2014, wordt een artikel 2.2.21 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 2.2.21. §1. De gemeenteraad stelt het ontwerp van gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voorlopig vast.

Na de voorlopige vaststelling wordt het ontwerp van gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan onmiddellijk opgestuurd naar de deputatie van de provincie waarin de gemeente ligt, naar het departement en naar de Vlaamse Regering.

§2. Het college van burgemeester en schepenen onderwerpt het ontwerp van gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan aan een openbaar onderzoek dat binnen dertig dagen na de voorlopige vaststelling, vermeld in paragraaf 1, minstens wordt aangekondigd door een bericht in het Belgisch Staatsblad. Die termijn is een termijn van orde.

De Vlaamse Regering stelt nadere regels voor het openbaar onderzoek vast.

§3. Na de aankondiging worden het ontwerp van gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan en het ontwerp van de effectbeoordelingsrapporten gedurende dertig dagen ter inzage gelegd in het gemeentehuis en worden de ontwerpen gepubliceerd op de website, zoals gespecificeerd door het college van burgemeester en schepenen. Als er sprake is van grens- of gewestoverschrijdende effecten als vermeld in artikel 2.2.20, eerste lid, wordt de termijn met dertig dagen verlengd.

Het openbaar onderzoek start uiterlijk op de dertigste dag nadat de aankondiging ervan in het Belgisch Staatsblad verschenen is. Die termijn is een termijn van orde.

§4. De opmerkingen en de bezwaren worden uiterlijk de laatste dag van het openbaar onderzoek schriftelijk of digitaal aan de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening bezorgd met een beveiligde zending.

De deputatie van de provincie waarin de gemeente ligt, bezorgt de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening binnen de termijn, vermeld in paragraaf 3, een advies over de overeenstemming van het ontwerp van gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan met het provinciaal ruimtelijk structuurplan en de provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen, of, in voorkomend geval, de overeenstemming met een ontwerp van provinciaal ruimtelijk structuurplan en een of meer ontwerpen van provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan. Als er geen advies is verleend binnen die termijn, mag aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan.

Het departement bezorgt de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening en het planteam binnen de termijn, vermeld in paragraaf 3, een advies over de overeenstemming van het ontwerp van gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan met het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen, of, in voorkomend geval, de overeenstemming met een ontwerp van Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en een of meer ontwerpen van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan.

Het college van burgemeester en schepenen en de deputatie van respectievelijk de gemeenten en de provincies die grenzen aan de gemeente, kunnen de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening een advies bezorgen binnen de termijn, vermeld in paragraaf 3.

§5. De gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening bundelt en coördineert alle adviezen, opmerkingen en bezwaren en brengt binnen negentig dagen na het einde van het openbaar onderzoek gemotiveerd advies uit bij de gemeenteraad. Het advies bevat de integrale adviezen van de deputatie en van het departement. Op hetzelfde ogenblik bezorgt de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening het college van burgemeester en schepenen de gebundelde adviezen, opmerkingen en bezwaren.

Als de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening geen advies heeft verleend binnen de gestelde termijn, mag aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan. In dat geval bezorgt ze onmiddellijk de gebundelde adviezen, opmerkingen en bezwaren aan de gemeenteraad.

§6. De gemeenteraad stelt binnen honderdvijftig dagen na het einde van het openbaar onderzoek het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan definitief vast.

De bevoegde diensten voor milieueffectrapportage en veiligheidsrapportering beoordelen voorafgaand aan de definitieve vaststelling van het ruimtelijk uitvoeringsplan de kwaliteit van het planmilieueffectrapport respectievelijk ruimtelijk veiligheidsrapport. In voorkomend geval bevestigen ze dat er geen planmilieueffectrapport respectievelijk ruimtelijk veiligheidsrapport moet worden opgemaakt. Ze toetsen aan de scopingnota, aan de gegevens die vereist zijn conform artikel 4.2.8, §1bis, respectievelijk artikel 4.4.3 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, en ze houden rekening met de tijdens het openbaar onderzoek geformuleerde adviezen, opmerkingen en bezwaren.

Bij de definitieve vaststelling van het plan kunnen ten opzichte van het voorlopig vastgestelde plan alleen wijzigingen worden aangebracht die gebaseerd zijn op of voortvloeien uit de tijdens het openbaar onderzoek geformuleerde bezwaren en opmerkingen, of uit de adviezen, uitgebracht door de aangewezen diensten en overheden, of uit het advies van de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening.

De definitieve vaststelling van het plan kan echter geen betrekking hebben op delen van het grondgebied die niet opgenomen zijn in het voorlopig vastgestelde plan.

Op gemotiveerd verzoek van het college van burgemeester en schepenen beslist de gemeenteraad over een eerste verlenging met zestig dagen van de termijn waarin het plan moet worden vastgesteld of over een tweede verlenging met dertig dagen.

§7. Als het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan niet definitief wordt vastgesteld binnen de termijn, vermeld in paragraaf 6, eerste lid, vervalt het ontwerp van gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan.

§8. De gemeenteraad kan, met het oog op het herstel van een onregelmatigheid, het besluit houdende definitieve vaststelling van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan geheel of gedeeltelijk intrekken en hernemen, waarbij het wettigheidsgebrek wordt rechtgezet.

De bepalingen van paragraaf 6 zijn onverminderd van toepassing, met uitzondering van de vervaltermijn van honderdvijftig dagen.”.

Art. 39. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij decreet van 4 april 2014, wordt een artikel 2.2.22 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 2.2.22. Het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan wordt samen met het besluit van de gemeenteraad en het volledige advies van de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening onmiddellijk na de definitieve vaststelling met een beveiligde zending bezorgd aan de deputatie van de provincie waarin de gemeente ligt, en aan de Vlaamse Regering.”.

Art. 40. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij decreet van 4 april 2014, wordt een artikel 2.2.23 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 2.2.23. §1. De Vlaamse Regering en de deputatie beschikken over een termijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na de betekening, vermeld in paragraaf 3, tweede lid, of in artikel 2.2.22, om de uitvoering van het besluit van de gemeenteraad tot definitieve vaststelling van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan te schorsen en om het college van burgemeester en schepenen daarvan met een beveiligde zending op de hoogte te brengen.

Binnen de termijn, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, bezorgt de Vlaamse Regering een afschrift van het schorsingsbesluit aan de deputatie. Als de deputatie een schorsingsbesluit neemt, bezorgt ze een afschrift daarvan aan de Vlaamse Regering binnen de termijn, vermeld in paragraaf 1, eerste lid.

Als het gemeenteraadsbesluit tot definitieve vaststelling van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan wordt geschorst, is het schorsingsbesluit gemotiveerd.

§2. Het besluit van de gemeenteraad tot definitieve vaststelling van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan kan alleen worden geschorst:

- 1° als het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan kennelijk onverenigbaar is met een structuurplan of, in voorkomend geval, met een ontwerp van structuurplan;
- 2° als het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan strijdig is met een gewestelijk of provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan of, in voorkomend geval, met een ontwerp van gewestelijk of provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan, tenzij de Vlaamse Regering, respectievelijk de provincieraad daarmee haar instemming conform artikel 2.2.18, §1, derde lid, heeft verleend;
- 3° als het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan strijdig is met direct werkende normen binnen andere beleidsvelden dan de ruimtelijke ordening of met bindende delen van een door de Vlaamse Regering vastgesteld beleidsplan;
- 4° wegens de niet-naleving van een substantiële vormvereiste.

§3. In geval van schorsing beschikt de gemeenteraad over een termijn van zestig dagen, die ingaat op de dag na de verzending van het schorsingsbesluit aan de gemeente, om het ruimtelijk uitvoeringsplan opnieuw definitief vast te stellen. Onverminderd artikel 2.2.21, §6, derde lid, kunnen bij de definitieve vaststelling van het plan ten opzichte van het geschorste plan alleen wijzigingen worden aangebracht die gebaseerd zijn op of voortvloeien uit het schorsingsbesluit.

Het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan wordt samen met het nieuwe besluit van de gemeenteraad onmiddellijk na de definitieve vaststelling met een

beveiligde zending bezorgd aan de deputatie van de provincie waarin de gemeente ligt, en aan de Vlaamse Regering.

Als de gemeenteraad binnen de voormelde termijn van zestig dagen geen nieuw besluit tot definitieve vaststelling van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan neemt, vervallen het geschorste gemeenteraadsbesluit en het ontwerp van gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan.”.

Art. 41. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij decreet van 4 april 2014, wordt een artikel 2.2.25 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 2.2.25. Als het besluit van de gemeenteraad tot definitieve vaststelling van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan niet tijdig is geschorst, wordt de gemeenteraadsbeslissing houdende definitieve vaststelling van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad en volledig bekendgemaakt op de website, vermeld in het Belgisch Staatsblad.”.

Art. 42. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij decreet van 4 april 2014, wordt een artikel 2.2.26 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 2.2.26. Het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan treedt in werking veertien dagen na de bekendmaking van de gemeenteraadsbeslissing houdende definitieve vaststelling van het plan bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad.

Het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, het advies van de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening en het vaststellingsbesluit kunnen worden ingezien in de gemeente.”.

Afdeling 2. Diverse wijzigingsbepalingen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2015

Art. 43. In artikel 2.6.10, §2, derde lid van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009 wordt de zinsnede “artikel 2.2.3, § 2, eerste lid” vervangen door de zinsnede “artikel 2.2.6, § 2, eerste lid”.

Art. 44. In artikel 2.6.17, §3, van dezelfde codex wordt de zinsnede “artikel 2.2.1, § 2, vierde lid” vervangen door de zinsnede “artikel 2.2.2, §2, vierde lid”.

Art. 45. In artikel 4.1.1, eerste lid, 1°, d), van dezelfde codex wordt de zinsnede “artikel 2.2.2, §1, eerste lid, 2°” vervangen door de zinsnede “artikel 2.2.5, §1, eerste lid, 3°”.

Art. 46. In artikel 6.1.1, eerste lid, 2°, van dezelfde codex, gewijzigd bij decreet van 16 juli 2010 en vervangen door decreet van 25 april 2014, wordt de zinsnede “artikel 2.2.1 tot en met 2.2.18” vervangen door de zinsnede “artikel 2.2.1 tot en met 2.2.26”.

Art. 47. In artikel 7.4.3, tweede lid, van dezelfde codex wordt de zinsnede “artikel 2.2.1 tot en met 2.2.5 en artikel 2.2.13 tot en met 2.2.18” vervangen door de zinsnede “artikel 2.2.1 tot en met 2.2.6 en artikel 2.2.12 tot en met 2.2.17”.

Art. 48. In artikel 7.4.6 van dezelfde codex wordt de zinsnede “artikel 2.2.1 tot en met 2.2.5 en artikel 2.2.9 tot en met 2.2.12” vervangen door de zinsnede “artikel 2.2.1 tot en met 2.2.6 en artikel 2.2.12 tot en met 2.2.17”.

Art. 49. In artikel 7.4.12, tweede lid, van dezelfde codex wordt de zinsnede “artikel 2.2.2, §1, eerste lid, 7°” vervangen door de zinsnede “artikel 2.2.5, §1, eerste lid, 7°”.

Art. 50. In artikel 23, 8° van het decreet van 25 april 2014 betreffende complexe projecten wordt de zinsnede "artikel 2.2.2 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, en dat de gegevens, vermeld in artikel 2.2.2, § 1" vervangen door de zinsnede "artikel 2.2.5. van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, en dat de gegevens, vermeld in artikel 2.2.5, § 1"

Art. 51. In artikel 37, § 2 van hetzelfde decreet wordt de zinsnede "artikel 2.2.9, § 2, tweede lid, en artikel 2.2.13, § 3" vervangen door de zinsnede "artikel 2.2.12, § 1, derde lid, en artikel 2.2.18, § 1, derde en vierde lid".

Hoofdstuk 5. Wijzigingen aan de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013

Art. 52. In artikel 2.1.5.0.6, derde lid van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013 wordt de zinsnede "het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, vermeld in artikel 2.2.8 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009" vervangen door de zinsnede "het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, vermeld in artikel 2.2.11 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009".

Art. 53. In artikel 2.7.6.0.2, tweede lid van dezelfde codex "het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, vermeld in artikel 2.2.8 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009" vervangen door de zinsnede "het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, vermeld in artikel 2.2.11 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009".

Hoofdstuk 6. Slotbepaling

Art. 54. Dit decreet treedt in werking op een door de Vlaamse Regering vast te stellen datum.

De datum, vermeld in het eerste lid, valt minstens een jaar na de datum van goedkeuring van het besluit van de Vlaamse Regering waarmee de datum van inwerkingtreding wordt vastgelegd en daarbij wordt aangegeven hoe de inwerkingtreding verloopt voor lopende planningsprocessen voor ruimtelijke uitvoeringsplannen.

Brussel, ... (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw,

Joke SCHAUVLIEGE

ADVIES VAN DE VERENIGING VAN VLAAMSE STEDEN EN GEMEENTEN

Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten vzw

Paviljoenstraat 9 • 1030 Brussel • T 0032 2 211 55 00 • F 0032 2 211 56 00
 RPR Brussel BE 0451 857 573 • BIC GKCCBEBB • IBAN BE 10 0910 1156 9604
 info@vvsg.be • www.vvsg.be

DC 2015_

Dit document is bestemd voor	DC 20 mei
Betreft	Integratie effectenbeoordelingen in de ruimtelijke uitvoeringsplannen
Gewenste beslissing van het directiecomité	akkoord met voorstel van standpunt
Verantwoordelijke stafleden	Xavier Buijs
Andere relevante documenten	-
Bijkomende achtergrond	-

1 Inhoud

1 Inhoud.....	113
2 Aanleiding.....	113
3 Overzicht toekomstig procesverloop RUP.....	114
4 standpunt.....	117
4.1 Over de opmaak van ruimtelijke uitvoeringsplannen.....	117
4.1.1 Blijf zoeken naar methoden om tot een snellere opmaak te komen.....	117
4.1.2 Maak het afschaffen van verouderde plannen gemakkelijk mogelijk.....	117
4.2 Over de integratie van procedures.....	117
4.2.1 Integratie van procedures is een goede zaak.....	117
4.2.2 Werk het instrument van de 'beheersverordening' beter uit.....	118
4.3 Over het planteam.....	118
4.4 Over de goedkeuring van nota's door Vlaamse overheid.....	119
5 Geef intergemeentelijk samenwerken volop kans.....	119
6 Overige bedenkingen.....	119

2 Aanleiding

In ruimtelijke uitvoeringsplannen legt de overheid aan de hand van stedenbouwkundige voorschriften de ontwikkelingsmogelijkheden voor een gebied vast. Als een overheid een ruimtelijk uitvoeringsplan opmaakt moet tevens de impact op mens en milieu en kaart worden gebracht. De resultaten van zo'n milieueffectenrapportage moeten worden verwerkt in het ruimtelijk uitvoeringsplan. Het in de eindfase van een ruimtelijk uitvoeringsplan daadwerkelijk opnemen van de resultaten van een milieueffectenrapport is echter moeilijk: het kan heel het plan weer op de schop zetten en werkt daarom vertragend. Vandaar dat het een aantal jaren geleden mogelijk werd gemaakt om de opmaak van een milieueffectenrapport gelijk te laten lopen met de opmaak van een ruimtelijk uitvoeringsplan, zodat de resultaten van het

milieueffecten onmiddellijk kunnen worden verwerkt in de opmaak van het ruimtelijk uitvoeringsplan. Dit werd 'het integratiespoor' genoemd. Door fouten in de regelgeving werd dit integratiespoor echter inmiddels opgeheven, zodat enkel het klassieke 'generieke spoor' overblijft.

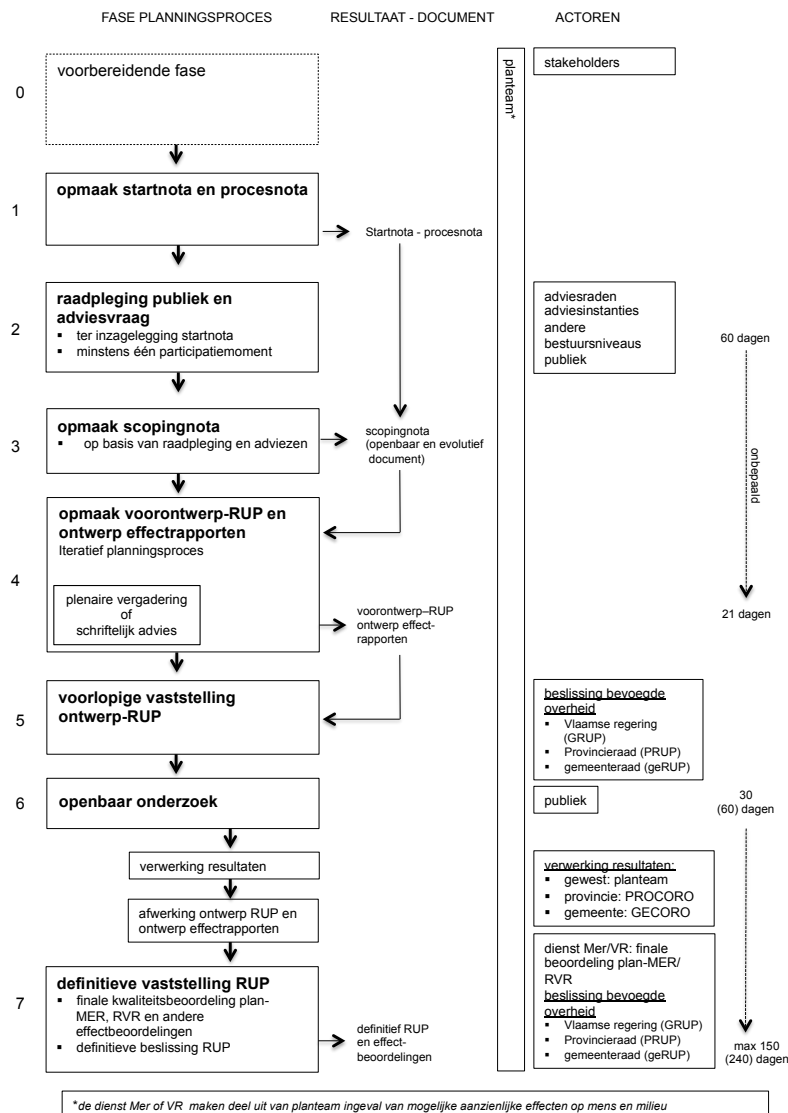
De VVSG wordt thans gevraagd advies te geven over nieuwe regelgeving. Deze regelgeving heeft tot **doel te komen tot één procedure, waarbij de effectenbeoordelingen en het ruimtelijk uitvoeringsplan (weer) geïntegreerd worden opgemaakt**. In tegenstelling tot vroeger is de geïntegreerde opmaak niet een mogelijkheid, maar een verplichting.

Een ontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan wordt overigens niet alleen onderzocht op de impact voor mens en milieu, maar er worden zo nodig ook andere beoordelingen uitgevoerd: de ruimtelijke veiligheidsrapportage (bij de zg. seveso-inrichtingen), de passende beoordeling (bij impact op bepaalde natuur), de watertoets bij (impact op waterhuishouding), de mobiliteitseffectenrapportage (MOBER) en het landbouweffectenrapport.

Eerder werd via een **conceptnota** de grote lijnen van het decreet bepaald (29 november 2013). De VVSG leverde hiervoor input via de Strategische Adviesraad Ruimtelijke ordening en via een aantal rechtstreekse overlegmomenten met vertegenwoordigers van de Vlaamse overheid.

3 Overzicht toekomstig procesverloop RUP

Het onderstaand schema geeft de nieuwe procedure weer om te komen tot een ruimtelijk uitvoeringsplan. Onder het schema volgt een beknopte uitleg.

Toelichting:

- 0): Op lokaal niveau bestaat **het planteam** minstens uit een ruimtelijk planner (personeelslid of extern). Naar gelang de kenmerken en ligging van het voorgenomen plan wordt het uitgebreid met andere deskundigen. De bevoegde Vlaamse overheidsdiensten participeren in een 'planteam', ten minste voor zover zich aanzienlijke effecten op mens en

milieu kunnen voordoen. Het is de bedoeling dat zo de kwaliteit van de effectbeoordeling wordt gewaarborgd, zonder dat het rapport formeel door de Vlaamse dienst MER moet worden goedgekeurd. Als er een veiligheidsrapport moet worden opgemaakt wordt de dienst VR opgenomen in het lokale planteam.

- 1) De **startnota** bevat informatie over de context, doelstellingen, reikwijdte, detailleringsgraad van het plan en een eerste aanzet tot mogelijke alternatieven. De startnota geeft ook aan welke of een aanzienlijke impact op mens of milieu mogelijk is. Die kan inhouden dat er geen aanzienlijke effecten te verwachten zijn (zoals wordt onderzocht in de huidige 'screening') of uit een beschrijving van de wijze waarop het onderzoek gevoerd zal worden (zoals de huidige 'kennisgeving'). De **procesnota** is een nota die het planningsproces beschrijft.
- 2) voor alle ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP's), ongeacht of er aanzienlijke effecten op mens en milieu te verwachten zijn, zijn er **twee momenten van openbaarheid en participatie**. De eerste keer wordt de start- en procesnota voorgelegd aan het publiek. Daarbij wordt open gelaten hoe de raadpleging wordt georganiseerd, maar het moet minstens gaan om een terinzagelegging en één participatiemoment. De tweede keer gaat het over het ontwerp RUP én het ontwerp effectenbeoordelingen. Het publiek krijgt dus in tegenstelling tot nu ook de gelegenheid om de kwaliteit van de effectenrapportage(s) te beoordelen. Ook bij 'ruimtelijke uitvoeringsplannen waarvoor er geen aanzienlijke milieueffecten te verwachten zijn, gebeurt dit.
- 3) de resultaten van de raadpleging worden verwerkt in de **scopingsnota**. Deze nota geeft aan op welke vlakken bijkomend onderzoek nodig is en hoe dit dient te gebeuren. In voorkomend geval dienen de Vlaamse diensten bevoegd voor milieueffectrapportage en veiligheidsrapportering uiterlijk voor de voorlopige vaststelling aan te geven dat er al dan niet een planMER of ruimtelijk veiligheidsrapport moet opgemaakt worden.
- 4) het is de bedoeling dat de bevindingen van het planMER vlot doorwerken in de opmaak van een ruimtelijk uitvoeringsplan. Nu is de huidige gebrekkige doorwerking van de vragen van een milieueffectenrapport in het uiteindelijke ruimtelijk uitvoeringsplan één van de belangrijkste redenen waarom er procedures bij de Raad van State worden gevoerd. Gedurende het hele planproces kan zowel de scopingsnota als de procesnota wijzigen. De **plenaire vergadering** wordt facultatief. Voor ruimtelijke uitvoeringsplannen waar geen knelpunten zijn, biedt dit overleg geen meerwaarde. In geval er géén wordt georganiseerd wordt wel schriftelijk advies ingewonnen. Eventuele effect milderende maatregelen of andere noodzakelijke maatregelen om negatieve impact te vermijden maar die niet van stedenbouwkundige aard zijn kunnen worden opgenomen in een '**beheersverordening**'.
- 6) Het openbaar onderzoek duurt 60 dagen. Het planteam zal moeten nagaan of de resultaten van het openbaar onderzoek aanleiding geven tot een wijzigingen in het ruimtelijk uitvoeringsplan of de uitgevoerde effectenbeoordelingen. Indien de wijzigingen groot zijn, kan worden teruggekeerd in het proces. Vervolgens worden door het planteam het ontwerp-RUP en de effectenbeoordelingen definitief op inhoud en kwaliteit beoordeeld en afgewerkt.

4 standpunt

4.1 Over de opmaak van ruimtelijke uitvoeringsplannen

4.1.1 Blijf zoeken naar methoden om tot een snellere opmaak te komen.

De gemeenten stellen vast dat de opmaak van ruimtelijke uitvoeringsplannen verschillende jaren tijd kost. Dat geldt zelfs voor de meest eenvoudige ruimtelijke uitvoeringsplannen. De nieuwe werkwijze betekent opnieuw een verlenging van de procedures. We vragen dat de Vlaamse regering maximale inspanningen doet om de procedures daadwerkelijk zo kort mogelijk te houden.

4.1.2 Maak het afschaffen van verouderde plannen gemakkelijk mogelijk

In de discussies van het Decentralisatiedebat was er overeenstemming om te werken aan een mogelijkheid om vlot verouderde plannen af te schaffen (fiche 28). Nu moeten deze altijd worden vervangen, terwijl soms het afschaffen ervan volstaat. Het vervangen van verouderde plannen is echter kostbaar. De gemeenten vragen zo spoedig mogelijk het engagement om de mogelijkheden te onderzoeken om sneller verouderde plannen af te schaffen, waar te maken.

4.2 Over de integratie van procedures

4.2.1 Integratie van procedures is een goede zaak

De gemeenten staan achter het streven van de Vlaamse regering om via de integratie van de effectenbeoordeling in het planningsproces van het ruimtelijk uitvoeringsplan bij te dragen tot een betere onderbouwing van het plan, een betere afstemming van het onderzoek van deze effectenbeoordelingen te verkrijgen, een betere doorwerking van de maatregelen die in de effectenbeoordelingen worden voorgesteld te stimuleren, en een efficiënte en maatgerichte participatie in het planningsproces te creëren.

In het kader van het 'decentralisatiedebat' vroeg de VVSG om te komen tot zg; 'omgevingsplanning', een vorm van integrale plannen waarbij gebiedsgericht zowel ruimtelijke als niet ruimtelijke maatregelen kunnen worden genomen om een bepaalde kwaliteit in zo'n gebied te bereiken. We stellen vast dat de huidige ontwerp teksten de weg van de integrale planning opgaan. De overheid kan in een ruimtelijke uitvoeringsplan voorschriften van stedenbouwkundige aard vastleggen, terwijl in een gemeentelijke verordening niet ruimtelijke voorschriften kunnen worden bepaald. We pleiten ervoor dat die niet ruimtelijke voorschriften zowel betrekking kunnen hebben op het wegnemen van schadelijke effecten die noodzakelijk zijn vanuit de milieueffectenrapportage (bv uitbaten van een buslijn) als niet ruimtelijke voorschriften die niet voortvloeien uit het ruimtelijk uitvoeringsplan maar wel degelijk bijdragen

aan een goede kwaliteit van het gebied zelf. Pas dan is er daadwerkelijk sprake van een omgevingsplan.

4.2.2 Werk het instrument van de 'beheersverordening' beter uit.

We vinden dat het instrument 'beheersverordening' verder moet worden verduidelijkt. Het ontwerp decreet en de toelichting geven daar nu heel beperkt meer info over. Zo is niet duidelijk hoe de gewestelijke, provinciale of gemeentelijke overheid het niet naleven van de voorschriften in een beheersverordening kan handhaven. Is een sociale last mogelijk als beheersmaatregel in een ruimtelijk uitvoeringsplan. Waarom heeft een beheersverordening volgens de Memorie 'meestal' de vorm van een politieverordening? Een politieverordening heeft tot doel de openbare veiligheid en –gezondheid te waarborgen, maar de meeste niet ruimtelijke maatregelen hebben daar, volgens ons, niets mee van doen.

4.3 Over het planteam

Afhankelijk of aanzienlijke milieueffecten op mens en milieu kunnen worden verwacht door het RUP op mens en milieu zullen Vlaamse ambtenaren deel uitmaken van het lokaal planteam. Daarbij ontstaat de situatie dat ambtenaren van een andere overheid werken in opdracht van een andere overheid. Naar onze mening is dit te beschouwen als een verplichte tijdelijke detachering van de Vlaamse overheid naar de gemeenten.

De gemeenten staan achter deze werkwijze. Als daadwerkelijk een planMER moet worden opgemaakt, gaat het immers om behoorlijk ingewikkelde ruimtelijke uitvoeringsplannen en als gemeenten denken we er meer baat bij te hebben dat vooraf de mensen van de dienst MER (of ANB bij de passende beoordeling of dienst Veiligheidsrapportage als een veiligheidsrapport moet worden opgemaakt) daadwerkelijk en vroegtijdig bij de lokale planopmaak zijn betrokken, en niet pas aan het eind van de rit.

Het is daarnaast goed als gemeenten op de Vlaamse instanties op vraag formeel en informeel een beroep kunnen doen als de gemeente van mening is dat op lokaal niveau specifieke kennis ontbreekt die bij de opmaak van het RUP/MER belangrijk is. Zij geven dan telefonisch of schriftelijk advies of wonen de vergadering bij als externe deskundigen. Het kennisniveau in de diverse lokale planteamen zal immers heel verschillend zijn. Het is belangrijk dat de Vlaamse overheid maatwerk levert en op vraag van gemeenten ondersteuning kunnen bieden. De Memorie van Toelichting geeft aan dat 'er op deontologische wijze' voor wordt gezorgd dat de Vlaamse administraties niet "interfereren" in de beslissingen van lokale overheden zelf, maar er wél voor zorgen dat de beslissingen goed onderbouwd kunnen worden. De gemeenten vragen de deontologie van de Vlaamse ambtenaren én de concrete inzet van de Vlaamse ambtenaren vooraf verder te verduidelijken. Wat ons betreft moeten de gewestelijke ambtenaren een kwaliteitsvolle technische inbreng kunnen geven en een duidelijk standpunt innemen of een kwaliteitsvolle beoordeling van de effecten op mens en milieu is uitgevoerd. Zij

mogen een planningsproces echter niet kunnen stilleggen mocht de inhoud van hun plan naar hun mening de verkeerde kant opgaan.

4.4 Over de goedkeuring van nota's door Vlaamse overheid

De milieueffectenbeoordeling moet wetenschappelijk zijn. Er worden dus geen beleidskeuzes gemaakt. De dienst MER/ANB/Veiligheidsrapportage zal voortaan in een vroeg stadium ook betrokken zijn bij de opmaak van de scopingnota. De Mer-coördinator moet zorgen voor vertaling van MER in ruimtelijke elementen.

Het lokaal bestuur wordt als het goed is tijdens de opmaak van de scopingnota al gewezen op tekortkomingen. Als het bestuur dit in twijfel trekt en toch doorgaat, neemt de gemeente wel het risico dat het plan later op wordt aangevallen via de Raad van State. Het is echter niet wenselijk dat een overheid (de dienst MER, ANB) die géén planningsinitiatief nam, het initiatief kan stilleggen als er niet wordt gevalideerd. De keuze om te stoppen of door te gaan moet bij de overheid die het planningsinitiatief nam (de gemeente) zelf liggen

5 Geef intergemeentelijk samenwerken volop kans

Als er aanzienlijke milieueffecten te verwachten zijn wordt oa een MER-coördinator betrokken, bij het 'planteam'. Hij garandeert dat de verschillende disciplines voldoende worden geïntegreerd in het plan. Omwille van de (steeds toenemende) complexiteit van een ruimtelijk uitvoeringsplan, zeker als er aanzienlijke milieueffecten te verwachten zijn, zal een deel van de gemeenten via een intergemeentelijke samenwerking ruimtelijke uitvoeringsplannen willen opstellen. Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden kunnen echter geen mer-coördinator aanstellen. In de praktijk kunnen gemeenten dus niet ervoor kiezen om via een intergemeentelijk samenwerkingsverband een RUP op te stellen als er ook een planMER voor nodig is. De gemeenten vragen dat belemmeringen die beletten dat intergemeentelijk wordt samengewerkt bij de opmaak van ruimtelijke uitvoeringsplannen verdwijnen.

6 Overige bedenkingen

- De gemeenten vragen verduidelijking over de beroepscommissie. Wat is hun meerwaarde en wat is hun rol?
- De scopingnota: in de MvT wordt aangehaald dat deze openbaar is. We vinden dit echter niet terug in de artikels van het decreet. Dus: moet er openbaarheid zijn en hoe is die geregeld?
- Art. 36 geeft aan dat de leidend ambtenaar van de gemeentelijke administratie (overigens: waarom wordt hier niet gewoon: 'de secretaris' geschreven?) wijst drie of vijf leden aan die deel uitmaken van de 'adviescommissie'. Deze adviescommissies moet de knelpunten over methodologische aspecten oplossen en geeft hierover een bindend advies. Het is onduidelijk hoe deze adviescommissie in de praktijk zal werken

op gemeentelijk niveau. In de meeste gemeenten is het aantal deskundigen van de verschillende milieudisciplines beperkt. Het zullen dan ook dezelfde mensen zijn die deel uitmaken van het planteam als van de adviescommissie. Welke meerwaarde heeft deze adviescommissie dan?

- Titel bij afdeling 2 (boven art. 43) heeft het over de wijziging van de VCRO van 15 mei 2015: dit moet, lijkt ons 2009 zijn.

ADVIES VAN DE VERENIGING VAN DE VLAAMSE PROVINCIES

Datum: 15 juni 2015

VVP-ontwerp van advies decreet MER-RUP

1 Ter inleiding

De Vlaamse Regering heeft op 3 april 2015 beslist haar principiële goedkeuring te hechten aan het voorontwerp van decreet tot wijziging van de regelgeving voor ruimtelijke uitvoeringsplannen teneinde de planmilieueffectrapportage en andere effectbeoordelingen in de opmaakprocedure van ruimtelijke uitvoeringsplannen te integreren door wijziging van diverse decreten.

De Vlaamse minister, bevoegd voor ruimtelijke ordening, heeft onder meer aan de VVP verzocht advies uit te brengen over voornoemd voorontwerp van decreet.

De VVP juicht toe dat de Vlaamse Regering een initiatief neemt om de planmilieueffectrapportage en andere effectbeoordelingen te integreren in de opmaakprocedure van ruimtelijke uitvoeringsplannen. De VVP is voorstander van het opnemen van milieuoverwegingen in het gehele proces om een gelijktijdige en evenwaardige ruimtelijke afweging van alle betrokken belangen te kunnen waarborgen.

Op basis van deze grondhouding uit de VVP een aantal bezorgdheden en bedenkingen over het ontwerpdecreet. De VVP heeft zich niet toegelegd op eventuele noodzakelijke wijzigingen van het decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (opheffen generieke procedure?) en/of verschillen met de Europese richtlijnen. In enkele gevallen wordt nadrukkelijk gevraagd om een aanpassing van het ontwerpdecreet.

2 Schrappen formele goedkeuring plan-MER

Volgens de Memorie van Toelichting is minder formalisme één van de krachtlijnen van het ontwerpdecreet. Zo vervallen volgende formele stappen: het vaststellen van de plan-MER-plicht (screening), de formele volledigheidsverklaring van de kennisgevingsnota en de goedkeuringsbeslissingen door de diensten bevoegd voor milieueffectrapportage (dienst Mer) en veiligheidsrapportering. Volgens de krachtlijn worden de formele goedkeuringsbeslissingen gewijzigd naar een geïntegreerde kwaliteitsbeoordeling.

In tegenstelling tot de krachtlijn van 'minder formalisme' blijkt echter uit artikel 5 en 6 van het ontwerpdecreet dat een formele goed- of afkeuringsbeslissing van de administratie bevoegd voor

milieueffectrapportage blijft bestaan. Opvallend is dat de formele goed- of afkeuring van het ruimtelijk veiligheidsrapport wel komt te vervallen (artikel 7).

De VVP vraagt tevens om evenzeer de formele goed- of afkeuring van het milieueffectrapport van ruimtelijke uitvoeringsplannen te laten vervallen. Er kan worden volstaan met de doorlopende en finale kwaliteitsbeoordeling door de dienst Mer, zoals ook voor de veiligheidsrapportering wordt voorgesteld. Hiervoor draagt de VVP volgende argumenten aan:

- Het sluit beter aan de bij de doelstellingen en krachtlijnen van het ontwerpdecreet.
- De capaciteit van de dienst Mer kan op deze manier beter worden benut voor de inbreng van kennis en expertise tijdens de opmaak van het milieueffectrapport en het ruimtelijk uitvoeringsplan.
- Het zal de proceduretijd verkorten.
- Het zal ten goede komen aan de gelijktijdige en evenwaardige afweging van de betrokken belangen. Momenteel wordt de formele goed- of afkeuring als een knelpunt ervaren, omdat sectorale instanties door middel van opmerkingen op het milieueffectrapport van de initiatiefnemer trachten uitvoering te geven aan hun eigen beleid en daarmee een onevenredig groot belang krijgen in het afwegingsproces van het ruimtelijk uitvoeringsplan.

In elk geval moet de toekomstige rol van de dienst Mer duidelijk omschreven worden.

3 Verlengen termijn openbaar onderzoek

In de Memorie van Toelichting staat in paragraaf 4.3.7 dat het openbaar onderzoek over het ontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan en milieueffectrapport zestig dagen duurt. Artikel 24 van het ontwerpdecreet en de artikelsgewijze toelichting spreken over een termijn van dertig dagen. De VVP vraagt om deze termijn vast te leggen op zestig dagen, om onderstaande redenen:

- Binnen een termijn van dertig dagen is het praktisch onhaalbaar voor de gemeente- en provincieraden om hun advies uit te brengen. De gemeente- en provincieraden vergaderen doorgaans eenmaal per maand en in de maanden juli en augustus vergaderen de provincieraden niet. De combinatie van de frequentie en de organisatie van provincieraadsvergaderingen (agenderen voor deputatie, bespreking in commissie...) vraagt om een langere termijn.

- Als niet alleen het ruimtelijk uitvoeringsplan, maar ook de effectbeoordelingen als ontwerp ter inzage worden gelegd, is het niet logisch de termijn te verkorten van zestig naar dertig dagen.
- Artikel 4.2.11 §1 van het decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid bepaalt dat het openbaar onderzoek minstens zestig dagen duurt.
- Het openbaar onderzoek over de startnota duurt zestig dagen. Aangezien het ontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan concreter en gedetailleerder is dan de startnota, is het tweede openbaar onderzoek minstens van even groot belang voor het publiek. De termijn zou daarom minstens even lang moeten zijn als de termijn van het openbaar onderzoek over de startnota.
- Eventueel zou het logischer zijn om het openbaar onderzoek van de startnota in te korten naar dertig dagen.

4 Provinciale commissie voor ruimtelijke ordening

De provinciale commissie voor ruimtelijke ordening bundelt en coördineert alle adviezen, opmerkingen en bezwaren en brengt een gemotiveerd advies uit. Doordat het ontwerp van milieueffectrapport ter inzage wordt gelegd, zullen de opmerkingen en bezwaren ook betrekking hebben op de effectbeoordelingen. De VVP wijst erop dat de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening door middel van haar samenstelling over voldoende kennis van milieuaspecten moet beschikken om een gedegen beoordeling te kunnen maken en om een goed onderbouwd advies uit te kunnen brengen aan de provincieraad. Nu zijn er in de PROCORO enkel deskundigen inzake ruimtelijke ordening opgenomen en geen deskundigen inzake milieu. Voor het gewest wordt het planteam aangeduid voor de verwerking van de adviezen, de opmerkingen en de bezwaren. In dit planteam zijn wel milieudeskundigen opgenomen, maar daarom geen maatschappelijke actoren zoals bij GECORO en PROCORO.

5 Samenstelling en werking planteam

Artikel 14 introduceert het planteam in de procedure van een ruimtelijk uitvoeringsplan. Volgens het voorgestelde artikel bestaat het planteam uit verschillende personen, waaronder minstens een ruimtelijke planner. Volgens de Memorie van Toelichting bestaat het planteam – indien relevant – tevens uit een vertegenwoordiger van de dienst Mer en een MER-coördinator. Tevens bestaat de

mogelijkheid om het planteam aan te vullen met vertegenwoordigers van relevante overheidsdiensten (bijvoorbeeld VMM, ANB).

De VVP uit zijn bezorgdheid over de onduidelijkheid van het al dan niet verplichtende of afdwingbare karakter van de aanwezigheid van voornoemde diensten en instanties in het planteam. Uit de juridische teksten van het ontwerpdecreet blijkt niet in hoeverre de initiatiefnemer vrijwillig kan bepalen om vertegenwoordigers van de dienst Mer en de dienst Veiligheidsrapportering in het planteam op te nemen. Dit geldt evenmin voor de vertegenwoordigers van andere overheidsdiensten. Het kan niet de bedoeling zijn dat andere instanties een plek in het planteam kunnen opeisen. Daarnaast is het onduidelijk in hoeverre vertegenwoordigers van andere instanties verplicht zijn om gehoor te geven aan een verzoek om deel te nemen aan een planteam.

Naast onduidelijkheid over de samenstelling van het planteam plaatst de VVP ook vraagtekens bij de werking van het planteam. Het ontwerp van decreet lijkt ervan uit te gaan dat altijd in overleg tot een breed gedragen oplossing gekomen kan worden. De VVP voorziet echter gevallen waarin inhoudelijke geschilpunten blijven bestaan en er een beslissing genomen moet worden. Het zou duidelijk moeten zijn dat die beslissing over inhoudelijke beleidskeuzes toekomt aan de initiatiefnemer.

De VVP vraagt om de samenstelling van het planteam aan de initiatiefnemer zelf over te laten. Vanuit de huidige provinciale praktijk wordt het planteam voor het opmaken van een ruimtelijk uitvoeringsplan het best samengesteld uit provinciale ambtenaren, al dan niet bijgestaan door een extern studiebureau. Dit wil niet zeggen dat er niet met de Vlaamse administraties kan en zal overlegd worden, maar dit gebeurt in een parallel spoor of bilateraal. De Vlaamse administraties en de dienst Mer hebben namelijk heel wat informatie en expertise die ter beschikking kan gesteld worden van het planteam. Ook andere maatschappelijke actoren kunnen op deze manier betrokken worden. Het decreet kan wel verplichten om adviezen te vragen aan bepaalde administraties.

6 Adviescommissie

Artikel 21 van het ontwerpdecreet bepaalt dat de voorgestelde adviescommissie enkel een uitspraak mag doen over methodologische aspecten van de scopingnota. In paragraaf 4.4.6 van de Memorie van Toelichting staat in dezelfde alinea zowel dat “de adviescommissie enkel methodologische aspecten behandelt” als dat “een onafhankelijke adviescommissie wordt betrokken [...] indien er blijvende, inhoudelijke (methodologische) geschillen zijn over de scopingnota.” Deze tekst roept vragen op over de bevoegdheid van de adviescommissie.

De VVP vraagt om te verduidelijken dat deze adviescommissie niet bevoegd kan zijn voor het maken van beleidskeuzes. Het moet ook duidelijk zijn wat er moet gebeuren als deze commissie niet unaniem kan beslissen.

De VVP vraagt om te verduidelijken of er ook in een latere fase beroep gedaan kan worden op deze adviescommissie. Het kan nuttig zijn dat de adviescommissie een advies kan geven over methodologische aspecten gedurende het ganse planproces en niet enkel tijdens de opmaak van de scopingnota. De strikte termijn van advies van de PROCORO en definitieve vaststelling laat hier echter weinig ruimte voor.

7 Onduidelijkheid over beheersverordening

De VVP uit zijn bezorgdheid over de onduidelijkheid van de voorgestelde regels rond de beheersverordening.

Artikel 11 van het ontwerpdecreet voegt een begripsbepaling van beheersverordening toe. De tekst laat veel onduidelijkheid bestaan over wat als “niet ruimtelijk vertaalbaar” moet worden beschouwd. Ook zal de genoemde “noodzakelijkheid” verschillend worden geïnterpreteerd. Artikel 18 geeft een andere omschrijving, die minder ruim te interpreteren is. De VVP vraagt deze omschrijvingen op elkaar af te stemmen en de bewoording van artikel 18 te hanteren.

Artikel 14 en 18 stellen dat een beheersverordening kan worden vastgesteld voor het gebied waarvoor het ruimtelijk uitvoeringsplan van toepassing is. De Memorie van Toelichting stelt echter dat de voorschriften niet beperkt hoeven te worden tot het plangebied van het ruimtelijk uitvoeringsplan en dat op deze manier voorschriften geformuleerd kunnen worden buiten het plangebied om negatieve milieueffecten te milderen of te voorkomen. Dit is met elkaar in tegenspraak.

Artikel 18 stelt dat de beheersverordening dezelfde waarde heeft als een stedenbouwkundige verordening. Artikel 11 bepaalt dat een beheersverordening een politieverordening kan zijn. Het is hierdoor onduidelijk welke procedureregels van toepassing zijn op de beheersverordening. De VVP vraagt om te verduidelijken of vergunningen ook aan de beheersverordening getoetst moeten worden. Er zijn ook vragen over de verhouding met de algemene milieuvoorschriften en met de milieuvergunning. Het is niet duidelijk wat de reikwijdte is van de voorschriften van een beheersverordening.

Ten slotte plaatst de VVP vraagtekens bij de effectiviteit van het instrument beheersverordening. Het is onduidelijk in hoeverre een beheersverordening de uitvoering of de handhaving van niet-stedenbouwkundige maatregelen kan waarborgen.

De VVP wijst erop dat de beheersverordening niet als bedoeling mag hebben om sectorale gedetailleerde eisen in de planfase te gaan onderzoeken en vastleggen. De beheersverordening zou in een later stadium verfijnd en aangepast moeten kunnen worden, zonder aanpassing van het ruimtelijk uitvoeringsplan. Gedetailleerde eisen die van belang zijn op projectniveau, maar niet op planniveau en niet in een ruimtelijk uitvoeringsplan kunnen worden vastgelegd, kunnen op deze manier toch verordenend worden vastgelegd.

8 Statuut van de handleiding

Artikel 12 §2 bepaalt dat de Vlaamse Regering een handleiding ter beschikking stelt die de procesaanpak van het geïntegreerde planningsproces verduidelijkt. De VVP stelt vraagtekens bij het statuut en de juridische waarde van de handleiding.

ADVIES
VAN DE STRATEGISCHE ADVIESRAAD
RUIMTELIJKE ORDENING – ONROEREND ERFGOED,
DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN,
DE MOBILITEITSRAAD VAN VLAANDEREN
EN DE MILIEU- EN NATUURRAAD VAN VLAANDEREN

ADVIES
OVER HET ONTWERP VAN DECREET
TOT WIJZIGING VAN DE REGELGEVING INZAKE DE INTEGRATIE VAN
DE PLAN-M.E.R. EN ANDERE EFFECTBEOORDELINGEN
IN HET PLANPROCES VOOR RUIMTELIJKE UITVOERINGSPLANNEN

SARO ADVIES 2015/012 - GOEDGEKEURD OP RAAD VAN 24 JUNI 2015
MINARAAD ADVIES 2015/014 - GOEDGEKEURD OP DE RAAD VAN 25 JUNI 2015
MORA ADVIES GOEDGEKEURD OP DE RAAD VAN 26 JUNI 2015
SERV ADVIES VAN 29 JUNI 2015

INHOUD

I.	SITUERING	132
II.	ALGEMENE BEOORDELING	133
III.	EÉN GEÏNTEGREERD PROCES	133
IV.	RUIJME PARTICIPATIE	135
V.	EEN GEÏNTEGREERDE EFFECTBEOORDELING	137
VI.	VERBREDING VAN HET INSTRUMENT RUP	139
VII.	AFSTEMMING COMPLEXE PROJECTEN	141

I. SITUERING

1. De Vlaamse Regering gaf op 3 april 2015 haar principiële goedkeuring aan het ontwerp van decreet tot wijziging van de regelgeving voor ruimtelijke uitvoeringsplannen ten einde de planmilieueffectrapportering (verder plan-m.e.r.) en andere effectbeoordelingen in het planproces voor ruimtelijke uitvoeringsplannen te integreren.¹ De Vlaamse Regering verzocht Vlaams minister Joke Schauvliege om het ontwerp van decreet voor advies voor te leggen aan SARO, Minaraad, SERV en MORA.

De raden ontvingen de adviesvraag op 21 april 2015. De adviesvraag gaat uit van een adviestermijn van zestig dagen. Voorliggend advies betreft een gezamenlijk advies van SARO, Minaraad, MORA en SERV respectievelijk goedgekeurd op de raadszittingen van 24 juni, 25 juni, 26 juni en 29 juni 2015.

2. De regelgeving inzake het geïntegreerd proces tot opmaak van een ruimtelijk uitvoeringsplan (verder RUP) wordt ingevoerd in de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO). Het ontwerp van decreet voert grondige wijzigingen door aan 'Titel 2. Planning. Hoofdstuk 2. Ruimtelijke uitvoeringsplannen' van de VCRO. Tevens worden enkele artikels in het decreet algemene bepalingen van het milieubeleid (namelijk artikel 4.2.4, 4.2.8, 4.2.10 en 4.2.11) en het decreet natuurbehoud gewijzigd.
3. Het ontwerp van decreet bouwt verder op volgende zeven uitgangspunten zoals vastgelegd in de conceptnota 'integratie plan-m.e.r.' van 29 november 2013:²
 - 1° Eén proces voor het tot stand komen van het RUP en alle effectbeoordelingen.
 - 2° Een continue kwaliteitsbeoordeling op verschillende fasen van het proces.
 - 3° De afstemming van de noodzakelijke effectbeoordelingen.
 - 4° De integratie van de screening in de scoping.
 - 5° De nadruk op een participatief proces.
 - 6° Een iteratief proces waarbij participatie, ontwerp en beoordeling elkaar beïnvloeden.
 - 7° De mogelijkheid van een bestuurlijke lus.

SARO formuleerde op 29 januari 2014 zijn advies over deze conceptnota.³ Minaraad en SERV brachten op 27 januari 2014 een gezamenlijk briefadvies uit.⁴ De raden ondersteunden de noodzaak van een duurzame oplossing voor de huidige knelpunten in het RUP-proces. De raden stonden positief ten aanzien van het geïntegreerd en iteratief planningsproces, met nadruk op participatie en doorwerking van de resultaten van de noodzakelijke effectbeoordelingen.⁵ De

¹ VR 2015 0304 DOC.0353/1

² VR 2013 2911 DOC.1338/1

³ SARO 2014|01. Advies van 29 januari 2014 over de conceptnota inzake de integratie van de plan-m.e.r. en andere effectbeoordelingen in planprocessen van ruimtelijke ordening. www.sarovlaanderen.be

⁴ Gezamenlijk briefadvies van Minaraad en SERV van 27 januari 2014 over de conceptnota. www.minaraad.be

⁵ Zie ook advies MORA inzake het verbeteren en versnellen van het beleidsproces voor infrastructuurwerken.

raden formuleerden in hun advies evenwel ook tal van randvoorwaarden bij de verdere uitwerking van de regelgeving.

II. ALGEMENE BEOORDELING

4. Globale beoordeling. De raden staan positief ten aanzien van voorliggend ontwerp van decreet gericht op de uitwerking van een geïntegreerd planningsproces voor RUP's. Betere communicatie, interactie en participatie bij de aanvang van het proces creëert meer kansen voor het maatschappelijk draagvlak en voor een efficiënter en meer gedragen beleidsproces. De essentie is het streven naar meer kwalitatieve planningsprocessen en meer kwalitatieve RUP's.

Er is een grote verscheidenheid aan RUP's op Vlaams, provinciaal en gemeentelijk niveau.⁶ Bij het uitwerken van één geïntegreerd planningsproces voor alle RUP's op de drie niveaus vragen de raden aldus aandacht voor vereenvoudiging, maatwerk en rechtszekerheid. De raden vragen dat voor een aantal aspecten het ontwerp van decreet wordt aangepast. In voorliggend advies dringen de raden aan op:

- Een verdere concretisering van het principe inzake trechtering van het proces (zie par. 5).
- Het inbouwen van meer garanties voor een 'afgeslankt' planteam (par.6).
- Een effectieve vermelding van enkele principes inzake participatie en aandacht voor volwaardige participatie in de praktijk (par. 7).
- Het bewaken van de specifieke rol van de plenaire vergadering (par. 8).
- Een volwaardige invulling van de rol van de strategische adviesraden (par. 9) en een heroverweging van de voorziene adviescommissie (par. 10).
- Een specifieke duiding van (en kader voor) de vereiste effectbeoordelingen (par. 11).
- Een verdere verduidelijking van de gewijzigde rol van de dienst m.e.r. (par. 12).
- Het voorzien van een duidelijke beslissing op het niveau van de scopingnota inzake het afsluiten van de effectbeoordeling indien er geen aanzienlijke milieueffecten worden verwacht (par. 13).
- Het inbouwen van meer garanties voor leesbare en beknopte effectrapporten (par. 14).
- Een duidelijker afbakening van de vereiste inhoud van een RUP (par.15).
- Een grondige herziening van het instrument van beheersverordening in het kader van de implementatie van niet ruimtelijk vertaalbare milderende maatregelen (par. 16).
- Het onderbouwen van een gewenste herziening van de stedenbouwkundige voorschriften op lange termijn (par. 17).
- Een grondig onderzoek naar de afstemming van het ontwerp van decreet met het decreet complexe projecten (par. 18).

III. EÉN GEÏNTEGREERD PROCES

5. Concretisering principe inzake trechtering. Het ontwerp van decreet (artikel 15) voorziet dat het geïntegreerde planningsproces zal bestaan uit verschillende fasen, waarbij het resultaat telkens geconsolideerd wordt in een document: 1° de startnota, 2° de scopingnota, 3° het voorontwerp RUP, 4° het ontwerp RUP en 5° het definitieve RUP. De verschillende fasen vormen een bestuurlijke keten waarbij binnen elke fase een vorm van inspraak of advisering georganiseerd wordt (zie schema bijlage 1).

⁶ In Vlaanderen worden zowel RUP's uitgewerkt die de realisatie van een specifiek (reeds goed onderzocht) project vergunningstechnisch mogelijk maken, als RUP's die voortvloeien uit een planologisch attest of die een kader creëren voor diverse projecten waarbij deze projecten nog niet op detailniveau zijn uitgewerkt (vb. afbakening stedelijke gebieden).

De raden ondersteunen de voorgestelde fasering van het geïntegreerde proces en vinden het positief dat aan elke fase een vorm van inspraak en rapportering gekoppeld wordt.⁷ Volgens de raden zal het ontwerp van decreet niet leiden tot een verkorting van het feitelijke planningsproces. Een kwalitatief proces maakt evenwel definitief goedgekeurde RUP's minder kwetsbaar voor juridische procedures. Hierin schuilt de opportuniteit tot 'versnelling'.

De raden ondersteunen het principe van 'trechtering'. Zoals terecht wordt aangehaald in de memorie van toelichting (pag. 39) is het - in het kader van een doelmatige besluitvorming - van groot belang dat de belanghebbenden gegevens en argumenten in een zo vroeg mogelijk stadium van het proces naar voren brengen.

De raden hebben echter wel bemerkingen bij de concrete invulling van dit principe in het ontwerp decreet. Artikel 15 stelt: *'Niemand kan in een bepaalde fase gegevens of bezwaren aanvoeren die op verwijtbare wijze niet in een inspraak- of adviesmoment in een vorige fase werden betrokken.'* De term 'op verwijtbare wijze' is een onduidelijk begrip dat in de praktijk aanleiding kan geven tot juridische discussies. Bovendien moet een evenwicht bewaakt worden tussen enerzijds goed burgerschap en het tijdig inbrengen van gegevens en argumenten en anderzijds voortschrijdend inzicht waarbij in functie van nieuwe inzichten nieuwe of gewijzigde argumenten kunnen worden ingebracht.

Er kan tevens een onderscheid worden gemaakt in het toepassen van dit principe door de 'burger' of 'de adviesinstantie'. Voor deze laatste zou het principe meer specifiek kunnen worden gesteld. De diverse adviesinstanties worden verwacht hun verantwoordelijkheid op te nemen en in een zo vroeg mogelijk stadium hun standpunt te formuleren.

De raden vragen om in het ontwerp van decreet een bepaling op te nemen inzake het principe van trechtering van het proces. De raden merken bovendien op dat het welslagen van 'trechtering' inherent verbonden is met de kwaliteit van het planningsproces. Indien onvoldoende aandacht gaat naar de kwaliteit van het proces, dan zal trechtering van het proces ook niet slagen.

6. Garanties inzake een afgeslankt planteam. Het ontwerp van decreet (artikel 14) voorziet dat het RUP zal worden opgemaakt door een planteam dat bestaat uit verschillende personen die werken in een samenwerkingsverband, waaronder minstens een ruimtelijke planner. Het planteam heeft een cruciale rol: het voert het geïntegreerde planningsproces, begeleidt de verschillende onderzoeken, integreert de tussentijdse resultaten in het planningsproces en zorgt voor een continue kwaliteitsbewaking.

De raden vragen allereerst verdere verduidelijking over wie het planteam zal aansturen. In het ontwerp van decreet is hieromtrent niets opgenomen. De raden verwijzen naar het decreet complexe projecten dat uitgaat van een procesverantwoordelijke.

Verder moet de mogelijkheid blijven bestaan dat RUP's worden opgemaakt door een ruimtelijke planner. De verplichting dat voor elk RUP het planteam moet bestaan uit meerdere personen betekent immers een verzwaring van de planlast ten aanzien van de huidige praktijk. De raden merken op dat de memorie van toelichting verduidelijkt dat het planteam kan bestaan uit 1 persoon. Dit wordt echter tegengesproken door de bepaling in artikel 14 dat het planteam *'bestaat uit verschillende personen die werken in een samenwerkingsverband'*. De raden vragen aldus om deze bepaling als volgt aan te passen in het ontwerp van decreet: *'het planteam kan bestaan uit verschillende personen ...'*.

Een bijkomend aandachtspunt betreft de verplichting die in het ontwerp van decreet (artikel 15) is opgenomen dat de dienst m.e.r. deel moet uitmaken van het planteam (wanneer uit de

⁷ In het schema (pag. 25 memorie van toelichting) is sprake van 7 fasen en wordt melding gemaakt van een voorbereidende fase. Ook het openbaar onderzoek wordt als een aparte fase beschouwd. De raden vragen om dit verder te verduidelijken en stellen voor om in het decreet (artikel 15) duidelijk te stellen: *'Het geïntegreerd planningsproces bestaat uit vijf fasen, waarbij het resultaat geconsolideerd wordt in een van de volgende documenten'* Het is tevens wenselijk om het schematisch overzicht in die zin aan te passen.

scopingnota blijkt dat een milieueffectrapport moet opgemaakt worden).⁸ De raden vragen te verduidelijken dat 'deel uitmaken van het planteam' niet betekent dat de dienst m.e.r. verplicht aanwezig moet zijn op elke vergadering. Het is wel de bedoeling dat de dienst m.e.r. steeds uitgenodigd wordt en op de hoogte wordt gehouden van de evoluties in het planproces zodanig dat de kwaliteitsbeoordeling niet enkel nog op einde van rit maar gedurende het gehele planproces wordt meegenomen. Daarnaast moet het ook mogelijk zijn dat een erkend milieudeskundige deel uitmaakt van het planteam. Ook zij kunnen immers mee de kwaliteit van het iteratief planproces - waarbij de milieueffecten tijdig worden beoordeeld en geïntegreerd in het ruimtelijk planproces - bewaken. Verderop in dit advies formuleren de raden hun bemerkingen bij de gewijzigde rol van de dienst m.e.r (zie par. 11).

Tot slot moet de afstemming worden bewaakt tussen de rol van het planteam en alle andere actoren die betrokken worden in het proces. In de memorie van toelichting (pag. 30) worden volgende actoren benoemd: het politieke niveau, de adviesinstanties, de strategische adviesraden, de adviescommissie, het publiek en de stakeholders en andere partners. Wat deze laatste groep betreft stelt de memorie van toelichting dat *'ze betrokken kunnen worden om de krijtlijnen van het voorgenomen plan uit te tekenen.'*

IV. RUIME PARTICIPATIE

7. Concretisering principes inzake participatie. De raden vinden het positief dat het ontwerp van decreet veel aandacht heeft voor participatie en inspraak in elke fase van het proces. Het ontwerp van decreet voert een aantal nieuwe participatiemomenten in. Nieuw is bijvoorbeeld de opmaak van de startnota waar informatie en raadpleging van de bevolking is voorzien en waarbij minstens één participatie-moment moet worden georganiseerd (inclusief verslag). Ten aanzien van de voorziene integratie van de screening in de scoping formuleren de raden onder paragraaf 13 van dit advies hun bemerkingen.

De raden vragen om - naar analogie met het decreet complexe projecten - in het ontwerp van decreet enkele principes op te nemen inzake participatie (o.a. open communicatie, transparantie).⁹

Naast deze decretale verankering is het tevens van belang dat ook op het terrein kwalitatieve participatieprocessen worden nagestreefd. De raden hebben deze bezorgdheid reeds geuit voor het decreet complexe projecten. De manier waarop het participatietraject zal worden vorm gegeven – het ontwerp van decreet laat hier een grote vrijheid – is een bepalende factor. De raden benadrukken de waarde van codes goede praktijk en verwijzen onder meer naar de code goede praktijk participatie die in het kader van het decreet complexe projecten werd uitgewerkt.¹⁰ Het is tevens belangrijk dat het participatieproces open en transparant wordt gehouden en geen apart afspraken worden gemaakt die het proces kunnen beïnvloeden.

Ook de procesnota (waarin zal vastgelegd worden wie wanneer betrokken wordt in het planningsproces) en de handleiding zijn cruciaal in het uittekenen van een volwaardig participatie-traject. Het ontwerp van decreet (artikel 12) bepaalt dat de Vlaamse Regering een handleiding ter beschikking stelt die de procesaanpak van het geïntegreerde planningsproces verduidelijkt. De memorie van toelichting verwijst naar de routeplanner die is opgemaakt in het kader van het decreet complexe projecten.

⁸ Het ontwerp van decreet verplicht tevens dat de dienst veiligheidsrapportering deel uitmaakt van het planteam (in het geval uit de scopingnota blijkt dat een veiligheidsrapport moet opgemaakt worden).

⁹ Decreet van 25 april 2014 inzake de complexe projecten, artikel 5: '§ 1. De volgende principes staan centraal in de procesaanpak van de besluitvormingsprocedure : 1° het participatiebeginsel; 2° open communicatie en transparantie; 3° maatwerk inzake de concrete invulling van het proces; 4° geïntegreerde en oplossingsgerichte samenwerking; 5° gelijktijdige en geïntegreerde aanpak van de onderzoeken en de inspraak; 6° procesregie die door de actoren wordt gedragen.'

¹⁰ http://www.complexeprojecten.be/procesaanpak/documentatie/codes_goede_praktijk

8. Bewaak specifieke rol plenaire vergadering. Het ontwerp van decreet (artikel 23) gaat er van uit dat de Vlaamse Regering, het college of de deputatie kan beslissen om één of meerdere plenaire vergaderingen te organiseren. De memorie van toelichting verduidelijkt dat wordt afgestapt van een verplichte plenaire vergadering omdat een dergelijke vergadering niet altijd nuttig wordt geacht en omdat een verhoogde betrokkenheid van de adviesinstanties in een vroege fase wordt voorzien.¹¹ Hiermee wordt - volgens de memorie van toelichting - tegemoet gekomen aan de vraag naar flexibiliteit en aan de uitwerking van een efficiënt planningsproces voor elk soort van RUP.

De raden benadrukken de belangrijke rol van de plenaire vergadering in het trechteren van het proces. De diverse adviesinstanties worden op dit moment immers verplicht om hun rol te spelen en hun advies te formuleren en in onderling overleg te gaan over de diverse uitgebrachte adviezen. Dit is een belangrijke meerwaarde van de plenaire vergadering. Er wordt tevens een schriftelijk verslag gemaakt. De raden wijzen aldus op het belang om - indien er toch voor geopteerd wordt om geen plenaire vergadering te organiseren - een schriftelijk advies uit te brengen (cf. artikel 23 ontwerp van decreet). Deze adviezen zullen beschikbaar worden gesteld (ook tijdens het openbaar onderzoek).

9. Volwaardige strategische advisering. Het ontwerp van decreet (artikel 20) somt een aantal instanties op waaraan de Vlaamse Regering advies moet vragen over de startnota bij RUP's op Vlaams niveau. Het betreft onder meer SARO en Minaraad, de deputatie, de colleges van burgemeester en schepenen en de door de Vlaamse Regering aangewezen diensten. Vermits de startnota invulling geeft aan de bepaling van artikel 5.4 van de MER-richtlijn zouden deze instanties kunnen worden beschouwd als de instanties zoals bepaald in artikel 6.3 van de MER-richtlijn.¹² Dit zou dan impliceren dat al deze instanties betrokken moeten worden in alle fasen van het proces. De raden vragen hieromtrent verdere verduidelijking.

Het ontwerp van decreet (artikel 20) voorziet een advies van de SARO veel vroeger in het proces dan nu het geval is. De Vlaamse Regering zal advies vragen aan de SARO over de startnota. Momenteel formuleert de SARO zijn advies over het ontwerp van RUP.

De raden formuleren hierbij volgende bemerkingen:

- Ten eerste merken de raden op dat de adviestaak voldoende vroeg in het proces moet worden gesitueerd met name bij het uittekenen van de grote lijnen van het proces. Vanuit het belang van een strategisch advies is het evenwel noodzakelijk dat op dat moment voldoende informatie over het plan beschikbaar is. Dit is nog niet het geval voor de startnota. De raden vragen aldus om het advies van de strategische adviesraad te verschuiven naar later in het proces met name op het niveau van de scopingnota of op het niveau van het voorontwerp RUP en de ontwerp effectrapporten.
- De raden wijzen op een inconsequentie in het procesverloop tussen de drie niveaus (gewestelijk, provinciaal en gemeentelijk). Het ontwerp van decreet voorziet nu dat de Vlaamse Regering naast de SARO ook advies zal vragen aan de Minaraad. Deze keuze om op gewestelijk niveau de advisering van het ruimtelijk beleid (SARO) te verruimen met het milieubeleid (Minaraad) wordt niet doorgetrokken op provinciaal of gemeentelijk niveau. Bovendien is voor de provinciale en gemeentelijke RUP's de adviesrol van Procoro en Gecoro behouden op het niveau van het openbaar onderzoek.

10. Heroverweging rol adviescommissie. Het ontwerp van decreet voert een nieuwe adviescommissie in. Artikel 21 bepaalt dat het planteam beroep kan doen op een adviescommissie om knelpunten over methodologische aspecten van de scopingnota op te lossen. Dit wordt voorzien

¹¹ Memorie van toelichting: pag. 29 en pag. 44

¹² MER-richtlijn: artikel 6.3: *'De lidstaten wijzen de te raadplegen instanties aan, die wegens hun specifieke verantwoordelijkheden op milieugebied met de milieueffecten van de uitvoering van plannen en programma's te maken zullen krijgen.'*

zowel voor gewestelijke, provinciale als gemeentelijke RUP's.

De raden vragen om deze bepaling te verduidelijken en onder meer de meerwaarde van de invoering van een nieuwe adviescommissie te duiden. Uitgaande van het belang van kwalitatieve processen is niet duidelijk waarom hier geopteerd wordt voor een externe instantie om een stap vooruit te kunnen zetten (cf. bindend advies). Bovendien moet deze commissie uitsluitend knelpunten over methodologische aspecten van de scopingnota oplossen; terwijl voor alle andere mogelijke knelpunten geen hulplijn wordt ingevoerd. De rol van deze nieuwe adviescommissie moet verder gekaderd worden binnen de algemene filosofie van het geïntegreerd planningsproces gericht op inspraak, draagvlak en participatie. Indien met deze 'adviescommissies' verder gebouwd wordt op de adviescommissie zoals voorzien in het kader van het DABM dringen de raden aan op een voorafgaandelijke grondige evaluatie van dit instrument.

V. EEN GEÏNTEGREERDE EFFECTBEOORDELING

11. Duiding en kader gewenste effectbeoordelingen. In het ontwerp van decreet (artikel 11) wordt de effectbeoordeling gedefinieerd als *'de effectonderzoeken en effectrapportages die noodzakelijk zijn om het RUP te onderbouwen of ter ondersteuning voor de te nemen beslissingen'*. De memorie van toelichting verwijst zowel naar de decretaal verplichte effectbeoordelingen (o.a. plan-m.e.r, ruimtelijke veiligheidsrapportage, passende beoordeling, watertoets) als de niet verplichte maar voor de onderbouwing van het RUP noodzakelijk geachte effectbeoordelingen (o.a. maatschappelijke kostenbatenanalyse).

De raden vragen om expliciet in het ontwerp van decreet (en dus niet enkel in de memorie van toelichting) op te nemen dat het geïntegreerde planningsproces een methodiek is om artikel 1.1.4 van de VCRO te realiseren (zoals ook terecht werd benadrukt in de conceptnota).¹³

Omdat het ontwerp van decreet opteert voor een ruime omschrijving van effectbeoordeling is een duidelijker kader nodig waarbij volgende elementen van belang zijn:

- Analooq aan het decreet complexe projecten (artikel 9) moet aangegeven worden dat het geïntegreerde effectenonderzoek in eerste instantie het ruimtelijk en het milieu gerelateerde effectenonderzoek op strategisch niveau omvat. Andere onderzoeken op strategisch niveau kunnen betrokken worden indien ze relevant zijn voor de beoordeling van het project. De startnota heeft een belangrijke rol te spelen in deze afbakening.
- Er is een onderscheid tussen algemene effecten (algemeen belang) en effecten op het individu (particulier belang) en de wijze waarop hier verder in het proces mee wordt omgegaan. Zo kunnen effecten op een individu minder sterk doorwerken in het planproces maar belangrijk zijn in het kader van de uitwerking van een flankerend beleid.
- Er is tevens een verschil in juridisch statuut tussen de verschillende effectbeoordelingen (o.a. belang van de passende beoordeling). In het decreet complexe projecten is geoordeeld om een specifieke passage inzake de passende beoordeling op te nemen.¹⁴ De raden stellen voor om deze bepaling ook op te nemen in het ontwerp van decreet.

¹³ Artikel 1.1.4: *'De ruimtelijke ordening is gericht op een duurzame ruimtelijke ontwikkeling waarbij de ruimte beheerd wordt ten behoeve van de huidige generatie, zonder dat de behoeften van de toekomstige generaties in het gedrang gebracht worden. Daarbij worden de ruimtelijke behoeften van de verschillende maatschappelijke activiteiten gelijktijdig tegen elkaar afgewogen. Er wordt rekening gehouden met de ruimtelijke draagkracht, de gevolgen voor het leefmilieu en de culturele, economische, esthetische en sociale gevolgen. Op deze manier wordt gestreefd naar ruimtelijke kwaliteit.'*

¹⁴ Decreet van 25 april 2014 betreffende de complexe projecten, artikel 9 3° alinea: *'Als het complexe project, afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten, betekenisvolle effecten kan hebben op een speciale beschermingszone, wordt een passende beoordeling gemaakt van de gevolgen voor dat gebied, waarbij rekening wordt gehouden met de instandhoudingsdoelstellingen ervan. Die passende beoordeling maakt een als dusdanig herkenbaar onderdeel uit van het milieugerelateerde effectenonderzoek.'*

De raden vragen specifiek aandacht voor het geval er een passende beoordeling moet worden opgemaakt maar geen plan-MER. Dit betekent bijvoorbeeld dat - in functie van trechtering (zie par. 5) - ook moet ingeschreven worden dat in een zo vroeg mogelijk stadium van het planningsproces inzicht moet ontstaan in de resultaten van de passende beoordeling (en niet alleen van de plan-m.e.r.). Ook inzake de beslissing inzake het afsluiten van de effectbeoordeling op het niveau van de scopingnota (zie par. 13) is een dergelijke uitspraak omtrent de passende beoordeling noodzakelijk.

12. Verduidelijking gewijzigde rol dienst m.e.r. Het ontwerp van decreet ambieert inzake RUP's een grondige wijziging van de rol van de dienst m.e.r. De beoogde rol van de dienst m.e.r is voor de raden evenwel niet volledig duidelijk. De raden wijzen op volgende onduidelijkheden:
 - De raden vragen allereerst om in het ontwerp van decreet duidelijker te vermelden dat er geen formele goedkeuring van het plan-MER meer is voorzien en dit ook niet langer de rol is van de dienst m.e.r.¹⁵ De dienst m.e.r. krijgt een meer faciliterende rol namelijk wat betreft de kwaliteitsbeoordeling van het plan-MER.¹⁶ Het feit dat de dienst m.e.r. deel uitmaakt van het planteam en aldus betrokken wordt in het gehele planningsproces biedt heel wat opportuniteiten.
 - De raden stellen tevens vast dat artikel 15 bepaalt dat (op het niveau van de scopingnota) de dienst m.e.r. zal '*bepalen*' in hoeverre een plan-MER zal moeten worden opgemaakt. In artikel 24 wordt verder gesteld dat op het niveau van het ontwerp RUP de dienst m.e.r. zal '*bevestigen*' dat er geen plan-MER moet worden opgemaakt. Het is zeer onduidelijk wat de beoogde juridische reikwijdte is van de termen '*bepalen*' en '*bevestigen*'.
 - Bovendien merken de raden op dat op het einde van het proces (nl. op het niveau van het ontwerp plan) de dienst m.e.r. het plan-MER zal toetsen aan de inhoudsafbakening van het MER en de kwaliteit van het plan-MER zal beoordelen. De raden benadrukken dat in het ontwerp van decreet duidelijk moet worden vermeld dat *in alle fasen* van het proces zicht moet zijn op de beoordeling van de kwaliteit van het plan-MER. Er moet met andere woorden vermeden worden dat pas op het einde van het proces enige evaluatie en duiding zou gebeuren van de kwaliteit van het plan-MER. Deze beoordeling moet bovendien gebeuren door (in overleg met) het volledige planteam. In dit verband wensen de raden ook te benadrukken dat de m.e.r.-richtlijn bepaalt dat aan het einde van de rit een verklaring moet worden opgemaakt. De m.e.r.-richtlijn legt evenwel niet op dat dit door de dienst MER moet gebeuren.¹⁷
 - De raden vragen tevens om voor wat betreft de bepaling '*ze toetsen aan de scopingnota, de vereiste gegevens en ze houden rekening met de adviezen, opmerkingen en bezwaren die tijdens het openbaar onderzoek werden geformuleerd*' in het ontwerp van decreet (artikel 24) duidelijker te vermelden dat dit de rol is van het volledige planteam en niet enkel van de afgevaardigde van de dienst m.e.r.
13. Formele beslissing effectbeoordeling. Een specifiek aandachtspunt betreft de voorziene integratie van de screening in de scoping. Het ontwerp van decreet voorziet niet langer meer in een aparte screeningsprocedure waarin beoordeeld en beslist wordt in hoeverre een plan-MER moet opgemaakt worden. Deze screening zal onderdeel uitmaken van de scoping (waarbij

¹⁵ Enkel de definitieve goedkeuring van het RUP wordt beschouwd als een formele beslissing (genomen door de Vlaamse Regering, de provincieraad of de gemeenteraad).

¹⁶ Memorie van toelichting, pag. 15.

¹⁷ M.e.r.-richtlijn: artikel 9: '*De lidstaten zien er op toe dat, wanneer het plan of programma wordt vastgesteld, de in artikel 6, lid 3, bedoelde instanties, het publiek en elke uit hoofde van artikel 7 geraadpleegde lidstaat hiervan in kennis worden gesteld en dat hen onderstaande stukken beschikbaar worden gesteld: ... (b) een verklaring die samenvat hoe milieuoverwegingen in het plan of programma werden geïntegreerd en hoe, overeenkomstig artikel 8, met het volgens artikel 5 opgestelde milieuraapport, de volgens artikel 6 gegeven meningen [...] en de redenen samenvat waarom is gekozen voor het plan of programma zoals het is aangenomen, zulks in het licht van de andere redelijke alternatieven die zijn behandeld [...]*'

vastgelegd wordt wat in het plan-MER onderzocht moet worden).

De raden wijzen op de belangrijke impact van deze bepaling. Dit impliceert immers dat voor elk RUP een plan-m.e.r. proces moet worden opgestart terwijl momenteel voor het merendeel van de RUP's (90%) geen plan-MER moet worden opgemaakt.

Bovendien hebben de raden heel wat bedenkingen bij het feit dat het ontwerp van decreet bepaalt dat pas op het einde van het planningsproces (nl. bij de kwaliteitsbeoordeling van het plan-MER) een definitieve beslissing zal worden genomen in hoeverre effectief aan de plan-m.e.r. plicht moet voldaan worden. Dit betekent een belangrijke achteruitgang ten opzichte van de huidige werkwijze waarbij voor het merendeel van de RUP's in een zeer vroege fase een ontheffing wordt verleend. De raden stellen vast dat in de nota aan de Vlaamse Regering (pag. 3) staat vermeld: *'Indien er in de scopingfase geconcludeerd wordt dat er geen aanzienlijke (milieu-) effecten kunnen verwacht worden, wordt in principe de effectbeoordeling afgesloten.'* De raden dringen er op aan dit principe duidelijker te verankeren in het ontwerp van decreet. Verderop in dit advies (nl. par. 18) vragen de raden hieromtrent tevens afstemming met het decreet complexe projecten.

14. Garanties leesbare en beknopte effectrapporten. De raden hebben reeds meermaals gepleit voor transparante en leesbare rapporten. Een evaluatie toont immers aan dat *'heel wat MER-rapporten veel meer informatie bevatten dan nodig is om de doelstellingen van die rapportage te garanderen. Deze rapporten worden immers veelal uitbesteed, waarbij de opdrachtgever de onzekerheid terzake doorgaans vertaalt in een zeer exhaustief en technisch document.'* De raden ondersteunen de bevinding dat een effectieve en efficiënte plan-MER op geen enkele wijze omvangrijke documenten vereist. In functie van de participatie, de planning en de besluitvorming moet gestreefd worden naar heldere beknopte documenten.¹⁸

De raden stellen vast dat het ontwerp van decreet daartoe enkele aanzetten formuleert. Zo is er bijvoorbeeld de vooropgestelde kwaliteitsbeoordeling van het milieueffectrapport. Artikel 12 bepaalt verder: *'De effectrapporten bevatten de informatie zoals voorgeschreven in de toepasselijke regelgeving, met dien verstande dat naar de informatie die overeenkomstig de bepalingen van deze codex al in het ruimtelijk uitvoeringsplan is opgenomen, verwezen wordt in de effectrapporten'*. Voor de raden bevat het ontwerp van decreet evenwel onvoldoende garanties dat in de toekomst uitsluitend heldere, beknopte en leesbare effectrapporten zullen worden opgemaakt. Ook de niet technische samenvattingen zijn veel te uitgebreid.¹⁹ Het is wenselijk dat op basis van een grondige evaluatie een voorstel wordt uitgewerkt omtrent de gewenste inhoudsafbakening en opmaak van effectrapporten.

VI. VERBREIDING VAN HET INSTRUMENT RUP

15. Afbakening vereiste informatie. Het ontwerp van decreet (artikel 16) bepaalt welke elementen moeten vervat zijn in het RUP. Ten aanzien van de huidige regelgeving worden hier enkele nieuwe elementen toegevoegd.

De raden menen dat de gevraagde bijkomende informatie onvoldoende is afgebakend. Zo wordt bijvoorbeeld opgelegd dat elk RUP in de toekomst telkens de toestand van het leefmilieu, de natuur en *'andere feitelijke gegevens'* moet bevatten. Verder is sprake van *'een omschrijving van andere relevante beleidsplannen'* en *'monitoringsmaatregelen'*. Deze vage omschrijvingen kunnen leiden tot onzekerheid over de juridische robuustheid van een RUP aangezien het RUP niet de vereiste *'andere feitelijke gegevens'*, *'andere relevante beleidsplannen'* of *'monitoringsmaatregelen'* zou bevatten.

¹⁸ Studie over de wetgeving en de toepassing van de plan-MER Richtlijn in ruimtelijke plannen in de praktijk in een aantal lidstaten van de EU. Eindrapport Arcadis: pag.306

¹⁹ Het Nederlandse platform participatie gaat uit van een niet technische samenvatting van maximaal 2 A4's.

16. Herziening instrument 'beheersverordening'. Het ontwerp van decreet introduceert het nieuwe instrument van de beheersverordening (artikel 11). Een beheersverordening is een verordening waarin beheersvoorschriften binnen de perimeter van het RUP worden vastgelegd voor de implementatie van niet ruimtelijk vertaalbare milderende maatregelen voorgesteld in het plan-MER. Dit instrument staat apart van het RUP maar doorloopt de gehele procedure (inclusief openbaar onderzoek).

De raden vinden het zeer belangrijk dat ook niet ruimtelijk vertaalbare milderende maatregelen die voorgesteld worden in het plan-MER kunnen geïmplementeerd worden. Dit faciliteert een meer integrale benadering. De raden betreuen dat onvoldoende is nagedacht hoe dit concreet kan gebeuren. Dit uitgangspunt wordt in het ontwerp van decreet enkel vertaald naar het nieuwe instrument 'beheersverordening' zonder daarbij de veelheid aan (bestaande) instrumenten in kaart te brengen. Een dergelijk instrument moet in een ruimere context worden gekaderd (o.a. decreet grond- en pandenbeleid, decreet landinrichting) waarbij een samenhangend antwoord wordt gezocht inzake (a) de problematiek van de waardevermindering, schadevergoedingen en eventuele aankoopplicht, (b) de relatie met de sectorale wetgeving, (c) de aandacht voor enerzijds verordenende voorschriften die veeleer van statische aard zijn en anderzijds deze die dynamisch en vlot aanpasbaar zijn en (d) de doelgerichte inzet van het instrument. Bovendien formuleren de raden verder volgende bemerkingen bij de voorziene beheersverordening:

- De memorie van toelichting geeft geen enkel voorbeeld van mogelijke beheersvoorschriften. Het is voor de raden aldus zeer onduidelijk hoe ruim deze beheersvoorschriften kunnen opgevat worden en in hoeverre het ontwerp van decreet voorziet dat ook beheersvoorschriften inzake verkeer, toegankelijkheid, bemesting, enz. kunnen opgelegd worden. De impact van een beheersverordening zou aldus zeer vergaand kunnen zijn.
- De raden benadrukken tevens dat inbreuken op stedenbouwkundige verordeningen (de beheersverordening wordt hiermee gelijkgesteld) strafrechtelijk gesanctioneerd worden conform artikel 6.1.1 van de VCRO. Eigenaars of houders van (zakelijke) rechten van de betrokken gronden of panden die niet over de vereiste financiële middelen en/of knowhow beschikken, en niet in staat zijn om de verordende beheersmaatregelen (tijdig) uit te voeren, riskeren strafrechtelijk vervolgd te worden. Dit zijn zeer vergaande gevolgen.
- De raden merken op dat niettegenstaande in de definitie sprake is van '*beheersvoorschriften binnen de perimeter van het RUP*' de memorie van toelichting (pag.37) stelt dat de voorschriften in een beheersverordening niet hoeven beperkt te worden tot het plangebied van het RUP. De raden vragen verdere toelichting in hoeverre de perimeter van de beheersverordening zal afgestemd worden op de perimeter van het RUP.
- Het is ten slotte onduidelijk hoe de mogelijke beheersvoorschriften worden afgestemd met de stedenbouwkundige voorschriften die gericht kunnen zijn op bestemming, inrichting én beheer.

17. Herziening stedenbouwkundige voorschriften. Het ontwerp van decreet (artikel 18) bepaalt dat stedenbouwkundige voorschriften van die aard zijn dat ze een tijdelijk ruimtegebruik toelaten of dat een onderdeel van een voorschrift in werking treedt als de opgenomen voorwaarde vervuld is. De raden ondersteunen het feit dat stedenbouwkundige voorschriften gefaseerd in werking kunnen treden. De raden wijzen evenwel op de noodzaak van 'proportionaliteit' en 'redelijkheid'. Een stedenbouwkundig voorschrift kan niet afhankelijk worden gesteld van om het even welke voorwaarde. Minstens moet dit duidelijker ingebed worden binnen de ruimtelijke context.

Aanvullend stellen de raden vast dat in het kader van het ontwerp van decreet geen grondige aanpassing van de diverse gebiedsbestemmingscategorieën wordt doorgevoerd (artikel 18). Niettegenstaande de memorie van toelichting verduidelijkt dat de voorgestelde wijzigingen uitsluitend technisch van aard zijn, stellen de raden echter vast dat de omschrijving inzake

gemengd openruimtegebied als volgt gewijzigd wordt: *‘gemengd openruimtegebied: waarbij natuurbehoud, bosbouw, ~~landschap~~, onroerend erfgoed, landbouw en recreatie nevensgeschikte functies zijn.’* De raden kunnen deze wijziging niet ondersteunen. Uitgaande van de omschrijving van onroerend erfgoed in het Onroerenderfgoeddecreet - met name *‘het geheel van archeologische sites, monumenten, cultuurhistorische landschappen en stads- en dorpsgezichten’* – is het duidelijk dat de impact hiervan veel verder gaat dan een louter technische aanpassing.

De raden vragen om in de toekomst - op basis van een grondige evaluatie - werk te maken van een aanpassing van de bestemmingscategorieën en verwijzen hieromtrent naar enkele recente SARO-adviezen over de ontwerp AGNAS-RUP's.²⁰

VII. AFSTEMMING COMPLEXE PROJECTEN

18. Nood aan verdere afstemming decreet complexe projecten. Afsluitend wensen de raden nog kort in te gaan op de afstemming van het ontwerp van decreet met het decreet complexe projecten. In beide decreten wordt immers een procedure vastgelegd inzake de opmaak van RUP's. In het kader van het arrest nr. 114/2013 van het Grondwettelijk Hof is het belangrijk te bewaken dat geen ongelijkheid tussen die twee sporen ontstaat.²¹

Zo merken de raden bijvoorbeeld op dat het ontwerp van decreet (artikel 24) bepaalt dat de Vlaamse Regering het ontwerp van gewestelijk RUP's (samen met het ontwerp van effectbeoordelingsrapporten) onderwerpt aan een openbaar onderzoek dat minstens moet worden aangekondigd door een bericht in het Belgisch Staatsblad. Het decreet en het besluit complexe projecten voorzien daarentegen een veel ruimere informatieverstrekking: naast publicatie in het Belgisch Staatsblad moet het openbaar onderzoek (over het ontwerp van voorkeursbesluit of projectbesluit) ook gepubliceerd worden in ten minste drie dagbladen, op diverse websites en moet het aangeplakt worden.

Het decreet complexe projecten stelt verder dat tijdens het openbaar onderzoek in de onderzoeksfase het publiek zich kan uitspreken over het ontwerp van voorkeursbesluit en de effectonderzoeken waaronder het *goedgekeurde* MER.

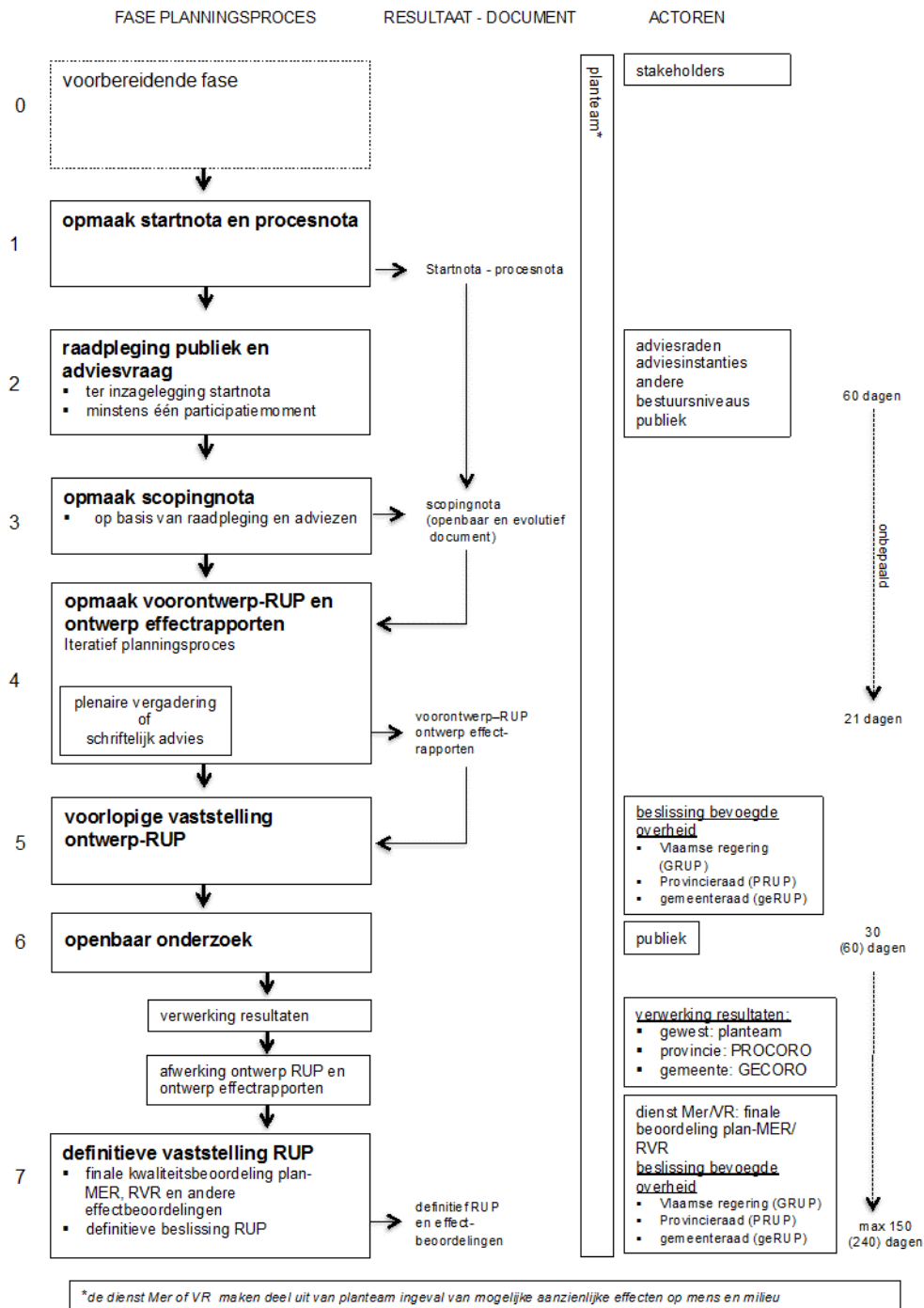
De verschillen tussen beide procedures gaan verder. Eerder in dit advies formuleerden de raden hun bedenkingen bij het feit dat er geen ontheffing meer is voorzien inzake de plan-MER (zie par. 13). In het licht van het grondwettelijk gewaarborgd gelijkheids- en non-discriminatiebeginsel moet de vraag gesteld worden waarom een aanvraag inzake ontheffing van plan-MER specifiek uitgesloten wordt voor RUP's die opgemaakt worden volgens het VCRO-spoor, terwijl dergelijke ontheffingsaanvraag mogelijk blijft voor de opmaak van een RUP via het decreet complexe projecten (en in se voor alle andere plannen en programma's).

De raden dringen er op aan dat de Vlaamse Regering voorgaande bemerking verder grondig onderzoekt en in functie van de resultaten eventuele aanpassingen doorvoert aan voorliggend ontwerp van decreet.

²⁰ Zie o.a. SARO 2012|020. Advies van 19 december 2012 over wijzigingen aan het besluit typevoorschriften en het besluit concordanties. www.sarovlaanderen.be

²¹ Bij arrest nr. 114/2013 vernietigde het Grondwettelijk Hof midden 2013 artikel 7.4.1/2 van de VCRO. Het Grondwettelijk Hof is van oordeel dat met de decretale validatie van de RUP's op een onevenredige wijze afbreuk wordt gedaan aan de mogelijkheid van inspraak van belanghebbenden bij de totstandkoming van de betrokken RUP's.

Bijlage 1: Schema geïntegreerd planningsproces

VOORONTWERP VAN DECREET
van 18 december 2015

Ontwerp van decreet tot wijziging van de regelgeving voor ruimtelijke uitvoeringsplannen teneinde de planmilieueffectrapportage en andere effectbeoordelingen in het planningsproces voor ruimtelijke uitvoeringsplannen te integreren door wijziging van diverse decreten.

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Algemene bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid

Art. 2. In artikel 4.1.1, § 1, 13° van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, ingevoegd bij het decreet van 27 april 2007 en gewijzigd bij decreten van 28 februari 2014 en van 25 april 2014 wordt de zinsnede "overeenkomstig de artikelen 2.2.6, 2.2.9 en 2.2.13 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening" telkens vervangen door de zinsnede "overeenkomstig de artikelen 2.2.7, 2.2.12 en 2.2.18 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening".

Art. 3. In artikel 4.2.4, §1, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, ingevoegd bij het decreet van 18 december 2002, vervangen bij het decreet van 27 april 2007 en gewijzigd bij het decreet van 28 februari 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de zinsnede "dit hoofdstuk aan de opmaak van een plan-MER is onderworpen," wordt vervangen door de zinsnede "artikel 4.2.1, onder het toepassingsgebied van dit hoofdstuk valt,";

2° tussen de woorden "worden bepaald op welke wijze het" en de woorden "plan-MER in de opmaakprocedure" worden de woorden "onderzoek tot milieueffectrapportage of het" ingevoegd;

3° in punt 2° wordt het woord "plan-MER" vervangen door "ontwerp van plan-MER";

4° in punt 3° worden tussen de zinsnede "verdragspartijen en/of gewesten daarom verzoeken, wordt het" en de woorden "plan-MER samen met het ontwerpplan of ontwerpprogramma" de woorden "onderzoek tot milieueffectrapportage of het ontwerp van" ingevoegd.

5° in punt 5°, b), 2) wordt het woord "goedgekeurde" vervangen door het woord "definitieve".

Art. 4. In artikel 4.2.8 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 18 december 2002, vervangen bij het decreet van 27 april 2007 en gewijzigd bij de decreten van 23 december 2010 en 28 februari 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, tweede lid, wordt punt 5° vervangen door wat volgt:

"5° een voorstel van reikwijdte en detailleringsniveau van het plan-MER;";

2° er wordt een paragraaf 1bis ingevoegd, die luidt als volgt:

"§1bis. Het plan-MER moet ten minste de volgende gegevens bevatten:

- 1° een schets van de inhoud, een omschrijving van de voornaamste doelstellingen van het plan of van het programma en het verband met andere relevante plannen en programma's;
- 2° de relevante aspecten van de bestaande situatie van het milieu en de mogelijke ontwikkeling ervan als het plan of het programma niet wordt uitgevoerd;
- 3° de milieukenmerken van de gebieden waarvoor de gevolgen aanzienlijk kunnen zijn;
- 4° alle bestaande milieuproblemen die relevant zijn voor het plan of programma, met inbegrip van met name milieuproblemen in gebieden die vanuit milieuoogpunt van bijzonder belang zijn, zoals gebieden die overeenkomstig Richtlijnen 79/409/EEG en 92/43/EEG zijn aangewezen;
- 5° de relevante doelstellingen voor de milieubescherming en de wijze waarop rekening wordt gehouden met die doelstellingen en de milieuoverwegingen bij de voorbereiding van het plan of programma;
- 6° een beschrijving en onderbouwde beoordeling van de mogelijke aanzienlijke milieueffecten van het plan of programma en van de onderzochte redelijke alternatieven op, in voorkomend geval, de gezondheid en veiligheid van de mens, de ruimtelijke ordening, de biodiversiteit, de fauna en flora, de energie- en grondstoffenvoorraden, de bodem, het water, de atmosfeer, de klimatologische factoren, het geluid, het licht, de stoffelijke goederen, het cultureel erfgoed met inbegrip van het architectonisch en archeologisch erfgoed, het landschap, de mobiliteit, en de samenhang tussen de vermelde factoren. De beschrijving van de milieueffecten omvat de directe en, in voorkomend geval, de indirecte, secundaire, cumulatieve en synergetische effecten, permanent en tijdelijk, positief en negatief, op korte, middellange en lange termijn van het plan of programma. De aanzienlijke milieueffecten worden onder meer beoordeeld in het licht van de milieukwaliteitsnormen die zijn vastgesteld conform hoofdstuk II van titel II van dit decreet;
- 7° de maatregelen om aanzienlijke negatieve milieueffecten op het milieu als gevolg van de uitvoering van het plan of programma te voorkomen, te beperken of zo veel mogelijk teniet te doen;
- 8° een schets met opgave van de redenen voor de selectie van de onderzochte alternatieven en een omschrijving van de wijze waarop de

- evaluatie is doorgevoerd, met inbegrip van de moeilijkheden die ondervonden zijn bij het verzamelen van de vereiste gegevens, zoals technische tekortkomingen of gebrek aan kennis;
- 9° een omschrijving van de monitoringsmaatregelen;
- 10° een niet-technische samenvatting van de gegevens, vermeld in punt 1° tot en met punt 9°;
- 11° de nuttige informatie over de milieueffecten van de plannen en programma's die op andere besluitvormingsniveaus of krachtens andere wetgevingen ingewonnen wordt en kan worden gebruikt om de gegevens, vermeld in punt 1° tot en met 9°, te verstrekken.”;

3° in paragraaf 6, eerste lid, 2°, worden de woorden “en aanvullende bijzondere” opgeheven.

Art. 5. Artikel 4.2.10 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 27 april 2007 en gewijzigd bij de decreten van 8 mei 2009 en 28 februari 2014, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 4.2.10. De initiatiefnemer informeert de administratie op geregelde tijdstippen over de voortgang van het ontwerp van plan-MER en van het planningsproces. De administratie toetst het ontwerp van plan-MER en de daarin opgenomen informatie tijdens het planningsproces inhoudelijk aan de beslissing, vermeld in artikel 4.2.8, §6. De initiatiefnemer zorgt ervoor dat de noodzakelijke informatie daarvoor tijdig en op elk moment beschikbaar is voor de administratie.”.

Art. 6. Artikel 4.2.11 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 27 april 2007 en gewijzigd bij het decreet van 28 februari 2014, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 4.2.11. §1. De initiatiefnemer bezorgt, als dat nodig is, het ontwerp van plan of programma samen met het ontwerp van plan-MER en de beslissing, vermeld in artikel 4.2.8, §6, aan het college van burgemeester en schepenen van elke gemeente waarvoor het ontwerp van plan of programma relevant is. Die gemeenten organiseren een openbaar onderzoek dat minstens zestig dagen duurt. Als al op basis van andere toepasselijke wetgeving een openbaar onderzoek moet worden georganiseerd, gelden de procedureregels van die wetgeving voor het openbaar onderzoek.

Het openbaar onderzoek vindt in elk geval plaats vóór het plan of programma wordt vastgesteld of aan de wetgevingsprocedure wordt onderworpen.

Opmerkingen worden schriftelijk bij het college van burgemeester en schepenen ingediend vóór het einde van de termijn van het openbaar onderzoek. Ze worden gevoegd bij het proces-verbaal tot sluiting van het openbaar onderzoek, dat binnen veertien dagen na de sluiting ervan door het college van burgemeester en schepenen wordt opgesteld. Het college van burgemeester en schepenen stuurt de opmerkingen en het proces-verbaal tot sluiting van het openbaar onderzoek binnen dertig dagen na de sluiting naar de initiatiefnemer.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor het openbaar onderzoek.

§2. Op het ogenblik dat de initiatiefnemer de documenten, vermeld in paragraaf 1, in openbaar onderzoek laat brengen, bezorgt hij die documenten ook voor advies aan de reeds geraadpleegde instanties.

Als het voorgenomen plan of programma aanzienlijke effecten kan hebben voor mens of milieu in andere lidstaten van de Europese Unie, of in verdragspartijen bij het Verdrag, of in andere gewesten, of als de bevoegde autoriteiten van die lidstaten, verdragspartijen of gewesten daarom verzoeken, bezorgt de initiatiefnemer de documenten, vermeld in paragraaf 1, voor advies aan de bevoegde autoriteiten van de betrokken lidstaten, verdragspartijen of gewesten.

De adviezen moeten binnen vijfenveertig dagen na de adviesaanvraag worden bezorgd aan de initiatiefnemer. Als er sprake is van grens- of gewestoverschrijdende milieueffecten als vermeld in het tweede lid, wordt de termijn met zestig dagen verlengd.

De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen voor de wijze waarop de bevoegde autoriteiten en de burgers van de lidstaten, verdragspartijen of gewesten hun mening over het ontwerp van plan-MER en het ontwerp van plan of programma kunnen meedelen, alsook over de wijze waarop overleg daarover wordt gepleegd.

§3. De initiatiefnemer bezorgt de opmerkingen en adviezen, vermeld in paragraaf 1 en 2, en het voltooide plan-MER door betekening of door afgifte tegen ontvangstbewijs aan de administratie.

§4. De administratie toetst het plan-MER inhoudelijk aan de beslissing, vermeld in artikel 4.2.8, §6, rekening houdend met de opmerkingen en de adviezen, vermeld in paragraaf 1 en 2.

De administratie beslist uiterlijk voor de definitieve vaststelling van het plan of programma over de goedkeuring of afkeuring ervan. Ze betekent die beslissing onverwijld aan de initiatiefnemer en de geraadpleegde administraties, instanties, autoriteiten van lidstaten, verdragspartijen of gewesten. In geval van afkeuring geeft ze aan waar het plan-MER tekortschiet.

§5. De beslissing, vermeld in paragraaf 4, vermeldt dat de initiatiefnemer tegen de beslissing een gemotiveerd verzoek tot heroverweging kan betekenen of afgeven tegen ontvangstbewijs binnen een termijn van twintig dagen vanaf de ontvangst van de beslissing.

Bij heroverweging beslist de administratie na advies van de adviescommissie als vermeld in artikel 4.6.4.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen voor de procedure tot heroverweging.

§6. Bij de voorbereiding, en vóór de vaststelling of onderwerping van het plan of programma aan de wetgevingsprocedure, wordt rekening gehouden met:

- 1° het conform paragraaf 4 goedgekeurde plan-MER;
- 2° de opmerkingen, adviezen en het resultaat van de grensoverschrijdende raadpleging, vermeld in paragraaf 1 en 2.

§7. Als een plan of programma wordt vastgesteld, brengt de initiatiefnemer de instanties, vermeld in paragraaf 2, het publiek en elke instantie, elk gewest of elke lidstaat van de Europese Unie, geraadpleegd uit hoofde van paragraaf 2, op de hoogte van de volgende documenten:

- 1° het plan of programma zoals het is vastgesteld;
- 2° een verklaring die samenvat:

- a) hoe de milieuoverwegingen in het plan of programma zijn geïntegreerd;
 - b) hoe rekening is gehouden met het conform paragraaf 4 goedgekeurde plan-MER en de conform paragraaf 1 en 2 gegeven adviezen en het resultaat van de grensoverschrijdende raadpleging;
 - c) de redenen waarom is gekozen voor het plan of programma zoals het is aangenomen, in het licht van de andere redelijke alternatieven die zijn behandeld;
- 3° de monitoringsmaatregelen waartoe wordt besloten met toepassing van artikel 4.6.3bis.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor die informatie en de wijze van kennisgeving.”.

Art. 7. Artikel 4.4.1, §2, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 18 december 2002, wordt vervangen door wat volgt:

“ §2. De Vlaamse Regering stelt de criteria vast om te bepalen of voor een ruimtelijk uitvoeringsplan al dan niet een ruimtelijk veiligheidsrapport vereist is.”.

Art. 8. In artikel 4.4.2, §3, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 18 december 2002, wordt tussen de woorden “moet in voorkomend geval de schriftelijke richtlijnen” en de woorden “van de administratie in acht nemen” de woorden “zoals geïntegreerd in de scopingnota” ingevoegd.

Art. 9. Artikel 4.4.4 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 18 december 2002 en gewijzigd bij het decreet van 28 februari 2014, wordt opgeheven.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu

Art. 10. In artikel 17, §3, tweede lid, van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, vervangen bij het decreet van 19 mei 2006 en gewijzigd bij het decreet van 25 april 2013, wordt de zinsnede “en dit uiterlijk tijdens de plenaire vergadering, vermeld in artikel 2.2.3, §1, respectievelijk 2.2.9, §1 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening” vervangen door de zinsnede “en dit uiterlijk tijdens de plenaire vergadering vermeld in artikel 2.2.20, tweede lid respectievelijk 2.2.14, tweede lid, of binnen de adviestermijn van eenentwintig dagen als er geen plenaire vergadering wordt georganiseerd, zoals vermeld in artikel 2.2.20, zesde lid, respectievelijk artikel 2.2.14, zesde lid”.

Art. 11. In artikel 36ter, §3, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 19 juli 2002 en gewijzigd bij de decreten van 27 april 2007 en 8 mei 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° tussen het vierde en het vijfde lid worden twee leden ingevoegd, die luiden als volgt:

“Wat betreft een plan of programma als vermeld in het vierde lid, dat geen ruimtelijk uitvoeringsplan is, maakt de passende beoordeling deel uit van de documenten die de initiatiefnemer bij het onderzoek tot milieueffectrapportage, vermeld in titel IV, hoofdstuk II, afdeling 2, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, bezorgt aan de dienst, bevoegd voor milieueffectrapportage. Als de initiatiefnemer een gemotiveerd verzoek tot ontheffing van de verplichting inzake milieueffectrapportage indient als vermeld in artikel 4.2.3, §3ter, van het voormelde decreet, maakt de

passende beoordeling deel uit van dat verzoek. Als een plan-MER wordt opgemaakt, wordt de passende beoordeling daarin geïntegreerd.

Bij een plan of programma als vermeld in het vierde lid, dat een ruimtelijk uitvoeringsplan is, maakt de passende beoordeling, als er geen plan-MER moet worden opgemaakt, zo mogelijk al deel uit van de startnota, vermeld in artikel 2.2.4 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, en in elk geval van de scopingnota, vermeld in het voormelde artikel. Als uit de scopingnota blijkt dat een plan-MER moet worden opgemaakt, wordt de passende beoordeling in het plan-MER geïntegreerd.”;

2° het bestaande zesde lid, dat het achtste lid wordt, wordt vervangen door wat volgt:

“De passende beoordeling wordt geïntegreerd in het project-MER of in het gemotiveerd verzoek tot ontheffing van de verplichting tot het opstellen van een project-MER, vermeld in artikel 4.3.3, §4 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid.”;

3° tussen het bestaande zesde en het zevende lid, die het achtste en het tiende lid worden, wordt een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“De Vlaamse Regering kan nadere regels van integratie en herkenbaarheid van de passende beoordeling in de milieueffectrapportage bepalen.”.

Hoofdstuk 4. Wijziging van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009

Afdeling 1. Wijziging van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009, wat betreft de ruimtelijke uitvoeringsplannen

Art. 12. In artikel 1.1.2 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009, gewijzigd bij de decreten van 11 mei 2012, 4 april 2014 en 25 april 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een punt 4°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“4°/1 effectbeoordeling: de effectonderzoeken en effectrapportages die noodzakelijk zijn om een ruimtelijk uitvoeringsplan te onderbouwen, of als ondersteuning voor de te nemen beslissingen;”;

2° er wordt een punt 4°/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“4°/2 erkennings-, rangschikkings- en beschermingsbesluiten inzake onroerend erfgoed: de erkennings-, rangschikkings- en beschermingsbesluiten, genomen met toepassing van de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen, het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium, het decreet van 16 april 1996 betreffende de landschapszorg en het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013;”;

3° punt 6°, opgeheven door het decreet van 4 april 2014, wordt opnieuw opgenomen in de volgende lezing:

“6° grondruilplan: het grondruilplan, vermeld in artikel 2.1.65 van het decreet van 28 maart 2014 betreffende de landinrichting;”;

4° punt 8°, opgeheven door het decreet van 4 april 2014, wordt opnieuw opgenomen in de volgende lezing:

"8° herverkaveling uit kracht van wet met planologische ruil: de herverkaveling uit kracht van wet met planologische ruil, vermeld in artikel 2.1.61 van het decreet van 28 maart 2014 betreffende de landinrichting;"

5° er wordt een punt 8°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"8°/1 kwaliteitsbeoordeling: de kwaliteitsbeoordeling van de effectrapportages door de diensten, bevoegd voor milieueffectrapportage en veiligheidsrapportage, waarin wordt beoordeeld of de effectrapportages voldoen aan de essentiële kenmerken, vermeld in artikel 4.1.4, §2, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, door:

- a) vast te stellen dat geen milieueffectrapport of ruimtelijk veiligheidsrapport vereist is;
- b) de inhoudsafbakening van het milieueffectrapport of ruimtelijk veiligheidsrapport te bepalen en het milieueffectrapport of ruimtelijk veiligheidsrapport daaraan te toetsen;"

Art. 13. Artikel 2.2.1 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 4 april 2014, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 2.2.1. §1. Een ruimtelijk uitvoeringsplan is het resultaat van een ruimtelijk planningsproces waarbij de effectbeoordelingen procedureel en inhoudelijk geïntegreerd worden in het proces, hierna genoemd: geïntegreerd planningsproces. Die integratie houdt in dat de effectbeoordelingen plaatsvinden tijdens het proces voor de opmaak van het ruimtelijk uitvoeringsplan. De effectbeoordelingen leveren gegevens over de mogelijke effecten van het voorgenomen ruimtelijk uitvoeringsplan. Die gegevens worden verwerkt in het planningsproces voor het voorgenomen ruimtelijk uitvoeringsplan.

De procedure en de termijnen voor de opmaak van de effectbeoordelingen zijn geregeld in Hoofdstuk II. Ruimtelijke Uitvoeringsplannen van deze Codex. Voor de overige aspecten van de effectbeoordelingen zijn artikel 4.2.3, 4.2.4, 4.2.8, §1bis en §6, artikel 4.2.9, §1 en §2, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid voor de planmilieueffectrapportage van toepassing, en titel IV, hoofdstuk IV, van het voormelde decreet voor de ruimtelijke veiligheidsrapportage.

De effectrapporten bevatten de informatie zoals voorgeschreven in de toepasselijke regelgeving, met dien verstande dat naar de informatie die overeenkomstig de bepalingen van deze codex al in het ruimtelijk uitvoeringsplan is opgenomen, verwezen wordt in de effectrapporten.

De procesnota geeft aan hoe het proces zal verlopen en bevat informatie over:

- 1° welke actoren betrokken worden bij het planningsproces, op welke wijze de participatie georganiseerd zal worden en hoe omgegaan wordt met de resultaten van de participatie;
- 2° hoe en wanneer de informatieverstrekking zal verlopen als ze niet geregeld wordt door de Vlaamse Regering.

De procesnota kan tijdens het geïntegreerde planningsproces aangevuld worden. De aangevulde procesnota wordt op dezelfde wijze gepubliceerd als de oorspronkelijke procesnota.

§2. De Vlaamse Regering stelt een handleiding ter beschikking die de procesaanpak van het geïntegreerde planningsproces verduidelijkt."

Art. 14. Artikel 2.2.2 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 12 juli 2013, 28 maart 2014 en 4 april 2014, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 2.2.2. §1. Er worden ruimtelijke uitvoeringsplannen op de volgende niveaus opgemaakt:

- 1° gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen voor een of meer delen van het grondgebied van het gewest;
- 2° provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen voor een of meer delen van het grondgebied van de provincie;
- 3° gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen voor een of meer delen van het grondgebied van de gemeente.

§2. Een planningsniveau kan een planningsbevoegdheid delegeren aan een ander planningsniveau.

De delegatie, vermeld in het eerste lid, wordt verleend door de Vlaamse Regering, de deputatie, respectievelijk het college van burgemeester en schepenen. Ze wordt schriftelijk gegeven, uiterlijk op of naar aanleiding van de plenaire vergadering of de adviesvraag over het voorontwerp van plan waarvoor de delegatie vereist is. Het delegatiebesluit bevat een omschrijving van het te plannen onderwerp en van het gebied waarop het plan of planonderdeel betrekking heeft.

De delegatie kan gecombineerd worden met een instemming als vermeld in artikel 2.2.12, §1, derde lid, of artikel 2.2.18, §1, derde lid.

Bij het verlenen van de delegatie, vermeld in het eerste lid, kunnen de planningsniveaus afspraken maken over de verdeling van de kosten die verbonden zijn aan de opmaak van het ruimtelijk uitvoeringsplan en van financiële lasten of opbrengsten ten gevolge van de planschadevergoeding of de planbatenheffing die in voorkomend geval uit het ruimtelijk uitvoeringsplan zal ontstaan. In voorkomend geval kan daarbij worden afgeweken van artikel 2.6.17, §3, eerste lid, 2° tot en met 5°.

De delegatie, vermeld in het eerste lid, vervalt vanaf de inwerkingtreding van het ruimtelijk uitvoeringsplan.

De principieel bevoegde planningsniveaus kunnen het in werking getreden ruimtelijk uitvoeringsplan later geheel of gedeeltelijk vervangen binnen hun eigen planningsbevoegdheden. In voorkomend geval wordt daarbij het beginsel dat lagere ruimtelijke uitvoeringsplannen niet mogen afwijken van hogere uitvoeringsplannen als vermeld in artikel 2.2.12, §1, derde lid, en artikel 2.2.18, §1, derde lid, buiten toepassing gelaten."

Art. 15. Artikel 2.2.3 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 2.2.3. Het ontwerp van een ruimtelijk uitvoeringsplan wordt opgemaakt door een planteam dat kan bestaan uit verschillende personen die werken in een samenwerkingsverband, waaronder minstens een ruimtelijke planner.

Het planteam voert het geïntegreerde planningsproces, begeleidt de verschillende onderzoeken, integreert de tussentijdse resultaten in het planningsproces en zorgt voor een continue kwaliteitsbewaking.

De Vlaamse Regering kan de voorwaarden bepalen waaraan een of meer fysieke personen of rechtspersonen, of een gewestelijk, provinciaal of gemeentelijk bestuur moeten voldoen om te kunnen worden aangewezen als ruimtelijke planner. Die voorwaarden kunnen onder meer variëren naargelang van het planningsniveau of naargelang van de grootte en de aard van de gemeente wat het gemeentelijke niveau betreft."

Art. 16. Artikel 2.2.4 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 2.2.4. §1. Het geïntegreerde planningsproces bestaat uit 5 fasen, waarbij het resultaat telkens geconsolideerd wordt in een van de volgende documenten:

- 1° de startnota;
- 2° de scopingnota;
- 3° het voorontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan;
- 4° het ontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan;
- 5° het definitieve ruimtelijk uitvoeringsplan.

De informatie over de inspraak of adviesvraag in elke fase geeft duidelijk aan waarover de inspraak of adviesvraag gaat.

§2. De startnota bevat:

- 1° een beschrijving en verduidelijking van de doelstellingen van het voorgenomen ruimtelijk uitvoeringsplan;
- 2° een afbakening van het gebied of de gebieden waarop het plan betrekking heeft;
- 3° een beknopte beschrijving van de alternatieven voor het ontwerpplan of voor onderdelen ervan, die de initiatiefnemer heeft overwogen, en een beknopte beschrijving van de voor- en nadelen van de verschillende alternatieven;
- 4° een beschrijving van de reikwijdte en het detailleringsniveau van het voorgenomen ruimtelijk uitvoeringsplan en daaraan gekoppeld de reikwijdte en het detailleringsniveau van de te voeren effectonderzoeken zoals in die fase gekend;
- 5° de relatie met het ruimtelijk structuurplan en, in voorkomend geval, met andere relevante beleidsplannen;
- 6° de beschrijving van de te onderzoeken effecten en van de inhoudelijke aanpak van de effectbeoordelingen, met inbegrip van de methodologie, zoals bepaald door de wetgeving van de op te maken effectbeoordelingen en van andere onderzoeken die nodig zijn voor het plan. In voorkomend geval bevat de startnota ook een weergave van de gedane analyse, vermeld in artikel 4.2.6, §1, 5°, en artikel 4.4.1 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, met inbegrip van de redenen waarom geen planmilieueffectrapport, respectievelijk ruimtelijk veiligheidsrapport moet worden opgemaakt;
- 7° in voorkomend geval, relevante gegevens uit vorige rapportages of uit de goedgekeurde rapporten die daaruit zijn voortgekomen;
- 8° in voorkomend geval, de impact of het effect dat het geïntegreerde planningsproces kan hebben op mens of milieu in een ander gewest of land of op de gebieden die onder de federale bevoegdheid vallen;
- 9° een overzicht van instrumenten die samen met het voorgenomen ruimtelijk uitvoeringsplan ingezet kunnen worden, als die al bekend zijn in deze fase.

§3. De scopingnota bouwt voort op de startnota en bevat minstens dezelfde onderdelen als de startnota. De scopingnota bepaalt de te onderzoeken ruimtelijke aspecten en de effectbeoordelingen die moeten worden uitgevoerd, alsook de methode ervan. Bij de opmaak wordt rekening gehouden met de adviezen en het resultaat van de participatie, vermeld in artikel 2.2.7, §2, artikel 2.2.12, §2, en artikel 2.2.18, §2, van deze codex. De diensten, bevoegd voor milieueffectrapportage en veiligheidsrapportage, integreren hun kwaliteitsbeoordeling over de inhoudsafbakening van het planmilieueffectrapport conform artikel 4.2.8, §6, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, respectievelijk van het ruimtelijk veiligheidsrapport conform artikel 4.4.2, §3, van het voormelde decreet, in de scopingnota. De scopingnota is samen met de procesnota de leidraad voor het

verdere verloop van het geïntegreerde planningsproces dat leidt tot de opmaak van het voorontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan.

Als uit de scopingnota blijkt dat een milieueffectrapport of een ruimtelijk veiligheidsrapport opgemaakt moet worden, maakt de dienst, bevoegd voor milieueffectrapportage, respectievelijk de dienst bevoegd voor veiligheidsrapportage, voor het verdere verloop van het geïntegreerde planningsproces deel uit van het planteam in functie van de effectrapportage.

Uiterlijk voor de voorlopige vaststelling van het ruimtelijk uitvoeringsplan wordt in de scopingnota door de dienst bevoegd voor milieueffectrapportage bepaald of een milieueffectrapport moet worden opgemaakt.

Uiterlijk voor de voorlopige vaststelling van het ruimtelijk uitvoeringsplan wordt in de scopingnota door de dienst bevoegd voor veiligheidsrapportage, in de gevallen bepaald overeenkomstig artikel 4.4.1, §2 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, bepaald of een ruimtelijk veiligheidsrapport moet worden opgemaakt.

De scopingnota kan tijdens het geïntegreerde planningsproces aangevuld worden. De aangevulde scopingnota wordt op dezelfde wijze gepubliceerd als de oorspronkelijke scopingnota.

§4. De Vlaamse Regering bepaalt op welke wijze de startnota, de scopingnota en de procesnota worden gepubliceerd.”.

Art. 17. Artikel 2.2.5 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 2.2.5. §1. Een ruimtelijk uitvoeringsplan bevat:

- 1° een beschrijving en verantwoording van de doelstellingen van het plan;
- 2° een grafisch plan dat aangeeft voor welk gebied of welke gebieden het plan van toepassing is;
- 3° de bijbehorende stedenbouwkundige voorschriften inzake de bestemming, de inrichting of het beheer en, in voorkomend geval, de normen, vermeld in artikel 4.2.4 van het decreet van 27 maart 2009 betreffende het grond- en pandenbeleid;
- 4° een weergave van de juridische toestand;
- 5° een weergave van de feitelijke ruimtelijke toestand en de toestand van het leefmilieu, de natuur en andere relevante feitelijke gegevens;
- 6° de relatie met het ruimtelijk structuurplan of de ruimtelijke structuurplannen waarvan het een uitvoering is en, in voorkomend geval, een omschrijving van andere relevante beleidsplannen;
- 7° in voorkomend geval, een zo mogelijk limitatieve opgave van de voorschriften die strijdig zijn met het ruimtelijk uitvoeringsplan en die opgeheven worden;
- 8° de kwaliteitsbeoordelingen, in voorkomend geval, de verklaring, vermeld in artikel 4.2.11, §7, eerste lid, 2°, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, en, in voorkomend geval, een overzicht van de conclusies van de volgende effectbeoordelingen waarbij aangegeven wordt hoe die geïntegreerd zijn in het plan, zoals de conclusies van:
 - a) het planmilieueffectrapport;
 - b) de passende beoordeling;
 - c) het ruimtelijk veiligheidsrapport;
 - d) andere verplicht voorgeschreven of gemaakte effectenrapporten;
 in voorkomend geval de monitoringsmaatregelen in het kader van de uitgevoerde effectbeoordelingen;
- 9° in voorkomend geval, een register, al dan niet grafisch, van de percelen waarop een bestemmingswijziging wordt doorgevoerd die aanleiding kan geven tot een planschadevergoeding als vermeld in artikel 2.6.1 van deze codex, een planbatenheffing als vermeld in artikel 2.6.4 van deze codex, of een

- compensatie als vermeld in boek 6, titel 2 of titel 3, van het decreet van 27 maart 2009 betreffende het grond- en pandenbeleid;
- 10° in voorkomend geval, een register, al dan niet grafisch, van de percelen waarop een bestemmingswijziging wordt doorgevoerd of een overdruk wordt toegevoegd die aanleiding kan geven tot gebruikerscompensatie, als vermeld, in het decreet van 27 maart 2009 houdende vaststelling van een kader voor de gebruikerscompensatie bij bestemmingswijzigingen;
- 11° voor de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen, in voorkomend geval, een overzicht van de geheel of gedeeltelijk gewijzigde of opgeheven erkennings-, rangschikkings- en beschermingsbesluiten inzake onroerend erfgoed, samen met de gegevens, vermeld in artikel 6.2.5 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, met uitzondering van de aanduiding van de plaats van de aanplakking van het bericht over het openbaar onderzoek op het georeferentieplan;
- 12° in voorkomend geval, het grondruilplan, vermeld in artikel 2.1.65 van het decreet van 28 maart 2014 betreffende de landinrichting;
- 13° in voorkomend geval, de inrichtingsnota, vermeld in artikel 4.2.1 van het decreet van 28 maart 2014 betreffende de landinrichting;
- 14° in voorkomend geval, een overzicht van de instrumenten waarover samen met het ruimtelijk uitvoeringsplan een beslissing genomen wordt door de bevoegde overheid om die aspecten te regelen of om de maatregelen of voorwaarden te bepalen die de bevoegde overheid op basis van het planningsproces, in het bijzonder de effectbeoordelingen, noodzakelijk acht voor de vaststelling van het ruimtelijk uitvoeringsplan en die niet geregeld worden met toepassing van punten 1° tot en met 13°;

Het grafische plan dat aangeeft voor welk gebied of welke gebieden het plan van toepassing is en de bijbehorende stedenbouwkundige voorschriften hebben verordenende kracht.

§ 2. Samen met het ruimtelijk uitvoeringsplan kan de bevoegde overheid stedenbouwkundige verordeningen vaststellen met voorschriften die niet als stedenbouwkundig voorschrift worden opgenomen in het ruimtelijk uitvoeringsplan. De betrokken voorschriften garanderen de uitvoering van maatregelen of het naleven van voorwaarden die het ruimtelijk uitvoeringsplan begeleiden en die uit het planningsproces resulteren.

Voorafgaandelijk aan of gelijktijdig met de beslissing over het ruimtelijk uitvoeringsplan kan de bevoegde overheid overeenkomsten met publiekrechtelijke rechtspersonen, met privaatrechtelijke rechtspersonen of met natuurlijke personen afsluiten om het ruimtelijk uitvoeringsplan te kunnen realiseren.

De stedenbouwkundige verordening, bedoeld in het eerste lid, wordt samen met het ruimtelijk uitvoeringsplan voorlopig en definitief vastgesteld en wordt onderworpen aan hetzelfde openbaar onderzoek. Als de stedenbouwkundige verordening niet samen met het ruimtelijk uitvoeringsplan voorlopig wordt vastgesteld en onderworpen aan een openbaar onderzoek maar gebaseerd is op of voortvloeit uit de adviezen, opmerkingen en bezwaren die tijdens het openbaar onderzoek geformuleerd zijn, dan wordt deze stedenbouwkundige verordening door de bevoegde overheid na het openbaar onderzoek over het ruimtelijk uitvoeringsplan voorlopig vastgesteld en onderworpen aan een afzonderlijk openbaar onderzoek. Ze wordt dan samen met het ruimtelijk uitvoeringsplan definitief vastgesteld. De termijn voor definitieve vaststelling van het ruimtelijk uitvoeringsplan wordt in dit geval opgeschort met de termijn die nodig is voor de verwerking van de opmerkingen uit het openbaar onderzoek over de stedenbouwkundige verordening. De termijnen uit artikel 2.2.10, 2.2.15, 2.2.21 van deze Codex zijn van toepassing.

Een stedenbouwkundige verordening die vastgesteld wordt met het ruimtelijk uitvoeringsplan of een overeenkomst die afgesloten wordt voor of samen met de vaststelling van het ruimtelijk uitvoeringsplan, kan worden gewijzigd op voorwaarde dat daarbij steeds de doelstelling van de stedenbouwkundige verordening of overeenkomst gerespecteerd blijft. De wijziging van een stedenbouwkundige verordening volgt dezelfde procedure als vermeld in artikel 2.3.1., 2.3.2. en 2.3.3. van deze Codex.

Alle aangelegenheden die krachtens artikel 2.3.1 geregeld kunnen worden in stedenbouwkundige verordeningen, met uitsluiting van artikel 2.3.1, eerste lid, 11° en 13°, kunnen het voorwerp uitmaken van een stedenbouwkundig voorschrift van een ruimtelijk uitvoeringsplan.

§3. Ruimtelijke uitvoeringsplannen blijven gelden tot ze worden vervangen. Ze kunnen op elk moment geheel of gedeeltelijk worden vervangen.

De regels voor de opmaak van ruimtelijke uitvoeringsplannen zijn ook van toepassing op de vervanging ervan.

§4. De voorschriften van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan heffen de voorschriften van de provinciale en gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen die er strijdig mee zijn, van rechtswege op.

De voorschriften van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan heffen de voorschriften van de gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen die er strijdig mee zijn, van rechtswege op.”.

Art. 18. In titel II, hoofdstuk II, van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij decreet van 4 april 2014, wordt het opschrift “Afdeling 2. Gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen” opgeheven.

Art. 19. Artikel 2.2.6 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 18 november 2011 en 28 maart 2014, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 2.2.6. §1. De stedenbouwkundige voorschriften kunnen eigendomsbeperkingen inhouden, met inbegrip van bouwverbod.

De stedenbouwkundige voorschriften kunnen van die aard zijn dat ze een tijdelijk ruimtegebruik toelaten, na verloop van tijd in werking treden, dat de inhoud op een bepaald tijdstip verandert of dat een onderdeel van een voorschrift in werking treedt als de opgenomen voorwaarde vervuld is.

De stedenbouwkundige voorschriften kunnen modaliteiten voorschrijven die bij de inrichting van het gebied in acht moeten worden genomen.

Stedenbouwkundige voorschriften kunnen bepalen dat de uitvoering ervan afhankelijk is van de vaststelling of uitvoering van één of meer van de volgende instrumenten:

1° de vaststelling van een instrument uit het overzicht vermeld in artikel 2.2.5. §1, 14° van deze Codex;

2° de vaststelling of uitvoering van een instrument van het decreet van 28 maart 2014 betreffende de landinrichting indien dit ingezet wordt via een inrichtingsnota vermeld in artikel 4.2.1 van dat decreet en op voorwaarde dat deze inrichtingsnota deel uitmaakt van het ruimtelijk uitvoeringsplan.

Zij kunnen tevens bepalen dat zij niet langer uitvoerbaar zijn indien de stedenbouwkundige verordening of een ander instrument uit het overzicht

vermeld in artikel 2.2.5. §1, 14° niet langer rechtskracht heeft of gewijzigd is in strijd met artikel 2.2.5. §2, vierde lid.

§2. Een stedenbouwkundig voorschrift in een ruimtelijk uitvoeringsplan ressorteert op elk moment onder een categorie of een subcategorie van gebiedsaanduiding.

- De gebiedsaanduiding bestaat uit de volgende categorieën:
- 1° wonen. Deze categorie bestaat ten minste uit de volgende subcategorieën van gebiedsaanduiding:
 - a) woongebied: in hoofdzaak bestemd voor wonen en aan wonen verwante activiteiten en voorzieningen;
 - b) gebied voor wonen en voor landbouw: in hoofdzaak bestemd voor wonen, landbouw, openbare groene ruimten en openbare verharde ruimten en aan wonen verwante activiteiten;
 - 2° bedrijvigheid: in hoofdzaak bestemd voor bedrijfsactiviteiten of kantoren;
 - 3° recreatie: in hoofdzaak bestemd voor recreatie, dagrecreatie of verblijfsrecreatie;
 - 4° landbouw. Deze categorie bestaat ten minste uit de volgende subcategorieën van gebiedsaanduiding:
 - a) agrarisch gebied: in hoofdzaak bestemd voor beroepslandbouw;
 - b) agrarische bedrijvenzone: in hoofdzaak bestemd voor de inplanting van agrarische bedrijven, in het bijzonder glastuinbouw;
 - c) bouwvrij agrarisch gebied: in hoofdzaak bestemd voor beroepslandbouw, met dien verstande dat de oprichting van gebouwen er niet is toegelaten;
 - 5° bos: in hoofdzaak bestemd voor de instandhouding, de ontwikkeling en het herstel van het bos;
 - 6° overig groen. Deze categorie bestaat ten minste uit de volgende subcategorieën van gebiedsaanduiding:
 - a) gemengd openruimtegebied: waarbij natuurbehoud, bosbouw, onroerend erfgoed, landbouw en recreatie nevensgeschikte functies zijn;
 - b) parkgebied: in hoofdzaak bestemd voor de instandhouding, het herstel en de ontwikkeling van een of meer parken;
 - 7° reservaat en natuur: in hoofdzaak bestemd voor de instandhouding, de ontwikkeling en het herstel van de natuur, het natuurlijk milieu en het bos;
 - 8° lijninfrastructuur: in hoofdzaak bestemd voor verkeers- en vervoersinfrastructuur, weginfrastructuur, spoorinfrastructuur of waterweginfrastructuur en de aanhorigheden ervan;
 - 9° gemeenschaps- en nutsvoorzieningen: in hoofdzaak bestemd voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen of infrastructuur van openbaar nut voor de zuivering van afvalwater;
 - 10° ontginning en waterwinning. Deze categorie bestaat ten minste uit de volgende subcategorieën van gebiedsaanduiding:
 - a) gebied voor infrastructuur voor duurzame watervoorziening: in hoofdzaak bestemd voor infrastructuur van openbaar nut voor duurzame watervoorziening;
 - b) gebied voor de winning van oppervlakedelfstoffen: in hoofdzaak bestemd voor de ontginning van delfstoffen;
 - c) gebied voor verwerking van oppervlakedelfstoffen: in hoofdzaak bestemd voor bedrijven die oppervlakedelfstoffen verwerken.

De Vlaamse Regering kan bijkomende subcategorieën van gebiedsaanduiding bepalen.

§3. De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen met betrekking tot de vorm en de inhoud van de ruimtelijke uitvoeringsplannen.

§4. Binnen de perken van de begrotingskredieten kan de Vlaamse Regering (ook financiële) ondersteuning verlenen aan de provincies en gemeenten voor het vervullen van hun taken met betrekking tot de ruimtelijke uitvoeringsplannen en de bijzondere plannen van aanleg.

De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden en nadere regels hiertoe.”.

Art. 20. In titel II, hoofdstuk II, van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij decreet van 4 april 2014, wordt tussen artikel 2.2.6 en 2.2.7 het volgende opschrift ingevoegd:

“Afdeling 2. Gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen”.

Art. 21. Artikel 2.2.7 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 18 november 2011, 12 juli 2013 en 4 april 2014, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 2.2.7. §1. De Vlaamse Regering is belast met de opmaak van gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen en neemt de nodige maatregelen voor de samenstelling van het planteam en voor het voeren van het geïntegreerde planningsproces, vermeld in artikel 2.2.1.

Gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen worden opgemaakt ter uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen.

§2. De Vlaamse Regering vraagt advies over de startnota aan:

1° de strategische adviesraad en de Milieu- en Natuurraad Vlaanderen;
2° de deputaties van de betrokken provincies;
3° de colleges van burgemeester en schepenen van de betrokken gemeenten;
4° de door de Vlaamse Regering aangewezen diensten;
5° als het plan grenst aan een ander gewest of land of aanzienlijke effecten kan hebben op mens of milieu in een ander gewest of land, wordt het advies van het gewest of het land in kwestie gevraagd. Als het plan grenst aan of aanzienlijke effecten kan hebben op gebieden die onder de federale bevoegdheid vallen, wordt het advies van de federale overheid gevraagd. Als een land, een gewest of de federale overheid daarom verzoekt, wordt ook advies gevraagd.

Het advies wordt uitgebracht binnen een termijn van zestig dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van de adviesvraag. Als die termijn wordt overschreden, kan aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan.

De Vlaamse Regering informeert de bevolking van de betrokken gemeenten uiterlijk de eerste dag van de termijn van zestig dagen over de inhoud van de startnota, raadpleegt de bevolking over de startnota gedurende dezelfde termijn, organiseert hierover ten minste één participatiemoment en maakt daarvan een verslag.

De reacties worden uiterlijk de laatste dag van de termijn van de inspraak aan de Vlaamse Regering bezorgd. De wijze waarop reacties bezorgd kunnen worden, alsook de uiterste datum worden uitdrukkelijk vermeld in de informatie over de startnota.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen voor deze adviesvraag en inspraak.”.

Art. 22. Artikel 2.2.8 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 18 juli 2011, 12 juli 2013 en 4 april 2014, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 2.2.8. De Vlaamse Regering neemt de nodige maatregelen voor de opmaak van de scopingnota.

Art. 23. In titel II, hoofdstuk II, van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij decreet van 4 april 2014, wordt het opschrift "Afdeling 3. Provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen" opgeheven.

Art. 24. Artikel 2.2.9 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 28 maart 2014 en 4 april 2014, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 2.2.9. De Vlaamse Regering stuurt het voorontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan en de ontwerpen van planmilieueffectrapport of ruimtelijk veiligheidsrapport voor advies naar de deputatie van de betrokken provincies, de colleges van burgemeester en schepenen van de betrokken gemeenten en de door de Vlaamse Regering aangewezen adviserende diensten. Als het plan grenst aan een ander gewest of land of aanzienlijke grensoverschrijdende effecten voor mens of milieu kan hebben, zoals blijkt uit de startnota, de scopingnota of de ontwerprapporten, wordt het advies van het desbetreffende gewest of land gevraagd. Als het plan grenst aan of een aanzienlijk effect kan hebben op gebieden die onder de federale bevoegdheid vallen, wordt het advies van de federale overheid gevraagd. Als een land, een gewest of de federale overheid daarom verzoekt of al een advies heeft verleend over de startnota, wordt ook een advies gevraagd.

De Vlaamse Regering kan beslissen om al dan niet een of meer plenaire vergaderingen te houden. Als de Vlaamse Regering een plenaire vergadering organiseert met de instanties, vermeld in het eerste lid, vindt die op zijn vroegst plaats de eenentwintigste dag na het versturen van het voorontwerp door de Vlaamse Regering.

Uiterlijk tijdens de plenaire vergadering brengen de deputaties en de colleges van burgemeester en schepenen schriftelijk advies uit, en delen de adviserende diensten, vermeld in het eerste lid, hun schriftelijke opmerkingen mee. De vertegenwoordigers van die instanties moeten gemandateerd zijn om een standpunt in te nemen tijdens de vergadering.

Van de plenaire vergadering wordt een schriftelijk verslag opgemaakt. Dat verslag wordt binnen veertien dagen bezorgd aan de instanties die op de plenaire vergadering aanwezig moesten zijn. Eventuele reacties op het verslag kunnen worden ingediend door de instanties die effectief aanwezig waren op de plenaire vergadering, en moeten binnen veertien dagen na de ontvangst van het verslag bezorgd worden aan de Vlaamse Regering.

Als er geen plenaire vergadering wordt georganiseerd, wordt een schriftelijk advies uitgebracht binnen een termijn van eenentwintig dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van het voorontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan. Als die termijn wordt overschreden, kan aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan."

Art. 25. Artikel 2.2.10 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 4 april 2014, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 2.2.10. §1. De Vlaamse Regering stelt het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voorlopig vast.

§2. De Vlaamse Regering onderwerpt het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan samen met het ontwerp van de effectbeoordelingsrapporten aan een openbaar onderzoek dat binnen dertig dagen na de voorlopige vaststelling,

vermeld in paragraaf 1, minstens wordt aangekondigd door een bericht in het Belgisch Staatsblad. Die termijn is een termijn van orde.

De Vlaamse Regering stelt nadere regels voor het openbaar onderzoek vast.

De Vlaamse Regering stuurt een individuele kennisgeving met een beveiligde zending naar de eigenaar, de blote eigenaar, de erfpachthouder, de opstalhouder of de leasinggever van de betrokken beschermde onroerende goederen als in het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan een erkennings-, rangschikkings- of beschermingsbesluit inzake onroerend erfgoed geheel of gedeeltelijk wordt gewijzigd of opgeheven. Die personen brengen de gebruikers en eigenaars van de cultuurgoederen met een beveiligde zending op de hoogte van het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na de kennisgeving. Ze brengen het departement met een beveiligde zending op de hoogte van de eventuele verkoop of overdracht van het eigendomsrecht of van de overdracht van een ander zakelijk recht, met de bijbehorende stavingsdocumenten, binnen een termijn van tien dagen, die ingaat op de dag na de kennisgeving. Die verplichting wordt in de beveiligde zending vermeld. De nieuwe eigenaars of de nieuwe houders van het zakelijk recht worden op hun beurt van het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan op de hoogte gebracht.

§3. Na de aankondiging worden het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan en het ontwerp van de effectbeoordelingsrapporten gedurende dertig dagen ter inzage gelegd in het gemeentehuis van elke gemeente waarvan het grondgebied door het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan of effectbeoordelingsrapporten geheel of gedeeltelijk wordt bestreken, en worden de ontwerpen gepubliceerd op de website, zoals gespecificeerd door de Vlaamse Regering. Als er sprake is van grens- of gewestoverschrijdende effecten als vermeld in artikel 2.2.9, eerste lid, of als de Vlaamse Regering dit beslist, wordt de termijn met dertig dagen verlengd.

Het openbaar onderzoek start uiterlijk op de dertigste dag nadat de aankondiging ervan in het Belgisch Staatsblad verschenen is. Die termijn is een termijn van orde.

§4. Adviezen, opmerkingen en bezwaren worden uiterlijk de laatste dag van de termijn van het openbaar onderzoek schriftelijk of digitaal aan de Vlaamse Regering bezorgd.

De adviezen, opmerkingen en bezwaren kunnen uiterlijk de laatste dag van die termijn in het gemeentehuis van elke gemeente, vermeld in paragraaf 3, eerste lid, worden afgegeven tegen ontvangstbewijs. De gemeente bezorgt in dat geval uiterlijk de derde werkdag na het openbaar onderzoek de adviezen, opmerkingen en bezwaren aan de Vlaamse Regering. Met adviezen, opmerkingen en bezwaren die te laat aan de Vlaamse Regering worden bezorgd, hoeft geen rekening te worden gehouden. De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen voor de ontvangst en het bijhouden van de adviezen, opmerkingen en bezwaren door de gemeente en voor de wijze waarop ze aan de Vlaamse Regering worden bezorgd.

De gemeenteraad en de provincieraad van respectievelijk de gemeenten en de provincies waarvan het grondgebied door het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan geheel of gedeeltelijk wordt bestreken, bezorgen hun advies aan de Vlaamse Regering uiterlijk de laatste dag van het openbaar onderzoek. Als geen advies is verleend binnen die termijn, mag aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan.

De gemeenteraad en de provincieraad van respectievelijk de gemeenten en de provincies die grenzen aan gemeenten waarvan het grondgebied door het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan geheel of gedeeltelijk wordt bestreken, kunnen de Vlaamse Regering een advies bezorgen uiterlijk de laatste dag van het openbaar onderzoek.

§5. De Vlaamse Regering stelt binnen honderdvijftig dagen na het einde van het openbaar onderzoek het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan definitief vast.

De bevoegde diensten voor milieueffectrapportage en veiligheidsrapportage beoordelen voorafgaand aan de definitieve vaststelling van het ruimtelijk uitvoeringsplan de kwaliteit van het planmilieueffectrapport respectievelijk ruimtelijk veiligheidsrapport. Ze toetsen aan de scopingnota en aan de gegevens die vereist zijn conform artikel 4.2.8, §1bis, respectievelijk artikel 4.4.3 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, en ze houden rekening met de tijdens het openbaar onderzoek geformuleerde adviezen, opmerkingen en bezwaren.

Bij de definitieve vaststelling van het plan kunnen ten opzichte van het voorlopig vastgestelde plan alleen wijzigingen worden aangebracht die gebaseerd zijn op of voortvloeien uit de adviezen, opmerkingen en bezwaren die tijdens het openbaar onderzoek geformuleerd zijn.

De definitieve vaststelling van het plan kan echter geen betrekking hebben op delen van het grondgebied die niet opgenomen zijn in het voorlopig vastgestelde plan.

Op gemotiveerd verzoek van het departement beslist de Vlaamse Regering over een eerste verlenging met zestig dagen van de termijn waarin het plan moet worden vastgesteld of over een tweede verlenging met dertig dagen.

§6. Als het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan niet definitief wordt vastgesteld binnen de termijn, vermeld in paragraaf 5, eerste lid, vervalt het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan.

Als een advies van de Raad van State nodig is, wordt de termijn geschorst gedurende de volledige duur van de behandeling van de adviesaanvraag door de afdeling Wetgeving van de Raad van State, met een maximum van dertig dagen.

§7. De Vlaamse Regering kan, met het oog op het herstel van een onregelmatigheid, het besluit houdende definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan geheel of gedeeltelijk intrekken en hernemen, waarbij het wettigheidsgebrek wordt rechtgezet.

De bepalingen van paragraaf 5 zijn onverminderd van toepassing, met uitzondering van de vervaltermijn van honderdvijftig dagen.”.

Art. 26. Artikel 2.2.11 van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 4 april 2014, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 2.2.11. Het besluit houdende definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan wordt door de Vlaamse Regering bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad binnen zestig dagen na de definitieve vaststelling en wordt volledig bekendgemaakt op de website, vermeld in het Belgisch Staatsblad.

Het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan treedt in werking veertien dagen na de bekendmaking.

De Vlaamse Regering stuurt een afschrift van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan en van het vaststellingsbesluit naar de provincies in kwestie en naar elke gemeente waarvan het grondgebied door het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan geheel of gedeeltelijk wordt bestreken, waar die documenten kunnen worden ingezien.

Als in het definitief vastgestelde gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan een erkennings-, rangschikkings- of beschermingsbesluit geheel of gedeeltelijk wordt gewijzigd of opgeheven, wordt het ontwerp met een beveiligde zending ter kennis gebracht van de eigenaar, de blote eigenaar, de erfpachthouders, de opstalhouder en de leasinggever van de betrokken beschermde onroerende goederen. Die personen brengen de gebruikers op de hoogte van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na de kennisgeving. Ze brengen de administratie met een beveiligde zending op de hoogte van de eventuele verkoop, de overdracht van het eigendomsrecht of de overdracht van een ander zakelijk recht, met de bijbehorende stavingsdocumenten, binnen een termijn van tien dagen, die ingaat op de dag na de kennisgeving. Die verplichting wordt in de beveiligde zending vermeld. De nieuwe eigenaars worden op hun beurt van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan op de hoogte gebracht.”.

Art. 27. In titel II, hoofdstuk II, van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij decreet van 4 april 2014, wordt tussen artikel 2.2.11 en 2.2.12 het volgende opschrift ingevoegd:

“Afdeling 3. Provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen”.

Art. 28. Artikel 2.2.12 van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 4 april 2014, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 2.2.12. §1. De deputatie is belast met de opmaak van provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen en neemt de nodige maatregelen voor de samenstelling van het planteam en voor het voeren van het geïntegreerde planningsproces, vermeld in artikel 2.2.1.

De provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen worden opgemaakt ter uitvoering van het provinciaal ruimtelijk structuurplan.

De voorschriften van de provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen kunnen niet afwijken van de voorschriften van de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen, tenzij de Vlaamse Regering daarvoor haar toestemming verleent. In dat geval vervangen de voorschriften van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan, voor het grondgebied waarop ze betrekking hebben, de voorschriften van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, tenzij het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan het uitdrukkelijk anders bepaalt.

De instemming, vermeld in het derde lid, wordt schriftelijk gegeven, uiterlijk op of naar aanleiding van de plenaire vergadering of de adviesvraag over het voorontwerp van plan waarvoor de instemming vereist is. Het besluit waarbij de instemming wordt verleend, bevat een omschrijving van het te plannen onderwerp en van het gebied waarop het plan of planonderdeel betrekking heeft, en vermeldt de voorschriften van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan die zullen worden opgeheven.

§2. De deputatie vraagt advies over de startnota aan:

- 1° het departement;
- 2° de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening;
- 3° de colleges van burgemeester en schepenen van de betrokken gemeenten;

- 4° de door de Vlaamse Regering aangewezen diensten;
- 5° als het plan grenst aan een andere provincie, ander gewest of land of aanzienlijke effecten kan hebben op mens of milieu in een andere provincie, ander gewest of land, wordt het advies van de betrokken provincie, het gewest of het land in kwestie gevraagd. Als het plan grenst aan of aanzienlijke effecten kan hebben op gebieden die onder de federale bevoegdheid vallen, wordt het advies van de federale overheid gevraagd. Als een land, een gewest of de federale overheid daarom verzoekt, wordt ook het advies gevraagd.

Het advies wordt uitgebracht binnen een termijn van zestig dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van de adviesvraag. Als die termijn wordt overschreden, kan aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan.

De deputatie informeert de bevolking van de betrokken gemeenten uiterlijk de eerste dag van de termijn van zestig dagen over de inhoud van de startnota, raadpleegt de bevolking over de startnota gedurende dezelfde termijn, organiseert hierover ten minste één participatiemoment en maakt daarvan een verslag.

De reacties worden uiterlijk de laatste dag van de termijn van de inspraak aan de deputatie bezorgd. De wijze waarop reacties bezorgd kunnen worden, alsook de uiterste datum worden uitdrukkelijk vermeld in de informatie over de startnota. De deputatie bezorgt de startnota, de adviezen, de reacties en het verslag van het participatiemoment aan de bevoegde dienst voor milieueffectrapportage en veiligheidsrapportage binnen een termijn van drie dagen na het afsluiten van de termijn.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen voor deze adviesvraag en inspraak.”.

Art. 29. In titel II, hoofdstuk II, van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij decreet van 4 april 2014, wordt het opschrift “Afdeling 4. Gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen” opgeheven.

Art. 30. Artikel 2.2.13 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 28 maart 2014 en 4 april 2014, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 2.2.13. De deputatie neemt de nodige maatregelen voor de opmaak van de scopingnota.

Art. 31. Artikel 2.2.14 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 11 mei 2012 en 4 april 2014, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 2.2.14. De deputatie stuurt het voorontwerp van provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan en de ontwerpen van planmilieueffectrapport of ruimtelijk veiligheidsrapport voor advies naar het departement, de colleges van burgemeester en schepenen van de betrokken gemeenten en de adviserende diensten. De Vlaamse Regering kan bepalen aan welke adviserende diensten het voorontwerp van provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan minstens moet worden voorgelegd. Als het plan grenst aan een andere provincie, een ander gewest of land of aanzienlijke grensoverschrijdende effecten voor mens of milieu kan hebben, zoals blijkt uit de startnota, de scopingnota of de ontwerprapporten, wordt het advies van de betrokken provincie, het gewest of land in kwestie gevraagd. Als het plan grenst aan of een aanzienlijk effect kan hebben op gebieden die onder de federale bevoegdheid vallen, wordt het advies van de federale overheid gevraagd. Als een land, een gewest of de federale overheid daarom verzoekt of al een advies heeft verleend over de startnota, wordt ook een advies gevraagd.

De deputatie kan beslissen om al dan niet een of meer plenaire vergaderingen te houden. Als de deputatie een plenaire vergadering organiseert met de instanties, vermeld in het eerste lid, vindt die op zijn vroegst plaats de eenentwintigste dag na het versturen van het voorontwerp door de deputatie.

Uiterlijk tijdens de plenaire vergadering brengt het departement schriftelijk advies uit over de verenigbaarheid met het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen of, in voorkomend geval, over de overeenstemming met een ontwerp van Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en een of meer ontwerpen van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan.

Uiterlijk tijdens de plenaire vergadering brengen de colleges van burgemeester en schepenen schriftelijk advies uit en delen de adviserende diensten, vermeld in het eerste lid, hun schriftelijke opmerkingen mee. De vertegenwoordigers van die instanties moeten gemandateerd zijn om een standpunt in te nemen tijdens de vergadering.

Van de plenaire vergadering wordt een schriftelijk verslag opgemaakt. Dat verslag wordt binnen veertien dagen bezorgd aan de instanties die op de plenaire vergadering aanwezig moesten zijn. Eventuele reacties op het verslag kunnen worden ingediend door de instanties die effectief aanwezig waren op de plenaire vergadering, en moeten binnen veertien dagen na de ontvangst van het verslag bezorgd worden aan de deputatie.

Als er geen plenaire vergadering wordt georganiseerd, wordt een schriftelijk advies uitgebracht door de instanties, vermeld in het eerste lid, en door het departement binnen een termijn van eenentwintig dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van de adviesvraag. Als die termijn wordt overschreden, kan aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan.”.

Art. 32. Artikel 2.2.15 van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 4 april 2014, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 2.2.15. §1. De provincieraad stelt het ontwerp van provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan voorlopig vast.

Na de voorlopige vaststelling wordt het ontwerp van provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan onmiddellijk naar de Vlaamse Regering gestuurd.

§2. De deputatie onderwerpt het ontwerp van provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan samen met het ontwerp van de effectbeoordelingsrapporten aan een openbaar onderzoek dat binnen dertig dagen na de voorlopige vaststelling, vermeld in paragraaf 1, minstens wordt aangekondigd door een bericht in het Belgisch Staatsblad. Die termijn is een termijn van orde.

De Vlaamse Regering stelt nadere regels voor het openbaar onderzoek vast.

§3. Na de aankondiging worden het ontwerp van provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan en het ontwerp van de effectbeoordelingsrapporten gedurende dertig dagen ter inzage gelegd in het gemeentehuis van elke gemeente waarvan het grondgebied door het ontwerp van provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan of effectbeoordelingsrapporten geheel of gedeeltelijk wordt bestreken, en worden de ontwerpen gepubliceerd op de website, zoals gespecificeerd door de deputatie. Als er sprake is van grens- of gewestoverschrijdende effecten als vermeld in artikel 2.2.14, eerste lid, of als de deputatie dit beslist, wordt de termijn met dertig dagen verlengd.

Het openbaar onderzoek start uiterlijk op de dertigste dag nadat de aankondiging ervan in het Belgisch Staatsblad verschenen is. Die termijn is een termijn van orde.

§4. De opmerkingen en de bezwaren worden uiterlijk op de laatste dag van de termijn van het openbaar onderzoek schriftelijk of digitaal aan de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening bezorgd.

De opmerkingen en de bezwaren kunnen ook uiterlijk de laatste dag van die termijn in het gemeentehuis van elke gemeente, vermeld in paragraaf 3, eerste lid, worden afgegeven tegen ontvangstbewijs. De gemeente bezorgt in dat geval uiterlijk de derde werkdag na het openbaar onderzoek de bezwaren en de opmerkingen aan de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening. Met de opmerkingen en de bezwaren die te laat aan de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening worden bezorgd, hoeft geen rekening te worden gehouden. De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen voor de ontvangst en het bijhouden van bezwaren en opmerkingen door de gemeente en voor de wijze waarop ze aan de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening worden bezorgd.

De gemeenteraden van de gemeenten waarvan het grondgebied door het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan geheel of gedeeltelijk wordt bestreken, bezorgen hun advies aan de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening binnen de termijn, vermeld in paragraaf 3. Als er geen advies is verleend binnen die termijn, mag aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan.

Het departement bezorgt de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening binnen de termijn, vermeld in paragraaf 3, een advies over de overeenstemming van het ontwerp van provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan met het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen, of, in voorkomend geval, de overeenstemming met een ontwerp van Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en een of meer ontwerpen van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan.

De gemeenteraad en de deputatie van respectievelijk de gemeenten en de provincies die grenzen aan gemeenten waarvan het grondgebied door het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan geheel of gedeeltelijk wordt bestreken, kunnen de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening een advies bezorgen binnen de termijn, vermeld in paragraaf 3.

§5. De provinciale commissie voor ruimtelijke ordening bundelt en coördineert alle adviezen, opmerkingen en bezwaren en brengt binnen negentig dagen na het einde van het openbaar onderzoek gemotiveerd advies uit bij de provincieraad. Dat advies bevat het integrale advies van het departement. Op hetzelfde ogenblik bezorgt de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening de deputatie de gebundelde adviezen, opmerkingen en bezwaren.

Op gemotiveerd verzoek van de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening beslist de deputatie over de verlenging met dertig dagen van de termijn, vermeld in het eerste lid. Het verzoek tot verlenging moet worden ingediend uiterlijk de dertigste dag na het beëindigen van het openbaar onderzoek. Bij het uitblijven van een beslissing door de deputatie binnen een termijn van dertig dagen na het indienen van het verzoek wordt de verlenging geacht te zijn toegekend.

Als de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening geen advies heeft verleend binnen de gestelde termijn, mag aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan. In dat geval bezorgt ze onmiddellijk de gebundelde adviezen, opmerkingen en bezwaren aan de provincieraad.

§6. De provincieraad stelt binnen honderdvijftig dagen na het einde van het openbaar onderzoek, tweehonderdentien dagen in geval van verlenging van de termijn, vermeld in paragraaf 5, eerste lid, het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan definitief vast.

De bevoegde diensten voor milieueffectrapportage en veiligheidsrapportage beoordelen voorafgaand aan de definitieve vaststelling van het ruimtelijk uitvoeringsplan de kwaliteit van het planmilieueffectrapport respectievelijk ruimtelijk veiligheidsrapport. Ze toetsen aan de scopingnota en aan de gegevens die vereist zijn conform artikel 4.2.8, §1bis, respectievelijk artikel 4.4.3 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, en ze houden rekening met de tijdens het openbaar onderzoek geformuleerde adviezen, opmerkingen en bezwaren.

Bij de definitieve vaststelling van het plan kunnen ten opzichte van het voorlopig vastgestelde plan alleen wijzigingen worden aangebracht die gebaseerd zijn op of voortvloeien uit de tijdens het openbaar onderzoek geformuleerde bezwaren en opmerkingen, of uit de adviezen, uitgebracht door de aangewezen diensten en overheden, of uit het advies van de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening.

De definitieve vaststelling van het plan kan echter geen betrekking hebben op delen van het grondgebied die niet opgenomen zijn in het voorlopig vastgestelde plan.

Op gemotiveerd verzoek van de deputatie beslist de provincieraad over een eerste verlenging met zestig dagen van de termijn waarin het plan moet worden vastgesteld of over een tweede verlenging met dertig dagen.

§7. Als het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan niet definitief wordt vastgesteld binnen de termijn, vermeld in paragraaf 6, eerste lid, vervalt het ontwerp van provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan.

§8. De provincieraad kan, met het oog op het herstel van een onregelmatigheid, het besluit houdende definitieve vaststelling van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan geheel of gedeeltelijk intrekken en hernemen, waarbij het wettigheidsgebrek wordt rechtgezet.

De bepalingen van paragraaf 6 zijn onverminderd van toepassing, met uitzondering van de vervaltermijn van honderdvijftig dagen.”.

Art. 33. Artikel 2.2.16 van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 4 april 2014, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 2.2.16. §1. Het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan wordt samen met het besluit van de provincieraad en het volledige advies van de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening onmiddellijk na de definitieve vaststelling met een beveiligde zending bezorgd aan de Vlaamse Regering.

§2. De Vlaamse Regering beschikt over een termijn van dertig dagen, die ingaat de dag na de betekening, vermeld in paragraaf 1 of paragraaf 4, tweede lid, om de uitvoering van het besluit van de provincieraad tot definitieve vaststelling van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan te schorsen en om de deputatie daarvan met een beveiligde zending op de hoogte te brengen.

Als het provincieraadsbesluit tot definitieve vaststelling van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan wordt geschorst, is het schorsingsbesluit gemotiveerd.

§3. Het besluit van de provincieraad tot definitieve vaststelling van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan kan alleen worden geschorst:

- 1° als het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan kennelijk onverenigbaar is met het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, met het provinciaal ruimtelijk structuurplan of, in voorkomend geval, met een ontwerp van Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen of een ontwerp van provinciaal ruimtelijk structuurplan;
- 2° als het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan strijdig is met een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan of, in voorkomend geval, met een ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, tenzij de Vlaamse Regering daarmee haar instemming heeft verleend met toepassing van artikel 2.2.9, §2, tweede en derde lid;
- 3° als het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan strijdig is met direct werkende normen binnen andere beleidsvelden dan de ruimtelijke ordening of met de bindende delen van door de Vlaamse Regering vastgestelde beleidsplannen binnen andere beleidsdomeinen;
- 4° wegens de niet-naleving van een substantiële vormvereiste.

§4. In geval van schorsing beschikt de provincieraad over een termijn van zestig dagen, die ingaat de dag na de verzending van het schorsingsbesluit aan de deputatie, om het ruimtelijk uitvoeringsplan opnieuw definitief vast te stellen. Onverminderd artikel 2.2.15, §6, derde lid, kunnen bij de definitieve vaststelling van het plan ten opzichte van het geschorste plan alleen wijzigingen worden aangebracht die gebaseerd zijn op of voortvloeien uit het schorsingsbesluit.

Het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan wordt samen met het nieuwe besluit van de provincieraad onmiddellijk na de definitieve vaststelling met een beveiligde zending bezorgd aan de Vlaamse Regering.

Als de provincieraad binnen de termijn van zestig dagen, vermeld in het eerste lid, geen nieuw besluit tot definitieve vaststelling van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan neemt, vervalt het geschorste provincieraadsbesluit en het ontwerp van provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan.”.

Art. 34. Artikel 2.2.17 van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 4 april 2014, wordt vervangen door wat volgt:

Art. 2.2.17. Als het besluit van de provincieraad tot definitieve vaststelling van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan niet tijdig is geschorst, wordt de provincieraadsbeslissing houdende definitieve vaststelling van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

Het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan treedt in werking veertien dagen na de bekendmaking van de provincieraadsbeslissing houdende definitieve vaststelling van het plan bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad en na de volledige bekendmaking op de website, vermeld in het Belgisch Staatsblad.

De deputatie stuurt een afschrift van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan, van het advies van de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening en van het vaststellingsbesluit naar elke gemeente waarvan het grondgebied door het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan geheel of gedeeltelijk wordt bestreken, waar die documenten kunnen worden ingezien.”.

Art. 35. In titel II, hoofdstuk II, van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij decreet van 4 april 2014, wordt tussen artikel 2.2.17 en 2.2.18 het volgende opschrift ingevoegd:

“Afdeling 4. Gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen”.

Art. 36. Artikel 2.2.18 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 4 april 2014, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 2.2.18. §1. Het college van burgemeester en schepenen is belast met de opmaak van gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen en neemt de nodige maatregelen voor de samenstelling van het planteam en voor het voeren van het geïntegreerde planningsproces, vermeld in artikel 2.2.1.

De gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen worden opgemaakt ter uitvoering van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan.

De voorschriften van de gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen kunnen niet afwijken van de voorschriften van de provinciale en de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen, tenzij de provincieraad, respectievelijk de Vlaamse Regering instemming daarmee verleent. In dat geval vervangen de voorschriften van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, voor het grondgebied waarop ze betrekking hebben, de voorschriften van het provinciaal of gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, tenzij het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan het uitdrukkelijk anders bepaalt.

De instemming, vermeld in het derde lid, wordt schriftelijk gegeven, uiterlijk op of naar aanleiding van de plenaire vergadering of de adviesvraag over het voorontwerp van plan waarvoor de instemming vereist is. Het besluit waarbij de instemming wordt verleend, bevat een omschrijving van het te plannen onderwerp en van het gebied waarop het plan of planonderdeel betrekking heeft, en vermeldt de voorschriften van het provinciaal of gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan die zullen worden opgeheven.

§2. Het college van burgemeester en schepenen vraagt advies over de startnota aan:

- 1° de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening;
- 2° de deputatie van de provincie in kwestie;
- 3° de door de Vlaamse Regering aangewezen diensten;
- 4° als het plan grenst aan een andere gemeente, andere provincie, ander gewest of land of aanzienlijke effecten kan hebben op mens of milieu in een andere gemeente, een andere provincie, een ander gewest of land, wordt het advies van de betrokken gemeente, de betrokken provincie, het gewest of het land in kwestie gevraagd. Als het plan grenst aan of aanzienlijke effecten kan hebben op gebieden die onder de federale bevoegdheid vallen, wordt het advies van de federale overheid gevraagd. Als een land, een gewest of de federale overheid daarom verzoekt, wordt ook het advies gevraagd.

Het advies wordt uitgebracht binnen een termijn van zestig dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van de adviesvraag. Als die termijn wordt overschreden, kan aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan.

Het college van burgemeester en schepenen informeert de bevolking van de gemeente uiterlijk de eerste dag van die termijn over de inhoud van de startnota, raadpleegt de bevolking over de startnota gedurende dezelfde termijn, organiseert hierover ten minste één participatiemoment en maakt daarvan een verslag.

De reacties worden uiterlijk de laatste dag van de termijn van de inspraak aan het college van burgemeester en schepenen bezorgd. De wijze waarop reacties bezorgd kunnen worden, alsook de uiterste datum worden uitdrukkelijk vermeld in de informatie over de startnota. Het college van burgemeester en schepenen bezorgt de startnota, de adviezen, de reacties en het verslag van het participatiemoment aan de bevoegde dienst voor milieueffectrapportage en

veiligheidsrapportage binnen een termijn van drie dagen na het afsluiten van de termijn.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen voor deze adviesvraag en inspraak.”.

Art. 37. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij decreet van 4 april 2014, wordt een artikel 2.2.19 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 2.2.19. Het college van burgemeester en schepenen neemt de nodige maatregelen voor de opmaak van de scopingnota.

Art. 38. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij decreet van 4 april 2014, wordt een artikel 2.2.20 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 2.2.20. Het college van burgemeester en schepenen stuurt het voorontwerp van gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan en de ontwerpen van planmilieueffectrapport of ruimtelijk veiligheidsrapport voor advies naar de deputatie, het departement en de andere adviserende diensten. De Vlaamse Regering kan bepalen aan welke adviserende diensten het voorontwerp van gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan minstens moet worden voorgelegd. Als het plan grenst aan een andere gemeente, een andere provincie, een ander gewest of land of aanzienlijke grensoverschrijdende effecten voor mens of milieu kan hebben, zoals blijkt uit de startnota, de scopingnota of de ontwerprapporten, wordt het advies van de betrokken gemeente, de betrokken provincie, het gewest of land in kwestie gevraagd. Als het plan grenst aan of een aanzienlijk effect kan hebben op gebieden die onder de federale bevoegdheid vallen, wordt het advies van de federale overheid gevraagd. Als een land, een gewest of de federale overheid daarom verzoekt of al een advies heeft verleend over de startnota, wordt ook een advies gevraagd.

Het college van burgemeester en schepenen kan beslissen om al dan niet een of meer plenaire vergaderingen te houden. Als het college van burgemeester en schepenen een plenaire vergadering organiseert met de instanties, vermeld in het eerste lid, vindt die op zijn vroegst plaats de eenentwintigste dag na het versturen van het voorontwerp door het college van burgemeester en schepenen.

Uiterlijk tijdens de plenaire vergadering brengt het departement schriftelijk advies uit over de verenigbaarheid met het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen, de provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen, of, in voorkomend geval, de overeenstemming met een ontwerp van Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en een of meer ontwerpen van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan.

Uiterlijk tijdens de plenaire vergadering brengt de deputatie schriftelijk advies uit, en delen de adviserende diensten, vermeld in het eerste lid, hun al dan niet schriftelijke opmerkingen mee. De vertegenwoordigers van die instanties moeten gemandateerd zijn om een standpunt in te nemen tijdens de vergadering.

Van de plenaire vergadering wordt een schriftelijk verslag opgemaakt. Dat verslag wordt binnen veertien dagen bezorgd aan de instanties die op de plenaire vergadering aanwezig moesten zijn. Eventuele reacties op het verslag kunnen worden ingediend door de instanties die effectief aanwezig waren op de plenaire vergadering, en moeten binnen veertien dagen na de ontvangst van het verslag bezorgd worden aan het college van burgemeester en schepenen.

Als er geen plenaire vergadering wordt georganiseerd, wordt een schriftelijk advies uitgebracht door de instanties, vermeld in het eerste lid, en door het departement binnen een termijn van eenentwintig dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van de adviesvraag. Als die termijn wordt overschreden, kan aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan.”.

Art. 39. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij decreet van 4 april 2014, wordt een artikel 2.2.21 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 2.2.21. §1. De gemeenteraad stelt het ontwerp van gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voorlopig vast.

Na de voorlopige vaststelling wordt het ontwerp van gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan onmiddellijk opgestuurd naar de deputatie van de provincie waarin de gemeente ligt, naar het departement en naar de Vlaamse Regering.

§2. Het college van burgemeester en schepenen onderwerpt het ontwerp van gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan samen met het ontwerp van de effectbeoordelingsrapporten aan een openbaar onderzoek dat binnen dertig dagen na de voorlopige vaststelling, vermeld in paragraaf 1, minstens wordt aangekondigd door een bericht in het Belgisch Staatsblad. Die termijn is een termijn van orde.

De Vlaamse Regering stelt nadere regels voor het openbaar onderzoek vast.

§3. Na de aankondiging worden het ontwerp van gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan en het ontwerp van de effectbeoordelingsrapporten gedurende dertig dagen ter inzage gelegd in het gemeentehuis en worden de ontwerpen gepubliceerd op de website, zoals gespecificeerd door het college van burgemeester en schepenen. Als er sprake is van grens- of gewestoverschrijdende effecten als vermeld in artikel 2.2.20, eerste lid, of als het college van burgemeester en schepenen dit beslist, wordt de termijn met dertig dagen verlengd.

Het openbaar onderzoek start uiterlijk op de dertigste dag nadat de aankondiging ervan in het Belgisch Staatsblad verschenen is. Die termijn is een termijn van orde.

§4. De opmerkingen en de bezwaren worden uiterlijk de laatste dag van het openbaar onderzoek schriftelijk of digitaal aan de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening bezorgd met een beveiligde zending.

De deputatie van de provincie waarin de gemeente ligt, bezorgt de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening binnen de termijn, vermeld in paragraaf 3, een advies over de overeenstemming van het ontwerp van gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan met het provinciaal ruimtelijk structuurplan en de provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen, of, in voorkomend geval, de overeenstemming met een ontwerp van provinciaal ruimtelijk structuurplan en een of meer ontwerpen van provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan. Als er geen advies is verleend binnen die termijn, mag aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan.

Het departement bezorgt de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening en het planteam binnen de termijn, vermeld in paragraaf 3, een advies over de overeenstemming van het ontwerp van gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan met het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen, of, in voorkomend geval, de overeenstemming

met een ontwerp van Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en een of meer ontwerpen van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan.

Het college van burgemeester en schepenen en de deputatie van respectievelijk de gemeenten en de provincies die grenzen aan de gemeente, kunnen de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening een advies bezorgen binnen de termijn, vermeld in paragraaf 3.

§5. De gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening bundelt en coördineert alle adviezen, opmerkingen en bezwaren en brengt binnen negentig dagen na het einde van het openbaar onderzoek gemotiveerd advies uit bij de gemeenteraad. Het advies bevat de integrale adviezen van de deputatie en van het departement. Op hetzelfde ogenblik bezorgt de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening het college van burgemeester en schepenen de gebundelde adviezen, opmerkingen en bezwaren.

Als de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening geen advies heeft verleend binnen de gestelde termijn, mag aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan. In dat geval bezorgt ze onmiddellijk de gebundelde adviezen, opmerkingen en bezwaren aan de gemeenteraad.

§6. De gemeenteraad stelt binnen honderdvijftig dagen na het einde van het openbaar onderzoek het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan definitief vast.

De bevoegde diensten voor milieueffectrapportage en veiligheidsrapportage beoordelen voorafgaand aan de definitieve vaststelling van het ruimtelijk uitvoeringsplan de kwaliteit van het planmilieueffectrapport respectievelijk ruimtelijk veiligheidsrapport. Ze toetsen aan de scopingnota en aan de gegevens die vereist zijn conform artikel 4.2.8, §1bis, respectievelijk artikel 4.4.3 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, en ze houden rekening met de tijdens het openbaar onderzoek geformuleerde adviezen, opmerkingen en bezwaren.

Bij de definitieve vaststelling van het plan kunnen ten opzichte van het voorlopig vastgestelde plan alleen wijzigingen worden aangebracht die gebaseerd zijn op of voortvloeien uit de tijdens het openbaar onderzoek geformuleerde bezwaren en opmerkingen, of uit de adviezen, uitgebracht door de aangewezen diensten en overheden, of uit het advies van de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening.

De definitieve vaststelling van het plan kan echter geen betrekking hebben op delen van het grondgebied die niet opgenomen zijn in het voorlopig vastgestelde plan.

Op gemotiveerd verzoek van het college van burgemeester en schepenen beslist de gemeenteraad over een eerste verlenging met zestig dagen van de termijn waarin het plan moet worden vastgesteld of over een tweede verlenging met dertig dagen.

§7. Als het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan niet definitief wordt vastgesteld binnen de termijn, vermeld in paragraaf 6, eerste lid, vervalt het ontwerp van gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan.

§8. De gemeenteraad kan, met het oog op het herstel van een onregelmatigheid, het besluit houdende definitieve vaststelling van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan geheel of gedeeltelijk intrekken en hernemen, waarbij het wettigheidsgebrek wordt rechtgezet.

De bepalingen van paragraaf 6 zijn onverminderd van toepassing, met uitzondering van de vervaltermijn van honderdvijftig dagen.”.

Art. 40. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij decreet van 4 april 2014, wordt een artikel 2.2.22 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 2.2.22. Het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan wordt samen met het besluit van de gemeenteraad en het volledige advies van de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening onmiddellijk na de definitieve vaststelling met een beveiligde zending bezorgd aan de deputatie van de provincie waarin de gemeente ligt, en aan de Vlaamse Regering.”.

Art. 41. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij decreet van 4 april 2014, wordt een artikel 2.2.23 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 2.2.23. §1. De Vlaamse Regering en de deputatie beschikken over een termijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na de betekening, vermeld in paragraaf 3, tweede lid, of in artikel 2.2.22, om de uitvoering van het besluit van de gemeenteraad tot definitieve vaststelling van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan te schorsen en om het college van burgemeester en schepenen daarvan met een beveiligde zending op de hoogte te brengen.

Binnen de termijn, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, bezorgt de Vlaamse Regering een afschrift van het schorsingsbesluit aan de deputatie. Als de deputatie een schorsingsbesluit neemt, bezorgt ze een afschrift daarvan aan de Vlaamse Regering binnen de termijn, vermeld in paragraaf 1, eerste lid.

Als het gemeenteraadsbesluit tot definitieve vaststelling van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan wordt geschorst, is het schorsingsbesluit gemotiveerd.

§2. Het besluit van de gemeenteraad tot definitieve vaststelling van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan kan alleen worden geschorst:

- 1° als het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan kennelijk onverenigbaar is met een structuurplan of, in voorkomend geval, met een ontwerp van structuurplan;
- 2° als het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan strijdig is met een gewestelijk of provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan of, in voorkomend geval, met een ontwerp van gewestelijk of provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan, tenzij de Vlaamse Regering, respectievelijk de provincieraad daarmee haar instemming conform artikel 2.2.18, §1, derde lid, heeft verleend;
- 3° als het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan strijdig is met direct werkende normen binnen andere beleidsvelden dan de ruimtelijke ordening of met bindende delen van een door de Vlaamse Regering vastgesteld beleidsplan;
- 4° wegens de niet-naleving van een substantiële vormvereiste.

§3. In geval van schorsing beschikt de gemeenteraad over een termijn van zestig dagen, die ingaat op de dag na de verzending van het schorsingsbesluit aan de gemeente, om het ruimtelijk uitvoeringsplan opnieuw definitief vast te stellen. Onverminderd artikel 2.2.21, §6, derde lid, kunnen bij de definitieve vaststelling van het plan ten opzichte van het geschorste plan alleen wijzigingen worden aangebracht die gebaseerd zijn op of voortvloeien uit het schorsingsbesluit.

Het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan wordt samen met het nieuwe besluit van de gemeenteraad onmiddellijk na de definitieve vaststelling met een

beveiligde zending bezorgd aan de deputatie van de provincie waarin de gemeente ligt, en aan de Vlaamse Regering.

Als de gemeenteraad binnen de voormelde termijn van zestig dagen geen nieuw besluit tot definitieve vaststelling van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan neemt, vervallen het geschorste gemeenteraadsbesluit en het ontwerp van gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan.”.

Art. 42. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij decreet van 4 april 2014, wordt een artikel 2.2.24 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 2.2.24. Als het besluit van de gemeenteraad tot definitieve vaststelling van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan niet tijdig is geschorst, wordt de gemeenteraadsbeslissing houdende definitieve vaststelling van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad en volledig bekendgemaakt op de website, vermeld in het Belgisch Staatsblad.”.

Art. 43. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij decreet van 4 april 2014, wordt een artikel 2.2.25 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 2.2.25. Het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan treedt in werking veertien dagen na de bekendmaking van de gemeenteraadsbeslissing houdende definitieve vaststelling van het plan bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad.

Het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, het advies van de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening en het vaststellingsbesluit kunnen worden ingezien in de gemeente.”.

Afdeling 2. Diverse wijzigingsbepalingen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009

Art. 44. Artikel 2.3.1 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening wordt als volgt gewijzigd:

1° in het eerste lid wordt in de tweede zin het woord “stedenbouwkundige” geschrapt;

2° aan de opsomming van het eerste lid wordt een onderdeel toegevoegd dat luidt als volgt:

“13° de uitvoering van maatregelen of het naleven van voorwaarden die het ruimtelijk uitvoeringsplan begeleiden, in geval van toepassing van artikel 2.2.5, §2.”;

3° aan de opsomming van het tweede lid worden de woorden “en aspecten waarvoor maatregelen vereist zijn met toepassing van artikel 2.2.5, §2.” toegevoegd;

4° in het vierde lid worden de woorden “bevatten voorschriften van stedenbouwkundige aard en” geschrapt.

Art. 45. In artikel 2.6.10, §2, derde lid van dezelfde codex wordt de zinsnede “artikel 2.2.3, § 2, eerste lid” vervangen door de zinsnede “artikel 2.2.6, § 2, eerste lid”.

Art. 46. In artikel 2.6.17, §3, van dezelfde codex wordt de zinsnede “artikel 2.2.1, § 2, vierde lid” vervangen door de zinsnede “artikel 2.2.2, §2, vierde lid”.

Art. 47. In artikel 4.1.1, eerste lid, 1°, d), van dezelfde codex wordt de zinsnede “artikel 2.2.2, §1, eerste lid, 2°” vervangen door de zinsnede “artikel 2.2.5, §1, eerste lid, 3°”.

Art. 48. In artikel 6.1.1, eerste lid, 2°, van dezelfde codex, gewijzigd bij decreet van 16 juli 2010 en vervangen door decreet van 25 april 2014, wordt de zinsnede

“artikel 2.2.1 tot en met 2.2.18” vervangen door de zinsnede “artikel 2.2.1 tot en met 2.2.26”.

Art. 49. In artikel 7.4.3, tweede lid, van dezelfde codex wordt de zinsnede “artikel 2.2.1 tot en met 2.2.5 en artikel 2.2.13 tot en met 2.2.18” vervangen door de zinsnede “artikel 2.2.1 tot en met 2.2.6 en artikel 2.2.12 tot en met 2.2.17”.

Art. 50. In artikel 7.4.6 van dezelfde codex wordt de zinsnede “artikel 2.2.1 tot en met 2.2.5 en artikel 2.2.9 tot en met 2.2.12” vervangen door de zinsnede “artikel 2.2.1 tot en met 2.2.6 en artikel 2.2.12 tot en met 2.2.17”.

Art. 51. In artikel 7.4.12, tweede lid, van dezelfde codex wordt de zinsnede “artikel 2.2.2, §1, eerste lid, 7°” vervangen door de zinsnede “artikel 2.2.5, §1, eerste lid, 7°”.

Hoofdstuk 5. Wijzigingen aan de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013

Art. 52. In artikel 2.1.5.0.6, derde lid van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013 wordt de zinsnede “het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, vermeld in artikel 2.2.8 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening” vervangen door de zinsnede “het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, vermeld in artikel 2.2.11 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening”.

Art. 53. In artikel 2.7.6.0.2, tweede lid van dezelfde codex “het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, vermeld in artikel 2.2.8 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009” vervangen door de zinsnede “het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, vermeld in artikel 2.2.11 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening”.

Hoofdstuk 6. Wijzigingen aan het Decreet van 25 april 2014 betreffende complexe projecten

Art. 54. Aan artikel 8, §3, eerste lid, van het decreet van 25 april 2014 betreffende complexe projecten wordt de volgende zin toegevoegd:
“De dienst bevoegd voor milieueffectrapportage integreert zijn beslissing in de alternatievenonderzoeksnota.”

Art. 55. In Artikel 10 en 20 van hetzelfde decreet wordt het woord “artikel 4.2.8, § 1, 5°” telkens vervangen door het woord “artikel 4.2.8, §1bis”.

Art. 56. Artikel 12 van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Art. 57. In artikel 14, tweede lid, 5°, van hetzelfde decreet wordt het woord “goedgekeurde” vervangen door de woorden “ontwerp van”.

Art. 58. In artikel 15, §1, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt tussen de woorden “onderwerpt het ontwerp van voorkeursbesluit” en de woorden “aan een openbaar onderzoek” de woorden “en het ontwerp van MER” ingevoegd;

2° in het tweede lid, punt 3°, wordt het woord “goedgekeurde ” vervangen door de woorden “ontwerp van”;

Art. 59. In hetzelfde decreet wordt er een artikel 15/1 ingevoegd dat luidt als volgt:

“Art. 15/1. De dienst bevoegd voor milieueffectrapportage beoordeelt de kwaliteit van het ontwerp van MER en toetst het ontwerp van MER inhoudelijk aan de beslissing, vermeld in artikel 8, § 3, en aan de inhoudsvereisten, vermeld in artikel 10, eerste lid.

Voor het ontwerp van voorkeursbesluit vastgesteld wordt, beslist de dienst bevoegd voor milieueffectrapportage over de goedkeuring of afkeuring van het MER. Hij bezorgt die beslissing aan de procesverantwoordelijke en aan de instanties en bevoegde autoriteiten waaraan conform artikel 8, § 2, eerste en derde lid, om advies werd verzocht.

In geval van afkeuring geeft de dienst bevoegd voor milieueffectrapportage aan waar het MER tekortschiet. De beslissing vermeldt dat de procesverantwoordelijke een gemotiveerd verzoek tot heroverweging kan indienen tegen de afkeuringsbeslissing.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de procedure tot heroverweging, vermeld in het derde lid en voor de bekendmaking van de beslissing, vermeld in het tweede lid.”

Art. 60. Aan artikel 18, §3, eerste lid, van hetzelfde decreet wordt de volgende zin toegevoegd:

“De dienst bevoegd voor milieueffectrapportage integreert zijn beslissing in de projectonderzoeksnota.”

Art. 61. In artikel 23, 8° van hetzelfde decreet wordt de zinsnede “artikel 2.2.2 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, en dat de gegevens, vermeld in artikel 2.2.2, § 1” vervangen door de zinsnede “artikel 2.2.5. van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, en dat de gegevens, vermeld in artikel 2.2.5, § 1”

Art. 62. In artikel 37, § 2 van hetzelfde decreet wordt de zinsnede “artikel 2.2.9, § 2, tweede lid, en artikel 2.2.13, § 3” vervangen door de zinsnede “artikel 2.2.12, § 1, derde lid, en artikel 2.2.18, § 1, derde en vierde lid”.

Hoofdstuk 7. Slotbepaling

Art. 63. Dit decreet treedt in werking op een door de Vlaamse Regering vast te stellen datum.

De datum, vermeld in het eerste lid, valt minstens een jaar na de datum van goedkeuring van het besluit van de Vlaamse Regering waarmee de datum van inwerkingtreding wordt vastgelegd en daarbij wordt aangegeven hoe de inwerkingtreding verloopt voor lopende planningsprocessen voor ruimtelijke uitvoeringsplannen.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw,

Joke SCHAUVLIEGE

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 58.741/1
van 27 januari 2016

over

een voorontwerp van decreet ‘tot wijziging van de regelgeving voor ruimtelijke uitvoeringsplannen teneinde de planmilieueffectrapportage en andere effectbeoordelingen in het planningsproces voor ruimtelijke uitvoeringsplannen te integreren door wijziging van diverse decreten’

Op 21 december 2015 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet ‘tot wijziging van de regelgeving voor ruimtelijke uitvoeringsplannen teneinde de planmilieueffectrapportage en andere effectbeoordelingen in het planningsproces voor ruimtelijke uitvoeringsplannen te integreren door wijziging van diverse decreten’.

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 14 januari 2016. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wilfried VAN VAERENBERGH en Wouter PAS, staatsraden, Marc RIGAUX en Michel TISON, assessoren, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Pierrot T’KINDT, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 27 januari 2016.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond,¹ alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP VAN DECREET

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt hoofdzakelijk tot het wijzigen van de regeling die in de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (hierna: de Codex) is opgenomen met betrekking tot de ruimtelijke uitvoeringsplannen, teneinde de planmilieueffectrapportage en andere effectbeoordelingen (of het onderzoek naar de noodzaak daarvan), die samengaan met de totstandbrenging van die plannen, te integreren in het planningsproces. Voorts worden in de Codex nog een aantal aanpassingen aangebracht die uit de voornoemde wijzigingen voortvloeien of ermee verband houden.

Daarnaast worden in het licht van de voormelde integratie nog een aantal andere decreten gewijzigd, meer bepaald het decreet van 5 april 1995 ‘houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid’, het decreet van 21 oktober 1997 ‘betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu’, de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013 en het decreet van 25 april 2014 ‘betreffende complexe projecten’.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

ALGEMENE OPMERKING

3. Titel II, hoofdstuk II, van de Codex is het laatst gewijzigd bij het decreet van 18 december 2015 (artikelen 92 tot 94).² De inleidende zinnen van de artikelen 18, 20, 23, 27, 29, 35 en 37 tot en met 43, waarin wordt gerefereerd aan de “laatste wijziging”, dienen in die zin te worden aangepast. Van het wijzigingsdecreet van 18 december 2015 dient ook nog melding te worden gemaakt in de inleidende zinnen van de artikelen 21, 25 en 31 van het ontwerp.

BIJZONDERE OPMERKINGEN

Artikel 2

4. In artikel 2 van het ontwerp wordt melding gemaakt van een wijziging van artikel 4.1.1, § 1, 13°, van het decreet van 5 april 1995 bij het decreet van 25 april 2014 ‘betreffende de omgevingsvergunning’, en wordt, wat die te wijzigen bepaling betreft, uitgegaan van de tekst zoals die luidt na de wijziging bij dat decreet. Die wijziging is evenwel nog niet in

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

² Decreet van 18 december 2015 ‘houdende diverse bepalingen inzake omgeving, natuur en landbouw en energie’.

werking getreden. Bijgevolg dient, wat de te wijzigen bepaling betreft, in beginsel te worden uitgegaan van de tekst zoals die thans luidt, vóór de wijziging bij het voornoemde decreet, tenzij zou worden beoogd dat het thans voorliggende ontwerpdecreet in werking treedt na de inwerkingtreding van het voornoemde decreet van 25 april 2014. Indien dat laatste niet wordt beoogd, zal in elk geval ook de wijziging waarin reeds is voorzien in het voornoemde decreet van 25 april 2014 moeten worden aangepast in het licht van het voorliggende ontwerpdecreet.

Het te wijzigen artikel 4.1.1, § 1, 13°, is niet ingevoegd bij het decreet van 27 april 2007 en evenmin gewijzigd bij het decreet van 28 februari 2014, zoals wordt vermeld in artikel 2 van het ontwerp, maar ingevoegd bij het decreet van 18 december 2002 en vervangen bij de decreten van 12 december 2008 en 18 december 2015.

Artikel 4

5. In het ontworpen artikel 4.2.8, § 1*bis*, van het decreet van 5 april 1995 (artikel 4, 2°, van het ontwerp) schrijve men in punt 7°, “milieueffecten” (niet: “milieueffecten op het milieu”).

Artikel 6

6. In het ontworpen artikel 4.2.11 van het decreet van 5 april 1995 kan nauwkeuriger worden verwezen:

- in paragraaf 6, 2°, naar “de opmerkingen, adviezen en het resultaat van de grens- of gewestoverschrijdende raadpleging” (in plaats van: “de opmerkingen, adviezen en het resultaat van de grensoverschrijdende raadpleging”);

- in paragraaf 7, inleidende zin, naar “de instanties, bedoeld in paragraaf 2, eerste lid, het publiek en de autoriteiten van alle lidstaten, verdragspartijen of gewesten, geraadpleegd uit hoofde van paragraaf 2, tweede lid,” (in plaats van: “de instanties, vermeld in paragraaf 2, het publiek en elke instantie, elk gewest of elke lidstaat van de Europese Unie,”);

- in paragraaf 7, 2°, b), *in fine*, naar de “opmerkingen, adviezen en het resultaat van de grens- of gewestoverschrijdende raadpleging” (in plaats van: de “adviezen en het resultaat van de grensoverschrijdende raadpleging”).

7. Aan het einde van de eerste zin van paragraaf 4, tweede lid, van het ontworpen artikel 4.2.11 moet duidelijkheidshalve het woord “ervan” worden vervangen door de woorden “van het plan-MER”.

Artikel 8

8. In de bij artikel 8 van het ontwerp ontworpen zinsnede schrijve men “, zoals geïntegreerd in de scopingnota vermeld in artikel 2.2.4, § 3, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening,”.

Artikel 10

9. Artikel 10 van het ontwerp wordt beter geredigeerd als volgt:

“In artikel 17, § 3, tweede lid, van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, ingevoegd bij het decreet van 19 juli 2002, vervangen bij het decreet van 19 mei 2006 en gewijzigd bij het decreet van 1 maart 2013, wordt de zinsnede ‘artikel 2.2.13, § 1 (niet: 2.2.3, § 1), respectievelijk 2.2.9, § 1, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening’ vervangen door de zinsnede ‘artikel 2.2.20, tweede lid, respectievelijk artikel 2.2.14, tweede lid, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, of binnen de adviestertermijn van eenentwintig dagen als er geen plenaire vergadering wordt georganiseerd, zoals vermeld in artikel 2.2.20, zesde lid, respectievelijk artikel 2.2.14, zesde lid, van dezelfde codex’.”

Artikel 16

10. In het ontworpen artikel 2.2.4, § 3, van de Codex schrijve men in het derde en het vierde lid telkens “de voorlopige vaststelling van het ontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan” (niet: “de voorlopige vaststelling van het ruimtelijk uitvoeringsplan”).

Artikel 17

11. In het ontworpen artikel 2.2.5, § 1, eerste lid, 8°, van de Codex schrappe men de woorden “, zoals de conclusies van”.

12. In het ontworpen artikel 2.2.5, § 2, derde lid, van de Codex wordt de termijn voor de definitieve vaststelling van dat plan “opgeschort met de termijn die nodig is voor de verwerking van de opmerkingen [lees: ‘de adviezen, opmerkingen en bezwaren’] uit het openbaar onderzoek over de stedenbouwkundige verordening”. Vraag is of de aldus bepaalde duur van de opschorting volstaat in het licht van de definitieve vaststelling van het plan, en of niet veeleer moet worden overwogen om hetzij de duur van de opschorting te koppelen aan de termijn die nodig is voor de definitieve vaststelling van de stedenbouwkundige verordening, hetzij de termijn voor de definitieve vaststelling van het plan met een vaste termijn te verlengen. In ieder geval biedt een koppeling aan de termijn die nodig is voor de verwerking van de adviezen, opmerkingen en bezwaren, weinig rechtszekerheid, aangezien niet altijd op een rechtszekere manier zal kunnen worden bepaald wanneer die termijn aanvangt en eindigt. Dit laatste lijkt

nochtans noodzakelijk, mede ermee rekening houdend dat de termijn voor de definitieve vaststelling van het plan een vervalt termijn is.³

Artikel 21

13. In het ontworpen artikel 2.2.7, § 2, eerste lid, 5°, van de Codex dient aan het einde wellicht te worden geschreven “Als een land, een gewest of de federale overheid verzoekt om de startnota te bezorgen, ...”.

Artikel 24

14. In het ontworpen artikel 2.2.9, eerste lid, van de Codex, kunnen de woorden “de ontwerpen van planmilieueffectrapport of ruimtelijk veiligheidsrapport” duidelijkheidshalve het best worden vervangen door de zinsnede “, in voorkomend geval, de ontwerpen van planmilieueffectrapport, ruimtelijk veiligheidsrapport en andere verplicht voorgeschreven of gemaakte effectenrapporten”.

Aan het einde van datzelfde lid dienen de woorden “daarom verzoekt” te worden vervangen door de woorden “verzoekt om de scopingnota of de ontwerprapporten te bezorgen”.

15. In het ontworpen tweede lid van hetzelfde artikel volstaat het niet om enkel melding te maken van “de instanties, vermeld in het eerste lid”. Uit het ontworpen derde lid van hetzelfde artikel volgt immers dat die instanties enkel de in de eerste zin van het eerste lid bedoelde deputatie(s), colleges van burgemeester en schepenen en door de Vlaamse Regering aangewezen adviserende diensten zijn, en dus niet ook de andere in dat lid bedoelde overheden.

16. Voor de adviesverlening door een ander land, gewest of de federale overheid dient wellicht nog een termijn te worden bepaald, aangezien die adviesverlening plaatsvindt buiten een eventuele plenaire vergadering om.

Artikel 25

17.1. De steller van het ontwerp dient na te gaan of in het ontworpen artikel 2.2.10, § 2, derde lid, van de Codex in de tweede zin, tussen de woorden “de gebruikers” en de woorden “van de cultuurgoederen”, de woorden “en eigenaars” niet kunnen worden weggelaten.⁴

17.2. In de voorlaatste zin van hetzelfde lid schrijve men “de kennisgeving van de Vlaamse Regering” (in plaats van: “de beveiligde zending”).

³ Zie, wat de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen betreft, het huidige artikel 2.2.7, § 9, eerste lid, van de Codex en het thans ontworpen artikel 2.2.10, § 6, eerste lid, ervan. Eenzelfde regeling geldt voor de provinciale en de gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen.

⁴ Zie in dat verband ook het ontworpen artikel 2.2.11, vierde lid, van de Codex (artikel 26 van het ontwerp).

17.3. Voorts moet in de laatste zin van hetzelfde lid ook ten aanzien van nieuwe eigenaars of nieuwe houders van een zakelijk recht worden voorzien in een kennisgeving “met een beveiligde zending” en worden bepaald door wie die kennisgeving wordt gedaan.

18.1. Het ontworpen artikel 2.2.10, § 3, eerste lid, van de Codex bepaalt onder meer dat het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan en het ontwerp van de effectbeoordelingsrapporten ter inzage worden gelegd in het gemeentehuis “van elke gemeente waarvan het grondgebied door het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan of effectbeoordelingsrapporten *geheel of gedeeltelijk wordt bestreken*”.

Het ontworpen artikel 4.2.11, § 1, eerste lid, van het decreet van 5 april 1995 (artikel 6 van het ontwerp), dat een onderdeel vormt van de generieke regeling van de planmilieueffectrapportage, bepaalt dat het ontwerp van plan-MER, met het oog op de organisatie van een openbaar onderzoek, wordt bezorgd aan het college van burgemeester en schepenen “van elke gemeente waarvoor het ontwerp van plan of programma *relevant is*”.

Het valt bijgevolg niet uit te sluiten dat het openbaar onderzoek met betrekking tot de in het kader van de in het planningsproces geïntegreerde planmilieueffectrapportage beperkter is dan het openbaar onderzoek waarin is voorzien in de generieke regeling.

Vraag is dan of het openbaar onderzoek met betrekking tot het plan-MER in het kader van het planningsproces nog wel voldoet aan artikel 6, lid 4, van richtlijn 2001/42/EG van het Europees Parlement en de Raad van 27 juni 2001 ‘betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma’s’⁵, en of het verschil in behandeling dat uit de ontworpen regeling voortvloeit in overeenstemming is met het grondwettelijke beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie. Het staat aan de steller van het ontwerp om met betrekking tot die twee aspecten een verantwoording op te nemen in de memorie van toelichting.

18.2. De vorige opmerking kan *mutatis mutandis* ook worden betrokken op de gemeentelijke en provinciale adviesverlening over het ontwerp van planmilieueffectrapport, gelet op wat dienaangaande is bepaald in het ontworpen artikel 2.2.10, § 4, derde en vierde lid, van de Codex.

19. Aan het begin van de laatste zin van het ontworpen artikel 2.2.10, § 3, eerste lid, van de Codex schrijve men “Als toepassing is gemaakt van artikel 2.2.9, eerste lid, ten aanzien van een ander land of gewest of ten aanzien van de federale overheid,” (niet: “Als er sprake is van grens- of gewestoverschrijdende effecten als vermeld in artikel 2.2.9, eerste lid,”).

⁵ Die richtlijnbevestiging luidt: “De lidstaten bepalen het publiek als bedoeld in lid 2, met inbegrip van het publiek dat door het besluitvormingsproces in het kader van deze richtlijn wordt of kan worden geraakt dan wel er belang bij heeft, met inbegrip van de relevante niet-gouvernementele organisaties, zoals organisaties die milieubescherming bevorderen en andere betrokken organisaties.” Zie ook artikel 7 van het Verdrag van Aarhus van 25 juni 1998 ‘betreffende toegang tot informatie, inspraak in besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden’, waarin wordt bepaald dat “[h]et publiek dat kan inspreken (...) door de betreffende overheidsinstantie [wordt] aangewezen met inachtneming van de doelstellingen van dit Verdrag”.

Artikel 26

20. In het ontworpen artikel 2.2.11, tweede lid, van de Codex dient te worden bepaald dat het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan in werking treedt veertien dagen na de bekendmaking “in het Belgisch Staatsblad”.

21. In de eerste zin van het vierde lid van hetzelfde artikel schrijve men “het plan” (niet: “het ontwerp”), aangezien daarmee wordt gerefereerd aan “het definitief vastgestelde gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan”.

Voor het vierde lid gelden voorts eveneens opmerkingen 17.2 en 17.3.

Artikel 28

22. In het ontworpen artikel 2.2.12, § 2, eerste lid, 5°, van de Codex dient aan het einde wellicht te worden geschreven “Als een provincie, een land, een gewest of de federale overheid verzoekt om de startnota te bezorgen, ...”.

Artikel 31

23. Er wordt *mutatis mutandis* verwezen naar de opmerkingen die hiervoor zijn gemaakt bij artikel 24 van het ontwerp.

Artikel 32

24. Er wordt *mutatis mutandis* verwezen naar opmerking 19.

25. Ter wille van de eenvormigheid dienen in het ontworpen artikel 2.2.15, § 4, vierde lid, van de Codex na de woorden “de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening”, de woorden “en het planteam” te worden ingevoegd.⁶

26. In het ontworpen artikel 2.2.15, § 6, eerste lid, van de Codex dient te worden geschreven “honderdtachtig dagen” (niet: “tweehonderdentien dagen”), aangezien de verlenging van de in paragraaf 5, eerste lid, van dat artikel vermelde termijn dertig dagen bedraagt.

27. Teneinde rekening te houden met de adviesverlening in een grensoverschrijdende context (zie het ontworpen artikel 2.2.15, § 3, eerste lid, *in fine*, van de Codex), schrijve men in het ontworpen artikel 2.2.15, § 6, derde lid, van de Codex “voortvloeiend uit de tijdens het openbaar onderzoek geformuleerde bezwaren en opmerkingen, uit de adviezen uitgebracht door de aangewezen diensten en overheden, door een ander land of gewest of door de federale overheid, of uit het advies van de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening”.

⁶ Cf. het ontworpen artikel 2.2.21, § 4, derde lid, van de Codex (artikel 39 van het ontwerp).

Artikel 33

28. Aan het einde van het ontworpen artikel 2.2.16, § 3, 2°, van de Codex dient te worden verwezen naar de instemming verleend door de Vlaamse Regering met toepassing van “artikel 2.2.12, § 1, derde en vierde lid” (niet: “artikel 2.2.9, § 2, tweede en derde lid”).

Artikel 34

29. Aan het einde van het ontworpen artikel 2.2.17, tweede lid, van de Codex dient wellicht te worden geschreven “... en wordt volledig bekendgemaakt op de website, ...”.⁷

Artikel 36

30. Aan het einde van het ontworpen artikel 2.2.18, § 2, eerste lid, 4°, van de Codex dient wellicht te worden geschreven “Als een gemeente, een provincie, een land, een gewest of de federale overheid verzoekt om de startnota te bezorgen, ...”.

Artikel 38

31. Er wordt *mutatis mutandis* verwezen naar de opmerkingen die hiervoor zijn gemaakt bij artikel 24 van het ontwerp.

Artikel 39

32. Er wordt *mutatis mutandis* verwezen naar opmerking 19.

33. Aan het einde van het ontworpen artikel 2.2.21, § 4, eerste lid, van de Codex dienen de woorden “met een beveiligde zending” te worden weggelaten.⁸

34. In het ontworpen artikel 2.2.21, § 4, derde lid, van de Codex dient wellicht nog te worden bepaald dat het advies van het departement over het ontwerp van gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan ook betrekking heeft op de overeenstemming van dat ontwerp met de provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen, zoals dat het geval is in het ontworpen artikel 2.2.20, derde lid, van de Codex (artikel 38 van het ontwerp) voor het advies van het departement over het voorontwerp van gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan.

⁷ Zie ook het ontworpen artikel 2.2.11, eerste lid, van de Codex (artikel 26 van het ontwerp).

⁸ Zie immers paragraaf 4, eerste lid, van de ontworpen artikelen 2.2.10 en 2.2.15 van de Codex (artikelen 25 en 32 van het ontwerp), alsook de artikelen 92 tot 94 van het wijzigende decreet van 18 december 2015, waarbij in de vigerende bepalingen van de Codex in verband met de indiening van opmerkingen en bezwaren tijdens het openbaar onderzoek over de ruimtelijke uitvoeringsplannen op alle niveaus, de vermelding dat die opmerkingen en bezwaren “schriftelijk of digitaal” worden bezorgd telkens in de plaats is gekomen van een bezorging “per beveiligde zending”.

Artikel 44

35.1. De bij artikel 44, 1° en 4°, van het ontwerp ontworpen wijzigingen van artikel 2.3.1 van de Codex strekken ertoe te bepalen dat de voorschriften die zijn opgenomen in stedenbouwkundige verordeningen niet langer “stedenbouwkundig” van aard zijn.

In de memorie van toelichting wordt dienaangaande gesteld:

“Vermits de opsomming van zowel mogelijke doelstellingen als mogelijke onderwerpen van stedenbouwkundige verordeningen limitatief zijn, houdt de schrapping van de tekstuele beperking tot voorschriften van stedenbouwkundige aard (huidig eerste en vierde lid van art. 2.3.1) niet in dat stedenbouwkundige verordening[en] plots oneigenlijk zouden worden gebruikt voor doelstellingen en onderwerpen die niets met ruimtelijke ordening te maken hebben en louter tot de materie van een ander beleidsdomein behoren.”

Vastgesteld moet echter worden dat de ruime omschrijving van zowel de mogelijke doelstellingen (artikel 2.3.1, eerste lid) als de mogelijke onderwerpen (artikel 2.3.1, tweede lid) een oneigenlijk gebruik van stedenbouwkundige verordeningen niet volledig uitsluit, nu niet langer uitdrukkelijk zal worden bepaald dat de erin opgenomen voorschriften “stedenbouwkundig” van aard dienen te zijn. Om hieraan te verhelpen, kan worden overwogen om in artikel 2.3.1, vierde lid, van de Codex, te schrijven “[d]e stedenbouwkundige verordeningen bevatten voorschriften die verband houden met de ruimtelijke ordening”, in de plaats van, zoals in artikel 44, 4°, van het ontwerp, enkel de woorden “van stedenbouwkundige aard” te schrappen.

35.2. Vraag is ook of bij de ontworpen wijzigingen van artikel 2.3.1 van de Codex wel voldoende rekening is gehouden met artikel 1.1.2, 13°, van de Codex, waarin “stedenbouwkundig voorschrift” onder meer wordt gedefinieerd als “c) een reglementaire bepaling, opgenomen in een stedenbouwkundige verordening (...)”. De steller van het ontwerp dient na te gaan of de ontworpen wijzigingen van artikel 2.3.1 van de Codex niet tevens nopen tot een aanpassing van voornoemd artikel 1.1.2, 13°, c), van de Codex. Daarbij dient ook de vraag te worden beslecht of een stedenbouwkundige verordening, naast voorschriften zonder meer, wel degelijk ook nog “stedenbouwkundige” voorschriften kan bevatten en, in voorkomend geval, op welke wijze dat onderscheid in de stedenbouwkundige verordening tot uitdrukking zal worden gebracht.

Artikel 48

36. In artikel 48 van het ontwerp wordt melding gemaakt van een vervanging van de te wijzigen bepaling van de Codex bij het decreet van 25 april 2014 ‘betreffende de handhaving van de omgevingsvergunning’.⁹ Die vervanging is evenwel nog niet in werking getreden. Bovendien heeft die vervanging, eenmaal in werking getreden, tot gevolg dat de thans ontworpen wijziging van artikel 6.1.1, eerste lid, 2°, van de Codex zonder voorwerp wordt, en dat bedoelde wijziging

⁹ Zie artikel 15 van dat decreet.

integendeel moet worden aangebracht in artikel 6.2.1, eerste lid, 2°, van de Codex, zoals die bepaling eveneens wordt vervangen bij het voornoemde decreet.¹⁰

Uit hetgeen voorafgaat volgt dat met betrekking tot de inhoud van de ontworpen wijziging rekening zal moeten worden gehouden met de beoogde chronologie van de inwerkingtreding van het voornoemde decreet van 25 april 2014 en van het voorliggende ontwerpdecreet. In de ontworpen zinsnede dient in elk geval te worden verwezen naar artikel 2.2.25 van de Codex (niet: 2.2.26). De verwijzing die is opgenomen in artikel 6.2.1, eerste lid, 2°, van de Codex, zoals vervangen bij het decreet van 25 april 2014, zal in elk geval ook moeten worden aangepast in het licht van het voorliggende ontwerpdecreet.

Artikel 49

37. In de ontworpen bepaling dient aan het einde te worden geschreven “en artikel 2.2.18 tot en met 2.2.25”.

Artikel 51

38. De onderdelen 9° en 10° van het ontworpen artikel 2.2.5, § 1, eerste lid, van de Codex (artikel 17 van het ontwerp) hebben betrekking op het register van de percelen waarop een bestemmingswijziging wordt doorgevoerd die aanleiding kan geven tot een planschadevergoeding, een planbatenheffing, een compensatie of een gebruikerscompensatie, als bedoeld in de bij artikel 51 van het ontwerp te wijzigen bepaling. Er dient dan ook aan die onderdelen te worden gerefereerd in de ontworpen wijziging, en niet aan onderdeel 7°.

Artikel 53

39. In artikel 53 van het ontwerp schrijve men aan het begin ervan “In artikel 2.7.6.0.2, tweede lid, van dezelfde codex wordt de zinsnede ...”.

Artikel 59

40. De steller van het ontwerp dient na te gaan of aan het begin van het ontworpen artikel 15/1, tweede lid, van het decreet van 25 april 2014 niet veeleer moet worden geschreven “Voor het voorkeursbesluit vastgesteld wordt” in de plaats van “Voor het ontwerp van voorkeursbesluit vastgesteld wordt”.

¹⁰ Zie artikel 30 van dat decreet.

Artikel 61

41. De wijziging waarin artikel 61 van het ontwerp voorziet, wordt aangebracht in “artikel 23, derde lid, 8°” van het decreet van 25 april 2014 (niet: “artikel 23, 8°”).

Artikel 62

42. Aan het einde van de ontworpen zinsnede kunnen de woorden “en vierde” wellicht worden weggelaten. Het is immers enkel in het derde lid van het ontworpen artikel 2.2.18, § 1, van de Codex (artikel 36 van het ontwerp) dat voor gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen het beginsel van niet-afwijking van hogere ruimtelijke uitvoeringsplannen wordt tot uitdrukking gebracht.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Wim GEURTS

Marnix VAN DAMME

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Algemene bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid

Art. 2. In artikel 4.1.1, §1, 13°, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, ingevoegd bij het decreet van 18 december 2002 en vervangen bij de decreten van 12 december 2008 en 18 december 2015, wordt de zinsnede "overeenkomstig artikelen 41, 44 en 48 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening" telkens vervangen door de zinsnede "overeenkomstig de artikelen 2.2.7, 2.2.12 en 2.2.18 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening".

Art. 3. In artikel 4.2.4, §1, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, ingevoegd bij het decreet van 18 december 2002, vervangen bij het decreet van 27 april 2007 en gewijzigd bij het decreet van 28 februari 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° de zinsnede "dit hoofdstuk aan de opmaak van een plan-MER is onderworpen," wordt vervangen door de zinsnede "artikel 4.2.1, onder het toepassingsgebied van dit hoofdstuk valt,";
- 2° tussen de woorden "worden bepaald op welke wijze het" en de woorden "plan-MER in de opmaakprocedure" worden de woorden "onderzoek tot milieu-effectrapportage of het" ingevoegd;
- 3° in punt 2° wordt het woord "plan-MER" vervangen door de woorden "ontwerp van plan-MER";
- 4° in punt 3° worden tussen de zinsnede "verdragspartijen en/of gewesten daarom verzoeken, wordt het" en de woorden "plan-MER samen met het ontwerpplan of ontwerpprogramma" de woorden "onderzoek tot milieueffectrapportage of het ontwerp van" ingevoegd;
- 5° in punt 5°, b), 2), wordt het woord "goedgekeurde" vervangen door het woord "definitieve".

Art. 4. In artikel 4.2.8 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 18 december 2002, vervangen bij het decreet van 27 april 2007 en gewijzigd bij de decreten van 23 december 2010 en 28 februari 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, tweede lid, wordt punt 5° vervangen door wat volgt:

“5° een voorstel van reikwijdte en detailleringsniveau van het plan-MER;”;

2° er wordt een paragraaf 1bis ingevoegd, die luidt als volgt:

“§1bis. Het plan-MER moet ten minste de volgende gegevens bevatten:

- 1° een schets van de inhoud, een omschrijving van de voornaamste doelstellingen van het plan of van het programma en het verband met andere relevante plannen en programma's;
- 2° de relevante aspecten van de bestaande situatie van het milieu en de mogelijke ontwikkeling ervan als het plan of het programma niet wordt uitgevoerd;
- 3° de milieukenmerken van de gebieden waarvoor de gevolgen aanzienlijk kunnen zijn;
- 4° alle bestaande milieuproblemen die relevant zijn voor het plan of programma, met inbegrip van met name milieuproblemen in gebieden die vanuit milieuoogpunt van bijzonder belang zijn, zoals gebieden die overeenkomstig richtlijnen 79/409/EEG en 92/43/EEG zijn aangewezen;
- 5° de relevante doelstellingen voor de milieubescherming en de wijze waarop rekening wordt gehouden met die doelstellingen en de milieuoverwegingen bij de voorbereiding van het plan of programma;
- 6° een beschrijving en onderbouwde beoordeling van de mogelijke aanzienlijke milieueffecten van het plan of programma en van de onderzochte redelijke alternatieven op, in voorkomend geval, de gezondheid en veiligheid van de mens, de ruimtelijke ordening, de biodiversiteit, de fauna en flora, de energie- en grondstoffenvoorraden, de bodem, het water, de atmosfeer, de klimatologische factoren, het geluid, het licht, de stoffelijke goederen, het cultureel erfgoed met inbegrip van het architectonisch en archeologisch erfgoed, het landschap, de mobiliteit, en de samenhang tussen de vermelde factoren. De beschrijving van de milieueffecten omvat de directe en, in voorkomend geval, de indirecte, secundaire, cumulatieve en synergetische effecten, permanent en tijdelijk, positief en negatief, op korte, middellange en lange termijn van het plan of programma. De aanzienlijke milieueffecten worden onder meer beoordeeld in het licht van de milieukwaliteitsnormen die zijn vastgesteld conform hoofdstuk II van titel II van dit decreet;
- 7° de maatregelen om aanzienlijke negatieve milieueffecten als gevolg van de uitvoering van het plan of programma te voorkomen, te beperken of zo veel mogelijk teniet te doen;
- 8° een schets met opgave van de redenen voor de selectie van de onderzochte alternatieven en een omschrijving van de wijze waarop de evaluatie is doorgevoerd, met inbegrip van de moeilijkheden die ondervonden zijn bij het verzamelen van de vereiste gegevens, zoals technische tekortkomingen of gebrek aan kennis;
- 9° een omschrijving van de monitoringsmaatregelen;
- 10° een niet-technische samenvatting van de gegevens, vermeld in punt 1° tot en met punt 9°;
- 11° de nuttige informatie over de milieueffecten van de plannen en programma's die op andere besluitvormingsniveaus of krachtens andere wetgevingen ingewonnen wordt en kan worden gebruikt om de gegevens, vermeld in punt 1° tot en met 9°, te verstrekken.”;

3° in paragraaf 6, eerste lid, 2°, worden de woorden “en aanvullende bijzondere” opgeheven.

Art. 5. Artikel 4.2.10 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 27 april 2007 en gewijzigd bij de decreten van 8 mei 2009 en 28 februari 2014, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 4.2.10. De initiatiefnemer informeert de administratie op geregelde tijdstippen over de voortgang van het ontwerp van plan-MER en van het planningsproces. De administratie toetst het ontwerp van plan-MER en de daarin opgenomen informatie tijdens het planningsproces inhoudelijk aan de beslissing, vermeld in artikel 4.2.8, §6. De initiatiefnemer zorgt ervoor dat de noodzakelijke informatie daarvoor tijdig en op elk moment beschikbaar is voor de administratie.”.

Art. 6. Artikel 4.2.11 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 27 april 2007 en gewijzigd bij het decreet van 28 februari 2014, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 4.2.11. §1. De initiatiefnemer bezorgt, als dat nodig is, het ontwerp van plan of programma samen met het ontwerp van plan-MER en de beslissing, vermeld in artikel 4.2.8, §6, aan het college van burgemeester en schepenen van elke gemeente waarvoor het ontwerp van plan of programma relevant is. Die gemeenten organiseren een openbaar onderzoek dat minstens zestig dagen duurt. Als al op basis van andere toepasselijke wetgeving een openbaar onderzoek moet worden georganiseerd, gelden de procedureregels van die wetgeving voor het openbaar onderzoek.

Het openbaar onderzoek vindt in elk geval plaats vóór het plan of programma wordt vastgesteld of aan de wetgevingsprocedure wordt onderworpen.

Opmerkingen worden schriftelijk bij het college van burgemeester en schepenen ingediend vóór het einde van de termijn van het openbaar onderzoek. Ze worden gevoegd bij het proces-verbaal tot sluiting van het openbaar onderzoek, dat binnen veertien dagen na de sluiting ervan door het college van burgemeester en schepenen wordt opgesteld. Het college van burgemeester en schepenen stuurt de opmerkingen en het proces-verbaal tot sluiting van het openbaar onderzoek binnen dertig dagen na de sluiting naar de initiatiefnemer.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor het openbaar onderzoek.

§2. Op het ogenblik dat de initiatiefnemer de documenten, vermeld in paragraaf 1, in openbaar onderzoek laat brengen, bezorgt hij die documenten ook voor advies aan de reeds geraadpleegde instanties.

Als het voorgenomen plan of programma aanzienlijke effecten kan hebben voor mens of milieu in andere lidstaten van de Europese Unie, of in verdragspartijen bij het Verdrag, of in andere gewesten, of als de bevoegde autoriteiten van die lidstaten, verdragspartijen of gewesten daarom verzoeken, bezorgt de initiatiefnemer de documenten, vermeld in paragraaf 1, voor advies aan de bevoegde autoriteiten van de betrokken lidstaten, verdragspartijen of gewesten.

De adviezen moeten binnen vijfenveertig dagen na de adviesaanvraag worden bezorgd aan de initiatiefnemer. Als er sprake is van grens- of gewestoverschrijdende milieueffecten als vermeld in het tweede lid, wordt de termijn met zestig dagen verlengd.

De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen voor de wijze waarop de bevoegde autoriteiten en de burgers van de lidstaten, verdragspartijen of gewes-

ten hun mening over het ontwerp van plan-MER en het ontwerp van plan of programma kunnen meedelen, alsook over de wijze waarop overleg daarover wordt gepleegd.

§3. De initiatiefnemer bezorgt de opmerkingen en adviezen, vermeld in paragraaf 1 en 2, en het voltooide plan-MER door betekening of door afgifte tegen ontvangstbewijs aan de administratie.

§4. De administratie toetst het plan-MER inhoudelijk aan de beslissing, vermeld in artikel 4.2.8, §6, rekening houdend met de opmerkingen en de adviezen, vermeld in paragraaf 1 en 2.

De administratie beslist uiterlijk voor de definitieve vaststelling van het plan of programma over de goedkeuring of afkeuring van het plan-MER. Ze betekent die beslissing onverwijld aan de initiatiefnemer en de geraadpleegde administraties, instanties, autoriteiten van lidstaten, verdragspartijen of gewesten. In geval van afkeuring geeft ze aan waar het plan-MER tekortschiet.

§5. De beslissing, vermeld in paragraaf 4, vermeldt dat de initiatiefnemer tegen de beslissing een gemotiveerd verzoek tot heroverweging kan betekenen of afgeven tegen ontvangstbewijs binnen een termijn van twintig dagen vanaf de ontvangst van de beslissing.

Bij heroverweging beslist de administratie na advies van de adviescommissie als vermeld in artikel 4.6.4.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen voor de procedure tot heroverweging.

§6. Bij de voorbereiding, en vóór de vaststelling of onderwerping van het plan of programma aan de wetgevingsprocedure, wordt rekening gehouden met:

- 1° het conform paragraaf 4 goedgekeurde plan-MER;
- 2° de opmerkingen, adviezen en het resultaat van de grens- of gewestoverschrijdende raadpleging, vermeld in paragraaf 1 en 2.

§7. Als een plan of programma wordt vastgesteld, brengt de initiatiefnemer de instanties, bedoeld in paragraaf 2, eerste lid, het publiek en de autoriteiten van alle lidstaten, van de Europese Unie, verdragspartijen of gewesten, geraadpleegd uit hoofde van paragraaf 2, tweede lid, op de hoogte van de volgende documenten:

- 1° het plan of programma zoals het is vastgesteld;
- 2° een verklaring die samenvat:
 - a) hoe de milieuoverwegingen in het plan of programma zijn geïntegreerd;
 - b) hoe rekening is gehouden met het conform paragraaf 4 goedgekeurde plan-MER en de conform paragraaf 1 en 2 gegeven opmerkingen, adviezen en het resultaat van de grens- of gewestoverschrijdende raadpleging;
 - c) de redenen waarom is gekozen voor het plan of programma zoals het is aangenomen, in het licht van de andere redelijke alternatieven die zijn behandeld;
- 3° de monitoringsmaatregelen waartoe wordt besloten met toepassing van artikel 4.6.3bis.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor die informatie en de wijze van kennisgeving.”.

Art. 7. Artikel 4.4.1, §2, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 18 december 2002, wordt vervangen door wat volgt:

“§2. De Vlaamse Regering stelt de criteria vast om te bepalen of voor een ruimtelijk uitvoeringsplan al dan niet een ruimtelijk veiligheidsrapport vereist is.”.

Art. 8. In artikel 4.4.2, §3, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 18 december 2002, wordt tussen de woorden “moet in voorkomend geval de schriftelijke richtlijnen” en de woorden “van de administratie in acht nemen” de woorden “zoals geïntegreerd in de scopingnota vermeld in artikel 2.2.4, §3, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening,” ingevoegd.

Art. 9. Artikel 4.4.4 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 18 december 2002 en gewijzigd bij het decreet van 28 februari 2014, wordt opgeheven.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu

Art. 10. In artikel 17, §3, tweede lid, van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, ingevoegd bij het decreet van 19 juli 2002, vervangen bij het decreet van 19 mei 2006 en gewijzigd bij het decreet van 1 maart 2013, wordt de zinsnede “artikel 2.2.13, §1, respectievelijk 2.2.9, §1, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening” vervangen door de zinsnede “artikel 2.2.20, tweede lid, respectievelijk artikel 2.2.14, tweede lid, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening of binnen de adviestertermijn van eenentwintig dagen als er geen plenaire vergadering wordt georganiseerd zoals vermeld in artikel 2.2.20, zesde lid, respectievelijk artikel 2.2.14, zesde lid, van dezelfde codex.”.

Art. 11. In artikel 36ter, §3, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 19 juli 2002 en gewijzigd bij de decreten van 27 april 2007 en 8 mei 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° tussen het vierde en het vijfde lid worden twee leden ingevoegd, die luiden als volgt:

“Wat betreft een plan of programma als vermeld in het vierde lid, dat geen ruimtelijk uitvoeringsplan is, maakt de passende beoordeling deel uit van de documenten die de initiatiefnemer bij het onderzoek tot milieueffectrapportage, vermeld in titel IV, hoofdstuk II, afdeling 2, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, bezorgt aan de dienst, bevoegd voor milieueffectrapportage. Als de initiatiefnemer een gemotiveerd verzoek tot ontheffing van de verplichting inzake milieueffectrapportage indient als vermeld in artikel 4.2.3, §3ter, van het voormelde decreet, maakt de passende beoordeling deel uit van dat verzoek. Als een plan-MER wordt opgemaakt, wordt de passende beoordeling daarin geïntegreerd.

Bij een plan of programma als vermeld in het vierde lid, dat een ruimtelijk uitvoeringsplan is, maakt de passende beoordeling, als er geen plan-MER moet worden opgemaakt, zo mogelijk al deel uit van de startnota, vermeld in artikel 2.2.4 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, en in elk geval van de scopingnota, vermeld in het voormelde artikel. Als uit de scopingnota blijkt dat een plan-MER moet worden opgemaakt, wordt de passende beoordeling in het plan-MER geïntegreerd.”;

2° het bestaande zesde lid, dat het achtste lid wordt, wordt vervangen door wat volgt:

“De passende beoordeling wordt geïntegreerd in het project-MER of in het gemotiveerd verzoek tot ontheffing van de verplichting tot het opstellen van een project-MER, vermeld in artikel 4.3.3, §4, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid.”;

3° tussen het bestaande zesde en het zevende lid, die het achtste en het tiende lid worden, wordt een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“De Vlaamse Regering kan nadere regels van integratie en herkenbaarheid van de passende beoordeling in de milieueffectrapportage bepalen.”.

Hoofdstuk 4. Wijziging van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009

Afdeling 1. Wijziging van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009, wat betreft de ruimtelijke uitvoeringsplannen

Art. 12. In artikel 1.1.2 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009, gewijzigd bij de decreten van 11 mei 2012, 4 april 2014 en 25 april 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een punt 4°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“4°/1 effectbeoordeling: de effectonderzoeken en effectrapportages die noodzakelijk zijn om een ruimtelijk uitvoeringsplan te onderbouwen, of als ondersteuning voor de te nemen beslissingen;”;

2° er wordt een punt 4°/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“4°/2 erkennings-, rangschikkings- en beschermingsbesluiten inzake onroerend erfgoed: de erkennings-, rangschikkings- en beschermingsbesluiten, genomen met toepassing van de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen, het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium, het decreet van 16 april 1996 betreffende de landschapszorg en het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013;”;

3° punt 6°, opgeheven door het decreet van 4 april 2014, wordt opnieuw opgenomen in de volgende lezing:

“6° grondruilplan: het grondruilplan, vermeld in artikel 2.1.65 van het decreet van 28 maart 2014 betreffende de landinrichting;”;

4° punt 8°, opgeheven door het decreet van 4 april 2014, wordt opnieuw opgenomen in de volgende lezing:

“8° herverkaveling uit kracht van wet met planologische ruil: de herverkaveling uit kracht van wet met planologische ruil, vermeld in artikel 2.1.61 van het decreet van 28 maart 2014 betreffende de landinrichting;”;

5° er wordt een punt 8°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“8°/1 kwaliteitsbeoordeling: de kwaliteitsbeoordeling van de effectrapportages door de diensten, bevoegd voor milieueffectrapportage en veiligheids-

rapportage, waarin wordt beoordeeld of de effectrapportages voldoen aan de essentiële kenmerken, vermeld in artikel 4.1.4, §2, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, door:

- a) vast te stellen dat geen milieueffectrapport of ruimtelijk veiligheidsrapport vereist is;
- b) de inhoudsafbakening van het milieueffectrapport of ruimtelijk veiligheidsrapport te bepalen en het milieueffectrapport of ruimtelijk veiligheidsrapport daaraan te toetsen;”;

6° punt 13° wordt vervangen door wat volgt:

“13° stedenbouwkundig voorschrift: een reglementaire bepaling:

- a) opgenomen in een ruimtelijk uitvoeringsplan;
- b) opgenomen in een plan van aanleg;
- c) van stedenbouwkundige aard opgenomen in een stedenbouwkundige verordening, of een bouwverordening vastgelegd op grond van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996;
- d) opgenomen in het herkenbare onderdeel van een projectbesluit dat geldt als ruimtelijk uitvoeringsplan;”.

Art. 13. Artikel 2.2.1 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 4 april 2014, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 2.2.1. §1. Een ruimtelijk uitvoeringsplan is het resultaat van een ruimtelijk planningsproces waarbij de effectbeoordelingen procedureel en inhoudelijk geïntegreerd worden in het proces, hierna genoemd: geïntegreerd planningsproces. Die integratie houdt in dat de effectbeoordelingen plaatsvinden tijdens het proces voor de opmaak van het ruimtelijk uitvoeringsplan. De effectbeoordelingen leveren gegevens over de mogelijke effecten van het voorgenomen ruimtelijk uitvoeringsplan. Die gegevens worden verwerkt in het planningsproces voor het voorgenomen ruimtelijk uitvoeringsplan.

De procedure en de termijnen voor de opmaak van de effectbeoordelingen zijn geregeld in hoofdstuk II Ruimtelijke Uitvoeringsplannen van deze codex. Voor de overige aspecten van de effectbeoordelingen zijn artikel 4.2.3, 4.2.4, 4.2.8, §1bis en §6, artikel 4.2.9, §1 en §2, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid voor de planmilieueffectrapportage van toepassing, en titel IV, hoofdstuk IV, van het voormelde decreet voor de ruimtelijke veiligheidsrapportage.

De effectrapporten bevatten de informatie zoals voorgeschreven in de toepasselijke regelgeving, met dien verstande dat naar de informatie die overeenkomstig de bepalingen van deze codex al in het ruimtelijk uitvoeringsplan is opgenomen, verwezen wordt in de effectrapporten.

De procesnota geeft aan hoe het proces zal verlopen en bevat informatie over:

- 1° welke actoren betrokken worden bij het planningsproces, op welke wijze de participatie georganiseerd zal worden en hoe omgegaan wordt met de resultaten van de participatie;
- 2° hoe en wanneer de informatieverstrekking zal verlopen als ze niet geregeld wordt door de Vlaamse Regering.

De procesnota kan tijdens het geïntegreerde planningsproces aangevuld worden. De aangevulde procesnota wordt op dezelfde wijze gepubliceerd als de oorspronkelijke procesnota.

§2. De Vlaamse Regering stelt een handleiding ter beschikking die de procesaanpak van het geïntegreerde planningsproces verduidelijkt.”.

Art. 14. Artikel 2.2.2 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 12 juli 2013, 28 maart 2014 en 4 april 2014, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 2.2.2. §1. Er worden ruimtelijke uitvoeringsplannen op de volgende niveaus opgemaakt:

- 1° gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen voor een of meer delen van het grondgebied van het gewest;
- 2° provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen voor een of meer delen van het grondgebied van de provincie;
- 3° gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen voor een of meer delen van het grondgebied van de gemeente.

§2. Een planningsniveau kan een planningsbevoegdheid delegeren aan een ander planningsniveau.

De delegatie, vermeld in het eerste lid, wordt verleend door de Vlaamse Regering, de deputatie, respectievelijk het college van burgemeester en schepenen. Ze wordt schriftelijk gegeven, uiterlijk op of naar aanleiding van de plenaire vergadering of de adviesvraag over het voorontwerp van plan waarvoor de delegatie vereist is. Het delegatiebesluit bevat een omschrijving van het te plannen onderwerp en van het gebied waarop het plan of planonderdeel betrekking heeft.

De delegatie kan gecombineerd worden met een instemming als vermeld in artikel 2.2.12, §1, derde lid, of artikel 2.2.18, §1, derde lid.

Bij het verlenen van de delegatie, vermeld in het eerste lid, kunnen de planningsniveaus afspraken maken over de verdeling van de kosten die verbonden zijn aan de opmaak van het ruimtelijk uitvoeringsplan en van financiële lasten of opbrengsten ten gevolge van de planschadevergoeding of de planbatenheffing die in voorkomend geval uit het ruimtelijk uitvoeringsplan zal ontstaan. In voorkomend geval kan daarbij worden afgeweken van artikel 2.6.17, §3, eerste lid, 2° tot en met 5°.

De delegatie, vermeld in het eerste lid, vervalt vanaf de inwerkingtreding van het ruimtelijk uitvoeringsplan.

De principieel bevoegde planningsniveaus kunnen het in werking getreden ruimtelijk uitvoeringsplan later geheel of gedeeltelijk vervangen binnen hun eigen planningsbevoegdheden. In voorkomend geval wordt daarbij het beginsel dat lagere ruimtelijke uitvoeringsplannen niet mogen afwijken van hogere uitvoeringsplannen als vermeld in artikel 2.2.12, §1, derde lid, en artikel 2.2.18, §1, derde lid, buiten toepassing gelaten."

Art. 15. Artikel 2.2.3 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 2.2.3. Het ontwerp van een ruimtelijk uitvoeringsplan wordt opgemaakt door een planteam dat kan bestaan uit verschillende personen die werken in een samenwerkingsverband, waaronder minstens een ruimtelijk planner.

Het planteam voert het geïntegreerde planningsproces, begeleidt de verschillende onderzoeken, integreert de tussentijdse resultaten in het planningsproces en zorgt voor een continue kwaliteitsbewaking.

De Vlaamse Regering kan de voorwaarden bepalen waaraan een of meer fysieke personen of rechtspersonen, of een gewestelijk, provinciaal of gemeentelijk bestuur moeten voldoen om te kunnen worden aangewezen als ruimtelijk planner. Die voorwaarden kunnen onder meer variëren naargelang van het planningsniveau of naargelang van de grootte en de aard van de gemeente wat het gemeentelijke niveau betreft."

Art. 16. Artikel 2.2.4 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 2.2.4. §1. Het geïntegreerde planningsproces bestaat uit vijf fasen, waarbij het resultaat telkens geconsolideerd wordt in een van de volgende documenten:

- 1° de startnota;
- 2° de scopingnota;
- 3° het voorontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan;
- 4° het ontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan;
- 5° het definitieve ruimtelijk uitvoeringsplan.

De informatie over de inspraak of adviesvraag in elke fase geeft duidelijk aan waarover de inspraak of adviesvraag gaat.

§2. De startnota bevat:

- 1° een beschrijving en verduidelijking van de doelstellingen van het voorgenomen ruimtelijk uitvoeringsplan;
- 2° een afbakening van het gebied of de gebieden waarop het plan betrekking heeft;
- 3° een beknopte beschrijving van de alternatieven voor het ontwerpplan of voor onderdelen ervan, die de initiatiefnemer heeft overwogen, en een beknopte beschrijving van de voor- en nadelen van de verschillende alternatieven;
- 4° een beschrijving van de reikwijdte en het detailleringsniveau van het voorgenomen ruimtelijk uitvoeringsplan en daaraan gekoppeld de reikwijdte en het detailleringsniveau van de te voeren effectonderzoeken zoals in die fase gekend;
- 5° de relatie met het ruimtelijk structuurplan en, in voorkomend geval, met andere relevante beleidsplannen;
- 6° de beschrijving van de te onderzoeken effecten en van de inhoudelijke aanpak van de effectbeoordelingen, met inbegrip van de methodologie, zoals bepaald door de wetgeving van de op te maken effectbeoordelingen en van andere onderzoeken die nodig zijn voor het plan. In voorkomend geval bevat de startnota ook een weergave van de gedane analyse, vermeld in artikel 4.2.6, §1, 5°, en artikel 4.4.1 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, met inbegrip van de redenen waarom geen planmilieueffectrapport, respectievelijk ruimtelijk veiligheidsrapport moet worden opgemaakt;
- 7° in voorkomend geval, relevante gegevens uit vorige rapportages of uit de goedgekeurde rapporten die daaruit zijn voortgekomen;
- 8° in voorkomend geval, de impact of het effect dat het geïntegreerde planningsproces kan hebben op mens of milieu in een ander gewest of land of op de gebieden die onder de federale bevoegdheid vallen;
- 9° een overzicht van instrumenten die samen met het voorgenomen ruimtelijk uitvoeringsplan ingezet kunnen worden, als die al bekend zijn in deze fase.

§3. De scopingnota bouwt voort op de startnota en bevat minstens dezelfde onderdelen als de startnota. De scopingnota bepaalt de te onderzoeken ruimtelijke aspecten en de effectbeoordelingen die moeten worden uitgevoerd, alsook de methode ervan. Bij de opmaak wordt rekening gehouden met de adviezen en het resultaat van de participatie, vermeld in artikel 2.2.7, §2, artikel 2.2.12, §2, en artikel 2.2.18, §2, van deze codex. De diensten, bevoegd voor milieueffectrapportage en veiligheidsrapportage, integreren hun kwaliteitsbeoordeling over de inhoudsafbakening van het planmilieueffectrapport conform artikel 4.2.8, §6, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, respectievelijk van het ruimtelijk veiligheidsrapport conform artikel 4.4.2, §3, van het voormelde decreet, in de scopingnota. De scopingnota is samen met de procesnota de leidraad voor het verdere verloop van het geïntegreerde planningsproces dat leidt tot de opmaak van het voorontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan.

Als uit de scopingnota blijkt dat een milieueffectrapport of een ruimtelijk veiligheidsrapport opgemaakt moet worden, maakt de dienst, bevoegd voor milieueffectrapportage, respectievelijk de dienst bevoegd voor veiligheidsrapportage, voor het verdere verloop van het geïntegreerde planningsproces deel uit van het planteam in functie van de effectrapportage.

Uiterlijk voor de voorlopige vaststelling van het ontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan wordt in de scopingnota door de dienst bevoegd voor milieueffectrapportage bepaald of een milieueffectrapport moet worden opgemaakt.

Uiterlijk voor de voorlopige vaststelling van het ontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan wordt in de scopingnota door de dienst bevoegd voor veiligheidsrapportage, in de gevallen bepaald overeenkomstig artikel 4.4.1, §2, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, bepaald of een ruimtelijk veiligheidsrapport moet worden opgemaakt.

De scopingnota kan tijdens het geïntegreerde planningsproces aangevuld worden. De aangevulde scopingnota wordt op dezelfde wijze gepubliceerd als de oorspronkelijke scopingnota.

§4. De Vlaamse Regering bepaalt op welke wijze de startnota, de scopingnota en de procesnota worden gepubliceerd.”.

Art. 17. Artikel 2.2.5 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 2.2.5. §1. Een ruimtelijk uitvoeringsplan bevat:

- 1° een beschrijving en verantwoording van de doelstellingen van het plan;
- 2° een grafisch plan dat aangeeft voor welk gebied of welke gebieden het plan van toepassing is;
- 3° de bijbehorende stedenbouwkundige voorschriften inzake de bestemming, de inrichting of het beheer en, in voorkomend geval, de normen, vermeld in artikel 4.2.4 van het decreet van 27 maart 2009 betreffende het grond- en pandenbeleid;
- 4° een weergave van de juridische toestand;
- 5° een weergave van de feitelijke ruimtelijke toestand en de toestand van het leefmilieu, de natuur en andere relevante feitelijke gegevens;
- 6° de relatie met het ruimtelijk structuurplan of de ruimtelijke structuurplannen waarvan het een uitvoering is en, in voorkomend geval, een omschrijving van andere relevante beleidsplannen;
- 7° in voorkomend geval, een zo mogelijk limitatieve opgave van de voorschriften die strijdig zijn met het ruimtelijk uitvoeringsplan en die opgeheven worden;
- 8° de kwaliteitsbeoordeling en, in voorkomend geval, de verklaring, vermeld in artikel 4.2.11, §7, eerste lid, 2°, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, en, in voorkomend geval, een overzicht van de conclusies van de volgende effectbeoordelingen waarbij aangegeven wordt hoe die geïntegreerd zijn in het plan:
 - a) het planmilieueffectrapport;
 - b) de passende beoordeling;
 - c) het ruimtelijk veiligheidsrapport;
 - d) andere verplicht voorgeschreven of gemaakte effectenrapporten;in voorkomend geval de monitoringsmaatregelen in het kader van de uitgevoerde effectbeoordelingen;
- 9° in voorkomend geval, een register, al dan niet grafisch, van de percelen waarop een bestemmingswijziging wordt doorgevoerd die aanleiding kan geven tot een planschadevergoeding als vermeld in artikel 2.6.1 van deze codex, een planbatenheffing als vermeld in artikel 2.6.4 van deze codex, of een compensatie als vermeld in boek 6, titel 2 of titel 3, van het decreet van 27 maart 2009 betreffende het grond- en pandenbeleid;

- 10° in voorkomend geval, een register, al dan niet grafisch, van de percelen waarop een bestemmingswijziging wordt doorgevoerd of een overdruk wordt toegevoegd die aanleiding kan geven tot gebruikerscompensatie als vermeld in het decreet van 27 maart 2009 houdende vaststelling van een kader voor de gebruikerscompensatie bij bestemmingswijzigingen;
- 11° voor de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen, in voorkomend geval, een overzicht van de geheel of gedeeltelijk gewijzigde of opgeheven erkennings-, rangschikkings- en beschermingsbesluiten inzake onroerend erfgoed, samen met de gegevens, vermeld in artikel 6.2.5 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, met uitzondering van de aanduiding van de plaats van de aanplakking van het bericht over het openbaar onderzoek op het georeferereerde plan;
- 12° in voorkomend geval, het grondruilplan, vermeld in artikel 2.1.65 van het decreet van 28 maart 2014 betreffende de landinrichting;
- 13° in voorkomend geval, de inrichtingsnota, vermeld in artikel 4.2.1 van het decreet van 28 maart 2014 betreffende de landinrichting;
- 14° in voorkomend geval, een overzicht van de instrumenten waarover samen met het ruimtelijk uitvoeringsplan een beslissing genomen wordt door de bevoegde overheid om die aspecten te regelen of om de maatregelen of voorwaarden te bepalen die de bevoegde overheid op basis van het planningsproces, in het bijzonder de effectbeoordelingen, noodzakelijk acht voor de vaststelling van het ruimtelijk uitvoeringsplan en die niet geregeld worden met toepassing van punten 1° tot en met 13°.

Het grafische plan dat aangeeft voor welk gebied of welke gebieden het plan van toepassing is en de bijbehorende stedenbouwkundige voorschriften hebben verordenende kracht.

§2. Samen met het ruimtelijk uitvoeringsplan kan de bevoegde overheid stedenbouwkundige verordeningen vaststellen met voorschriften die niet als stedenbouwkundig voorschrift worden opgenomen in het ruimtelijk uitvoeringsplan. De betrokken voorschriften garanderen de uitvoering van maatregelen of het naleven van voorwaarden die het ruimtelijk uitvoeringsplan begeleiden en die uit het planningsproces resulteren.

Voorafgaandelijk aan of gelijktijdig met de beslissing over het ruimtelijk uitvoeringsplan kan de bevoegde overheid overeenkomsten met publiekrechtelijke rechtspersonen, met privaatrechtelijke rechtspersonen of met natuurlijke personen afsluiten om het ruimtelijk uitvoeringsplan te kunnen realiseren.

De stedenbouwkundige verordening, bedoeld in het eerste lid, wordt samen met het ruimtelijk uitvoeringsplan voorlopig en definitief vastgesteld en wordt onderworpen aan hetzelfde openbaar onderzoek. Als de stedenbouwkundige verordening niet samen met het ruimtelijk uitvoeringsplan voorlopig wordt vastgesteld en onderworpen aan een openbaar onderzoek maar gebaseerd is op of voortvloeit uit de adviezen, opmerkingen en bezwaren die tijdens het openbaar onderzoek geformuleerd zijn, dan wordt deze stedenbouwkundige verordening door de bevoegde overheid na het openbaar onderzoek over het ruimtelijk uitvoeringsplan voorlopig vastgesteld en onderworpen aan een afzonderlijk openbaar onderzoek. Ze wordt dan samen met het ruimtelijk uitvoeringsplan definitief vastgesteld. De termijn voor definitieve vaststelling van het ruimtelijk uitvoeringsplan wordt in dit geval opgeschort met de termijn die nodig is om de stedenbouwkundige verordening en het ruimtelijk uitvoeringsplan op dezelfde datum definitief te kunnen vaststellen waarbij de vervaltermijn voor de stedenbouwkundige verordening in dit geval de bepalende termijn is voor de duur van opschorting. De termijnen uit artikel 2.2.10, 2.2.15 en 2.2.21 van deze codex zijn van toepassing.

Een stedenbouwkundige verordening die vastgesteld wordt met het ruimtelijk uitvoeringsplan of een overeenkomst die afgesloten wordt voor of samen met de vaststelling van het ruimtelijk uitvoeringsplan, kan worden gewijzigd op voorwaarde dat daarbij steeds de doelstelling van de stedenbouwkundige verordening of overeenkomst gerespecteerd blijft. De wijziging van een stedenbouwkundige verordening volgt dezelfde procedure als vermeld in artikel 2.3.1, 2.3.2 en 2.3.3 van deze codex.

Alle aangelegenheden die krachtens artikel 2.3.1 geregeld kunnen worden in stedenbouwkundige verordeningen, met uitsluiting van artikel 2.3.1, eerste lid, 11° en 13°, kunnen het voorwerp uitmaken van een stedenbouwkundig voorschrift van een ruimtelijk uitvoeringsplan.

§3. Ruimtelijke uitvoeringsplannen blijven gelden tot ze worden vervangen. Ze kunnen op elk moment geheel of gedeeltelijk worden vervangen.

De regels voor de opmaak van ruimtelijke uitvoeringsplannen zijn ook van toepassing op de vervanging ervan.

§4. De voorschriften van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan heffen de voorschriften van de provinciale en gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen die er strijdig mee zijn, van rechtswege op.

De voorschriften van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan heffen de voorschriften van de gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen die er strijdig mee zijn, van rechtswege op.”.

Art. 18. In titel II, hoofdstuk II, van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij decreet van 18 december 2015, wordt het opschrift “Afdeling 2. Gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen” opgeheven.

Art. 19. Artikel 2.2.6 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 18 november 2011 en 28 maart 2014, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 2.2.6. §1. De stedenbouwkundige voorschriften kunnen eigendomsbeperkingen inhouden, met inbegrip van bouwverbod.

De stedenbouwkundige voorschriften kunnen van die aard zijn dat ze een tijdelijk ruimtegebruik toelaten, na verloop van tijd in werking treden, dat de inhoud op een bepaald tijdstip verandert of dat een onderdeel van een voorschrift in werking treedt als de opgenomen voorwaarde vervuld is.

De stedenbouwkundige voorschriften kunnen modaliteiten voorschrijven die bij de inrichting van het gebied in acht moeten worden genomen.

Stedenbouwkundige voorschriften kunnen bepalen dat de uitvoering ervan afhankelijk is van de vaststelling of uitvoering van één of meer van de volgende instrumenten:

- 1° de vaststelling van een instrument uit het overzicht, vermeld in artikel 2.2.5, §1, 14°, van deze codex;
- 2° de vaststelling of uitvoering van een instrument van het decreet van 28 maart 2014 betreffende de landinrichting indien dit ingezet wordt via een inrichtingsnota vermeld in artikel 4.2.1 van dat decreet en op voorwaarde dat deze inrichtingsnota deel uitmaakt van het ruimtelijk uitvoeringsplan.

Zij kunnen tevens bepalen dat zij niet langer uitvoerbaar zijn indien de stedenbouwkundige verordening of een ander instrument uit het overzicht, vermeld in

artikel 2.2.5, §1, 14°, niet langer rechtskracht heeft of gewijzigd is in strijd met artikel 2.2.5, §2, vierde lid.

§2. Een stedenbouwkundig voorschrift in een ruimtelijk uitvoeringsplan ressorteert op elk moment onder een categorie of een subcategorie van gebiedsaanduiding.

De gebiedsaanduiding bestaat uit de volgende categorieën:

- 1° wonen. Deze categorie bestaat ten minste uit de volgende subcategorieën van gebiedsaanduiding:
 - a) woongebied: in hoofdzaak bestemd voor wonen en aan wonen verwante activiteiten en voorzieningen;
 - b) gebied voor wonen en voor landbouw: in hoofdzaak bestemd voor wonen, landbouw, openbare groene ruimten en openbare verharde ruimten en aan wonen verwante activiteiten;
- 2° bedrijvigheid: in hoofdzaak bestemd voor bedrijfsactiviteiten of kantoren;
- 3° recreatie: in hoofdzaak bestemd voor recreatie, dagrecreatie of verblijfsrecreatie;
- 4° landbouw. Deze categorie bestaat ten minste uit de volgende subcategorieën van gebiedsaanduiding:
 - a) agrarisch gebied: in hoofdzaak bestemd voor beroepslandbouw;
 - b) agrarische bedrijvenzone: in hoofdzaak bestemd voor de inplanting van agrarische bedrijven, in het bijzonder glastuinbouw;
 - c) bouwvrij agrarisch gebied: in hoofdzaak bestemd voor beroepslandbouw, met dien verstande dat de oprichting van gebouwen er niet is toegelaten;
- 5° bos: in hoofdzaak bestemd voor de instandhouding, de ontwikkeling en het herstel van het bos;
- 6° overig groen. Deze categorie bestaat ten minste uit de volgende subcategorieën van gebiedsaanduiding:
 - a) gemengd openruimtegebied: waarbij natuurbehoud, bosbouw, onroerend erfgoed, landbouw en recreatie nevensgeschikte functies zijn;
 - b) parkgebied: in hoofdzaak bestemd voor de instandhouding, het herstel en de ontwikkeling van een of meer parken;
- 7° reservaat en natuur: in hoofdzaak bestemd voor de instandhouding, de ontwikkeling en het herstel van de natuur, het natuurlijk milieu en het bos;
- 8° lijninfrastructuur: in hoofdzaak bestemd voor verkeers- en vervoersinfrastructuur, weginfrastructuur, spoorinfrastructuur of waterweginfrastructuur en de aanhorigheden ervan;
- 9° gemeenschaps- en nutsvoorzieningen: in hoofdzaak bestemd voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen of infrastructuur van openbaar nut voor de zuivering van afvalwater;
- 10° ontginning en waterwinning. Deze categorie bestaat ten minste uit de volgende subcategorieën van gebiedsaanduiding:
 - a) gebied voor infrastructuur voor duurzame watervoorziening: in hoofdzaak bestemd voor infrastructuur van openbaar nut voor duurzame watervoorziening;
 - b) gebied voor de winning van oppervlakedelfstoffen: in hoofdzaak bestemd voor de ontginning van delfstoffen;
 - c) gebied voor verwerking van oppervlakedelfstoffen: in hoofdzaak bestemd voor bedrijven die oppervlakedelfstoffen verwerken.

De Vlaamse Regering kan bijkomende subcategorieën van gebiedsaanduiding bepalen.

§3. De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen met betrekking tot de vorm en de inhoud van de ruimtelijke uitvoeringsplannen.

§4. Binnen de perken van de begrotingskredieten kan de Vlaamse Regering (ook financiële) ondersteuning verlenen aan de provincies en gemeenten voor het ver-

vullen van hun taken met betrekking tot de ruimtelijke uitvoeringsplannen en de bijzondere plannen van aanleg.

De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden en nadere regels hiertoe.”.

Art. 20. In titel II, hoofdstuk II, van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij decreet van 18 december 2015, wordt tussen artikel 2.2.6 en 2.2.7 het volgende opschrift ingevoegd:

“Afdeling 2. Gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen”.

Art. 21. Artikel 2.2.7 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 18 november 2011, 12 juli 2013, 4 april 2014 en 18 december 2015, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 2.2.7. §1. De Vlaamse Regering is belast met de opmaak van gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen en neemt de nodige maatregelen voor de samenstelling van het planteam en voor het voeren van het geïntegreerde planningsproces, vermeld in artikel 2.2.1.

Gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen worden opgemaakt ter uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen.

§2. De Vlaamse Regering vraagt advies over de startnota aan:

- 1° de strategische adviesraad en de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen;
- 2° de deputaties van de betrokken provincies;
- 3° de colleges van burgemeester en schepenen van de betrokken gemeenten;
- 4° de door de Vlaamse Regering aangewezen diensten;
- 5° als het plan grenst aan een ander gewest of land of aanzienlijke effecten kan hebben op mens of milieu in een ander gewest of land, wordt het advies van het gewest of het land in kwestie gevraagd. Als het plan grenst aan of aanzienlijke effecten kan hebben op gebieden die onder de federale bevoegdheid vallen, wordt het advies van de federale overheid gevraagd. Als een land, een gewest, de federale overheid, een gemeente of een provincie verzoekt om de startnota te bezorgen, wordt ook advies gevraagd.

Het advies wordt uitgebracht binnen een termijn van zestig dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van de adviesvraag. Als die termijn wordt overschreden, kan aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan.

De Vlaamse Regering informeert de bevolking van de betrokken gemeenten uiterlijk de eerste dag van de termijn van zestig dagen over de inhoud van de startnota, raadpleegt de bevolking over de startnota gedurende dezelfde termijn, organiseert hierover ten minste één participatiemoment en maakt daarvan een verslag.

De reacties worden uiterlijk de laatste dag van de termijn van de inspraak aan de Vlaamse Regering bezorgd. De wijze waarop reacties bezorgd kunnen worden, alsook de uiterste datum worden uitdrukkelijk vermeld in de informatie over de startnota.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen voor deze adviesvraag en inspraak.”.

Art. 22. Artikel 2.2.8 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 18 juli 2011, 12 juli 2013 en 4 april 2014, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 2.2.8. De Vlaamse Regering neemt de nodige maatregelen voor de opmaak van de scopingnota.”.

Art. 23. In titel II, hoofdstuk II, van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij decreet van 18 december 2015, wordt het opschrift “Afdeling 3. Provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen” opgeheven.

Art. 24. Artikel 2.2.9 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 28 maart 2014 en 4 april 2014, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 2.2.9. De Vlaamse Regering stuurt het voorontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan en, in voorkomend geval, de ontwerpen van planmilieueffectrapport, ruimtelijk veiligheidsrapport en andere verplicht voorgeschreven of gemaakte effectrapporten voor advies naar de deputatie van de betrokken provincies, de colleges van burgemeester en schepenen van de betrokken gemeenten en de door de Vlaamse Regering aangewezen adviserende diensten. Als het plan grenst aan een ander gewest of land of aanzienlijke grensoverschrijdende effecten voor mens of milieu kan hebben, zoals blijkt uit de startnota, de scopingnota of de ontwerprapporten, wordt het advies van het desbetreffende gewest of land gevraagd. Als het plan grenst aan of een aanzienlijk effect kan hebben op gebieden die onder de federale bevoegdheid vallen, wordt het advies van de federale overheid gevraagd. Als een land, een gewest, de federale overheid, een gemeente of een provincie verzoekt om de scopingnota of de ontwerprapporten te bezorgen of al een advies heeft verleend over de startnota, wordt ook een advies gevraagd.

De Vlaamse Regering kan beslissen om al dan niet een of meer plenaire vergaderingen te houden. Als de Vlaamse Regering een plenaire vergadering organiseert met de instanties, vermeld in het eerste lid, vindt die op zijn vroegst plaats de eenentwintigste dag na het versturen van het voorontwerp door de Vlaamse Regering.

Uiterlijk tijdens de plenaire vergadering brengen de deputaties en de colleges van burgemeester en schepenen en, in voorkomend geval, een ander land, de federale overheid of een gewest, schriftelijk advies uit, en delen de adviserende diensten, vermeld in het eerste lid, hun schriftelijke opmerkingen mee. De vertegenwoordigers van die instanties moeten gemandateerd zijn om een standpunt in te nemen tijdens de vergadering.

Van de plenaire vergadering wordt een schriftelijk verslag opgemaakt. Dat verslag wordt binnen veertien dagen bezorgd aan de instanties die op de plenaire vergadering aanwezig moesten zijn. Eventuele reacties op het verslag kunnen worden ingediend door de instanties die effectief aanwezig waren op de plenaire vergadering, en moeten binnen veertien dagen na de ontvangst van het verslag bezorgd worden aan de Vlaamse Regering.

Als er geen plenaire vergadering wordt georganiseerd, wordt een schriftelijk advies uitgebracht binnen een termijn van eenentwintig dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van het voorontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan. Als die termijn wordt overschreden, kan aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan.”.

Art. 25. Artikel 2.2.10 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 18 december 2015, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 2.2.10. §1. De Vlaamse Regering stelt het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voorlopig vast.

§2. De Vlaamse Regering onderwerpt het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan samen met het ontwerp van de effectbeoordelingsrapporten aan een openbaar onderzoek dat binnen dertig dagen na de voorlopige vaststelling, vermeld in paragraaf 1, minstens wordt aangekondigd door een bericht in het Belgisch Staatsblad. Die termijn is een termijn van orde.

De Vlaamse Regering stelt nadere regels voor het openbaar onderzoek vast.

De Vlaamse Regering stuurt een individuele kennisgeving met een beveiligde zending naar de eigenaar, de blote eigenaar, de erfpachthouder, de opstalhouder of de leasinggever van de betrokken beschermde onroerende goederen als in het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan een erkennings-, rangschikkings- of beschermingsbesluit inzake onroerend erfgoed geheel of gedeeltelijk wordt gewijzigd of opgeheven. Die personen brengen de gebruikers en eigenaars van de cultuuroederen met een beveiligde zending op de hoogte van het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na de kennisgeving. Ze brengen het departement met een beveiligde zending op de hoogte van de eventuele verkoop of overdracht van het eigendomsrecht of van de overdracht van een ander zakelijk recht, met de bijbehorende stavingsdocumenten, binnen een termijn van tien dagen, die ingaat op de dag na de kennisgeving. Die verplichting wordt in de kennisgeving van de Vlaamse Regering vermeld. De nieuwe eigenaars of de nieuwe houders van het zakelijk recht worden op hun beurt door de Vlaamse Regering met een beveiligde zending van het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan op de hoogte gebracht.

§3. Na de aankondiging worden het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan en het ontwerp van de effectbeoordelingsrapporten gedurende dertig dagen ter inzage gelegd in het gemeentehuis van elke gemeente waarvan het grondgebied door het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan of effectbeoordelingsrapporten geheel of gedeeltelijk wordt bestreken, en worden de ontwerpen gepubliceerd op de website, zoals gespecificeerd door de Vlaamse Regering. Als toepassing is gemaakt van artikel 2.2.9, eerste lid, ten aanzien van een ander land of gewest of ten aanzien van de federale overheid, of als de Vlaamse Regering dit beslist, wordt de termijn met dertig dagen verlengd.

Het openbaar onderzoek start uiterlijk op de dertigste dag nadat de aankondiging ervan in het Belgisch Staatsblad verschenen is. Die termijn is een termijn van orde.

§4. Adviezen, opmerkingen en bezwaren worden uiterlijk de laatste dag van de termijn van het openbaar onderzoek schriftelijk of digitaal aan de Vlaamse Regering bezorgd.

De adviezen, opmerkingen en bezwaren kunnen uiterlijk de laatste dag van die termijn in het gemeentehuis van elke gemeente, vermeld in paragraaf 3, eerste lid, worden afgegeven tegen ontvangstbewijs. De gemeente bezorgt in dat geval uiterlijk de derde werkdag na het openbaar onderzoek de adviezen, opmerkingen en bezwaren aan de Vlaamse Regering. Met adviezen, opmerkingen en bezwaren die te laat aan de Vlaamse Regering worden bezorgd, hoeft geen rekening te worden gehouden. De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen voor de ontvangst en het bijhouden van de adviezen, opmerkingen en bezwaren door de gemeente en voor de wijze waarop ze aan de Vlaamse Regering worden bezorgd.

De gemeenteraad en de provincieraad van respectievelijk de gemeenten en de provincies waarvan het grondgebied door het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan of effectbeoordelingsrapporten geheel of gedeeltelijk wordt bestreken of die grenzen aan gemeenten waarvan het grondgebied door het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan geheel of gedeeltelijk wordt bestreken, bezorgen hun advies aan de Vlaamse Regering uiterlijk de laatste dag van het openbaar onderzoek. Als geen advies is verleend binnen die termijn, mag aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan.

§5. De Vlaamse Regering stelt binnen honderdvijftig dagen na het einde van het openbaar onderzoek het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan definitief vast.

De bevoegde diensten voor milieueffectrapportage en veiligheidsrapportage beoordelen voorafgaand aan de definitieve vaststelling van het ruimtelijk uitvoeringsplan de kwaliteit van het planmilieueffectrapport respectievelijk ruimtelijk veiligheidsrapport. Ze toetsen aan de scopingnota en aan de gegevens die vereist zijn conform artikel 4.2.8, §1bis, respectievelijk artikel 4.4.3 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, en ze houden rekening met de tijdens het openbaar onderzoek geformuleerde adviezen, opmerkingen en bezwaren.

Bij de definitieve vaststelling van het plan kunnen ten opzichte van het voorlopig vastgestelde plan alleen wijzigingen worden aangebracht die gebaseerd zijn op of voortvloeien uit de adviezen, opmerkingen en bezwaren die tijdens het openbaar onderzoek geformuleerd zijn.

De definitieve vaststelling van het plan kan echter geen betrekking hebben op delen van het grondgebied die niet opgenomen zijn in het voorlopig vastgestelde plan.

Op gemotiveerd verzoek van het departement beslist de Vlaamse Regering over een eerste verlenging met zestig dagen van de termijn waarin het plan moet worden vastgesteld of over een tweede verlenging met dertig dagen.

§6. Als het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan niet definitief wordt vastgesteld binnen de termijn, vermeld in paragraaf 5, eerste lid, vervalt het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan.

Als een advies van de Raad van State nodig is, wordt de termijn geschorst gedurende de volledige duur van de behandeling van de adviesaanvraag door de afdeling Wetgeving van de Raad van State, met een maximum van dertig dagen.

§7. De Vlaamse Regering kan, met het oog op het herstel van een onregelmatigheid, het besluit houdende definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan geheel of gedeeltelijk intrekken en hernemen, waarbij het wettigheidsgebrek wordt rechtgezet.

De bepalingen van paragraaf 5 zijn onverminderd van toepassing, met uitzondering van de vervaltermijn van honderdvijftig dagen.”.

Art. 26. Artikel 2.2.11 van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 4 april 2014, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 2.2.11. Het besluit houdende definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan wordt door de Vlaamse Regering bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad binnen zestig dagen na de definitieve vaststelling en wordt binnen dezelfde termijn volledig bekendgemaakt op de website, vermeld in het Belgisch Staatsblad.

Het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan treedt in werking veertien dagen na de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse Regering stuurt een afschrift van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan en van het vaststellingsbesluit naar de provincies in kwestie en naar elke gemeente waarvan het grondgebied door het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan geheel of gedeeltelijk wordt bestreken, waar die documenten kunnen worden ingezien.

Als in het definitief vastgestelde gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan een erkennings-, rangschikkings- of beschermingsbesluit geheel of gedeeltelijk wordt gewijzigd of opgeheven, wordt het definitief vastgestelde gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan met een beveiligde zending ter kennis gebracht van de eigenaar, de blote eigenaar, de erfpachthouders, de opstalhouder en de leasinggever van de betrokken beschermde onroerende goederen. Die personen brengen de gebruikers op de hoogte van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na de kennisgeving. Ze brengen de administratie met een beveiligde zending op de hoogte van de eventuele verkoop, de overdracht van het eigendomsrecht of de overdracht van een ander zakelijk recht, met de bijbehorende stavingsdocumenten, binnen een termijn van tien dagen, die ingaat op de dag na de kennisgeving. Die verplichting wordt in de kennisgeving van de Vlaamse Regering vermeld. De nieuwe eigenaars worden op hun beurt door de Vlaamse Regering met een beveiligde zending van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan op de hoogte gebracht.”.

Art. 27. In titel II, hoofdstuk II, van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij decreet van 18 december 2015, wordt tussen artikel 2.2.11 en 2.2.12 het volgende opschrift ingevoegd:

“Afdeling 3. Provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen”.

Art. 28. Artikel 2.2.12 van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 4 april 2014, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 2.2.12. §1. De deputatie is belast met de opmaak van provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen en neemt de nodige maatregelen voor de samenstelling van het planteam en voor het voeren van het geïntegreerde planningsproces, vermeld in artikel 2.2.1.

De provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen worden opgemaakt ter uitvoering van het provinciaal ruimtelijk structuurplan.

De voorschriften van de provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen kunnen niet afwijken van de voorschriften van de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen, tenzij de Vlaamse Regering daarvoor haar toestemming verleent. In dat geval vervangen de voorschriften van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan, voor het grondgebied waarop ze betrekking hebben, de voorschriften van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, tenzij het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan het uitdrukkelijk anders bepaalt.

De instemming, vermeld in het derde lid, wordt schriftelijk gegeven, uiterlijk op of naar aanleiding van de plenaire vergadering of de adviesvraag over het voorontwerp van plan waarvoor de instemming vereist is. Het besluit waarbij de instemming wordt verleend, bevat een omschrijving van het te plannen onderwerp en van het gebied waarop het plan of planonderdeel betrekking heeft, en vermeldt de voorschriften van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan die zullen worden opgeheven.

§2. De deputatie vraagt advies over de startnota aan:

- 1° het departement;
- 2° de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening;
- 3° de colleges van burgemeester en schepenen van de betrokken gemeenten;
- 4° de door de Vlaamse Regering aangewezen diensten;
- 5° als het plan grenst aan een andere provincie, ander gewest of land of aanzienlijke effecten kan hebben op mens of milieu in een andere provincie, ander gewest of land, wordt het advies van de betrokken provincie, het gewest of het land in kwestie gevraagd. Als het plan grenst aan of aanzienlijke effecten kan hebben op gebieden die onder de federale bevoegdheid vallen, wordt het advies van de federale overheid gevraagd. Als een land, een gewest, de federale overheid, een gemeente of een provincie verzoekt om de startnota te bezorgen, wordt ook het advies gevraagd.

Het advies wordt uitgebracht binnen een termijn van zestig dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van de adviesvraag. Als die termijn wordt overschreden, kan aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan.

De deputatie informeert de bevolking van de betrokken gemeenten uiterlijk de eerste dag van de termijn van zestig dagen over de inhoud van de startnota, raadpleegt de bevolking over de startnota gedurende dezelfde termijn, organiseert hierover ten minste één participatiemoment en maakt daarvan een verslag.

De reacties worden uiterlijk de laatste dag van de termijn van de inspraak aan de deputatie bezorgd. De wijze waarop reacties bezorgd kunnen worden, alsook de uiterste datum worden uitdrukkelijk vermeld in de informatie over de startnota. De deputatie bezorgt de startnota, de adviezen, de reacties en het verslag van het participatiemoment aan de bevoegde dienst voor milieueffectrapportage en veiligheidsrapportage binnen een termijn van drie dagen na het afsluiten van de termijn.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen voor deze adviesvraag en inspraak.”.

Art. 29. In titel II, hoofdstuk II, van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij decreet van 18 december 2015, wordt het opschrift “Afdeling 4. Gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen” opgeheven.

Art. 30. Artikel 2.2.13 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 28 maart 2014 en 4 april 2014, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 2.2.13. De deputatie neemt de nodige maatregelen voor de opmaak van de scopingnota.”.

Art. 31. Artikel 2.2.14 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 11 mei 2012, 4 april 2014 en 18 december 2015, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 2.2.14. De deputatie stuurt het voorontwerp van provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan en, in voorkomend geval, de ontwerpen van planmilieueffectrapport, ruimtelijk veiligheidsrapport en andere verplicht voorgeschreven of gemaakte effectenrapporten voor advies naar het departement, de colleges van burgemeester en schepenen van de betrokken gemeenten en de adviserende diensten. De Vlaamse Regering kan bepalen aan welke adviserende diensten het voorontwerp van provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan minstens moet worden voorgelegd. Als het plan grenst aan een andere provincie, een ander gewest of land of aanzienlijke grensoverschrijdende effecten voor mens of milieu kan hebben, zoals blijkt uit de startnota, de scopingnota of de ontwerprapporten, wordt het advies van de betrokken provincie, het gewest of land in kwestie gevraagd. Als het plan grenst aan of een aanzienlijk effect kan hebben op gebieden die onder de federale bevoegd-

heid vallen, wordt het advies van de federale overheid gevraagd. Als een land, een gewest, de federale overheid, een gemeente of een provincie verzoekt om de scopingnota of de ontwerprapporten te bezorgen of al een advies heeft verleend over de startnota, wordt ook een advies gevraagd.

De deputatie kan beslissen om al dan niet een of meer plenaire vergaderingen te houden. Als de deputatie een plenaire vergadering organiseert met de instanties, vermeld in het eerste lid, vindt die op zijn vroegst plaats de eenentwintigste dag na het versturen van het voorontwerp door de deputatie.

Uiterlijk tijdens de plenaire vergadering brengt het departement schriftelijk advies uit over de verenigbaarheid met het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen of, in voorkomend geval, over de overeenstemming met een ontwerp van Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en een of meer ontwerpen van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan.

Uiterlijk tijdens de plenaire vergadering brengen de colleges van burgemeester en schepenen en, in voorkomend geval, een ander land, de federale overheid of een gewest schriftelijk advies uit en delen de adviserende diensten, vermeld in het eerste lid, hun schriftelijke opmerkingen mee. De vertegenwoordigers van die instanties moeten gemandateerd zijn om een standpunt in te nemen tijdens de vergadering.

Van de plenaire vergadering wordt een schriftelijk verslag opgemaakt. Dat verslag wordt binnen veertien dagen bezorgd aan de instanties die op de plenaire vergadering aanwezig moesten zijn. Eventuele reacties op het verslag kunnen worden ingediend door de instanties die effectief aanwezig waren op de plenaire vergadering, en moeten binnen veertien dagen na de ontvangst van het verslag bezorgd worden aan de deputatie.

Als er geen plenaire vergadering wordt georganiseerd, wordt een schriftelijk advies uitgebracht door de instanties, vermeld in het eerste lid, en door het departement binnen een termijn van eenentwintig dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van de adviesvraag. Als die termijn wordt overschreden, kan aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan.”.

Art. 32. Artikel 2.2.15 van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 4 april 2014, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 2.2.15. §1. De provincieraad stelt het ontwerp van provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan voorlopig vast.

Na de voorlopige vaststelling wordt het ontwerp van provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan onmiddellijk naar de Vlaamse Regering gestuurd.

§2. De deputatie onderwerpt het ontwerp van provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan samen met het ontwerp van de effectbeoordelingsrapporten aan een openbaar onderzoek dat binnen dertig dagen na de voorlopige vaststelling, vermeld in paragraaf 1, minstens wordt aangekondigd door een bericht in het Belgisch Staatsblad. Die termijn is een termijn van orde.

De Vlaamse Regering stelt nadere regels voor het openbaar onderzoek vast.

§3. Na de aankondiging worden het ontwerp van provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan en het ontwerp van de effectbeoordelingsrapporten gedurende dertig dagen ter inzage gelegd in het gemeentehuis van elke gemeente waarvan het grondgebied door het ontwerp van provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan of effectbeoordelingsrapporten geheel of gedeeltelijk wordt bestreken, en worden de ontwerpen gepu-

bliceerd op de website, zoals gespecificeerd door de deputatie. Als toepassing is gemaakt van artikel 2.2.14, eerste lid, ten aanzien van een ander land, gewest of ten aanzien van de federale overheid, of als de deputatie dit beslist, wordt de termijn met dertig dagen verlengd.

Het openbaar onderzoek start uiterlijk op de dertigste dag nadat de aankondiging ervan in het Belgisch Staatsblad verschenen is. Die termijn is een termijn van orde.

§4. De opmerkingen en de bezwaren worden uiterlijk op de laatste dag van de termijn van het openbaar onderzoek schriftelijk of digitaal aan de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening bezorgd.

De opmerkingen en de bezwaren kunnen ook uiterlijk de laatste dag van die termijn in het gemeentehuis van elke gemeente, vermeld in paragraaf 3, eerste lid, worden afgegeven tegen ontvangstbewijs. De gemeente bezorgt in dat geval uiterlijk de derde werkdag na het openbaar onderzoek de bezwaren en de opmerkingen aan de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening. Met de opmerkingen en de bezwaren die te laat aan de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening worden bezorgd, hoeft geen rekening te worden gehouden. De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen voor de ontvangst en het bijhouden van bezwaren en opmerkingen door de gemeente en voor de wijze waarop ze aan de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening worden bezorgd.

De gemeenteraad en de deputatie van respectievelijk de gemeenten en de provincies waarvan het grondgebied door het ontwerp van provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan of effectbeoordelingsrapporten geheel of gedeeltelijk wordt bestreken of die grenzen aan gemeenten waarvan het grondgebied door het ontwerp van provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan geheel of gedeeltelijk wordt bestreken, bezorgen hun advies aan de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening binnen de termijn, vermeld in paragraaf 3. Als er geen advies is verleend binnen die termijn, mag aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan.

Het departement bezorgt de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening en het planteam binnen de termijn, vermeld in paragraaf 3, een advies over de overeenstemming van het ontwerp van provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan met het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen, of, in voorkomend geval, de overeenstemming met een ontwerp van Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en een of meer ontwerpen van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan.

§5. De provinciale commissie voor ruimtelijke ordening bundelt en coördineert alle adviezen, opmerkingen en bezwaren en brengt binnen negentig dagen na het einde van het openbaar onderzoek gemotiveerd advies uit bij de provincieraad. Dat advies bevat het integrale advies van het departement. Op hetzelfde ogenblik bezorgt de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening de deputatie de gebundelde adviezen, opmerkingen en bezwaren.

Op gemotiveerd verzoek van de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening beslist de deputatie over de verlenging met dertig dagen van de termijn, vermeld in het eerste lid. Het verzoek tot verlenging moet worden ingediend uiterlijk de dertigste dag na het beëindigen van het openbaar onderzoek. Bij het uitblijven van een beslissing door de deputatie binnen een termijn van dertig dagen na het indienen van het verzoek wordt de verlenging geacht te zijn toegekend.

Als de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening geen advies heeft verleend binnen de gestelde termijn, mag aan de adviesvereiste worden voorbijge-

gegaan. In dat geval bezorgt ze onmiddellijk de gebundelde adviezen, opmerkingen en bezwaren aan de provincieraad.

§6. De provincieraad stelt binnen honderdvijftig dagen na het einde van het openbaar onderzoek, honderdtachtig dagen in geval van verlenging van de termijn, vermeld in paragraaf 5, eerste lid, het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan definitief vast.

De bevoegde diensten voor milieueffectrapportage en veiligheidsrapportage beoordelen voorafgaand aan de definitieve vaststelling van het ruimtelijk uitvoeringsplan de kwaliteit van het planmilieueffectrapport respectievelijk ruimtelijk veiligheidsrapport. Ze toetsen aan de scopingnota en aan de gegevens die vereist zijn conform artikel 4.2.8, §1bis, respectievelijk artikel 4.4.3 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, en ze houden rekening met de tijdens het openbaar onderzoek geformuleerde adviezen, opmerkingen en bezwaren.

Bij de definitieve vaststelling van het plan kunnen ten opzichte van het voorlopig vastgestelde plan alleen wijzigingen worden aangebracht die gebaseerd zijn op of voortvloeien uit de tijdens het openbaar onderzoek geformuleerde bezwaren en opmerkingen, of uit de adviezen, uitgebracht door de aangewezen diensten en overheden, door een ander land, gewest of door de federale overheid, of uit het advies van de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening.

De definitieve vaststelling van het plan kan echter geen betrekking hebben op delen van het grondgebied die niet opgenomen zijn in het voorlopig vastgestelde plan.

Op gemotiveerd verzoek van de deputatie beslist de provincieraad over een eerste verlenging met zestig dagen van de termijn waarin het plan moet worden vastgesteld of over een tweede verlenging met dertig dagen.

§7. Als het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan niet definitief wordt vastgesteld binnen de termijn, vermeld in paragraaf 6, eerste lid, vervalt het ontwerp van provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan.

§8. De provincieraad kan, met het oog op het herstel van een onregelmatigheid, het besluit houdende definitieve vaststelling van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan geheel of gedeeltelijk intrekken en hernemen, waarbij het wettigheidsgebrek wordt rechtgezet.

De bepalingen van paragraaf 6 zijn onverminderd van toepassing, met uitzondering van de vervaltermijn van honderdvijftig dagen.”.

Art. 33. Artikel 2.2.16 van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 4 april 2014, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 2.2.16. §1. Het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan wordt samen met het besluit van de provincieraad en het volledige advies van de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening onmiddellijk na de definitieve vaststelling met een beveiligde zending bezorgd aan de Vlaamse Regering.

§2. De Vlaamse Regering beschikt over een termijn van dertig dagen, die ingaat de dag na de betekening, vermeld in paragraaf 1 of paragraaf 4, tweede lid, om de uitvoering van het besluit van de provincieraad tot definitieve vaststelling van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan te schorsen en om de deputatie daarvan met een beveiligde zending op de hoogte te brengen.

Als het provincieraadsbesluit tot definitieve vaststelling van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan wordt geschorst, is het schorsingsbesluit gemotiveerd.

§3. Het besluit van de provincieraad tot definitieve vaststelling van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan kan alleen worden geschorst:

- 1° als het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan kennelijk onverenigbaar is met het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, met het provinciaal ruimtelijk structuurplan of, in voorkomend geval, met een ontwerp van Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen of een ontwerp van provinciaal ruimtelijk structuurplan;
- 2° als het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan strijdig is met een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan of, in voorkomend geval, met een ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, tenzij de Vlaamse Regering daarmee haar instemming heeft verleend met toepassing van artikel 2.2.12, §1, derde en vierde lid;
- 3° als het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan strijdig is met direct werkende normen binnen andere beleidsvelden dan de ruimtelijke ordening of met de bindende delen van door de Vlaamse Regering vastgestelde beleidsplannen binnen andere beleidsdomeinen;
- 4° wegens de niet-naleving van een substantiële vormvereiste.

§4. In geval van schorsing beschikt de provincieraad over een termijn van zestig dagen, die ingaat de dag na de verzending van het schorsingsbesluit aan de deputatie, om het ruimtelijk uitvoeringsplan opnieuw definitief vast te stellen. Onverminderd artikel 2.2.15, §6, derde lid, kunnen bij de definitieve vaststelling van het plan ten opzichte van het geschorste plan alleen wijzigingen worden aangebracht die gebaseerd zijn op of voortvloeien uit het schorsingsbesluit.

Het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan wordt samen met het nieuwe besluit van de provincieraad onmiddellijk na de definitieve vaststelling met een beveiligde zending bezorgd aan de Vlaamse Regering.

Als de provincieraad binnen de termijn van zestig dagen, vermeld in het eerste lid, geen nieuw besluit tot definitieve vaststelling van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan neemt, vervalt het geschorste provincieraadsbesluit en het ontwerp van provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan.”

Art. 34. Artikel 2.2.17 van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 4 april 2014, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 2.2.17. Als het besluit van de provincieraad tot definitieve vaststelling van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan niet tijdig is geschorst, wordt de provincieraadsbeslissing houdende definitieve vaststelling van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan binnen zestig dagen na de definitieve vaststelling bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad en wordt binnen dezelfde termijn volledig bekendgemaakt op de website, vermeld in het Belgisch Staatsblad.

Het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan treedt in werking veertien dagen na de bekendmaking van de provincieraadsbeslissing houdende definitieve vaststelling van het plan bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad.

De deputatie stuurt een afschrift van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan, van het advies van de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening en van het vaststellingsbesluit naar elke gemeente waarvan het grondgebied door het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan geheel of gedeeltelijk wordt bestreken, waar die documenten kunnen worden ingezien.”

Art. 35. In titel II, hoofdstuk II, van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij decreet van 18 december 2015, wordt tussen artikel 2.2.17 en 2.2.18 het volgende opschrift ingevoegd:

“Afdeling 4. Gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen”.

Art. 36. Artikel 2.2.18 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 4 april 2014, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 2.2.18. §1. Het college van burgemeester en schepenen is belast met de opmaak van gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen en neemt de nodige maatregelen voor de samenstelling van het planteam en voor het voeren van het geïntegreerde planningsproces, vermeld in artikel 2.2.1.

De gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen worden opgemaakt ter uitvoering van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan.

De voorschriften van de gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen kunnen niet afwijken van de voorschriften van de provinciale en de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen, tenzij de provincieraad, respectievelijk de Vlaamse Regering instemming daarmee verleent. In dat geval vervangen de voorschriften van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, voor het grondgebied waarop ze betrekking hebben, de voorschriften van het provinciaal of gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, tenzij het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan het uitdrukkelijk anders bepaalt.

De instemming, vermeld in het derde lid, wordt schriftelijk gegeven, uiterlijk op of naar aanleiding van de plenaire vergadering of de adviesvraag over het voorontwerp van plan waarvoor de instemming vereist is. Het besluit waarbij de instemming wordt verleend, bevat een omschrijving van het te plannen onderwerp en van het gebied waarop het plan of planonderdeel betrekking heeft, en vermeldt de voorschriften van het provinciaal of gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan die zullen worden opgeheven.

§2. Het college van burgemeester en schepenen vraagt advies over de startnota aan:

- 1° de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening;
- 2° de deputatie van de provincie in kwestie;
- 3° de door de Vlaamse Regering aangewezen diensten;
- 4° als het plan grenst aan een andere gemeente, andere provincie, ander gewest of land of aanzienlijke effecten kan hebben op mens of milieu in een andere gemeente, een andere provincie, een ander gewest of land, wordt het advies van de betrokken gemeente, de betrokken provincie, het gewest of het land in kwestie gevraagd. Als het plan grenst aan of aanzienlijke effecten kan hebben op gebieden die onder de federale bevoegdheid vallen, wordt het advies van de federale overheid gevraagd. Als een gemeente, een provincie, een land, een gewest, de federale overheid, een gemeente of een provincie, verzoekt om de startnota te bezorgen, wordt ook het advies gevraagd.

Het advies wordt uitgebracht binnen een termijn van zestig dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van de adviesvraag. Als die termijn wordt overschreden, kan aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan.

Het college van burgemeester en schepenen informeert de bevolking van de gemeente uiterlijk de eerste dag van die termijn over de inhoud van de startnota, raadpleegt de bevolking over de startnota gedurende dezelfde termijn, organiseert hierover ten minste één participatiemoment en maakt daarvan een verslag.

De reacties worden uiterlijk de laatste dag van de termijn van de inspraak aan het college van burgemeester en schepenen bezorgd. De wijze waarop reacties bezorgd kunnen worden, alsook de uiterste datum worden uitdrukkelijk vermeld in de informatie over de startnota. Het college van burgemeester en schepenen bezorgt de startnota, de adviezen, de reacties en het verslag van het participatiemoment aan de bevoegde dienst voor milieueffectrapportage en veiligheidsrapportage binnen een termijn van drie dagen na het afsluiten van de termijn.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen voor deze adviesvraag en inspraak.”.

Art. 37. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij decreet van 18 december 2015, wordt een artikel 2.2.19 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 2.2.19. Het college van burgemeester en schepenen neemt de nodige maatregelen voor de opmaak van de scopingnota.”.

Art. 38. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij decreet van 18 december 2015, wordt een artikel 2.2.20 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 2.2.20. Het college van burgemeester en schepenen stuurt het voorontwerp van gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan en, in voorkomend geval, de ontwerpen van planmilieueffectrapport, ruimtelijk veiligheidsrapport en andere verplicht voorgeschreven of gemaakte effectenrapporten voor advies naar de deputatie, het departement en de andere adviserende diensten. De Vlaamse Regering kan bepalen aan welke adviserende diensten het voorontwerp van gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan minstens moet worden voorgelegd. Als het plan grenst aan een andere gemeente, een andere provincie, een ander gewest of land of aanzienlijke grensoverschrijdende effecten voor mens of milieu kan hebben, zoals blijkt uit de startnota, de scopingnota of de ontwerprapporten, wordt het advies van de betrokken gemeente, de betrokken provincie, het gewest of land in kwestie gevraagd. Als het plan grenst aan of een aanzienlijk effect kan hebben op gebieden die onder de federale bevoegdheid vallen, wordt het advies van de federale overheid gevraagd. Als een land, een gewest, de federale overheid, een gemeente of een provincie verzoekt om de scopingnota of de ontwerprapporten te bezorgen of al een advies heeft verleend over de startnota, wordt ook een advies gevraagd.

Het college van burgemeester en schepenen kan beslissen om al dan niet een of meer plenaire vergaderingen te houden. Als het college van burgemeester en schepenen een plenaire vergadering organiseert met de instanties, vermeld in het eerste lid, vindt die op zijn vroegst plaats de eenentwintigste dag na het versturen van het voorontwerp door het college van burgemeester en schepenen.

Uiterlijk tijdens de plenaire vergadering brengt het departement schriftelijk advies uit over de verenigbaarheid met het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen, of, in voorkomend geval, de overeenstemming met een ontwerp van Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en een of meer ontwerpen van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan.

Uiterlijk tijdens de plenaire vergadering brengt de deputatie schriftelijk advies uit, en delen de adviserende diensten, vermeld in het eerste lid, hun al dan niet schriftelijke opmerkingen mee. De vertegenwoordigers van die instanties moeten gemandateerd zijn om een standpunt in te nemen tijdens de vergadering.

Van de plenaire vergadering wordt een schriftelijk verslag opgemaakt. Dat verslag wordt binnen veertien dagen bezorgd aan de instanties die op de plenaire vergadering aanwezig moesten zijn. Eventuele reacties op het verslag kunnen worden ingediend door de instanties die effectief aanwezig waren op de plenaire vergade-

ring, en moeten binnen veertien dagen na de ontvangst van het verslag bezorgd worden aan het college van burgemeester en schepenen.

Als er geen plenaire vergadering wordt georganiseerd, wordt een schriftelijk advies uitgebracht door de instanties, vermeld in het eerste lid, en door het departement binnen een termijn van eenentwintig dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van de adviesvraag. Als die termijn wordt overschreden, kan aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan.”.

Art. 39. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij decreet van 18 december 2015, wordt een artikel 2.2.21 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 2.2.21. §1. De gemeenteraad stelt het ontwerp van gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voorlopig vast.

Na de voorlopige vaststelling wordt het ontwerp van gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan onmiddellijk opgestuurd naar de deputatie van de provincie waarin de gemeente ligt, naar het departement en naar de Vlaamse Regering.

§2. Het college van burgemeester en schepenen onderwerpt het ontwerp van gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan samen met het ontwerp van de effectbeoordelingsrapporten aan een openbaar onderzoek dat binnen dertig dagen na de voorlopige vaststelling, vermeld in paragraaf 1, minstens wordt aangekondigd door een bericht in het Belgisch Staatsblad. Die termijn is een termijn van orde.

De Vlaamse Regering stelt nadere regels voor het openbaar onderzoek vast.

§3. Na de aankondiging worden het ontwerp van gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan en het ontwerp van de effectbeoordelingsrapporten gedurende dertig dagen ter inzage gelegd in het gemeentehuis van elke gemeente waarvan het grondgebied door het ontwerp van gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan of effectbeoordelingsrapporten geheel of gedeeltelijk wordt bestreken, en worden de ontwerpen gepubliceerd op de website, zoals gespecificeerd door het college van burgemeester en schepenen. Als toepassing is gemaakt van artikel 2.2.20, eerste lid, ten aanzien van een ander land of gewest of ten aanzien van de federale overheid, of als het college van burgemeester en schepenen dit beslist, wordt de termijn met dertig dagen verlengd.

Het openbaar onderzoek start uiterlijk op de dertigste dag nadat de aankondiging ervan in het Belgisch Staatsblad verschenen is. Die termijn is een termijn van orde.

§4. De opmerkingen en de bezwaren worden uiterlijk de laatste dag van het openbaar onderzoek schriftelijk of digitaal aan de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening bezorgd.

De opmerkingen en de bezwaren kunnen ook uiterlijk de laatste dag van die termijn in het gemeentehuis van elke gemeente, vermeld in paragraaf 3, eerste lid, worden afgegeven tegen ontvangstbewijs. De gemeente bezorgt in dat geval uiterlijk de derde werkdag na het openbaar onderzoek de bezwaren en de opmerkingen aan de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening. Met de opmerkingen en de bezwaren die te laat aan de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening worden bezorgd, hoeft geen rekening te worden gehouden. De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen voor de ontvangst en het bijhouden van bezwaren en opmerkingen door de gemeente en voor de wijze waarop ze aan de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening worden bezorgd.

De deputatie van de provincie waarin de gemeente ligt, bezorgt de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening binnen de termijn, vermeld in paragraaf 3, een advies over de overeenstemming van het ontwerp van gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan met het provinciaal ruimtelijk structuurplan en de provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen, of, in voorkomend geval, de overeenstemming met een ontwerp van provinciaal ruimtelijk structuurplan en een of meer ontwerpen van provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan. Als er geen advies is verleend binnen die termijn, mag aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan.

Het departement bezorgt de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening en het planteam binnen de termijn, vermeld in paragraaf 3, een advies over de overeenstemming van het ontwerp van gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan met het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen, of, in voorkomend geval, de overeenstemming met een ontwerp van Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en een of meer ontwerpen van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan.

De gemeenteraad en de deputatie van respectievelijk de gemeenten en de provincies die grenzen aan de gemeente of waarvan het grondgebied geheel of gedeeltelijk wordt bestreken in de effectbeoordelingsrapporten, kunnen de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening een advies bezorgen binnen de termijn, vermeld in paragraaf 3.

§5. De gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening bundelt en coördineert alle adviezen, opmerkingen en bezwaren en brengt binnen negentig dagen na het einde van het openbaar onderzoek gemotiveerd advies uit bij de gemeenteraad. Het advies bevat de integrale adviezen van de deputatie en van het departement. Op hetzelfde ogenblik bezorgt de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening het college van burgemeester en schepenen de gebundelde adviezen, opmerkingen en bezwaren.

Als de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening geen advies heeft verleend binnen de gestelde termijn, mag aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan. In dat geval bezorgt ze onmiddellijk de gebundelde adviezen, opmerkingen en bezwaren aan de gemeenteraad.

§6. De gemeenteraad stelt binnen honderdvijftig dagen na het einde van het openbaar onderzoek het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan definitief vast.

De bevoegde diensten voor milieueffectrapportage en veiligheidsrapportage beoordelen voorafgaand aan de definitieve vaststelling van het ruimtelijk uitvoeringsplan de kwaliteit van het planmilieueffectrapport respectievelijk ruimtelijk veiligheidsrapport. Ze toetsen aan de scopingnota en aan de gegevens die vereist zijn conform artikel 4.2.8, §1bis, respectievelijk artikel 4.4.3 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, en ze houden rekening met de tijdens het openbaar onderzoek geformuleerde adviezen, opmerkingen en bezwaren.

Bij de definitieve vaststelling van het plan kunnen ten opzichte van het voorlopig vastgestelde plan alleen wijzigingen worden aangebracht die gebaseerd zijn op of voortvloeien uit de tijdens het openbaar onderzoek geformuleerde bezwaren en opmerkingen, of uit de adviezen, uitgebracht door de aangewezen diensten en overheden, of uit het advies van de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening.

De definitieve vaststelling van het plan kan echter geen betrekking hebben op delen van het grondgebied die niet opgenomen zijn in het voorlopig vastgestelde plan.

Op gemotiveerd verzoek van het college van burgemeester en schepenen beslist de gemeenteraad over een eerste verlenging met zestig dagen van de termijn waarin het plan moet worden vastgesteld of over een tweede verlenging met dertig dagen.

§7. Als het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan niet definitief wordt vastgesteld binnen de termijn, vermeld in paragraaf 6, eerste lid, vervalt het ontwerp van gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan.

§8. De gemeenteraad kan, met het oog op het herstel van een onregelmatigheid, het besluit houdende definitieve vaststelling van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan geheel of gedeeltelijk intrekken en hernemen, waarbij het wettigheidsgebrek wordt rechtgezet.

De bepalingen van paragraaf 6 zijn onverminderd van toepassing, met uitzondering van de vervaltermijn van honderdvijftig dagen.”.

Art. 40. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij decreet van 18 december 2015, wordt een artikel 2.2.22 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 2.2.22. Het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan wordt samen met het besluit van de gemeenteraad en het volledige advies van de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening onmiddellijk na de definitieve vaststelling met een beveiligde zending bezorgd aan de deputatie van de provincie waarin de gemeente ligt, en aan de Vlaamse Regering.”.

Art. 41. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij decreet van 18 december 2015, wordt een artikel 2.2.23 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 2.2.23. §1. De Vlaamse Regering en de deputatie beschikken over een termijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na de betekening, vermeld in paragraaf 3, tweede lid, of in artikel 2.2.22, om de uitvoering van het besluit van de gemeenteraad tot definitieve vaststelling van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan te schorsen en om het college van burgemeester en schepenen daarvan met een beveiligde zending op de hoogte te brengen.

Binnen de termijn, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, bezorgt de Vlaamse Regering een afschrift van het schorsingsbesluit aan de deputatie. Als de deputatie een schorsingsbesluit neemt, bezorgt ze een afschrift daarvan aan de Vlaamse Regering binnen de termijn, vermeld in paragraaf 1, eerste lid.

Als het gemeenteraadsbesluit tot definitieve vaststelling van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan wordt geschorst, is het schorsingsbesluit gemotiveerd.

§2. Het besluit van de gemeenteraad tot definitieve vaststelling van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan kan alleen worden geschorst:

- 1° als het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan kennelijk onverenigbaar is met een structuurplan of, in voorkomend geval, met een ontwerp van structuurplan;
- 2° als het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan strijdig is met een gewestelijk of provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan of, in voorkomend geval, met een ontwerp van gewestelijk of provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan, tenzij de Vlaamse Regering, respectievelijk de provincieraad daarmee haar instemming conform artikel 2.2.18, §1, derde lid, heeft verleend;
- 3° als het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan strijdig is met direct werkende normen binnen andere beleidsvelden dan de ruimtelijke ordening of met bindende delen van een door de Vlaamse Regering vastgesteld beleidsplan;
- 4° wegens de niet-naleving van een substantiële vormvereiste.

§3. In geval van schorsing beschikt de gemeenteraad over een termijn van zestig dagen, die ingaat op de dag na de verzending van het schorsingsbesluit aan de gemeente, om het ruimtelijk uitvoeringsplan opnieuw definitief vast te stellen. Onverminderd artikel 2.2.21, §6, derde lid, kunnen bij de definitieve vaststelling van het plan ten opzichte van het geschorste plan alleen wijzigingen worden aangebracht die gebaseerd zijn op of voortvloeien uit het schorsingsbesluit.

Het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan wordt samen met het nieuwe besluit van de gemeenteraad onmiddellijk na de definitieve vaststelling met een beveiligde zending bezorgd aan de deputatie van de provincie waarin de gemeente ligt, en aan de Vlaamse Regering.

Als de gemeenteraad binnen de voormelde termijn van zestig dagen geen nieuw besluit tot definitieve vaststelling van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan neemt, vervallen het geschorste gemeenteraadsbesluit en het ontwerp van gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan.”.

Art. 42. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij decreet van 18 december 2015, wordt een artikel 2.2.24 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 2.2.24. Als het besluit van de gemeenteraad tot definitieve vaststelling van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan niet tijdig is geschorst, wordt de gemeenteraadsbeslissing houdende definitieve vaststelling van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad en volledig bekendgemaakt op de website, vermeld in het Belgisch Staatsblad.”.

Art. 43. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij decreet van 18 december 2015, wordt een artikel 2.2.25 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 2.2.25. Het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan treedt in werking veertien dagen na de bekendmaking van de gemeenteraadsbeslissing houdende definitieve vaststelling van het plan bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad.

Het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, het advies van de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening en het vaststellingsbesluit kunnen worden ingezien in de gemeente.”.

Afdeling 2. Diverse wijzigingsbepalingen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009

Art. 44. In artikel 2.3.1 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt in de tweede zin het woord “stedenbouwkundige” geschrapt;

2° aan de opsomming van het eerste lid wordt een onderdeel toegevoegd, dat luidt als volgt:

“13° de uitvoering van maatregelen of het naleven van voorwaarden die het ruimtelijk uitvoeringsplan begeleiden, in geval van toepassing van artikel 2.2.5, §2, doch zonder dat ze milieuvoorwaarden kunnen bepalen die toepasbaar zijn op niveau van individuele ingedeelde inrichtingen, zoals bedoeld in het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning of in titel 5 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid.”;

3° aan de opsomming van het tweede lid worden de woorden "en aspecten waarvoor maatregelen vereist zijn met toepassing van artikel 2.2.5, §2." toegevoegd;

4° in het vierde lid worden de woorden "van stedenbouwkundige aard" vervangen door de woorden "die verband houden met de ruimtelijke ordening".

Art. 45. In artikel 2.6.10, §2, derde lid, van dezelfde codex wordt de zinsnede "artikel 2.2.3, §2, eerste lid" vervangen door de zinsnede "artikel 2.2.6, §2, eerste lid".

Art. 46. In artikel 2.6.17, §3, van dezelfde codex wordt de zinsnede "artikel 2.2.1, §2, vierde lid" vervangen door de zinsnede "artikel 2.2.2, §2, vierde lid".

Art. 47. In artikel 4.1.1, eerste lid, 1°, d), van dezelfde codex wordt de zinsnede "artikel 2.2.2, §1, eerste lid, 2°" vervangen door de zinsnede "artikel 2.2.5, §1, eerste lid, 3°".

Art. 48. In artikel 6.1.1, eerste lid, 2°, van dezelfde codex, gewijzigd bij decreet van 16 juli 2010, wordt de zinsnede "artikel 2.2.1 tot en met 2.2.18" vervangen door de zinsnede "artikel 2.2.1 tot en met 2.2.25".

Art. 49. In artikel 7.4.3, tweede lid, van dezelfde codex wordt de zinsnede "artikel 2.2.1 tot en met 2.2.5 en artikel 2.2.13 tot en met 2.2.18" vervangen door de zinsnede "artikel 2.2.1 tot en met 2.2.6 en artikel 2.2.12 tot en met 2.2.25".

Art. 50. In artikel 7.4.6 van dezelfde codex wordt de zinsnede "artikel 2.2.1 tot en met 2.2.5 en artikel 2.2.9 tot en met 2.2.12" vervangen door de zinsnede "artikel 2.2.1 tot en met 2.2.6 en artikel 2.2.12 tot en met 2.2.17".

Art. 51. In artikel 7.4.12, tweede lid, van dezelfde codex wordt de zinsnede "artikel 2.2.2, §1, eerste lid, 7°" vervangen door de zinsnede "artikel 2.2.5, §1, eerste lid, 9° en 10°".

Hoofdstuk 5. Wijzigingen aan de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013

Art. 52. In artikel 2.1.5.0.6, derde lid, van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013 wordt de zinsnede "het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, vermeld in artikel 2.2.8 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening" vervangen door de zinsnede "het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, vermeld in artikel 2.2.11 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening".

Art. 53. In artikel 2.7.6.0.2, tweede lid, van dezelfde codex wordt de zinsnede "het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, vermeld in artikel 2.2.8 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009" vervangen door de zinsnede "het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, vermeld in artikel 2.2.11 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening".

Hoofdstuk 6. Wijzigingen aan het decreet van 25 april 2014 betreffende complexe projecten

Art. 54. Aan artikel 8, §3, eerste lid, van het decreet van 25 april 2014 betreffende complexe projecten wordt de volgende zin toegevoegd:

"De dienst bevoegd voor milieueffectrapportage integreert zijn beslissing in de alternatievenonderzoeksnota."

Art. 55. In artikel 10 en 20 van hetzelfde decreet worden de woorden “artikel 4.2.8, §1, 5°” telkens vervangen door de woorden “artikel 4.2.8, §1bis”.

Art. 56. Artikel 12 van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Art. 57. In artikel 14, tweede lid, 5°, van hetzelfde decreet wordt het woord “goedgekeurde” vervangen door de woorden “ontwerp van”.

Art. 58. In artikel 15, §1, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden tussen de woorden “onderwerpt het ontwerp van voorkeursbesluit” en de woorden “aan een openbaar onderzoek” de woorden “en het ontwerp van MER” ingevoegd;

2° in het tweede lid, 3°, wordt het woord “goedgekeurde ” vervangen door de woorden “ontwerp van”;

Art. 59. In hetzelfde decreet wordt een artikel 15/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 15/1. De dienst, bevoegd voor milieueffectrapportage, beoordeelt de kwaliteit van het ontwerp van MER en toetst het ontwerp van MER inhoudelijk aan de beslissing, vermeld in artikel 8, §3, en aan de inhoudsvereisten, vermeld in artikel 10, eerste lid.

Voor het voorkeursbesluit vastgesteld wordt, beslist de dienst, bevoegd voor milieueffectrapportage, over de goedkeuring of afkeuring van het MER. Hij bezorgt die beslissing aan de procesverantwoordelijke en aan de instanties en bevoegde autoriteiten waaraan conform artikel 8, §2, eerste en derde lid, om advies werd verzocht.

In geval van afkeuring geeft de dienst bevoegd voor milieueffectrapportage aan waar het MER tekortschiet. De beslissing vermeldt dat de procesverantwoordelijke een gemotiveerd verzoek tot heroverweging kan indienen tegen de afkeuringsbeslissing.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de procedure tot heroverweging, vermeld in het derde lid, en voor de bekendmaking van de beslissing, vermeld in het tweede lid.”.

Art. 60. Aan artikel 18, §3, eerste lid, van hetzelfde decreet wordt de volgende zin toegevoegd:

“De dienst, bevoegd voor milieueffectrapportage, integreert zijn beslissing in de projectonderzoeksnota.”.

Art. 61. In artikel 23, derde lid, 8°, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede “artikel 2.2.2 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, en dat de gegevens, vermeld in artikel 2.2.2, §1” vervangen door de zinsnede “artikel 2.2.5. van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, en dat de gegevens, vermeld in artikel 2.2.5, §1”.

Art. 62. In artikel 37, §2, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede “artikel 2.2.9, §2, tweede lid, en artikel 2.2.13, §3” vervangen door de zinsnede “artikel 2.2.12, §1, derde lid, en artikel 2.2.18, §1, derde lid”.

Hoofdstuk 7. Slotbepaling

Art. 63. Dit decreet treedt in werking op een door de Vlaamse Regering vast te stellen datum.

De datum, vermeld in het eerste lid, valt minstens een jaar na de datum van goedkeuring van het besluit van de Vlaamse Regering waarmee de datum van inwerkingtreding wordt vastgelegd en daarbij wordt aangegeven hoe de inwerkingtreding verloopt voor lopende planningsprocessen voor ruimtelijke uitvoeringsplannen.

Brussel, 19 februari 2016.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw,

Joke SCHAUVLIEGE

BIJLAGE

bij de memorie van toelichting:

REGULERINGSIMPACTANALYSE

Reguleringsimpactanalyse voor Integratie van de plan-milieueffectrapportage en andere effectbeoordelingen in de ruimtelijke uitvoeringsplannen.

1 Gegevens van het advies

1.1 Gegevens van de regelgeving

nummer taal- en wetgevingstechnisch advies	W.T&T. Advies nr. 2015/48 van 17 februari 2015
bevoegde minister(s) van de regelgeving	Joke Schauvliege, Vlaams minister van omgeving, natuur en landbouw
RIA en JoKER	RIA
link naar de regelgevingsagenda	

1.2 Gegevens van de aanvrager

e-mailadres	dick.vanstraaten@rwo.vlaanderen.be
organisatie	Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
beleidsdomein	RWO
entiteit	Departement Ruimte Vlaanderen

2 Titel en fase

Deze RIA werd opgemaakt ter voorbereiding van de goedkeuringsfase, naar aanleiding van de eerste principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering van het ontwerp van decreet tot wijziging van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en tot wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende Algemene Bepalingen inzake Milieubeleid het Natuurdecreet, voor het implementeren van de integratie van de plan-milieueffectrapportage en andere effectbeoordelingen in ruimtelijke uitvoeringsplannen.

3 Samenvatting

De implementatie van de plan-milieueffectrapportage (en andere effectbeoordelingen) voor een ruimtelijke uitvoeringsplan is sinds het van kracht worden van het decreet dat de milieueffectrapportage invoerde in 2002

problematisch geweest. De integratie van het RUP-proces en het proces voor de milieueffectrapportage is de belangrijkste oorzaak van de optredende problemen, die vooral geleid hebben tot heel wat schorsingen en vernietigingen van definitief vastgestelde RUP's. In 2009 werd door middel van een integratiespoorbesluit deze integratie zoveel mogelijk bewerkstelligd, maar omwille van een ongelijkheid in de mogelijkheden voor participatie met het zogenaamde 'generieke' plan-m.e.r.-spoor, werd dit integratiespoor opgeheven. Daaropvolgend heeft de Vlaamse Regering de stappen gezet om een definitieve oplossing voor de integratie van de effectbeoordelingen in het RUP te zoeken door middel van een nieuw regelgevend kader. Hiervoor werden door de Vlaamse Regering eind 2013 een aantal uitgangsprincipes vooropgesteld. Door een ambtelijke groep werd dit nieuwe integratiespoor verder uitgewerkt, hetgeen resulteerde in een wijziging van de regelgeving voor het RUP. Hiervoor werden verschillende opties geëvalueerd, door middel van deze reguleringsimpactanalyse. Naast de nuloptie, waarbij de huidige gang van zaken voortgezet wordt (opmaak van het RUP en een plan-MER via het generieke spoor), werden nog twee optie bekeken: (1) het inbouwen van het plan-m.e.r.-proces in het RUP-proces (in de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening VCRO), en (2) een nieuw sui generis decreet met een volledig geïntegreerd planningsproces en het verwijderen van de RUP-regelgeving uit de VCRO.

Uit de reguleringsimpactanalyse bleek optie 2 de beste optie was om:

- de integratie van de processen voor de effectbeoordelingen en het planningsproces evengoed in de VCRO gegarandeerd kunnen worden, en waarbij de éénheid en consistentie van het beschreven instrumentarium in de VCRO gewaarborgd blijft;
- de ruimtelijke uitvoeringsplanning is een essentieel instrument van de ruimtelijke ordening en blijft om die reden best deel uitmaken van de VCRO;
- in vele lidstaten van de Europese Unie wordt eveneens de plan-milieueffectrapportage ingebouwd in de regelgeving van de ruimtelijke planning, en de mogelijkheid ervoor is expliciet voorzien in de wetgeving van de milieueffectrapportage (Decreet Algemene Bepalingen voor het Milieubeleid DABM, hoofdstuk IV).

De gekozen optie, het voorliggend ontwerp van decreet, wil een aantal wijzigingen doorvoeren aan de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO), het decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid (DABM) en het Natuurdecreet. Deze wijzigingen omvatten:

Met betrekking tot de VCRO:

- de integratie van het RUP-planningsproces en de opmaak van de noodzakelijke effectbeoordelingen in één procedure en proces;
- de afstemming van de effectbeoordelingen en het ruimtelijk uitvoeringsplan RUP;
- het bepalen van het takenpakket van de betrokken actoren (o.a. het planteam) in het geïntegreerde proces;
- verwijzingen naar het DABM voor de inhoudelijke aspecten van het plan-MER en het ruimtelijk veiligheidsrapport RVR.

Met betrekking tot het DABM:

- het 'open houden' van het ontwerp plan-MER/ontwerp RVR tot na het openbaar onderzoek, waardoor het publiek ook de mogelijkheid krijgt om in te spreken op het ontwerp-plan-MER, dit geldt ook voor andere plannen en programma's dan ruimtelijke uitvoeringsplannen die onder de plan-milieueffectrapportage vallen;
- enkele wetgevingstechnische aanpassingen;
- het aanpassen van de bepalingen over de ruimtelijke veiligheidsrapportage aan de integratiebepalingen.

Met betrekking tot het natuurdecreet:

- integratie van de passende beoordeling in de screening van het plan-m.e.r. voor het RUP.

Daarnaast worden enkele decreten gewijzigd die verwijzen naar de oorspronkelijke artikels van de VCRO met betrekking tot de ruimtelijke uitvoeringsplanning.

4 Probleembeschrijving

Het meest gekende en voorkomende planningsproces in de ruimtelijke ordening is het ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP), dat geïnitieerd en uitgevoerd wordt door de overheid van de drie bestuursniveaus (Vlaamse Gewest, provincies en gemeenten). De plan-m.e.r.-procedure wordt geregeld in het Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (DABM), waar expliciet de mogelijkheid geboden wordt om de principes van de milieueffectrapportage in te bouwen in het betreffende planningsproces (het integratiespoor, zie artikel 4.2.4 DABM). Zowel het oorspronkelijke plan-m.e.r.-decreet van 18 december 2002 als het gewijzigde decreet van 27 april 2007 stimuleerden het gebruik van het integratiespoor.

In 2008 werd door middel van een besluit van de Vlaamse Regering het 'integratiespoor' ingevoerd (18 april 2008), met als doelstelling om de plan-milieueffectrapportage efficiënter te koppelen aan de procedure van het RUP. Bij de invoering van dit besluit werd expliciet de mogelijkheid gegeven om te kiezen voor het zogenaamde 'generieke' spoor voor de plan-milieueffectrapportage waarvan de nadere regels worden geregeld bij het Besluit van de Vlaamse Regering van 12 oktober 2007 (dat een sequentiële procedure betreft en in principe gevolgd dient te worden voor alle plannen) en het integratiespoor, dat gericht is op de integratie tussen beide procedures.

Het integratiespoorbesluit van april 2008 voorzag in een evaluatie drie jaar na de inwerkingtreding ervan. Deze evaluatie¹ werd in 2012 uitgevoerd in opdracht van het departement RWO op basis van de ervaringen van de toegevoegde gewestelijke, provinciale en gemeentelijk instanties inzake RUP's en concludeerde:

- de integratie tussen beide processen gebeurde weinig, ondanks dat het integratiespoor dit trachtte te stimuleren;
- het RUP- en het plan-m.e.r.-proces zijn onvoldoende op elkaar afgestemd, en er wordt best naar een gemeenschappelijk begin en einde (afsluiten van het plan-MER) gestreefd;
- de participatie is onvoldoende op maat gesneden van de burger en de directe betrokkenen;
- het detailniveau van het plan-MER is niet afgestemd op het RUP (verhouding plan- en project-MER)
- het plan-MER is reeds afgesloten (goedgekeurd) bij de voorlopige vaststelling, waardoor aanpassingsmogelijkheden aan het RUP beperkt zijn. De inspraak op het goedgekeurde plan-MER kan niet verwerkt worden in het reeds goedgekeurde plan-MER;
- de rigide (het formalisme in de) MER-wetgeving biedt tegenstanders van een (onderdeel van) een plan teveel mogelijkheden voor procedures bij de Raad van State, en geeft daardoor een te zwaar gewicht aan het plan-MER in het geheel van het planningsproces.

De evaluatiestudie gaf ook een aantal aanbevelingen:

- een ééngemaakte en geïntegreerde RUP en plan-MER-procedure voorzien.
- andere effectenonderzoeken (Ruimtelijk Veiligheidsrapport, Maatschappelijk Kosten-Baten Analyse, Landbouweffectenrapportage, ...) zoveel mogelijk in het planningsproces integreren, samen met het plan-MER;
- gezamenlijke inspraakmomenten voorzien;
- het plan-MER samen met het RUP goedkeuren op het einde van de procedure;
- minder 'rigide' wetgeving, minder formalisme;

¹ Bevraging in het kader van de evaluatie van het Besluit van de Vlaamse Regering van 18-04-2008 betreffende het integratiespoor voor de milieueffectrapportage over een RUP. Eindrapport: Achtergrond en overzicht resultaten bevraging. 2012. Uitgevoerd door Antea in opdracht van het Departement RWO.

- beperking van de omvang en graad van detail van de plan-MER-documenten door te focussen op de milieueffecten die aanleiding geven tot milderende maatregelen die een wezenlijke impact hebben op het grafisch plan en/of voorschriften van het RUP.

Ook werd aangehaald dat de (reeds ingezette) mentaliteitswijziging bij zowel plannings- als milieufactoren gewenst is om effectief rekening te houden met effectbeoordelingen in het RUP, gefaciliteerd door een aangepaste wetgeving. De resultaten van deze evaluatiestudie en de aanbevelingen vragen zowel wetgevend werk, organisatorische aanpassingen van de betrokken overheidsadministraties als aangepaste handleidingen voor een betere methodologische afstemming tussen het plan-MER en het RUP.

Naast deze evaluatie van het integratiespoorbesluit werd in 2009 een vergelijkende studie over de wetgeving en de toepassing van de plan-m.e.r.-richtlijn in ruimtelijke planning in de praktijk in een aantal lidstaten van de EU uitgevoerd, in opdracht van de Vlaamse overheid (departement Ruimtelijke Ordening, Wonen en Onroerend Erfgoed). Deze vergelijkende benchmarkstudie², waar de praktijk van 7 regio's (lidstaten) in Europa onderzocht en vergeleken is voor ruimtelijke uitvoeringsplannen, omschrijft een optimaal efficiënt en effectief plan-m.e.r.- en planningsproces als een proces dat voldoet aan volgende kenmerken:

- in zeer hoge mate geïntegreerd, in dubbele zin:
 - geïntegreerd wat eindverantwoordelijkheid over het proces betreft. Integratie betekent vooreerst dat de leefmilieuadministratie en de eventuele leefmilieudeskundigen binnen het ruimtelijk planproces staan en niet erbuiten. Dit leidt tot een grotere effectiviteit van milieubeoordeling binnen planning en normaliter ook tot een effectievere doorwerking in het RUP;
 - geïntegreerd in de tijd: het RUP proces en het effectbeoordelingsproces parallel of geïntegreerd, maar niet sequentieel;
- in zeer hoge mate participatief, met andere woorden streven naar een open en communicatief planningsproces;
- met een formalisme dat zich beperkt tot die randvoorwaarden die noodzakelijk zijn om transparantie en openbaarheid van het planproces mede te borgen.

Naast het integratiespoor bleef dus het 'generieke spoor' eveneens van kracht, en kon de initiatiefnemende overheid kiezen tussen één van de beide procedures. Een onvolledige afstemming van de publicatievereisten voor het publiek in het 'integratiespoor' op deze van het generieke spoor, ligt aan de basis van het arrest van het Grondwettelijk Hof (arresten 114/2013 en 115/2013 van 31 juli 2013), waardoor de wettigheid van RUP's die dit spoor hebben gevolgd, in het gedrang kwam en potentieel geschorst of vernietigd kunnen worden. Afhankelijk van de stand van zaken van de betrokken RUP's (plan-MER al dan niet goedgekeurd, RUP al dan niet vastgesteld) werd een andere oplossing voorzien via hersteldecreet?, maar heel wat initiatief nemende overheden hebben de RUP-procedure herstart, gebruik makende van het generieke spoor voor de plan-milieueffectrapportage.

Het besluit van april 2008 werd daarom opgeheven bij Besluit van de Vlaamse Regering van 7 februari 2014 houdende opheffing van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 april 2008 betreffende het integratiespoor voor de milieueffectrapportage over een ruimtelijk uitvoeringsplan. Vanaf dan kon enkel het 'generieke spoor'³ gebruikt worden voor de plan-milieueffectrapportage voor een RUP.

² Arcadis 2009. Studie over de wetgeving en de toepassing van de plan-MER Richtlijn in ruimtelijke planning in de praktijk in een aantal lidstaten van de EU, eindrapport. Opdracht: Vlaamse overheid, departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed.

³ Het 'generieke spoor' voor de plan-milieueffectrapportage is beschreven in het DABM (Titel IV Milieueffect- en veiligheidsrapportage, hoofdstuk II. Milieueffectrapportage over plannen en programma's) en het besluit van de Vlaamse Regering van 12 oktober 2007 betreffende de milieueffectrapportage over plannen en programma's.

De laatste jaren zijn heel wat (delen van) RUP's geschorst en vernietigd door de Raad van State waarbij de relatie tussen het RUP en de planmilieueffectrapportage in beeld kwam.

De oorzaken van diverse schorsingen of vernietigingen zijn als volgt samen te vatten:

- de reeds vermelde ongelijkheid in de wijze van openbaarmaking van de kennisgeving in het kader van de plan-milieueffectrapportage voor het RUP tussen het 'generieke spoor' en het 'integratiespoor';
- de onvoldoende doorwerking van de plan-milieueffectrapportage in het daaraan gekoppelde RUP, met de volgende aspecten:
 - het onvoldoende bestuderen in het plan-MER van alle redelijke alternatieven;
 - het onvoldoende bestuderen in het plan-MER van sommige effecten en het openlaten van onzekerheden op planniveau;
 - het onvoldoende motiveren in het RUP van de keuze voor een minder milieuvriendelijk alternatief in een RUP;
 - de wijze waarop rekening gehouden wordt met de voorgestelde alternatieven uit het plan-MER;
 - de onvoldoende (rechtszekere) vertaling van de resultaten en voorgestelde (o.a. effectmilderende en compenserende) maatregelen uit het plan-MER naar de verordenende onderdelen van het RUP, nl. bestemmingswijzigingen en stedenbouwkundige voorschriften, wat wijst op onvoldoende garanties inzake uitvoering van die milderende en flankerende maatregelen;
 - het doorschuiven van de vertaling van milderende maatregelen en flankerend beleid naar het projectniveau.

Algemeen kan gesteld worden dat de oorzaken voor deze verschillende bovenvermelde knelpunten, die te maken hebben met enerzijds proces gerelateerde en anderzijds eerder inhoudelijke aspecten, vaak gekoppeld zijn aan problemen met de afstemming tussen de instrumenten ruimtelijke uitvoeringsplanning, de plan-milieueffectrapportage en andere effectbeoordelingen.

Een ander belangrijk proces gerelateerd punt is het feit dat het ontwerp plan-MER goedgekeurd en afgesloten wordt voor de voorlopige vaststelling van het RUP. Hierdoor kunnen wijzigingen aan het RUP (als resultaat van het openbaar onderzoek), die gevolgen hebben op milieueffecten, niet meer doorgevoerd worden, gezien het plan-MER al afgesloten (goedgekeurd) is. Het 'openhouden' van het ontwerp-plan-MER in de procesfase van het openbaar onderzoek, waarbij ook het publiek inspraak krijgt op de inhoud van het MER zelf, is een nieuw concept in Vlaanderen. Recent werd voorzien om bij het invoeren van de omgevingsvergunning en het decreet complexe projecten, het ontwerp-project-MER eveneens 'open te houden' tijdens het openbaar onderzoek over de vergunningsaanvraag. Dit principe wordt in deze decreetwijziging ook op planniveau doorgevoerd.

Een ander knelpunt wordt ingegeven door het inhoudelijk verschil tussen project- en plangedreven RUPs. Dit onderscheid zorgt automatisch voor een onderscheid in detailniveau van de uitgevoerde effectbeoordelingen, wat soms leidt tot te detaillistische effectbeoordelingen op planniveau.

De ervaring van de afgelopen 10 jaar inzake plan-milieueffectrapportage en RUP's is, naast de juridische problemen en het afschaffen van het integratiespoor, de belangrijkste aanleiding voor een herziening van het instrumentarium inzake ruimtelijke uitvoeringsplanning gekoppeld aan milieueffectrapportage en andere effectbeoordelingen.

5 Beleidsdoelstelling

De integratie van de effectbeoordelingen in het planningsproces van het ruimtelijke uitvoeringsplan heeft als doelstelling om:

- bij te dragen tot een betere onderbouwing van het plan,
- een betere afstemming van het onderzoek van de effectbeoordelingen te bewerkstellingen
- onnodige rapportages of informatie te vermijden,
- een betere doorwerking van de maatregelen die voorgesteld worden in de effectbeoordelingen te bekomen en
- een groter draagvlak van het plan (en de onderbouwing ervan) te creëren door een efficiënte en maatgerichte participatie in het planningsproces.

6 Opties

Het proces om te komen tot een regelgevend kader werd algemeen beschreven in de nota aan de Vlaamse Regering van 29/11/2013 (VR 2013 2111 DOC.1338.1) waarbij volgende uitgangsprincipes werden geformuleerd:

- Een proces (en regelgeving) voor het tot stand komen van het ruimtelijk plan en alle noodzakelijke effectbeoordelingen;
- Een eerder continue kwaliteitsbeoordeling van alle noodzakelijke effectbeoordelingen op verschillende fasen van het proces;
- Een afstemming van de noodzakelijk effectbeoordelingen
- De integratie van de screening in de scoping, waarbij voor elk plan altijd nagegaan wordt welke aspecten (milieu, passende beoordeling, watertoets, ...) in het proces dienen meegenomen te worden;
- Nadruk op het participatief proces (bevolking, adviesinstanties, andere actoren) met informele participatie op maat van het proces en met 2 formele raadplegingen: één bij het begin (de scoping) en één voorafgaand aan de goedkeuring van het plan;
- Een iteratief proces, waarbij de participatie, het planning/ontwerp en de beoordelingen elkaar wezenlijk beïnvloeden;
- Naast een optimale procesintegratie moet de nieuwe regelgeving tevens de mogelijkheid bieden aan de bevoegde overheid om aan een onregelmatigheid, bijvoorbeeld i.v.m. het openbaar onderzoek of de in te winnen adviezen, nog tijdens de procedure te verhelpen. De nieuwe regeling dient bijgevolg te voorzien in de mogelijkheid van een bestuurlijke lus.

Organisatorisch werd begin januari 2014 een ambtelijke kerngroep samengesteld die bestaat uit vertegenwoordigers van Ruimte Vlaanderen en het departement LNE en later uitgebreid met vertegenwoordigers van ANB (passende beoordeling), VMM (watertoets), VLM, ADLO (landbouweffectrapportage) en MOW (mobiliteitseffectrapportage).

Door deze ambtelijke kerngroep werd eerst een geïntegreerd planningsproces uitgewerkt voor de opmaak van het RUP en de noodzakelijke effectbeoordelingen. Dit proces werd vervolgens omgezet naar een bestuurskundige tekst die de basis kan vormen voor een decretaal kader. In overleg met het bevoegde kabinet werden de mogelijke opties hiervoor afgewogen, waarbij twee mogelijkheden beschouwd werden naast de 'nuloptie' (het voortzetten van de bestaande toestand):

1. integratie van de procedure voor de opmaak, de beoordeling en het gebruik van het plan-MER opnemen in de bestaande procedure van het RUP in de VCRO;
2. de opmaak van een sui generis decreet met een volledig geïntegreerde RUP en plan-MER-procedure (zoals dat eveneens gebeurd is voor het decreet 'complexe projecten' en 'omgevingsvergunning'.

Deze 2 mogelijkheden worden naast het bestaande planningsproces onderling afgewogen.

De in deze RIA geëvalueerde opties zijn:

➔ **Optie 1: de nuloptie: geen wijziging aanbrengen aan de bestaande reglementering**

In de nuloptie wordt verder gewerkt volgens de vigerende wetgeving, waarbij de opmaak van het RUP (gewestelijk, provinciaal of gemeentelijk;) en de opmaak van het plan-MER procedureel gescheiden gebeuren volgens het “generiek spoor” voor wat betreft de plan-milieueffectrapportage.

➔ **Optie 2: integratie van de procedure voor de plan-milieueffectrapportage en andere effectbeoordelingen in de procedure van de RUP als één proces in de VCR + wijzigingen aan het DABM + Wijzigingen aan het Natuurdecreet**

In deze optie wordt de procedure voor de opmaak van het RUP én de procedure voor de opmaak van het plan-MER en andere effectbeoordelingen volledig geïntegreerd in de VCRO.

➔ **Optie 3: Apart decreet sui generis voor de integratie van de procedure van de RUP en van de procedure voor de plan-milieueffectrapportage en andere effectbeoordelingen + wijzigingen aan o.m. VCRO + DABM + Natuurdecreet.**

Deze optie lijkt inhoudelijk en naar doelstellingen en karakteristieken grotendeels op deze van optie 2, maar juridisch wordt een sui generis decreet voorgesteld waarin de gehele geïntegreerde procedure is beschreven. De procedure van het RUP wordt in dat geval geschrapt uit de VCRO. Voor de inhoudelijke aspecten van het plan-MER en de modaliteiten voor de opmaak ervan kan verwezen worden naar het DABM. Deze optie is juridisch-technisch vergelijkbaar met hetgeen uitgewerkt werd in het decreet ‘complexe projecten’ en het decreet ‘omgevingsvergunning’.

7 Analyse van de effecten

Doelgroepen

De volgende doelgroepen zijn betrokken:

- Doelgroep 1: betrokken departementen en agentschappen van de Vlaamse overheid (gewestelijke bestuursniveau) uit de volgende beleidsdomeinen
 - Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed,
 - Leefmilieu, Natuur en Energie
 - Mobiliteit en Openbare Werken
 - Landbouw en Visserij
- Doelgroep 2: provincies en gemeenten
- Doelgroep 3: het publiek: de bevolking, middenveldorganisaties en de bedrijven.

De doelgroepen voor deze RIA zijn dus zeer breed. Dit komt uiteraard omdat het instrument ‘RUP’ een brede waaier van doelgroepen heeft. RUP’s worden als een belangrijk verordenend beleidsuitvoerend instrument voor de ruimtelijke planning gebruikt door de 3 bestuursniveaus. De finale doelstellingen van RUP’s is uiteindelijk het creëren van een ruimtelijk rechtszeker kader voor alle ruimtegebruik ten behoeve van de bevolking en waarbij de uitwerking ervan beoordeeld wordt naar ruimtelijke kwaliteit, leefomgevingskwaliteit en socio-economische criteria (bedrijfsvoering, mobiliteit, welvaart, etc.). In die zin is de uiteindelijke doelgroep de bevolking (en de bedrijven, maatschappelijke organisaties,...), en wordt deze doelgroep als dusdanig mee opgenomen in deze RIA.

Nuloptie: geen procedureel geïntegreerd RUP en plan-m.e.r. proces, RUP volgens de VCRO-procedure, het plan-MER volgens het generieke spoor van het DABM.

Effectbeschrijving

De nuloptie heeft als **voordeel** dat de plan-MER procedure goed gekend is bij de verschillende doelgroepen. Zelden zijn puur procedurele redenen de oorzaak voor een schorsing of vernietiging bij de Raad van State. In de nuloptie blijven **de nadelen** die nu ervaren worden in de RUP-praktijk in combinatie met de milieueffectrapportage (en andere noodzakelijke effectbeoordelingen) bestaan:

- een onvoldoende afstemming van de plan-milieueffectrapportage op het RUP-planningsproces zelf want er zijn onvoldoende mogelijkheden in het instrument RUP (bestemmingen en stedenbouwkundige voorschriften) om de in de effectbeoordelingen voorgestelde maatregelen vast te leggen. Er bestaat evenmin een juridisch kader om gelijktijdig met de goedkeuring van het RUP flankerende (beleids)beslissingen en programma's (naar andere sectoren) te kunnen vastleggen, en het detailniveau van de effectbeoordelingen, zoals het plan-MER, zijn niet afgestemd op het instrument RUP;
- onvoldoende formele of verplichte participatiemogelijkheden in de ontwerpfasen van het RUP (enkel een formele raadgeving van de bevolking bij RUP's waarvoor een plan-MER dient opgemaakt te worden, waarbij dan enkel ingesproken kan worden op de methodologische uitwerking van het plan-MER en op te onderzoeken alternatieven);
- de inspraak voor het plan-MER (ten behoeve van het RUP) en het openbaar onderzoek van het RUP (maar niet op het plan-MER) zal voor het publiek onduidelijk blijven. Het publiek maakt moeilijk onderscheid tussen een raadplegende participatie (in het begin van het proces: wat moet er onderzocht worden in het plan-MER, en wat betekent dit voor de opmaak van het RUP,...) en een openbaar onderzoek (na de voorlopige vaststelling) waarbij bezwaren kunnen ingediend worden op het ontwerp-RUP;
- te controlerende positie van gewestelijke overheidsinstanties naar de lokale overheden (opmaak van het plan-MER, adviezen,...) bij de opmaak van lokale RUP's;
- de begeleidende effectbeoordelingen gekoppeld aan de RUP-procedure, zoals de plan-milieueffectrapportage is te formalistisch, en kan als gevolg hebben dat (1) de doorlooptijd van het RUP (inclusief de opmaak en goedkeuring van het plan-MER) relatief veel tijd in beslag kan nemen, en (2) de mogelijkheden om beroepsprocedures op te starten zal toenemen;
- er zal een discrepantie blijven tussen de beslissingen over het RUP, die uiteindelijk door het politieke niveau gebeuren, en de beslissingen over het plan-MER, die ambtelijk gebeuren;

Dit heeft als gevolg dat de kans dat beroepsprocedures gestart worden (voor RUP's, waarvoor een plan-MER werd opgemaakt) relatief groot blijft. Dit heeft een belangrijke kost aan personeelsmiddelen en werkmiddelen (voor de RUP's gemiddeld 100.000 euro /jaar, zie punt 10).

Effecten naar de betrokken gewestelijke instanties

Door de formele scheiding van procedures voor het RUP-proces en de plan-m.e.r. zal de samenwerking tussen gewestelijke overheidsinstanties niet gestimuleerd worden, en blijven de symptomen van verkokering bestaan.

Effecten naar de lokale overheden

De controlerende rol van gewestelijke overheidsinstanties op de lokale RUP-processen blijft pertinent. De lokale overheden ervaren dit als negatief omdat voor de plan-MER de gewestelijke administratie overneemt, t.a.v. de principes van subsidiariteit en meer autonomie voor lokale beslissingen.

Effecten naar het publiek (bevolking, organisaties en bedrijven)

De onduidelijkheid over de participatiemogelijkheden en momenten blijft bestaan: het voorwerp van de eerste participatie is gericht op het op te maken plan-MER, de tweede participatie op mogelijke bezwaren tegen het

voorgestelde RUP waarbij het goedgekeurde plan-MER mee in openbaar onderzoek gaat. Dit is voor het publiek verwarrend.

De mogelijkheden voor het publiek om te participeren in een vroege fase van een RUP-planningsproces blijft – wettelijk – beperkt. Dit kan natuurlijk wel informeel gebeuren met de huidige regelgeving, maar er is geen kader voor. De mogelijkheden om een draagvlak op te bouwen voor een RUP zijn formeel beperkt. Ook zijn de participatiemogelijkheden door een ‘klassiek’ openbaar onderzoek formeel beperkt. Er zou meer ‘stimulans’ moeten gegeven worden voor diverse vormen van participatie.

Optie 2: Integratie van de procedure voor de plan-milieueffectrapportage en andere formele effectbeoordelingen in de procedure van het RUP als één proces in de VCRO – gekozen optie

Effectbeschrijving

De juridische integratie van het RUP-planningsproces en de processen voor de opmaak van de effectbeoordelingen zoals het plan-MER en het RVR zal alleszins een duidelijk kader bieden om in praktijk de afstemming van de effectbeoordelingen (en andere onderzoeken) met het RUP-planningsproces (in beide richtingen) te verzekeren.

De integratie van het RUP-planningsproces en de effectbeoordelingen heeft in deze optie de volgende positieve effecten en kenmerken:

- het geïntegreerd planningsproces voor de opmaak van het RUP en de onderbouwende effectbeoordelingen gebeurt in één procedure, en wordt geconcipeerd als één proces. Hierdoor maken de effectbeoordelingen (en andere onderzoeken) deel uit van het planningsproces;
- de kwaliteit van de effectbeoordelingen wordt gewaarborgd door (1) de participatie van de bevoegde overheidsinstanties in het planteam (ook op het lokale niveau om eveneens expertise bij te dragen), (2) door het systeem van erkende MER-deskundigen (en VR-deskundigen) zoals dit voorzien is in het DABM, (3) de voorziende handleiding (procesondersteuning) en de richtlijnenboeken voor de milieueffectrapportage;
- Door het chronologisch op hetzelfde tijdstip plaatsvindende integratie van de screening in de scoping is er een vereenvoudiging. Er zal altijd beoordeeld worden welke effecten het plan zal hebben, de screening (zijn er significante effecten) en de scoping (wat zijn de effecten) wordent in elkaar geschoven. De transparantie van het m.e.r. naar de externe partijen wordt vergroot omdat er louter gewerkt wordt met één document (ipv verschillende documenten vandaag de dag)
- de mogelijkheid om in te spreken op de plan-MER verhoogt het draagvlak van het RUP, en kan de beroepsprocedures van de vastgestelde RUP's doen verminderen;
- Het beperken van formalisme in de decretale beschrijving van de geïntegreerde procedure (facultatief maken van de plenaire vergadering, geen aparte beslissingen voor de effectbeoordelingen, het schrappen van de volledigverklaring van de kennisgevingsnota van de plan-MER) kan de beroepsprocedures van de vastgestelde RUP's doen verminderen.

Als negatief effect kan aangegeven worden dat de nieuwe werkwijze in een eerste fase tot onzekerheden kan leiden bij de betrokken actoren. Er is vandaag de dag ook nog geen ervaring hoe om te gaan met de inspraak op een plan-m.e.r. De vraag is of in voldoende mate kan tegemoet gekomen worden aan de vragen van de insprekers tijdens het openbaar onderzoek voor extra milieu-onderzoeken. Het voeren van extra onderzoek kan leiden tot vertragingen inzake het vaststellen van het RUP.

De effecten op de doelgroepen zijn:

Effecten naar gewestelijke overheden

De gewestelijke administraties zullen in een teamverband samenwerken aansamenwerken bij de opmaak van het RUP (de essentie van het planteam zoals decretaal gedefinieerd). Dit teamverband bestaat al maar het is een belangrijke verandering in de rol van de dienst voor milieueffectrapportage die nu mee participeert aan de opmaak van het RUP en instaat voor de kwaliteit van het deel milieubeoordeling (plan-MER) van het RUP, indien het RUP aanzienlijke effecten op mens en milieu zou kunnen teweegbrengen. Hetzelfde geldt voor de andere effectbeoordelingen.

De effecten op de personeelsmiddelen bij de dienst Mer en VR zelf is verder uiteengezet in punt 10 van deze RIA.

Effecten op lokale overheden

Optie 2 houdt in belangrijke mate rekening met de vraag voor meer eigen autonomie van lokale overheden. Bovendien zal deze optie ook de samenwerking tussen het gewestelijke en het lokale niveau stimuleren. Doordat de gewestelijke instanties die verantwoordelijk zijn voor de effectbeoordelingen deel kunnen uitmaken van lokale teams, en dan vooral voor het inbrengen van specifieke expertise in het planningsproces, zal de rol van de gewestelijke instanties van controlerend evolueren naar participierend en ondersteunend. Dit is ook het beleidsvoornemen dat de huidige regering voor de regeerperiode van 2014-2019 expliciet zo heeft bedoeld.

Effecten op het publiek: de bevolking, middenveldgroepen en bedrijven

Het geïntegreerde planningsproces voorziet een optimalisering van participatie voor het publiek. Het publiek krijgt een explicietere rol in de opmaak van het RUP, maar evengoed in de wijze waarop effectbeoordelingen worden uitgevoerd en meegenomen. Het open laten van het plan-MER (en de andere effectbeoordelingen) tijdens het openbaar onderzoek van het voorlopig vastgestelde RUP is een zeer belangrijke vernieuwing. Het publiek krijgt hierdoor evengoed een betrokkenheid in de kwaliteitsborging van de uitgevoerde effectbeoordelingen. Dit zal ten goede komen aan het draagvlak van het RUP.

Naar ondernemingen toe zal een beter gedragen RUP ook voordelen hebben, zeker in het geval het RUP een kader biedt voor bedrijven en exploitaties. Wellicht zal een maatgerichte omzetting van maatregelen die uit bv. een plan-MER voorgesteld werden, naar het RUP, door deze doorgedreven participatie, de 'aanvaardbaarheid' van exploitaties en ruimtelijke ontwikkelingen ook kunnen bewerkstelligen. In die zin biedt deze decreetwijziging heel wat perspectieven voor maatgerichte planvorming, zeker ook op lokaal niveau.

Optie 3: Apart decreet sui generis voor de integratie van de procedure van de RUP en van de procedure voor de plan-milieueffectrapportage en andere effectbeoordelingen.

Effectbeschrijving

Optie 3 voorziet om de gehele wetgeving in een apart decreet te brengen, en de RUP-procedure uit de VCRO te halen. De effecten (voor- en nadelen) naar zowel de doelstellingen van het geïntegreerde planningsproces als naar de doelgroepen van deze optie 3 zijn identiek aan deze van de gekozen optie 2. Ook volgt deze optie 3, net zoals optie 2, de uitgangsprincipes die door de Vlaamse Regering voor de integratie van de plan-m.e.r. in het RUP zijn voorgesteld. Optie 3 heeft wel een andere effect dan optie 2 op het vlak van het bestuurskundig kader en instrumentarium. De evaluatie op basis van dit criterium wordt besproken in punt 8 van deze RIA.

8 Vergelijking van de opties

In de vergelijking van de drie opties worden 3 beoordelingskaders gehanteerd:

- wat zijn de effecten van de opties op de beschouwde doelgroepen, zoals besproken in punt 7 van deze RIA?
- Op welke wijze worden de uitgangsprincipes nagekomen die vooropgesteld zijn door de Vlaamse Regering in de conceptnota (VR. 2013 2111 DOC.1338.1)?
- Wat zijn de gevolgen de voorgestelde regelgeving op het de bestaande regelgeving m.b.t. het beleidsinstrumentarium inzake ruimtelijke ordening (het globale bestuurskundig kader), en de beleidsdoelstellingen van de onderbouwende effectbeoordelingen?

De effecten naar de doelgroepen

In de effecten naar de doelgroepen zijn de opties 2 en 3 positiever dan de nuloptie. Een belangrijk negatief effect van de nuloptie is dat de wettelijke kwetsbaarheid van RUP's waarvoor een plan-MER gemaakt werd blijft bestaan en dat de kans voor beroepsprocedures reëel blijft. Dit heeft uiteraard negatieve gevolgen voor alle doelgroepen. De nuloptie wordt om die reden al niet weerhouden.

De uitgangsprincipes zoals vooropgesteld door de Vlaamse Regering in de conceptnota VR 2013 2111DOC.1338.1

Deze uitgangsprincipes zijn volledig geïmplementeerd in de opties 2 en 3, en zij hebben ook dezelfde effecten op de beschouwde doelgroepen; zij komen voort uit de onvolkomenheden en probleemstellingen die uit de praktijk (nadelen) van de nuloptie komen.

In optie 1 (nuloptie) wordt vastgehouden aan aparte procedures (RUP en m.e.r.) die verankerd zijn in regelgeving en waar het veel moeilijker is om die in één proces in te passen. De kwaliteitsbeoordeling wordt dan ook voornamelijk vanuit die aparte procedures gepercipieerd. Het plan-MER wordt afgesloten voorafgaand het openbaar onderzoek over het RUP, wat het moeilijker maakt om met de inspraak van het openbaar onderzoek het plan aan te passen. De twee andere opties 2 en 3 komen wel tegemoet aan de vooropgestelde uitgangsprincipes.

Effecten op het globale bestuurskundig kader en de regelgeving m.b.t. de ruimtelijke ordening en de beleidsdoelstellingen van de effectbeoordelingen

Optie 2, waarbij geïntegreerde RUP-procedure, en de plan-m.e.r. en andere effectbeoordelingen (procedureel) ingebouwd worden in de VCRO, heeft de voorkeur boven optie 3 om de volgende redenen:

- Juridisch blijft de RUP-procedure onderdeel van de Vlaamse Codex voor Ruimtelijke Ordening onder het hoofdstuk 'Planning', waardoor het getrapte planningsstramien van structuurplanning naar uitvoeringsplanning ook in het wetgevend instrumentarium blijft bestaan. Hierdoor blijft de 'éénheid' in de VCRO gehandhaafd. Is het vlotter hanteerbaar voor de gebruiker van de wetgeving die in eerste instantie de ruimtelijke planner en de overheden op de drie niveaus zijn;
- De ruimtelijke uitvoeringsplanning is een essentieel instrument van de ruimtelijke ordening, en blijft om die reden best onderdeel uitmaken van de VCRO. Indien men de uitvoeringsplanning wilt laten evolueren naar een breder 'instrument' waar ook andere beleidsvelden gebruik van kunnen maken, en waarbij de beoordeling van de leefomgeving inherent deel van uitmaakt (omgevingsplanning), kan de positie van de VCRO (in zijn geheel) herbekeken worden.
- Sinds de plan-milieueffectrapportage decretaal werd ingevoerd in Vlaanderen (bij decreet van 18 december 2002), werd de mogelijkheid voor een integratiespoor expliciet vermeld en gestimuleerd, waarbij de plan-milieueffectrapportage ingebouwd wordt in bestaande formele planningsinstrumenten. In verschillende lidstaten van de EU is dit overigens zo gebeurd⁴.

Om die redenen wordt gekozen voor optie 2.

⁴ Arcadis 2009. Studie over de wetgeving en de toepassing van de plan-MER Richtlijn in ruimtelijke planning in de praktijk in een aantal lidstaten van de EU, eindrapport. Opdracht: Vlaamse overheid, departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed

9 Uitvoering

De decreetwijziging in de VCRO kan in theorie uitgevoerd worden zonder dat hiervoor uitvoeringsbesluiten noodzakelijk zijn, hoewel het decreet meermaals aangeeft dat de Vlaamse Regering verdere regels kan bepalen. Een uitzondering hierop is de aanduiding van de adviesinstanties die hun rol dienen te vervullen in het geïntegreerde planningsproces maar hiervoor kan teruggegrepen worden naar het bestaande Besluit voor de adviesinstanties die bij een plenaire vergadering dienen betrokken te worden. Hierbij kan ook een definitieve afstemming gebeuren met de adviesinstanties die betrokken zijn bij het RUP-planningsproces en deze bij het plan-m.e.r.-proces.

De uitvoering van de gekozen optie 2 betekent:

- Wijziging van de huidige RUP-procedure in de VCRO. Het hoofdstuk 2. Ruimtelijke uitvoeringsplannen, onder Titel 2. Planning, wordt volledig gewijzigd, en er worden enkele definities toegevoegd in de inleiding van het decreet. De procedurele aspecten van het geïntegreerd planningsproces worden volledig beschreven in de VCRO.
- Wijziging van het DABM: Voor de inhoudelijke aspecten van het plan-MER/RVR en de opmaak ervan, wordt verwezen naar de relevante bepalingen in het DABM, en haar uitvoeringsbesluiten (nl. het besluit van de Vlaamse regering van 12 oktober 2007 betreffende de milieueffectrapportage over plannen en programma's (plan-m.e.r.) en het besluit van de Vlaamse Regering houdende nadere regels inzake de ruimtelijke veiligheidsrapportage (26 januari 2007));
- Wijziging van het Natuurdecreet: de passende beoordeling zoals vastgelegd in het decreet Natuurbehoud van 21 oktober 1997 (decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, art. 36ter, §3.). De passende beoordeling is gekoppeld aan de plan-milieueffectrapportage (DABM art. 4.2.1.),. Deze koppeling is eveneens voorzien in de Europese richtlijn voor de milieubeoordelingen van plannen en programma's⁵;
- de watertoets vindt zijn formele bron in het decreet integraal waterbeleid⁶, waarin bepaald wordt dat elk ruimtelijk plan moet onderworpen worden aan een 'watertoets' (artikel 8 van het decreet Integraal Waterbeleid). Als uit de watertoets blijkt dat het ruimtelijk plan schade aan het watersysteem kan veroorzaken, moet de verantwoordelijke overheid maatregelen opnemen om die schade te vermijden, te beperken, te herstellen of te compenseren. De initiatief nemende overheid kan hiervoor op eigen initiatief advies vragen aan de waterbeheerder. In het decreet Integraal Waterbeleid (paragraaf 4 van artikel 8) is een koppelingsbepaling opgenomen, die de integratie van de watertoets in de milieueffectrapportage beschrijft. Deze koppelingsbepaling bepaalt dat voor de vergunningsplichtige activiteit, plan of programma dat onderworpen is aan een milieueffectenrapportage de analyse en evaluatie van het al dan niet optreden van een schadelijk effect en de op te leggen voorwaarden om dat effect te vermijden, te beperken, te herstellen of te milderen, in dit rapport dient te gebeuren.
- het mobiliteitseffectenrapport (MOBER) is wettelijk vastgelegd in een wijziging van de wetgeving voor de bouwvergunningen (1 september 2009⁷). Het MOBER is voor welbepaalde projecten (vergunningsaanvraag) verplicht (projecten die niet MER-plichtig zijn maar wel aanzienlijke mobiliteitseffecten genereren⁸), maar is wettelijk niet voorzien voor plannen. Niettemin dienen volgens

⁵ EU-Richtlijn 2001/42/EG van het Europees Parlement en de Raad van 27 juni 2001 betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's.

⁶ Decreet Integraal Waterbeleid van 18 juli 2003, gewijzigd door het wijzigingsdecreet Integraal Waterbeleid van 19 juli 2013. En het uitvoeringsbesluit watertoets van 20 juli 2006 (artikel 2/1 en bijlage II, 2. Zie ook de handleiding adviesverlening watertoets bij ruimtelijke plannen versie 1.0 (juli 2009) uitgegeven door de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid.

⁷ Besluit van de Vlaamse Regering van 03.07.2009 houdende wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 mei 2004 betreffende de dossiersamenstelling van de aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning (Belgisch Staatsblad, 10.08.2009).

⁸ Zie 'Richtlijnenhandboek Mobiliteitseffectenstudies, Mobiliteitstoets en MOBER. Departement Mobiliteit en Openbare Werken, november 2009.

- het DABM (artikel 4.2.8., §1., 5°, f)) in het plan-MER de effecten op de mobiliteit onderzocht te worden. Hiermee is een koppeling gemaakt tussen de plan-milieueffectrapportage en het mobiliteitseffectenrapport.
- de landbouwimpactanalyse is ontwikkeld om het effect op de landbouwfunctie en het landgebruik in te schatten, zoals bij de onderbouwing van een inrichtingsnota in het kader van artikel 4.2.5 van het decreet landinrichting. Indien het effect significant is, kan de studie verfijnd worden met een landbouweffectrapportage, zoals gedefinieerd in artikel 4.2.6 van het decreet landinrichting⁹.

Naast deze wettelijk vastgelegde rapportageverplichtingen gekoppeld aan ruimtelijke uitvoeringsplannen, zijn er ook effectbeoordelingen die geen wettelijke grondslag hebben, maar die wellicht kunnen bijdragen tot een goede afweging van verschillende keuzemogelijkheden tijdens het planningsproces. Een voorbeeld is een Maatschappelijke kosten-batenanalyse (MKBA). Afhankelijk van de doelstellingen van het voorgenomen RUP, de reikwijdte van het plan en de karakteristieken van het gebied waarover het plan uitgevoerd wordt, kunnen dergelijke effectbeoordelingen ingeschakeld worden. Het is aan de initiatief nemende overheid om de opmaak van wettelijk niet voorziene effectbeoordelingen te overwegen.

Een belangrijk onderdeel bij de uitvoering van deze decreetwijzigingen is een begeleiding bij het uitrollen van het nieuwe geïntegreerde planningsproces. Omdat eveneens een mentaliteitswijziging van de nieuwe werkwijze, vooral in de concretisering van het planteam dat het geïntegreerde proces opvolgt en de integratie moet garanderen, is een informatie-, communicatie- en uitvoeringsplan naar alle betrokkenen heel belangrijk. Vooral omdat RUP's gemaakt worden op de 3 bestuursniveaus (gewest, provincies en steden/gemeenten) is begeleiding nodig in een beginfase.

Ook wordt de opmaak van een dynamische handleiding vermeld in de decreetwijzigingen, die vooral moet aangeven hoe het geïntegreerde planningsproces kan gevolgd worden (cfr. de routeplanner m.b.t. het decreet 'complexe projecten'), en hoe dit instrument zich positioneert tegenover de andere ruimtelijke beleidsinstrumenten.

10 Administratieve lasten

In principe kan de uitvoering van deze decreetwijzigingen beschouwd worden als een continuering van de huidige planningspraktijk, zij het dan dat de efficiëntie van het planningsproces, en vooral de juridische rechtszekerheid en 'robuustheid' zou moeten toenemen door meer draagvlak en betere afstemming van de effectbeoordelingen en het RUP-planningsproces. Om die reden zijn er in principe geen bijkomende administratieve lasten te verwachten, maar zullen de beheerskosten voor dit nieuwe geïntegreerde proces mogelijk wel wijzigen, doordat vooral de rol van de participerende overheidsinstanties een stuk wijzigt. Dit wordt in de komende paragrafen onder dit punt kort besproken.

De taken van een aantal betrokken actoren in het planteam voor de opmaak van een RUP met onderbouwende effectbeoordelingen veranderen wel, van eerder controlerend naar participierend, waardoor de competenties voor deze actoren mogelijk wat zal verschuiven. Het communicatie- en uitvoeringsplan moet dit efficiënt gaan begeleiden om de beoogde wijziging zo goed mogelijk te bewerkstelligen. Mogelijk zal dit in een beginfase van de verandering extra administratieve lasten bezorgen, en wellicht ook wat vertragingen in de opgestarte planningsprocessen.

Voor de ruimtelijke planners op het gewestelijke en lokale niveau (daar in heel wat gevallen stedenbouwkundige ambtenaren of andere planologische diensten, eventueel ook uitbested) zal er wellicht niet wezenlijk veel veranderen wanneer het nieuwe geïntegreerde proces op kruissnelheid komt. Op het lokale niveau wordt tevens

⁹ Decreet van 28 maart 2014 betreffende de landinrichting.

verwacht dat intergemeentelijke samenwerkingsverbanden (en intercommunales) hun ondersteunende en vooral ook uitvoerende rol in deze planningsprocessen blijven voeren.

Er zijn enkele fasen in het geïntegreerd planningsproces 'nieuw', en vooral de rollen van de betrokken overheidsinstanties veranderen substantieel. De werking van het planteam die het geïntegreerde RUP met de effectbeoordelingen en andere onderzoeken opmaakt, is de hefboom voor het welslagen van de integratie en een beter RUP (met meer juridische houdbaarheid, meer maatschappelijk draagvlak,...). De rollen van een aantal gewestelijke overheidsinstanties in dit planteam zijn anders dan de huidige. Deze die een eerder controlerende rol hadden verschuiven naar participeren (op het gewestelijke niveau) en adviserend met inbreng van expertise op het lokale niveau. Hierbij wordt gestreefd om zoveel mogelijk als één overheid te fungeren, elk met de eigen taken en bevoegdheden en expertises, als in een partnerschap en met de principes van subsidiariteit.

De dienst Mer blijft eveneens betrokken bij planprocessen waar geen aanzienlijke milieueffecten verwacht worden (de huidige screenings). Dit vraagt een personeelsinzet die kan opgevangen worden binnen het huidige kader. Het voorstel voor decreetwijzigingen aan de VCRO en het DABM ten behoeve van de integratie van effectbeoordelingen in de ruimtelijke uitvoeringsplanning heeft een beperkte impact op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten, maar is wel substantieel op de personeelsorganisatie. Een doorgedreven integratie van de effectbeoordelingsprocessen (zoals de plan-milieueffectrapportage) in de ruimtelijke uitvoeringsplanning zal impact hebben op de organisatie en de werking van de betrokken overheidsinstanties, en dit op de verschillende bestuursniveaus. Deze integratie wordt op organisatorisch vlak vooral bewerkstelligd door de werking van het planteam, waarbij verwacht wordt dat de leden van deze teams nauw samenwerken en actief participeren aan het planningsproces. Dit heeft uiteraard impact op de rol van het betrokken personeel en de diensten, hun organisatie en de functieomschrijvingen en expertise die hiervoor aanwezig moet zijn. Wellicht zullen deze wijzigende rollen en organisatiestructuren impact hebben op de beschikbare VTE's en kunnen verschuivingen tussen overheidsdiensten gewenst zijn. Mogelijk zal dit in een beginperiode ook impact hebben op het aantal RUP's dat opgemaakt zal worden.

Verwijzend naar de evaluatie en ervaringen van RUP-teams bij AGNAS RUP's (cf. VR 2014 1912 MED.0494BIS) kan gebruik gemaakt worden van een meerjareninvesteringskalender die een selectie maakt van de gebieden waarvoor effectief planningsprocessen worden opgestart. Deze werkwijze laat toe om de beschikbare middelen en VTE's zo optimaal mogelijk in te zetten zonder afbreuk te doen aan de kwaliteit van het planningsproces. De actieve deelname aan planteam is immers cruciaal voor het welslagen van een geïntegreerd planningsproces. Dit betekent dat met het huidige VTE-potentieel bij de huidige diensten, dit zal neerkomen op het iets minder realiseren van het aantal RUP's (gewestelijk en lokaal, de RUP's met aanzienlijke effecten op mens en milieu), maar wel met minstens een behoud, zo niet toename van de kwaliteit ervan.

Daartegenover moet ook opgemerkt worden dat een belangrijke doelstelling van de integratie minder beroepsprocedures (op definitief vastgestelde RUP's) nastreeft. Het opvolgen van beroepsprocedures vraagt uiteraard een substantiële inzet van personeels- en andere middelen (zoals bijvoorbeeld ondersteuning door advocaten).

De raadpleging van startnota's en de verwerking van de opmerkingen van het publiek op het plan-MER, ook voor eenvoudige planprocessen, betekent een vergroting van de administratieve last. Zowel voor het Vlaamse niveau, als op lokaal niveau.

11 Handhaving

De gekozen optie bevat in principe geen nieuwe strafbepalingen.

Handhaving van de decreetwijzigingen zijn toegespitst op kwaliteitsborging van de ruimtelijke planning en de onderbouwende effectbeoordelingen en andere onderzoeken. Ook adviesinstanties hebben een beperkte handhavingfunctie door hun inbreng in het planningsproces, waarmee zij doelstellingen van de eigen

beleidsvelden proberen na te streven. Dit is een vorm van eerder 'passieve' handhaving van vroeger genomen beleidsbeslissingen. Daarnaast voorziet de decreetwijzigingen, zoals dit reeds mogelijk was in de huidige RUP-praktijk, schorsingsmogelijkheden van definitief vastgestelde RUP's door de zogenaamde 'hogere' overheden. Dit kan gehanteerd worden indien blijkt dat in een RUP geen rekening gehouden werd met beleidsbeslissingen van overheidsinstanties op hogere bestuursniveaus.

12 Evaluatie

De decreetwijzigingen voorzien in principe geen specifieke evaluatiemomenten of beoordelingen. Evaluatie kan op verschillende niveaus uitgevoerd worden en kadert in feite in de gehele beleidscyclus (voor alle betrokken beleidsdomeinen):

- op het strategische beleidsniveau: is het geïntegreerde instrumentarium accuraat en efficiënt om de doelstellingen te realiseren van de ruimtelijke planning en ruimtelijke ontwikkeling in Vlaanderen?
- op het niveau van het instrumentarium zelf: werkt de integratiedoelstelling wel voldoende met deze regeling die uitgewerkt wordt ?
- op het niveau van de accuraatheid van de effectbeoordelingen: dragen de effectbeoordelingen en de resultaten ervan bij tot de doelstellingen waarvoor ze geconcipteerd werden (milieudoelstellingen, mobiliteitsdoelstellingen, veiligheidsdoelstellingen...)

Het is zeker de intentie van de betrokken overheidsinstanties om de wijzigingen die hier voorgesteld worden, op te volgen en te evalueren, maar dan in kader van de interne beleidsevaluaties die in de betrokken beleidsdomeinen gebeuren (meestal door het departement). In ieder geval worden statistieken opgevolgd door de betrokken departementen inzake de RUP's op de verschillende beleidsniveaus (aantal vastgestelde RUP's, beroepsprocedures,...). Deze evaluaties zullen gerapporteerd worden in de geëigende communicaties van de betrokken beleidsdomeinen.

13 Consultatie

Ambtelijke werkgroep

De gekozen optie wordt voorbereid door een ambtelijke werkgroep bestaande uit vertegenwoordigers van Ruimte Vlaanderen, het departement Leefmilieu, Natuur en Energie (milieueffectrapportage en veiligheidsrapportage), de Vlaamse Milieumaatschappij (watertoets), het departement Landbouw & Visserij en de Vlaamse Landmaatschappij (landbouwimpactanalyse en landbouweffectenrapportage) en het departement Mobiliteit en Openbare Werken (mobiliteitseffecten).

Deze ambtelijke werkgroep komt sinds begin 2014 op regelmatige basis samen om het geïntegreerde planningsproces uit te werken, de mogelijkheden van de effectbeoordelingen en de rol van de bevoegde administraties hierin te optimaliseren, en een bestuurlijk kader om te zetten naar de noodzakelijke decreetwijzigingen.

Strategische adviesraden

Conform de beslissing van de Vlaamse Regering van 29/11/2013 werden eveneens adviezen gevraagd aan

- de SARO (Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening (SARO) – Onroerend erfgoed. Advies van 29 januari/januari 2014 over de conceptnota inzake de integratie van de plan-m.e.r. en andere effectbeoordelingen in planprocessen voor ruimtelijke ordening.),
- de Minaraad en SERV (Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen . Gezamenlijk briefadvies 2014/002 van 27 januari 2014 over de conceptnota betreffende de opmaak van een wetgevend kader voor de integratie van de plan-m.e.r. en andere effectbeoordelingen in planprocessen van ruimtelijke ordening), over het processchema en de uitgangsprincipes van de conceptnota VR. 2013 2911 DOC.1338/1.

Deze adviezen (zie online op de websites www.minaraad.be en <https://www.rwo.be/Home/SARO>) worden meegenomen door de ambtelijke kerngroep in de verdere opmaak van het wettelijk kader en de decreetwijzigingen.

Externe consultatie

Daarnaast wordt sinds begin 2014 door de ambtelijke kerngroep eveneens enkele malen overleg gepleegd met de provincies (via VVP) en de gemeenten (via VVSG). De lokale overheden staan positief tegenover het voorstel voor een geïntegreerd planningsproces, maar hebben bedenkingen bij verschillende procesmatige, inhoudelijke en organisatorische aspecten. Hiermee wordt zoveel mogelijk rekening gehouden in de verdere uitwerking van het bestuurskundig kader en de uiteindelijke decreetwijzigingen.

14 Contactinformatie

Dick van Straaten (dick.vanstraaten@rwo.vlaanderen.be), Departement Ruimte Vlaanderen.